ጥበበ ዕንቆ አእባን

“ከዜና አበውና ከትልቆ አእባን”

ከመሪራስ አማን በላይ

2003 ዓ.ም.

ጥበበ ዕንቆ

አእባን

"ከዜና አበውና ከትልቆ አእባን"

የድንጋዮችና የእንቁ ጥበብን እንኩ፥ ጥበብ ዕንቋ፥ ዕንቋ እሰይ፥ እሰይ ለኢትዮጵያውያን የሆንሽ፥

እናታችን ኢትዮጵያ ሆይ!

"አንቺ የተቸገርሽ በአውሎ ነፋስም የተናወጥሽ ያልተጽናናሽም እነሆ ድንጋዮችሽን ሸላልሜ እገነባለሁ፥ በሰንፔርም እመሰርትሽ አለሁ፥ የማንብሽንም ጉልላት በቀይ እንቁ በሮችሽንም በሚያብረቀርቅ ዕንቁ ዳርቻሽንም ሁሉ በከበሩ ድንጋዮች እሠራለሁ። ኢሳ. 54፥1"

ስለዚህ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፦ እነሆ በጽዮን ድንጋይን ለመሠረት አስቀምጣለሁ፥ የተፈተነውን የከበረውን መሠረቱ የጸናውን የማእዘን ድንጋይን የሚያምንም አያፍርም። ኢሳ. 28፥16

ደግሞ መንግሥተ ሰማያት መልካም ዕንቁ የሚሻ ነጋዴን ትመስላለች ዋጋውም እጅግ የበዛ እንዲት ዕንቁን በአገኝ ጊዜ ሂዶ የአለውን ሁሉ ሸጠና ገዛት። ማቴ. 13፥45

ከመሪራስ አማን በላይ

2003

ማውጫ

ገጽ

መቅድም -- 3

ምዕራፍ ፩ -- 15

አዳም በእግዚአብሔር መልክ እንደምሳሌው ተፈጥሮ ሣለ ትእዛዝን ባለመጠበቁ ከገነት ወደ ምድረ ፋይድ ስለመውረዱና በዋሻ አለት ውስጥ ስለመኖሩ።

ምዕራፍ ፪ -- 30

እግዚአብሔር የአቤልን መስዋእት ስለመቀበሉና ቢቃኤል እጅ አቤል ስለመገደሉ ሄኖክ ስለ መመረጡና መጻሕፍትን እንደጻፈ

ምዕራፍ ፫ -- 42

ኖህና ልጆቹ ከጥፋት ውኃ ስለመዳናቸው በእግዚአብሔር መልአክ እየተረዳ ስለአጸዋትና ስለ አእባን ምስጢር ስለመጻፉ

ምዕራፍ ፬ -- 51

መልከጼዴቅ ከአብርሃም ወርቅና እጣን ከርቤም ስለመቀበሉ ቅዱሳት መጻሕፍት ስለተከበሩት ድንጋዮች ስለአሳቸው ምስጢር

ምዕራፍ ፭ -- 62

ጥበበዕንቁ ወአእባን የድንጋዮችና የእንቁ ጥበብ

ምዕራፍ ፮ -- 187

ተራ ቁጥር ተሰጥቶዋቸው የተመዘገቡት የማእድን ድንጋዮችና እንቁዎች አፈሮችም

Scanned by CamScanner

መቅድም

እግዚአብሔር በመጀመሪያ ሁሉን ከእርሱ ለእርሱ ከፈጠረና ከአበጃጀ በኋላ "እግዚአብሔር አምላክ ሰውን በመልኩ እንደምሳሌው ከምድር አፈር አበጀው"

ከአፈር እንደገል ተበጅቶ ወደ አፈር የሚመለሰው የሰው ገላ የሥጋ አካል ነው፡ ገነር ግን በእግዚአብሔር መልክ እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ ከእግዚአብሔር ምስጢር ስለተፈጠረውና ሰውን ሰው ስለሚያሰኘው ስለ ውስጥ ሰውነቱ አካል በመቀጠል እንደዚህ ይላል፡-

"በአፍንጫውም የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት፡ ሰውም ሕያው ነፍስ ያለው ሆነ። ዘፍ. 2፡7"

ስለ ሕያው ነፍስ አካል ምስጢር መግለጽ በመተው እንደ ሸክላ ገል ወደ አፈር ስለሚመለሰውና ስለፈራሹ ስለ ሥጋ ገላ አካል "ወደመጣህበት መሬት እስከትመለስ በፊትህ ወዝ እንጀራን ትበላለህ፡ አፈር ነህና ወደ አፈርም ትመለስአለህ፡ ዘፍ. 3፡19" ይላል።

እንደዚሁ ጻድቅ ኢዮብም አለ፡- "ሌላውም ሰው መልካምን ነገር ከቶ ሳይቀምስ በተመረረች ነፍስ ይሞታል፡ በአፈር ውስጥ በአንድ ላይ ይተኛሉ፡ ትልም ይከድናቸዋል፡ ኢዮብ 21፡25"

በበኩሉ ዳዊትም አለ፡- "ፊትህን ስትሰውር ይደነግጣሉ፡ ነፍሳቸውንም ታወጣለህ፡ ይሞታሉም፡ ወደ አፈርም ይመለሳሉ። መዝ. 103፡29"

Scanned by CamScanner

ሰሎሞንም አለ፦ "ሁሉ ወደ አንድ ቦታ ይሄዳል፣ ሁሉም ከአፈር ነው፣ ሁሉም ወደ አፈር ይመለሳል። መክ.3፥20

እንግዲህ የሰው ልጅ ሁሉ ከዚህ ዓለም አንድ በአንድ እስከሚሰዩና እስከሚሞት ድረስ እግዚአብሔር "ወደመጣህበት መሬት እስከትመለስ ድረስ በፊትህ ወዝ እንጀራን ትበላለህ" ያለውን መለኮታዊ ቃል መሠረትና መመሪያ አድርገን ያለመታከት መሥራት አለብን። የሰራነውንም ሥራ ለተከታዩ ትውልድ አርአያና ምሳሌ እንዲሆናቸው በጥበብ የታገዘ በማስተዋል የተመሰረተ በእውቀትም የተደመደመና ያማረ መሆን አለበት።

ይህም ሥራ ብቻም አይደለም፣ እምነታችን በእግዚአብሔር ዘንድ የተወደደ እንዲሆን ጭምር እንጂ፣ ምክንያቱም የሰው ልጅ ያለእምነት በሥራው ብቻ ዓለምን ቢገዛ ፍጻሜው ከንቱ ሆኖ ነው የሚቀር፣ እንዲሁ ያለ ሥራ በእምነት ብቻ እጸድቃለሁ ብሎ ተስፋ ቢያደርግ ተስፋው ከንቱ ህልም ነው፣ ነገር ግን ሥራ ያለ እምነት እምነትም ያለ ሥራ መጽደቅና የእግዚአብሔርን መንግሥት ለዘለዓለም መውረስ አይቻልምና፣ ሥራን ከእምነት ጋር እምነትንም ከሥራ ጋር በማዋሐድ ማድረግና መፈጸም አለብን።

እንግዲህ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ከፈጸምን እግዚአብሔር ስለእኛ ደስ ይለዋል፣ እኛም በእግዚአብሔር ቸርነት ጽድቅን ስለሠራን ጻድቅን፣ ጻድቃንንም ሆነ፣ .በጽድቃችንም እግዚአብሔር ይመሰገናል፣ ይከብራልም፣ ስለዚህ የእግዚአብሔርን መንግሥት ለዘለዓለም እንወርስ ዘንድ የመንፈስ ቅዱስን ጸጋ በመቀበል

በእየሱስ ክርስቶስ በኩል የእግዚአብሔር ልጆች ሆነን እምነትን በሥራ ሥራንም በእምነት እናጸናው ዘንድ ከእግዚአብሔር ሥልጣንን አግኝተናል።

ቅዱስ ያዕቆብ በመልእክቱ እንዲህ ይላል፡- "ከነፍስ የተለየ ሥጋ የሞተ እንደሆነ እንዲሁ ደግሞ ከሥራ የተለየ እምነት የሞተ ነው። ያዕ. 2፣26"

የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ሳይፈጽሙ ፈቃዱንም ሳየደርጉ በህጉም ሳይሄዱ፡ የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ እታንሳ ያሰውን ለመቃወም የእግዚአብሔርን ስም በሆነው ባልሆነው በከንቱ እያነሱ በክርስቶስ ስም ክርስቲያኖች ሳይሆኑ ክርስቲያኖች ነን ብለው የተነሱ ሐሰተኞች መምህራን አሉ።

ለዚህ ነው እንደሚመጡ አስቀድሞ እየሱስ ክርስቶስ እንደዚህ ብሉናል፡ "በዚያን ጊዜ ምንም፡- እነሆ ክርስቶስ ከዚህ አለ ወይም ከዚያ አለ ቢሏችሁ አትመኑ፡ ሐሰተኞች ክርስቶሶችና ሐሰተኞች ነቢያት ይነሳሉና፡ ቢቻላቸውስ የተመረጡትን እንኳ እስኪያስቱ ድረስ ታላላቅ ምልክትና ድንቅ ያሳያሉ፡ እነሆ አስቀድሜ ነግሬኋችሁ፡ ማቴ.24፣23"

እነዚህ የእግዚአብሔር ካህናት ሳይሆኑ ካህናትን በመምሰል እግዚአብሔርም ከእነርሱ ጥፋትና ስህተት ጋር እንደተስማማ በመቁጠር እግዚአብሔርን እንደነርሱ ሐሰተኛ በማስመሰል፡ የዲያብሉስን ሐሰት አላማ በማንሳት የጥፋት እርኩሰትንም በማውሰብሰብ፡ በረከስና በቀላ ከንቱ ደም የተሰወሰን የኃጢአትን

Scanned by CamScanner

ልብስ ተከናንበው ከንቱ የሐሰት ፍልስፍናን አንግበው ከየዋሆችና ከእግዚአብሔር ሰዎች ዘንድ ያለን የድካም ዋጋን ነጥቀው የአመጽ ገንዘብ ለማድረግ ከራሳቸው ፍልስፍና ገንዘብ ወዳድነት ብቻ የተነሣ ለዘዴ እንዲህ ይላሉ፡-

"ዓለም ልታልፍ ነው የጌታ መምጫ ደረሰ፡ ስለዚህ የአላችሁን ሁሉ አምጡ፡ አዋጡ ለእግዚአብሔር ስጡ፡ እኛ የእግዚአብሔር መልክተኞች ነን እያሉ በማታለልና በማስፈራራት ይዘርፋሉ ይነጥቃሉ።

የሥራ ውጤት /ደመወዝ/ ዋጋ የሆነውን ገንዘብ ያለ ድካም እንዳልተገኘ በማስመሰል ጽድቅም ያለመልካም ሥራ እንደሚገኝ በማድረግ የሥራቸው ውጤትም ለተከታዩ ትውልድ ምሳሌና አርአያ እንዳይሆን "ዓለም ታልፋለች" ብለው በከንቱ ስብከት ደዌ፡ የሰውን ልብ እንዳይሰራም ይገድላሉ። ዓለም ለነርሱ ብቻ ተፈጥራ በነሱ ጊዜ ብቻ ተወስና ሌላው ትውልድ እንደማይተካ ሳይመጣና ሳያያት ሳይኖርባትም እንደምታልፍ ይለፈልፋሉ።

ነገር ግን በእግዚአብሔር ቃል ተማምነን የጸናን የአስተዋልነም እንዲህ እንላለን፡- አገሌ ከዓለም ተለየ ስንል ዓለምም ለሞተው ሰው ተለየች አለፈችው ማለት ነው።

ለምሳሌ እየሱስ ክርስቶስ ቃሉን ለምቶ ለሚያደርገው ሁሉ የእግዚአብሔር ቃል አብሮት እንደሚኖር ከእርሱ አእምሮ እንደማያልፍ ዳሩ ግን የተፈጠረባት ምድርና ለማይ ነፍሱ ከሥጋው ከተለየ በኋላ እንደማይኖርባት ተመልሶም

እንደማይመጣበት እንደዚህ አለን፡ "እውነት እላችኋለሁ ይህ ሁሉ እስኪሆን ድረስ ይህ ትውልድ አያልፍም ሰማይና ምድር ያልፋሉ ቃሌ ግን አያልፍም፡ /ለተቀበለው በቃሉ ለፀና/ ማቴ. 24፥34"

ሕይወት የሚሰጥ መንፈስ ነው፡ ሥጋ ምንም አይጠቅምም፡ እኔ የነገርኋችሁ ቃል መንፈስ ነው፡ ሕይወትም ነው፡ ነገር ግን ከእናንተ የማያምኑ አሉ። ዮሐ. 6፥63"

ዓለምን ሳድን እንጂ በዓለም ልፈርድ አልመጣሁምና ቃሌን ሰምቶ የማይጠብቀው ቢኖር የምፈርድበት እኔ አይደለሁም፡ የሚጥለኝ ቃሌንም የማይቀበለው እርሱ የሚፈርድበት አለው፡ እኔ የተናገርሁት ቃል እርሱ በመጨረሻው ቀን ይፈርድበታል። ዮሐ. 12፥47" ይለናልና።

እንግዲህ ማንኛውም ሰው በእምነት የእግዚአብሔርን ቃል ሰምቶ እየጠበቀ ከዚህ ዓለም እስከሚለይና ዓለምም እስከምታልፈው ድረስ "ወደመጣህበት መሬት እስከትመለስ ድረስ በፊትህ ወዝ እንጀራን ትበላለህ" ተብሎ ከእግዚአብሔር የተሰጠንን ትእዛዝ በመቀበልና መርህ በማድረግ ያለመልካም ሥራ ጽድቅ እንደሌለ በማወቅ መቼ እንደሆነ እያንዳንዱ ሰው የሚሞትበትን ቀን ስለማያውቅ ነገር ግን ከዚህ ዓለም እንደሚለይ አውቆ እግዚአብሔርን በማወቅና በመፍራት በመተማመንም ሥራውን እየሠራ ተዘጋጅቶ መኖር አለበት፡ ያለ ሥራ ጽድቅ የለምና።

ነገር ግን ሥራውን አክብሮ ቢሰራ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር እንደሆነ ያውቃል፡ ያምናልም፡ ቢሞትም በኢየሱስ ክርስቶስ

Scanned by CamScanner

በኩል ሕያው ነው፣ ቢያንቀሳቅሱም ይነቃል፣ ይነሣልም፣ የማያልፈውን አዲሱን ሰማይና ምድርን ይወርሳል፣ ከዚያች ቀን በኋላ ዳግመኛ ሞትን አያይም፣ የሚያደክመውም ነገር የለም፣ ተስፋ ሆኖት የኖረው የእግዚአብሔር ቃል ፍጹም ሕይወት ይሆነዋል።

ስለዚህ በእውነት የኢትዮጵያ ልጆች የሆናችሁ ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውት ሁሉ እግዚአብሔር በፍቃዱ ወዶ የሰጠንን የጥበብ ጸጋን አስተውለን መመርመርና ማወቅ አለብን፣ የአወቅነውንም በሥራ መግለጽ አለብን፣ እግዚአብሔር የእኛን ሰውነት እንደገነባ እኛም አገራችንን እንገንባ። አገራችን አካላችን ናትና እኛም የአንድ አካል ብልቶችዋ ነንና ተገጣጥመን በአንድ አካል እንቁም።

እግዚአብሔር አምላካችንን ተከታዩ ትውልድ ስለእኛ መልካም ሥራችንን አይቶ እንዲያመሰግነው ማሳየትና ማስተላለፍ የሁላችን ግዴታና እርእያነት ነው።

ለዚህ የድካማችንን ውጤት የሚገልጸውና ምሳሌ ሆኖ የሚቆየው ከእምነታችን ጋር ሠርተን የምናልፈው መልካም ሥራ ሲኖር ነው። ይህም ሥራ እግዚአብሔር አስቀድሞ የሌሎች ፍጥረቶቹን ተፈጥሮ ባህርያቸውን ለሰው ልጆች እንዲጋሩት እንዲሰለጥኑበትም ፈቅዶ በመስጠቱ ነው። እኛም ከእግዚአብሔር የተሰጠንን ጸጋንና ሥልጣን አውቀን በማስተዋል ስንመረምር ስራችንም በጥበብ የታገዘ ሲሆን እውነተኛ ሰዎች ያሰኙናል። ሰውን

Scanned by CamScanner

የሰው ልጅ የሚያስኘው መልካም ሥራው ነው፣ ባለ ሥነ ምግባር የሚያሰኘውም ስለዚህ ነው።

ጥበብ ወደዚህ ዓለም ለሰው ልጆች ከተሰጠች ቆይታለች፣ ነገር ግን ከአንድአንድ ግለሰቦች ስግብግብነትና ምቀኝነት የተነሣ ተደብቃና ተሰውራ ኖራለች፤ አሁን ግን ለሚሻት እየተገለጠችና እየታየች ናት።

የጥበብ መጀመሪያ መሰረትዋ እግዚአብሔርን ማወቅና መፍራት ትእዛዙንም መፈጸም ነው፣ እግዚአብሔርም ለሚፈሩትና ለሚያውቁት የጥበብን መንፈስ ያድላቸዋል፣ ምግባቸውንም ይሰጣቸዋል፣ መኖሪያቸውንም በማስተዋል እንዲገነቡና በእውቀት እንዲሰሩት ያደርጋል። ስለዚህ ለምሳሌ አስቀድሜ ስለድንጋይ ቤት አሠራር ልገልጽላችሁ እወዳለሁ።

1ኛ/ መጀመሪያ የእንጨት ሳንቃዎች በር በሚሆንበት መትከል ከመሐሉ ላይ የእንጨት ግንዶች መከመርና በበላዩ እየተመተሙ ገለባና ሳር መከመር ነው፣ ከዚያ በኋላ የከብት ቆዳ ማልበስ ነው፣ የውኃ ጉርፍ አምጥቶ ደለል ወይም የላመ አሸዋ ያደረገውን ልም አፈር ከከብቶች ፍግ ጋር አሽቶ በውኃ ማቡካት ነው፣ በዚህን ጊዜ የጦ፣ የምድር ዝፍት ጭቃ ሲሆን እንደጡብ መጠፍጠፍና ሲደርቅ ለሸክላ የሚሆነውን ቀይ አፈርና የብረት ምክላ አፈር በውኃ አቡክቶ ጭቃውን ከክምሩ ላይ በአለው በከብት ቆዳ ላይ እስተካከሉ እያስቀመጡ ማነጽና ማሸግ ነው። ከተደመደመ

በኋላ እንዲሁ ሲደርቅ አሁንም በቀዩ አፈር ጭቃ ከላይ እስከታች ድረስ መምረግ ነው፡

ከዚያ የበሩን ሳንቃ አንስቶ በውስጡ ዲን ነስንሶ በእሳት ማቃጠልና ማሸግ ነው፡ የተከመረው ግንድና ሳር ፍጉም ተቃጥሎ ሲያበቃና ሲበርድ ውስጡን መጥረግ ነው፡ እሳቱ ከበዛበት የድንጋይ ቤት ይሆናል፡ ለሁሉም ጥንቃቄና ስልት ያስፈልገዋል። ሌላው ደግሞ ተመሳሳይ ሆኖ በገለባው ፈንታ አሸዋ መከመርና ብረት ከሚሆን ከምከላ አፈር ከቀይ አፈር የተጦነ ጭቃ በተከመረው አሸዋ ላይ የከብት ቆዳ አልብሶ ማነጽና ሲደርቅ እንደገና በበላዩ የጡብ ጭቃ መምረግ ነው፡ እንዳይናድ ተጠንቅቶ ከውስጥ ያለውን አሸዋ አውጥቶ እንጨትና ግንድ ከምሮ ከድንጋይ ከሰል ጋር በእሳት ማቀጠልና ማሸግ ነው፡ እንዳይቀልጥ እሳቱ አይብዛበት ከበዛበት የድንጋይ ቤት ላዩ ድቡልቡል ከብ ከሆነ እንቁላል ህንጻ ይባላል።

2ኛ/ የጡብ ቤት ለመሥራት የምድሩን ዝፍት ከከብት ፍግ ጋር እያቦኩ ባለአራት ገጽ /ጣውላ/ ለሴዳ እየተመተሙ መጠፍጠፍ ሲደርቅ ከምሮ እሳቱ ሳይበዛ አቃጥሎ መተከስ ነው፡ ከዚያ ጡብ ድንጋይ ይሆናል።

3ኛ/ የጭቃ ቤት የሚባለው ጭቃውን ከገለባ ጋር አቡክቶ መጠፍጠፍና ሲደርቅ እንደጡብ ግንብ መገንባት ነው።

ይህ የጭቃ ቤት አሠራር በጐጃም ውስጥ በጐዛምና በማቻከል የተሠሩ አብያተ ክርስቲያኖችና ባድማዎች እስከአሁን

Scanned by CamScanner

ድረስ አሉ፡ እንዲሁ በሱዳንና በሌሎች አገሮች ቤታቸውንና አጥራቸውን እንደጡብ ሆኖ በተጠፈጠፈ ጭቃ ይሠራሉ።

፬ኛ/ የምድር ቤት ደግሞ በምሥራቅ ሰሜን ኢትዮጵያ በአፋርና በሌሎች ቦታዎች ጭንጫና አሸዋ ከሆነው መሬት ላይ ቆፍረው ጉድጓዱን ከታች ጀምረው ይገነቡታል፡ ከምድር ወለል ሲደርስ ጠንካራ የሆኑትን የዛፍ ግንዶች በውጋግራ ይሁን ያለውጋግራ አመሳቅለው ያጋድሙአቸዋል፡ በበላይ ጭራሮ እንጨት ከተደረደረ በኋላ ቀይ አፈር የከብት ፍግ ይደለድሉበታል።

በበሩ በኩል በክረምት የውኃ ጐርፍ ድንገት እንዳይገባ ጉብታ እንዲኖረው ያደርጋሉ፡ ይህ የምድር ቤት በሙቀት ጊዜ በጣም የቀዘቀዘ ነው።

ይህ የምድር ቤት ለእንግዶችና ለአላፊ መንገደኞች አይታወቅም፡ የእነዚህ ዓይነት ቤት አሠራር ብዙ ሺህ አመታቶች አስቆጥሮአል፡ ነገር ግን የሚበልጡት በምድር መናወጥ ተደምስሰዋል።

ሌላው ስሌሐውልት አሠራር ጥበበ ዕንቆ አእባን ከተባለው ምዕራፍ ላይ ስለተዘረዘረ መተንተኑ አስፈላጊ አይደለምና ወደ ቅዱሱ ታሪክ እንመለስ። "ንጉሥ ዳዊት ለጉባኤው ሁሉ እንዲህ አለ፡- እኔም እንደጉልበቱ ሁሉ ለአምላኬ ቤት ለወርቁ እቃ ወርቁን ለብሩ እቃ ብሩን ለናሱ እቃ ናሱን ለብረቱ እቃ ብረቱን ለእንጨቱ እቃ እንጨቱን ደግሞም መረግድንና ለፈርጥ የሚገባ ድንጋይን የሚለጠፍ ድንጋይን ልዩ ልዩ መልክ ያለውንም ድንጋይ

Scanned by CamScanner

የከበረውንም ድንጋይ ከዋእይነቱ ብዙም እብነበረድ አዘጋጅቼአለሁ፡ 1/ዜና መ.ቀ.29፥2

እንቺ የተቸገርሽ በአውሎ ነፋስም የተናወጥሽ ያልተጽናናሽም እነሆ ድንጋዮችሽን ሸላልሜ እገነባለሁ፡ በሰንፔርም እመሠርትሽ አለሁ፡ የማንብሽንም ጉልላት በቀይ ዕንቁ በሮችሽንም በሚያብረቀርቅ እንቁ ዳርቻሽንም ሁሉ በከበሩ ድንጋዮች እሠራለሁ። ኢሳ. 54፥11

ይህ ሁሉ እግዚአብሔር አስቀድሞ ለፈጠረውና ወደፊት ለሚሆነው ሁሉ ምሳሌና ምስጢር ነውና፡ "ዘአንሶሰው ከመ ያመጽእ እሳተ እምዓለመ ኮሬብ፡ ወመሬተ እምዓለመ ዱዳሌብ፡ ወማየ እምዓለመ ናጌብ፡ ወነፋሰ እምዓለመ አዜብ፡ ወአመ ሰፈራ ለዛቲ ዓለም በመደልው ይከውን ኩሉ ፍጥረት በቅድመ እግዚአብሔር ከመ ነጥብ"

እግዚአብሔር የአሰንባትን ዓለም የዓለም ሐብት የሆኑትን አፈሩንና ድንጋዩን በምድሩዋ የሚንቀሳቀሱትን ሁሉ ከመፍጠሩ በፊት ልምድድና ተንቀሳቃሽ ቃጠሎነት የአለውን እሳትን ከኮሬብ ዓለም፡ የረጋውንና ከባድ የሆነውን የምድርን አፈር ከዱላሌብ ዓለም፡

እንደ መስታዋት የጠራውንና ፈሳሽና ቀዝቃዛ የሆነውን ውኃን ከናጌብ ዓለም፡

ተንቀሳቃሽ ከመሆኑ የተነሣ የሚጋፋውንና የረቀቀውን ነፋስን ከአዜብ ዓለም፡

Scanned by CamScanner

እንስቶና እቀሳቅሉ እዋህዶም በአራቱ ባህርያት ዓለማችንን ፈጥሮልናል፡ ምድራውያን እንባል ዘንድ እኛንም ዓለምን ከፈጠረ በኋላ ፈጥሮናል።

ስለዚህ ዓለማችን በተፈጠረችበት አራት ባህርያት ማለት ከእሳት ከአፈር ከውኃ ከነፋስ የሥጋ አካላችንን ስለፈጠረ ያለነሱ በዚህ ዓለም ላይ መኖር አንችልም። እንዲያውም በእነሱ ላይ ስልጣን እንዲኖረንና ባህርዮቻቸውን እንድንጋራቸው ስለአደረገ የሰው ልጆች እግዚአብሔር በፈቀደልንና በሰጠን ጸጋ መጠቀም አለብን፡ እስተውሰንም መመርመርና ማወቅ ነው እንጂ የሰነፎችን አሳብና ምክር ተቀብለን ከጥበብ ሥራ መራቅ የለብንም። ለዚህ ነው መጽሐፈ ጥበበ ዕንቆ አእባንን ለምወዳችሁና መልካም ነገር ለምመኝላችሁ ለኢትዮጵያ ልጆች ሁሉ መልካም አስተሳሰብ እንዲኖራችሁ ከዜና እበውና ከትልቆ አእባን መጽሐፍቶች ውስጥ አስፈላጊውን መርጬ ጽፌ አሳትሜላችሁ አለሁ፡ ደርሿችሁም ልታነቡት የሆነው የእግዚአብሔር ፍቃድና ቸርነቱ ስለተጨመረበት ነው። እሁንም ታስተውሉና ትመረምሩ ዘንድ የጥበብንም ምስጢር ታውቁና ትገልጹ ዘንድ የእግዚአብሔር ጸጋና እርዳታ አይለያችሁ፡ ተባብረንና ተከባብረን በአንድ ላይ እናት አገራችን ኢትዮጵያን ከድህነት ኑሮ አውጥተን ከንቱነትንና ውሸትን ከእኛ አጥፍተን በዘመናዊ ጥበብ ጉዳና ወደ እድገትና ወደ ብልጽግና ሕይወት ለማሻገርና ለማድረስ እግዚአብሔር ያብቃን፡ አሜን ይሁንልን። ይህ መጽሐፈ ጥበብ ዘእንቆ አእባን ሊጻፍና ታትሞ ለእናንተ

Scanned by CamScanner

ለኢትዮጵያውያን ሊደርስ የቻለው ወይዘሪት ሔለን ሙላት ሰለቸኝ ደከመኝ ሳትል በኮምፒዮተር ጽሁፍና ኤዲቲንግ እድርጋ ስለ አዘጋጀችልኝ የእግዚአብሔር አብ ቸርነት የወልድ እርዳታ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ የድንግል ማርያም በረከት አይለያት አሜን።

ከመሪራስ አማን በላይ

2003

ምዕራፍ ፩

አዳም በእግዚአብሔር መልክ እንደምሳሌው ተፈጥሮ ሣለ ትእዛዝን ባለመጠበቁ ከገነት ወደ ምድረ ፋይድ ስለመውረዱና በዋሻ እሰት ውስጥ ስለመኖሩ።

ዘመኖችና የዘመኖች መለያቸው ዓመት ሳይጀመርና ሳይቆጠር ወቅቱና የወቅቱ መታወቂያ የወር ስም ሳይሰጠውና ሳይታወቅ ጊዜውና የጊዜው መለኪያ ሌሊትና ቀን ሳይፈራረቅ ለቀኑም ስም ሳይወጣለትና ሳይሰጠው በመለኮቱ ምልአት አንድ አምላክ ብቻ የሆነ እግዚአብሔር ነበረ።

እግዚአብሔርም ከአንድነቱ መለኮት ምልአትና ባህርይ ሳይከፈል በሦስት አካላት ሳይቀዳደምና ሳይበላለጥ የነበረ ዛሬም የአለ ለዘለዓለም የሚኖር እርሱ እግዚአብሔር ብቻ ነው።

እግዚአብሔር ማለት ቸሩ አባት ጌታ ማለት ነውና እርሱ የፍጥረት ሁሉ አባት ለፈጠረው ሁሉ ሕይወት እንዲኖረው የአደረገና ቸር ሆኖ የሰገሰ፡ የፍጥረት ሁሉ ባለቤትና ጌታ የሆነ፡ ያልነበረውም እንዲኖር ፍጥረታቱን ሁሉ የጀመረና የፈጠረ፡ ለፈጠረው ሁሉ መኖሪያውን የአዘጋጀ፡ አንዱ እግዚአብሔር ብቻ ነው፡ ከእግዚአብሔር በቀር ሌላ ፈጣሪና ጌታ የለም።

እግዚአብሔር ከመጀመሪያው ፍጥረቱ ላይ ርእዮተ ዓለማት የሆኑትን እየራትንና ሰማያትን የአሰንባትንም ምድር እንዲሁ በውስጣቸው የአሉትን ሠራዊታቸውን ሁሉ ያለድካምና ያለ

Scanned by CamScanner

መታከት በእግዚአብሔር ቃል ለእግዚአብሔር መንፈስ ከእግዚአብሔር ፈጠራቸው፡ የክብሩ መግለጫ ናቸውና።

እግዚአብሔርም በፈጠራቸው ፍጥረቶቹ ዘንድ ፈጣሪነቱን ለመግለጽ ክብሩንም ለማሣየት ብርሃን እንዲሆናቸው በፊታቸው ላይ ዓይንን ገለፀላቸው፡ ዓይን ለአካል ብልቶች ሁሉ ብርሃን ነውና።

እግዚአብሔርም ስሙን ለማሳወቅና የፍጥረቱ ሁሉ ባለቤትና የምስጋና ጌታ መሆኑን ታምናበት እንዲመሰገን ሲል ገደብ የለሰው ነጻ እእምሮ ለፍጥረቱ ሁሉ ሰጥቶ በደማዊ ነፍሳቸው ላይ የሕይወት እስትንፋስን እፍ እለባቸው።

በምድር ላይ ለሚንቀሳቀሱትና ለሚሳቡት ለሚሄዱትም በውኃ ላይ ለሚንሳፈፉትና ለሚራወጹት በአየር ላይም ለሚበሩት ፍጥረቶቹ ሁሉ እንደየድርሻቸው ሕያውነት የለሰው ልባዊ ነፍስን አደላቸው፡ በተሰጣቸው ልቡናም ያውቃሉና። የሕይወት እስትንፋስና ልባዊ ነፍስ ከተሰጣቸው ፍጥረቶቹ መካከል አንዱ የፍጥረት መደምደሚያ የሆነው በምድር ላይም ነግሶ እንዲሰለጥንባት የተፈጠረው የመጀመሪያው ሰው አድማኤል ነው።

እግዚአብሔር አዳምን ሲፈጥር "እግዚአብሔር አለ ሰውን በመልካችን እንደምሳሌያችን እንፍጠር፡ የባሕር ዓሦችንና የሰማይ ወፎችን እንስሳትንና ምድርን ሁሉ በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትን ሁሉ ይግዙ፡ እግዚአብሔርም ሰውን በመልኩ ፈጠረው፡ ወንድና ሴት አድርጐ ፈጠራቸው። ዘፍ. 1፥26"

እግዚአብሔር አዳምን በፈጠረ ቀን በእግዚአብሔር ምሳሌ አደረገው፤ ወንድና ሴት አድርጐ ፈጠራቸው፤ ባረካቸውም ስማቸውንም በፈጠረበት ቀን አዳም ብሎ ጠራቸው። ዘፍ. 5፥2"

እግዚአብሔር የመጀመሪያውን የሰውን ስም በሰየመበት ቃል እስከ አሁን ድረስ አዳም መልካም ነውና፤ በግእዙ ሕዝብ-አህዛብ የሚሰውን በአማርኛችን ቋንቋ አዳሙ-አዳሜ ይላል ይሄም የብዙዎች አባት አዳም ነውና።

ሰውም በእግዚአብሔር መልክ የእግዚአብሔር ምሳሌ ሆኖ በእግዚአብሔር ቃል ለእግዚአብሔር ክብር የእግዚአብሔርንም መልክ ተሰጥቶት ስለተፈጠረ በመጀመሪያው የሰው ልጆች ቋንቋ አድማኤል ተባለ።

አድማኤል ማለት የእግዚአብሔርን መልክ የያዘ ወይም የተቀባ መልክ መልካም ማለት ነው።

እግዚአብሔር አድማኤልን የፈጠረበት ምድር አፈር በሱባ ኤልዳ ይባላል፤ ትርጉሙ የእግዚአብሔር ፍጡር ማለት ነው፤ ኤል፡- መፍጠር ዳ፡- የረጅም ጊዜ።

እግዚአብሔር አዳምን ከኤልዳ ምድር አፈር አንስቶ ሲያበጀው ከእሳት አንድ እጅ ከአፈር ሁለት እጅ ከውኃ ሶስት እጅ ከነፋስ አራት እጅ አቀላቅሎና አዋህዶ የአዳምን አካል ሥጋ አበጀው።

Scanned by CamScanner

እግዚአብሔር በአበጀው በሥጋው አካል ላይ በአፍንጫው የሕይወት እስትንፋስን እፍ አለበት፡ ፈጠረበት ሰውም ሕያው ነፍስ ያለው ሆነ።

ሕያው ነፍስም በእግዚአብሔር መልክ ለእግዚአብሔር ምሳሌ ትሆን ዘንድ የአእምሮ ልባዊነትን አንድ እጅ ነባቢነትን /ቋንቋ/ ሁለት እጅ የዘለዓለም ሕያዊነትን ሦስት እጅ፣ የሚያንቀሳቅስና የሚያስተነፍስን ከምድራዊነት ወደሰማያዊነት የሚነጠቀውና ለዘለዓለም የሚኖረውን እስትንፋስን በማይፈርስና በማይበን በረቀቀ አካል መልክ ለሥጋ የውስጥ ሰውነት አድርጐ በመዋሐድ ፈጠራት /ፈጠረው/

አድማኤል በኤዶም ገነት የፈጠረውንና በምድር ላይ የአነገሠውን እግዚአብሔርን እያመሰገነ በነገሠባቸውና በሠለጠነባቸው በምድር ሠራዊት ላይ አለቃ ሆኖ እንደ እኛ አቆጣጠር 2,556,000 ሁለት ሚሊዮን አምስት መቶ አምሳ ስድስት ሺ ዓመታት ሕይወት ተቀምጧል።

አድማኤልም ሕያው ነፍስና ደማዊ ነፍስ ላለው ሁሉ በሱባ ቋንቋ ስም አወጣላቸው፣ በየስማቸውም ጠራቸው፣ ስማቸውም አድማኤል እንደሰየመላቸው ሆነ፡ ሱባ ማለት በአማርኛ ሰው ሲሆን በግእዙ ሰብእ ይሰኛል።

እግዚአብሔር ለአዳም በሰማይ በታችና በምድር ስልጣን እንደሰጠውና የፈለገውን እንዲበላና እንዲጠጣ ነገር ግን ፍጡር መሆኑን እንዲያውቅና ፈጣሪውን እንዲያመሰግን የሕግ ሥርአት

Scanned by CamScanner

ይሆነው ዘንድ ከገነት መሃል አንዲትን እንጨት እንዳይበላ አዘዘው። አትብላ ትእዛዝ፣ የበላህ እንደሆን ትሞታለህ፣ ህግ ነውና፣

"እግዚአብሔር አምላክም ሰውን እንዲህ ብሎ አዘዘው፡- ከገነት ዛፍ ሁሉ ትበላለህ ነገር ግን መልካምንና ክፉውን ከሚያስታውቀው ዛፍ አትብላ ከእርሱ በበላህ ቀን ሞትን ትሞታለህና። ዘፍ. 2፥16"

"ይቤሎ እግዚአብሔር ለአቡነ አዳም ወንብኩከ መንግሥተ ዘበምድር ኢትህስስ መንግሥትየ ወኢትባእ ውስተ መንበረ ስብሐትየ እስመ ወሀብኩከ ዘታሁተ ሰማይ ወዘላእለ ምድር ዘአጥረይኩ ለከ በከመ ፈተወ ልብከ ብላዕ ወስተይ ባሕቱ ኢትብልዓ ለይእቲ ዕፀ ወለእመ ተአጸውከ ትእዛዝየ ወእመ በላዕከ እምኔሃ ትመውት ዓቢየ ሞተ በምድር ወበሰማያት ወእምዝ አዘዝኩከ ኢትህልፍ"

እግዚአብሔር አዳምን በሰማይ በታች በአሉት ፍጥረት ላይ እንዳነገሰውና በኤዶም እንዳስቀመጠው ግን አንዲት እንጨትን እንዳይበላ እንዳዘዘው እንዲህ ይላል።

"ንግበር ሰብአ በአርአያ ያኤምር ኃበሥላሴሁ በአርያሂ ወበአምሳሊነ ዘይቤ በአንተ አእምሮቱ ወበአንተ ፈሊጦቱ ሠናየ እምኩይ ወበእንተዝ ረሰዮ ንጉሠ ወእግዚአ ላእለ ኩሉ ፍጥረት በታሁተ ሰማይ ወእምዝ አንበሮ ውስተ ገነት ኤዶም ወይቤሎ እምኩሉ እፀ ዘሀሉ ውስተ ገነት ብላእ ዘእንበለ ዕፀ ባሕቲታ፣

ዘከልአሙሰ ኦሁ እምፍናቀቅዮ አላ ያአውቆ አምላክናሁ" እንዳለ መጽሐፈ ዜና አዳም የመጀመሪያው 1ኛ ትእዛዝ አትብላ ነው፣ 2ኛው በተሰጠው ነጻ አእምሮ የፈቀደውን ያደርግ ዘንድ አትብላ የተባለውን ትእዛዝ ረስቶ ከበላ በሞት ይቀጣል፣ ይህም የመጀመሪያ ህግ ነውና ከብዙ ሺህ አመታቶች በኋላ እንደዚህ ሆነ፣

አዳምና ሄዋን በገነት ኢዶም መካከል እግዚአብሔርን እያመሰገኑ በደስታና በተድላ ይኖሩ ነበር፡ መልካቸውም እንደ እንቁ ድንጋይ የአበራ ነበር፡ ውበታቸው ያማረ ነበረ፡ እግዚአብሔር በሰጣቸው ጥበብም ከብረው ነበር፡ ነገር ግን ከክብሩ ከተዋረደው ከዲያብሎስ ጋር በአባብ በኩል አሳብ ተሰዋውጠው የእግዚአብሔር ክብር መግለጫና ቅዱስ ስሙ የሚመሰገንበትን የውስጥ ሰውነታቸውን መቅደስ ባለመታዘዝና ትእዛዛትን ባለመፈጸም አረከሱ፡ ከሕይወት ይልቅ ሞትን ከክብር ይልቅ ውርደትን ከደስታ ይልቅ መከራን ከድሎት ይልቅ ጉስቁልናን መረጡ፡ በዘመናቸው የሚቅበዘበዙና የሚጨነቁ ሆኑ፡ ምክንያቱም በሰይጣን ምክር ከእግዚአብሔር ትእዛዝ ወጥተዋልና።

"ወሶኑ አዳም ወሄዋን ይትአጸቱ ብርሃነ ዘያበርህ እምፀሐይ ወሶበ ርእየ ሰይጣን እበየ ክብሮሙ ወፍሰሐሆሙ ቀንዓ ላእሌሆሙ ወተሠመረ ውስተ ሥጋ ከይሲ"

ነቢዩ ሕዝቅኤልም በዘመኑ በምድር ላይ ታውቆና ተከብሮ በነበረው በጢሮስ ገዢ አስመስሎ ስለአዳም ሕይወት ታሪክ በቅኔ ትንቢት ወይም በእንቆቅልሽ ሙሾ አምላክ እሆናለሁ ብሎ እፀ በለስን ስለመብላቱ፡ እንዲህ ሲል ተናግሮለታል፡-

"እኔ አምላክ ነኝ በእግዚአብሔር ወንበር በባህር መካከል ተቀምጫለሁ ብለሃል፡ ነገር ግን ልብህን እንደ እግዚአብሔር ልብ ብታደርግም አንተ ሰው ነህ እንጂ አምላክ አይደለህም።

እግዚአብሔር ፍጥረቱን ሁሉ ፈጥሮ በመጨረሻው የፍጥረት መደምደሚያ ራስ ይሆን ዘንድ እንደ ተፈጠረና

የእግዚአብሔርን መልክ ጥበብና የውበቱ ምሳሌ ሆኖ የተፈጠረው አዳም እግዚአብሔርን የሚያመሰግንበትን የውስጥ ሰውነቱን መቅደስ ስለማርከሱ በሕዝቅኤል አፍ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡

"የሰው ልጅ ሆይ በጢሮስ ንጉሥ /አዳም/ ላይ ሙሾ /ቅኔ/ አሞሽተህ እንዲህ በለው፡ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- ጥበብን የተሞላህ ውበትህም የተፈጸመ መደምደሚያ /አርብ ቀን ስለተፈጠረ/ አንተ ነህ።

በእግዚአብሔር ገነት በዔድን /ኤዶም/ ነበርህ የከበረ ዕንቁስ ሁሉ ሰርድዮን፥ እንቆጳዝዮን፥ አልማዝ፥ ቢረሌ፥ መረግድ፥ ኢያስጲድ፥ ሰንፔር፥ በሉር፥ የሚያብረቀርቅ እንቁ ወርቅ ልብስህ ነበር፡ የከበሮህና የእንቢልታህ ሥራ በአንተ ዘንድ ነበረ፡ በተፈጠርህበት /አርብ/ ቀን ተዘጋጅተው ነበር፡ አንተ ልትጋርድ የተቀባህ ኪሩብ /መላእክ አድማኤል/ ነበርህ በተቀደሰው በእግዚአብሔር ተራራ /በእርያም ገነት/ ላይ አኖርሁህ፡ በእሳት ድንጋዮች መካከል ተመላለስህ፡ ከተፈጠርህበት ቀን ጀምረህ በደል እስኪገኝብህ ድረስ በመንገድህ ፍጹም ነበርህ፡ በንግድህ /ከሰይጣን ጋር በአደረገው ግንኙነት/ ብዛት ግፍ /ምክር/ በውስጥህ ተሞላ፡ ኃጢአትንም ሠራህ ስለዚህ እንደ ርኩስ ነገር ከእግዚአብሔር ተራራ /ከእርያም ኤዶም/ ጣልሁህ፡ የምትጋርድ ኪሩብ ሆይ /አድማኤል/ ከእሳት ድንጋዮች መካከል /ከመላእክት መካከል/ አጠፋሁህ፡

በውበትህ ምክንያት ልብህ ኮርቶአል ከክብርህ የተነሣ ጥበብህን አረከስህ፡ በምድር ላይ /ወደተፈጠረበት አፈር/ ጣልሁህ፡

Scanned by CamScanner

ያዩህም ዘንድ በነገሥታት ስቢያትና ኃዋርያት ቅዱሳን/ ፊት ሰጠሁህ፡ በበደልህ /ባለመታዘዝ/ ብዛት በንግድህም /በሰይጣን ምክር በመሄዱ/ ኃጢአት መቅደስህን /የእግዚአብሔር መቅደስ የሆነው የውስጥ ሰውነታችን አካል ነውና/ አረከስህ፡ ስለዚህ እሳትን /መከራና ሥቃይን/ ከውስጥህ አውጥቻለሁ/ እርሱዋም በልታሃለች፡ በሚያዩህ ሁሉ ፊት /የአዳምን አለመታዘዝ በሚያውቁ ሁሉ/ በምድር ላይ አመድ አድርጌህአለሁ /አፈር ነህና ወደ አፈር ትመለሳለህ/ በአህዛብም ውስጥ የሚያውቁህ ሁሉ /የአዳም ዘር ሁሉ/ ይደነቁብሃል፡ አንተም ለድንጋጤ /በአዳም በደል ሁሉ አፈር ሆነ፤ አዳም ባመጣው ሞት የማይደነግጥ የለምና/ ሆነሀል፤ እስከ ዘለዓለም /የሥጋ አካሉ አፈረ ነውና/ አትገኝም። ሕዝ.28፥12-20"

አዳምና ሔዋን አትብሉ የተባሉትን ትእዛዝ ባለመፈጸም ከእርሱ በበላችሁና በነካችሁትም ጊዜ ሞትን ትሞታላችሁ የተባሉትን ህግ በመጣስ ከገነት ወደ ምድረ ፋይድ ወረዱ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ የህግ ቅጣትና ሞት በአዳምና በሔዋን ተጀመረ። አዳምና ሄዋን ከገነት ወጥተው ወደ ምድረ ፋይድ በደረሱና እንደ ወህኒ ቤት በአለት ዋሻ ውስጥ በተቀመጡ ጊዜ በጣም ደነገጡና ፈሩ፡ ምድርን አይተው አሸዋውንና ድንጋዮችን ተመልክተው "ወአዘዞ እግዚአብሔር ለአዳም ከመ ይህድር ውስተ በዓተ ኩኩሕ ዘይእቲ በዓተ መዛግብት ታሀተ ገነት፡ አዳም ወሔዋን በፀአቶሙ እምገነት ኪዱ በእገሪሆሙ ወኢየአምሩ ዘይከይዱ፡ ወሶበ በጽሑ አፍአ አንቀጸገነት፡ ነጸርዋ ለምድር ስፍሕት ቅድሜሆሙ ወእእባን አቢያን ወሆፃት ንኡሳን ፈርሀ ወርዕዱ ወወድቁ በገጾሙ እምፍርሐት..."

የአዳምንና የሔዋንን ሐዘንና በደልን እግዚአብሔር ተመልክቶ አዲስ የተሰፋ ቃል ኪዳን በአደረገላቸው የተሰፋውም ኪዳን በሔዋን ምክንያት ለመጣው በደል በሴት ልጅ በኩል ያ፥ወንድ ዘር ተፀንሰና ሥጋን ተዋህዶ የሰው ልጅ ሆኖ እንደሚወለድና በእንጨት ተሰቅሎ ሞትንም ሞቶ ሞትን ድል እንደሚያደርገውና የአዳምን ዘር ሁሉ ከሲኦል ወደገነት እንደሚያስገባለት ነገረው። እንዲሁ ከትንሣኤ በኋላ ሕያዋን የሆኑትን የሔዋንን ልጆች ብቻ እንደሚመርጣቸው ነገረው።

የተሰፋው ቃል ኪዳን ከመጀመሪያው ቀን ከእሁድ እስከ አርብ ግማሽ ቀን ድረስ ይሆናል፡ በእግዚአብሔር አምስት ቀን ተኩል ማለት ነውና።

"እ አዳም እትቤዘወከ እምድህረ ሐሙስ እለት ወበመንፈቃ ለመእልት እወርድ እምሰማየ ሰማያት ወእሀድር ውስተ ከርሰ ድንግል እምወለተ ወለትከ ወእትወለድ ከመሕፃን" ዝንሽዋ /የሠራዊት ክቡር ጌታ/ በተባለው በመጽሐፈ ዜና እበው ደግሞ እንደዚህ ይላል፡ "ይቤ እግዚአብሔር ለአዳም እነ ሠራዕኩ ላእለ ዝንቱ ምድር እለታተ ወእመታተ ትሄሉ፡ አንተ ውስቴታ ወታንሶሱ እስከ ጊዜ ተፍጻሜተ እመንቱ ዓመታት ወእለታት እፌኑ ቃልየ ዘፈጠረከ፡

ወተእጸውከ ወውእቱ ዘእውጽእከ እምገነት ወሶበ ወደቀ እንሥእከ ወውእቱ ካዕበ ዘያድህነከ በተፍጻሜተ አምስቱ ዕለት ወመንፈቅ ወሶበ ሰምአ ዘንተ ቃለ እም እግዚአብሔር ተናዘዘ ቦቱ፡ በነገረ እግዚአብሔር እስመ ውእቱ ያድህኖ፡ አላ አዳም ወሔዋን በዘ በእንተ ፀአቶሙ እምገነቶሙ ቀዳማዊ፡

አዳም ይቤላ ለሔዋን ነጽሪ ዘንተ በዓተ ዘኮነት ለነ ቤተሞቅህ በዘንቱ ዓለም ወመካነ ዝብጠት እይቴ ዛቱ እምገነት እይቴ ዝንቱ ጸባብ እምውእቱ ርሂብ እይቴ ዝንቱ ኩኩህ እምውእቶን እዕፃዋት እይቴ ዝንቱ ጽልመት ዘውስተ ዝንቱ በዓት እምብርሃነ ገነት እይቴ ተድበበ ዝንቱ በዓተ ኩኩሁ፡ እምሕረተ

እግዚአብሔር ዘውነት ትጸለል ላእሌነ አይቴ ምድር፡ ዘንቱ በኅት እምድረ ኀተ ዛቲ፡ ምድር ዝርዕት በእአባን ወይእቲሳ ዝርዕት በዕፀ ፍሬያት ጥዑማት።

እዳምና ሔዋን ከነገት ወደዚህች ምድረ ፍዳ በወረዱ ጊዜ ለመጀመሪያ ጊዜ እንደታቦት ድንጋዮች ወስደው አስቀመጡና በበላያቸው ላይ ቅጠል አልብሰው ደማቸውን አፈሰሱበትና ጌታ ሆይ በደላችን ይቅር በለን ብለው ወደ እግዚአብሔር ጸለዩ።

"ወካእበ ነሥኡ አዳም ወሔዋን እእባነ ወአንበርዎሙ በአምሳለ ታቦት ወነሥኡ አቆጽለ እምእፀው አፍአ ገነት ወመዘመዙ በሙ ደሞሙ እምላእለ ኵሉሁ ወዘሃየበ ዲበ ሆየ ነሥእም ምስለ መሬቱ ወአእረግዎ ላእለ ታቦት ወከመ ቀርባእነ ለእግዚአብሔር፡

ወቆሙ አዳም ወሔዋን ታህተ ሓይከል ይብከዩ ወይህሥሡ እም እግዚአብሔር እንዘ ይብሉ፡

እግዚእ ሥረይ ለነ አበሳነ ወኃጢአትነ ወነጽረነ በዓይነ ምህረትከ፡ - -

ወይእዜኒ ነጽር ላእኔነ ደመነ ዘእሩግ ላእለ እእባን ወተወከፍ እምኔነ በአምሳለ ስብሐታት ዘኮነ ንግበርሙ ለከ ቀዳሚ በውስተ ገነት፡ - - -

ወመድአ ቃለ እግዚአብሔር ኃበአዳም ወይቤ ኦ አዳም በከመ ከዓውከ ደመከ ከመዝ እነ እክኡ ደመየ

ሶበ እሠሳ እምዘርእከ ወበከመ ሞትከ ኦ አዳም ከመዝ እነ እመውት ወበከመ ሐነጽከ ምሥዋዓ ወበከማሁ እነ እሬሲ ሊተ ውስተ ምድር ምሥዋዓ ወበከመ አእረገ ደመከ ላእሌሁ ከማሁ እዓርግ ደመየ ላእለ ምሥዋዕ ውስተ ምድር ወከመ ኃሠሥከ ሥርየተ በዘንቱ ደም ሰሥርየ ኃጢአት ወእደመስስ አበሳተ ቦቱ ወይእዜኒ - - - ናሁ ተወከፍኩ ቀርባነከ - - -

እግዚአብሔር ለአዳም ወርቅና እጣን ከርቤ እንደሰጠው ምስጢሩም፡- ወርቁ የመንግሥቱ፣ እጣኑ የመለኮት ባህርዩ፡ ከርቤው የሕመሙና የሞቱ ምሳሌ ሆነው ቀርበውለታል።

Scanned by CamScanner

ይቤሎ እግዚአብሔር ለአዳም ኦ አዳም ኃሠሥከ እምኔየ ግብረ እምነት ከመ ትትናዘዝ ቦቱ ወናሁ ወሀብኩከ ለከ እሉንተ ሠለሥተ ትእምርታተ ከመትኩን ዘትትናዘዝ በሙ. ወትእመን ብየ በኢዳዣ ለሊከ እስመ አነ እመጽእ ወእድህነከ ወያመጽኡ ሊተ ነገሥተ ተርሴስ ወአፋር ወነገሥተ አንቀዮጵ በሠጋዊየ ወርቀ ወእጣነ ወከርቤ። ወርቅሰ ትእምርተ መንግሥትየ ወእጣን ትእምርተ መለኮትየ ወከርቤ ትእምእርተ ሕማምየ ወሞትየ።

ኦ አዳም ረሲ እሉንተ ኀቤከ ውስተ በአት ከመ ይኩን ወርቅ ዘያጸድል ላእሌከ በሌሊት ወእጣነ ከመ ታጼኑ ዒናሁ ወከርቤ ይናዝዘከ እምኃዘንከ፡

ወሶበ ሰምአ አዳም ቃለ እምእግዚአብሔር ሰገዱ ቅድሜሁ ሰብሀዎ ወአእኮትዎ በእንተ ዘገብረ ምስሌሆሙ እምህረት፡

በአዳምና በሔዋን ላይ ሰይጣን ሰሠራዊቱ ድንጋይ ከተራራ እንዲጥሉባቸውና እንዲሞቱ አዘዘ፡ ነገር ግን የአንከባለሉባቸው ቢባን የተባለ ድንጋይ እግዚአብሔር ለአዳምና ለሔዋን መጠጊያ አዳራሽ እንዲሆናቸው እንጂ እንዲገድላቸው አላደረገም፡ እንደቤት ሆነላቸው በዚያም ኖሩ።

ሰይጣን ይቤሎሙ ለሠራዊቱ ንሥኡ ዘንተ ኰኵሓ ወውግሩ ላእሌሆሙ በዕሩይ ከመ ኢትሁር እምላእሌሆሙ ኀበጽንፈ ካልዕ ወሶበ ወገርክምዎ ላእሌሆሙ ጉዩ ወኢትቁሙ፡ ወገብሩ በከመ አዘዞሙ ወሶበ ትወርድ ኰኵሕ እምደብር፡ ላእለ አዳም ወሔዋን አዘዘ እግዚአብሔር፡ ለእብንኪባን ከመ ትኩን ለአዳም ወሔዋን በአምሳለ ደብተራ ቤተጽርሀ ወኢታህሥሞሙ ወኮነ ከመዝ በትእዛዘ እግዚአብሔር።

እየሱስ ክርስቶስ ስለ አዳም በአጋንንት ወንበዴዎች ስለመደብደቡና የእግዚአብሔር ካህን መልከ ጼዴቅ እንዳላዳነው ከእርሱ ቀጥሎ የሌዊ ዘር ሙሴም እንዳላዳነው ነገር ግን እራሱን

Scanned by CamScanner

በተናቁት ሳምራውያን መስሉ እንዴት እንዳስዳነውና ምህረት እንዳደረገለት እንዲህ ሲል በምሳሌ አስተምሮናል፡-

"አንድ ሰው ከኢየሩሳሌም /ሰማያዊት/ ወደ ኢያሪኮ /ይህች ዓለም/ ወረዳ በወንበዴዎችም /ሰይጣናት/ እጅ ወደቀ፡ እነርሱም ደግሞ ገፈፉት /ጸጋውን/ ደበደቡትም፡ በሕይወትና /በነፍሱ/ በሞት /በሥጋው/ መካከልም ትተውት ሄዱ፡ ድንገትም አንድ ካህን /መልከጼዴቅ/ በዚያ መንገድ ወረደ አይቶትም ገለል ብሎ አለፈ፡ እንዲሁም ደግሞ አንድ ሌዋዊ /ሙሴ/ ወደዚያ ስፍራ መጣና አይቶት ገለል ብሎ አለፈ። አንድ ሳምራዊ /ኢየሱስ/ ግን ሲሄድ ወደ እርሱ መጣ፡ አይቶትም አዘነለት፡ ቀርቦም ዘይትና /ቅባአቅዱስ/ የወይን ጠጅ /ደሙ/ በቁስሉቹ ላይ አፍስሶ አሰራቸው /የአዳም በደሉች/ በራሱ አህያም /ዓለም/ ላይ አስቀምጦት ወደ እንግዶች ማደሪያ /ሕስከ አሰተምጽአት/ ወስደው ጠበቀውም፡ በማግሥቱም ሁለት ዲናር /ብሉይና ሐዲስ ኪዳን/ አውጥቶ ለባለቤቱ /መስኮት ባሕርዩ/ ሰጠና፡ ጠብቀው ከዚያም በላይ የምትከስረውን ሁሉ /ለማእታት/ እኔ ስመለስ እከፍልሀ አለሁ አለው። እንግዲህ ከነዚህ ከሦስቱ በወንበዴው እጅ ለወደቀው ባልንጀራ የሆነው ማንኛው ይመስልሃል፡ እርሱም፦ ምሕረት ያደረገለት አለ /ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር ምህረትን የሚያደርግ የለም/ ኢየሱስም፦ ሂድ አንተም እንዲሁ አድርግ አለው። ሉቃ.10፥30

አዳም በደል አስከሚገኝበትና በዲያብሎስ የጥፋት እርኩሰት እስከሚረከስ ድረስ የተፈጥሮ ባሕርዩ ከአሳት ድንጋዮች መካከል

ተሰይቶ እንዲሚያንጸባርቅና እንደሚያበራ፣ እንቆባሕርይ ይመስል ነበር፡ ዳሩ ግን በዲያብሉስ የአመጻ ምክር ተታሎ እንደ እግዚአብሔር አምላክ እሆናለሁ ብሎ የተሰጠውን ትእዛዝና ህግ ባለመፈጸሙ እንደ እንቁባሕርይ የተፈጠረው አዳም እንደ እብነባሕርይ ተሰባሪ እንደ አፈር ፈራሽ ሆነ፡ ነገር ግን የእግዚአብሔር ቃል በጥበቡ እንደምሳሌው በመልኩ የፈጠረው ፈጣሪው የፍጡሩን አካል ተዋሕዶ ሰው ሆነ፡ ሰው በመሆኑ አዳምን እግዚአብሔር ወደ ጥንቱ ክብር መለሰው፡ የእግዚአብሔርን ልጅነትን እንደገና መልሶ ሰጠው። ለዚህ ነው በነቢያትና በሐዋርያት አፍ በጌታችን በእየሱስ ክርስቶስ ቃል እንደዚህ የተባለ፡-

"ግንበኞች የናቁት ድንጋይ እርሱ የማእዘን ራስ ሆነ፡ ይህች ከእግዚአብሔር ዘንድ ሆነች፡ ለዓይናችንም ድንቅ ናት። መዝ. 117፥22

እነሆ በጽዮን ድንጋይን ለመሰረት አስቀምጣለሁ፣ የተፈተነውን የከበረውን መሠረቱ የፀናውን የማእዘን ድንጋይ የሚያምን አያፍርም። ኢሳ. 28፥16

እነሆ የተመረጠና የከበረን የማእዘን ራስ ድንጋይ በጽዮን እኖራለሁ፡ በእርሱም የሚያምን አያፍርም ተብሎ ተጽፎአልና።

እንግዲህ ክብሩ ለእናንተ ለምታምኑት ነው፡ ለማያምኑ ግን እናጢዎች የጣሉት ድንጋይ እርሱ የማእዘን ራስ የእንቅፋትም

Scanned by CamScanner

ድንጋይ የማሰናከያም አለት ሆነ፣ የማያምኑ ስለሆኑ በቃሉ ይሰናከሉብታልና፣ ለዚህ ደግሞ የተመደቡ ናቸው። 1 ጴጥ. 2፥6

እየሱስም እንዲህ አለ፦ ግንበኞች የናቁት ድንጋይ እርሱ የማእዘን ራስ ሆነ፣ ይህም ከጌታ ዘንድ ሆነ /ለክርስቶስ/ ለዓይኖቻችንም ድንቅ ነው፣

የሚለውን ከቶ መጽሐፍ አላነበባችሁምን? ስለዚህ እላችሁአለሁ፣ የእግዚአብሔር መንግሥት ከእናንተ ትወሰድአለች፣ ፍሬዋንም ለሚያደርግ ሕዝብ ትሰጣለች፣ በዚህም ድንጋይ /በክርስቶስ/ ላይ የሚወድቅ ይቀጠቀጣል፣ ድንጋዩ ግን የሚወድቅበትን ሁሉ ይፈጨዋል። ማቴ.21፥42

እጅም ሳይነካው ድንጋይ ከተራራው /ከእርያም/ ተፈንቅሉ ከብረትና ከሸክላ የሆነውን የምስሉን እግሮች ሲመታና ሲፈጭ እየህ፣ የዚያን ጊዜም ብረቱና ሸክላው ናሱና ብሩ ወርቁም በአንድነት ተፈጩ፣ በመከርም ጊዜ /በእለተ ምፅአቱ ለክርስቶስ/ በአውድማ ላይ እንዳለ እብቅ ሆነ ነፋስም ወሰደው፣ ቦታውም /ገሀነም/ አልታወቀም፣ ምስሉንም /በእግዚአብሔር ምሳሌ የተፈጠረው/ የመታ ድንጋይ /ክርስቶስ/ ታላቅ ተራራ ሆነ፣ ምድርንም ፈጽሞ ሞላ። ዳን. 2፥34" ታላቅ ተራራ ሆነ ማለት መንግሥትህ ትምጣልን እምንለው ሁሉ የክርስቶስ መንግሥት ተራራ በተባለው በእርያም ለማይ ነውና።

የክርስቶስን መንግሥት በተስፋ ለምንጠባበቅና ክብሩን ለመውረስ የተዘጋጀን ትእዛዛቱንም የፈጸምን ሲቃውንት ቅዱሳንና

ned by CamScanner

ልዑላን ክርስቲያኖች ሁሉ እምነታችን በእየሱስ ክርስቶስ ፍጹም ይሁን፡ ምህረቱና ጸጋው ከእኛ ጋር ነውና የእግዚአብሔር ቸርነትና ፍቅር አይለያችሁ፡ አሜን።

እግዚአብሔር ለአዳም በተሰፋው ዘር በኩል ከዲያብሎስ እጅ የአዳም ዘር ሁሉ ነጻ እንደሚያወጣቸው በነቢይ አፍ እንደዚህ አለ፡

"እኔ ምድርን ሠርቼአለሁ ሰውንም በእርስዋ ላይ ፈጥሬአለሁ፡ እኔ በእጄ /በክርስቶስ/ ሰማያትን ዘርግቼአለሁ፡ ሠራዊታቸውንም ሁሉ አዝዣለሁ፡ እኔ በጽድቅ /እየሱስን/ አስነስቼዋለሁ፡ መንገዱን /ቅዱስ መንገል/ ሁሉ አቀናለሁ፡ እርሱ ከተማዬን /መንግሥተ ሰማያትን/ ይሠራል፡ በዋጋውም ወይም በደሞዝ ሳይሆን ምርኮኞቼን /ነፍሳትን/ ያወጣል፡ ይላል የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር። ኢሳ. 45፥12

በመዝሙር እንዲህ ይላል፡- ከጨለማና ከሞት ጥላ አወጣቸው እስራታቸውንም ሰበረ ለሰው ልጆች ስለ አደረገው ታምራት ስለምህረቱም እግዚአብሔርን አመስግኑ፡ የናሱን ደጆች ሰብሮአልና፡ የብረቱንም መወርወሪያ ቆርጦአልና፡ መዝ. 106፥14

ወደላይ ዓረግህ ምርኮንም ማረክህ፡ ስጦታንም /የሕይወት ጸጋን/ ለሰዎች ሰጠህ፡ ደግሞም ለአመፀኞች በዚያ /በሲኦል/ ያድሩ ዘንድ፡ መዝ. 67፥18"

Scanned by CamScanner

ምዕራፍ ፬

እግዚአብሔር የአቤልን መስዋእት ስለመቀበሉና በቃኤል እጅ አቤል ስለመገደሉ ሄኖክ ስለ መመረጡና መጻሕፍትን እንደጻፈ

ዲያብሎስ አዳምንና ሔዋንን ከዚች ምድር ላይ እንዳይኖሩ ገድሎና ስማቸውን አጥፍቶ ከሠራዊቱ ጋር እንዲኖርባትና ከሠራዊቱ ጋር ብቻውን እንዲነግሥባት ፈለገ፡ ነገር ግን እግዚአብሔር መሐሪና ይቅር ባይ ስለሆነ አዳምን ከእግዚአብሔር ጋር በምክንያት አለያይቶ ሊያጠፋው የተነሣውን ዲያብሎስን ረግሞ ከፊታቸው እንዲርቅ በእሱ ፈንታ የሚያገለግሉትና የሚጠብቁትን የሚረዱትንም የመላእክት አለቆችን ላከለት፡ በመጽሐፈ ዜና አበው ዘስሙ ዣንሸዋ የእግዚአብሔር ሠራዊት በተባለው በግእዝ እንዲህ ይላልና፡

“ወዲያብሎስ የኀሥሥ ከመ ይቅትሎሙ ለአዳም ወሔዋን ወይደመስስ ስሞሙ እምላዕለ ምድር ወትትረፍ ምድር ሎቱ ወለሠራዊቱ ለባሕቲቶሙ፡

ወእግዚአብሔርሰ መሐሪ ነጸረ ለሰይጣን ከመ ውእቱ ይፈቅድ ይቅትሎ ለአዳም፡ በምክንያቱ ብዙህ ወርእዮ ለአዳም እስመ ውእቱ የዋህ ወጽአ ቃል ዓቢይ እምኃበ እግዚአብሔር ኃበ ሰይጣን ወረገሞ ወኮነ ውእቱ ወሠራዊቱ፡

ወተርፈ አዳም ወሔዋን ቅሙማኒሆሙ ላእለ አሐዱ ርዕሰ ደብር ወርእዮ ታሁተ እምኔሆሙ ዓለመ ዓቢይ ወእልቦ እምኔሆሙ አሐዱ እምሠራዊተ ዲያብሎስ እምዘነጸርዎሙ ወበከዩ አዳም ወሔዋን ቅድመ እግዚአብሔር ወሐሠሠ እምኔሁ ሥርየተ ወመጽአ ቃል እምሰማይ ኃበአዳም ወይቤሎ ሎቱ እእምር ወለቡ እምዝንቱ ሠይጣን እስመ ውእቱ የሐሥሥ ይዲግኮሙ ኪያከ ወዘርእከ ዘይመጽእ እምድህሬከ ወበከየ አዳም ቅድመ እግዚአብሔር እምላት ወሠለስ ወሐሠሠ

d by CamScanner

እምኔሁ ከመ የሀቦ ግብረ መስቀል እምነት ከመይኩን ኀቤሁ ትእምርተ ድህነት ይትናዘዝ ቦቱ፡

ወነጸረ እግዚአብሔር ሀሊናሁ ለአዳም ወፈነወ መልአኮ ሚካኤልሃ ዘያበጽሖ ወዘይመርሆ እስከ ባሕረ ውቅያኖስ ወእም ባሕረ ውቅያኖስ እስከፈለገ ግዮን ከመ ይንሣእ እምህየ አብትራተ መስቀል ዘወርቅ፡

በትእዛዘ እግዚአብሔር ወረደ ሚካኤል መልአክ ወነሥአ አብትረ መስቀል ዘወርቅ በከመ አዘዞ እግዚአብሔር ወአብጽሖሙ ምድረ የቅ በቅድመ እግዚአብሔር ወእምድህረ ዝንቱ አዘዞ እግዚአብሔር ለመልአክ ገብርኤል ከመይረድ ኀበነት ወይንሣእ እምኔሁ እጣን ዘፕሎም ጼናሁ ከመየሀቦ ለአዳም ወወረደ መልአክ እግዚአብሔር ገብርኤል ውስተ ገነት፡

ወነሥአ እጣን ከመየሀቦ ለአዳም ወፈጸመ ትእዛዘ እግዚአብሔር፡

ወአዘዞ እግዚአብሔር ለመልአክ ሩፋኤል ከማሆሙ ከመይረድ ኃበነት ወይንሣእ ከርቤ ከመየሀቦ ለአዳም ወወ/ደ መልአክ እግዚአብሔር ወፈጸመ ትእዛዘ እግዚአብሔር፡

ወአብትራተ መስቀል ዘወርቅ ዘውስቴቱ አእናቀ እምባሕረ ውቅያኖስ ወእምነ ምድረ የቅ ወእጣንሰ ውእቱ እምጽገሬ ገነት ምስራቅ ወከርቤኒ እምጽገሬ ገነት ምእራብ።

ወሶበ ነጸረ አዳም ለአብትራተ መስቀል ዘወርቅ ወለእጣን ወለከርቤ ወተፈሥሐ ወበከየ እስመ ውእቱ ኃየለ ከመ ወርቅ ትእምርተ መንግሥት ዘወጽአ እምኔሁ ወእጣን ትእምርተ ክህነት ዘመልከ ጼዴቅ ዘተከለ እምኔሁ ወከርቤ ትእምርተ ገቦሐ ኃዘን ዘውስቴቱ፡

ወአዘዞሙ እግዚአብሔር ለሱርያኤል ወለሰላትያኤል ከመ ይጹሩ አዳምሃ ወሔዋንሃ ወአውረድዎሙ እምላዕለ ርዕሰ ደብር ስዑል ወአምጽእዎሙ ኃበ በአተ ምድረ ፋይድ ዘተፈጥሩ ባቲ።

ከብዙ ዓመታቶችና ዘመኖች በኋላ እንደዚህ ሆነ፤ አዳምና ሔዋን ምንም የወርቅና የእጣን የከርቤም ምስጢር ቢሰጣቸው ፍዳ ወደአሰበት ወደተፈጠሩበት ወደ ኤልዳ ምድር በወረዱ ጊዜ

anned by CamScanner
Scanned with CamScanner

የእንስሳንና የአራዊትንም ባሕርይ ተጋሩ፣ ጠባያቸውም ሆነ፣ ሆኖም "እግዚአብሔር ባረካቸው፣ እንዲህም አላቸው፦ ብዙ ተባዙ ምድርንምሙሉአት ግዙአትም የበሐርን አሦችና የሰማይን ወፎች በምድርም የሚንቀሳቀሱትንም ሁሉ ግዙአቸው፣ ዘፍ.1፥28" በተባሉት መሰረት አዳም ሚስቱን አወቀ፣ ፀነሰችም ቃየንንም ወለደች፣ ደግሞ ወንድሙን አቤልን ወለደች፣ አቤል በግ ጠባቂ ነበር፣ ቃየንም ምድርን ያርስ ነበር።

ከእለታት አንድ ቀን ቃየን ከሚያገኘው ከምድር አዝርእት ፍሬ ለእግዚአብሔር መስዋእት አቀረበ፣ እግዚአብሔር ግን አስተሳሰቡንና የልቡን ክፋት ተመልክቶ ቃየን የአቀረበውን መስዋእት አልተቀበለውም፣ ስለዚህ ቃየን እግዚአብሔርን አማረረ።

እንዲሁ አቤል ደግሞ ከቃየን ይልቅ እንስሳትን ይወድና ይጠብቅ ያረባም ስለነበር ከእንስሳዎቹ መካከል ይወደው የነበረውን የበግ ጠቦት ለእግዚአብሔር ስም ባርኮ መስዋእት አድርጐ አቀረበ፣

እግዚአብሔር የአቤልን መልካም ልብ ተመልክቶ የሚወደውንም ለእግዚአብሔር ብሎ ስላቀረበ የአቤልን መስዋእት ተመለከተ፣

እግዚአብሔር የአቤልን የበግ መሥዋእትን እንደተቀበለና እንደተመለከተለት ቃየን አይቶ በወንድሙ ላይ ቀና የከፋ ጥፋትም ሊያደርግበት አሰበ፣ በልቡ ውስጥ ኃጢአትን አስተናገደና ተናደደ፣

ቃየን በምንጭ አጠገብ ተቀምጦ ወንድሙን ለመጉዳት ሲያስብ ሳለ ሁለት አሞራዎች ወደምንጩ ውኃን ሊጠጡ ሲወርዱ

ለነ፡ አንደኛው ቀድሞ ገባና ጠጥቶ ወጣ፡ ሁለተኛው በተራው ውኃን ሊጠጣ ወደምንጩ ሲገባ ከላይ የአለው አሞራ ድንጋይን ወደ ምንጩ አንከባሎ ሲጠጣ የገባውን ሲገድለው አየ፡

ቃየንም የሞተውን አሞራ ሄዶ አየና እንዲሁ ወንድሙን እንደሚገድለውና ሞትም እንደለ አወቀ፡

የጥፋት ግድያን ተማረ፡ ከዚያም ወንድሙ አቤልን ከአለበት አመጣውና መጀመሪያ ወደምንጩ ገብቶ ውኃ ጠጣ፡ በተራው አቤል ሲጠጣ ወደምንጩ ወረደና ተንንከባሎ ሲጠጣ ቃየን በአቤል ላይ ድንጋይ አንሣና ገደለው፡

በግእዝ በመጽሐፈ ዜና አበው እንደዚህ ሲልም ይገኛል፡ "ቃየልሰ ቀታሊ ነሥአ ዕብነ ዓቢየ ወዘበጦ ለእኁሁ ቦቱ ዲበ ርእሱ እስከ አውጽአ ናላሁ ወእሁሁ ይትለበጥ ውስተ ደሙ ቅድሜሁ ወኢነሥሐ ላእለ ዘገብረ ወምድርሰ ዘወድቀ ላእሌሃ ደመ አቤል ጻድቅ አጽለቅለቀት ወረሰየት ደሞ ከመ ተሐጦ ለቃየል ወጸ፡ሐ ደሙ ለአቤል በምስጢር ኀበ እግዚአብሔር ከመ ይትበቀል ሎቱ እምዘቀተሉ።"

የአቤል ደም በግፍ ወንድሙ ስለገደለው ከምድር ወደሰማይ ለእግዚአብሔር ጮኸ፡

እግዚአብሔር ቃየንን አለው፡ ወንድምህ አቤል ወዴት ነው? እርሱም አለ አላውቅም የወንድሜ ጠባቂ እኔ ነኝን?

እግዚአብሔርም አለው ወንድምክን አቤል ገዳዩ እንጂ ጠባቂው እንዳልሆንክ አውቃለሁ ምን አደረገህ? የወንድምህ የደሙ ድምጽ ከምድር ወደ እኔ ይጮሃል፡ አሁንም የወንድምህን ደም ከእጅህ ለመቀበል አፍዋን በከፈተች በምድር ላይ አንተ የተረገምህ

ነህ፡ እንግዲህ ወንድሙን የገደለና አሳልፎ የሰጠ የካደም እግዚአብሔርን እንደገደለ ይቆጠራል፡ የሰውን ደም ያፈሰሰን ሁሉ እኔ እበቀለዋለሁ፡ ስምህም ወንድምክን በመግደልህ ቃኤል እንጂ ቃየን ተብሎ አይጠራ "ቃ ገዳይ ቃኤል ፈጣሪን ገዳይ ተብሎ ይተረጐማል"

አሁንም በግእዝ እንዲህ ይላል "ወመጽአ ቃሉ እግዚአብሔር እምሰማይ ኀበ ቃየል ወይቤሎ ኦ ቃኤል አይቴ ውእቱ እኁከ አቤል? ወይቤሎ ቃየል እፎ ኦ እግዚኦ እነ አቃቢሁ ለአቤል ወይቤሎ እግዚአብሔር ለቃየል ርጉም ምድር ዘአስተየት ደሞ ለአቤል እኁዘ ወአንተኩን ርዑደ ወቅጥቁጠ ወይኩን ዝንቱ ትእምርት ለከ ወለኩሉ ዘመሰለከ ወዘረከበከ ይቅትልከ"

አዳም ወንዶችንና ሴቶችን ከወለደና የአሥራ ሁለት ዘር ትውልድ የልጅ ልጅ ከአየ በኋላ አዳምና ሔዋን ከገነት ወደ ምድረ ፋይድ ከወረዱ ጀምሮ የኖረበት የእድሜው ዘመን ዘጠኝ መቶ ሠላሣ ሲሆነው አረፈ።

ልጆቹም ከኤልዳ ምድር ማዶ በአለ ዋሻ ውስጥ ወስደው ከወርቅና ከእጣን ከከርቤው ጋር መልከጼዴቅ እስከሚነሣ በክብር አኖሩት።

የእግዚአብሔር ካህን መልከጼዴቅ እስከሚመጣና እስከሚረከበው ድረስ እንዲጠበቅ አድርገው ዋሻውን በተጠረበ እለት ሳንቃ አሸጉት፡ ስሙንም ከሬብ አሉት።

"ወነበረ አዳም ከመቀርበ ተፍጸሜቱ ጸውአ ለውሉዱ ሴት ወቀርበ ኀቤሁ ውስተ በአተ መዛግብት ወይቤሎ ኦ ወልድየ ሴት አብጽህ ሊተ ውሉድከ ኀቤየ ወውሉደ ውሉድከ ከመ እባርክ ላእሊሆሙ እምቅድመ እሙት ወሰበ ሰምአ ሴት

d by CamScanner

ዘንተ ቃለ እምአፉሆ ወአስተጋብአ ውሉዶ ወውሉደ ውሉዱ ወአምጽኦሙ ኀበ አቡሁ አዳም፡

ወይቤሎሙ አዳም ለውሉደ ሴት ኩኑ ቡሩካነ ወብፁዓነ በቅድመ እግዚአብሔር ወይእዜኒ አ ወልድየ ሴት ኩን ቅውመ ላእለ ውሉዱከ ረአዮሙ ወአቀቦሙ በፍርሃተ እግዚአብሔር ወምርሆሙ ውስተ ፍኖተ ሐር ወአዝዞሙ ከመ ይጸምኡ ለእግዚአብሔር፡

ወይቤሎሙ ለውሉደሴት አቀብዎ ለዝንቱ ወርቅ ወእጣን ወከርቤ ዘወሀበነ እግዚአብሔር ለነ ትእምርተ እስመ በመዋዕል ዘይመጽእ ዓይህ ያስጥም ኩሉ ፍጥረቱ ወዘይበውኡ ውስተ ታቦት ይንስኡ ምስሌሆሙ ወርቀ ወእጣነ ወከርቤ ወሥጋ አጽምየ፡

ወይዜኒ አ ወልድየ ሴት ናሁ ከሰትኩ ለከሙ ምስጢራተ ህቡአት ዘከሠቶሙ እግዚአብሔር፡ ሴተ ይሁን አቃቤ ትእዛዛየ ለነፍስከ ወወሉዱከ ወሰበ ፈጸመ አዳም ትእዛዘ ተፈትሐ መለያልይሁ ወተበጠለ እደዊሁ ወእገሪሁ ወደፈነ አእይንቲሁ ወመጠወ ነፍሰ፡

እንደዚህም ሆነ፡ አዳም ከሞተና ብዙ ዓመትታቶች ካለፉ በኋላ የአዳም ዘሮች መብዛት በጀመሩና ቁጥራቸው አንድ መቶ ሺህ በሆናቸው ጊዜ ከአምስተኛው ሰማይ ከኤረር ክልል ውስጥ ከሚገኘው ከሜምርስ ዓለም ከበብ የሚኖሩ ሮሃንያ በኢዮር ክልል ውስጥ ወደምትገኘው ወደዚህች ምድር ዓለም ኔፊሊምንና ንኤፍሊን ግያንንም ለማየት ወረዱ፡ በዚህን ጊዜ ከንኤፍሊና ከኔፊሊም ከግያን ልጆች ይልቅ የሰው ሴቶች ልጆች ውበትና ደም ግባት ያላቸው ሁነው የተዋቡና የሚያስደስቱ መልከመልካም ሁነው አዩአቸው፡ የሰው ልጆችም ሮሃንያ መናፍስትን አይተው ከሌላ ዓለም ሰማይ ስለመጡ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው አሉ።

እግዚአብሔርም ሮሃንያን በዚህ ዓለም ለመኖርና ከሰው ልጆች ጋር ለመቀላቀል እንደተመኙ አውቆ ከቃኤል ልጆች ጋር እንዲቀላቀሉ ፈቀደ።

የሰው ልጆችም በመናፍስቶች ፍቅርና ስሜት ረኩ፡ ተደሰቱ እንደ አምላክ አመለኩአቸው፡ በዚህን ጊዜ ሮሐንያ መናፍስት በእነሱ እንደረኩ ስለአዩ የሰው ሴቶች ልጆችን መልከ መልካሞችን እየመረጡ በደማቸው ውስጥ አደሩ፡ ህሊናቸውንም ተቆጣጥረው ገዙት፡

የቃኤል ልጆችም ከመናፍስት የተለዩ መልከ ቀና ደም ግባት ያላቸውን ወንዶችንና ሴቶች ልጆችን ወሰዱላቸው፡ ስማቸውንም ረዓይት አሉአቸው።

የረዓይቶች ቁመት ከሰው ልጆች ቁመት ይልቅ የረዘመ ነበረ፡ ከነዚህም አንዳአንዶቹ ከአሥር እስከ አርባ ክንድ ይሆናሉ፡ በዘመናቸው እስከሚጠፉ ኃያላን አዳኞች ሆኑ፡ ለስማቸው መታሰቢያ ይሆናቸው ዘንድ ከተራራና ከኮረብታ ላይ ድንጋይን ፈንቅለው ወስደው እንደሃውልት መትከል ጀመሩ።

አንዳንዶች ደግሞ በግዮን ወንዝ ዳርቻ ባለሦስት የማእዘን ምስጢር ህንጻ አነፁ፡ እነሱ ካለፉ በኋላም የተነሱ የሰው ልጆች ማምለኪያና መሠዊያ ለበድናቸውም መቀበሪያ አደረጉት፡

ሌሎችም እነሱን በማየት የድንጋይ ሐውልት ለራሳቸው አቆሙ፡ መንደርም ቆረቆሩ፡

Scanned by CamScanner

በመጽሐፈ ዜና አበው እንደዚህ ሲል በግእዙ ይገኛል፡ - - - - እሄውም ከሴላ ዓለም መጣሁ የሚለው ሰይጣን በመልአክ ተመስሎ ለሴት ከታየውና በአማረ ቃል ሀሊናውን ሊቆጣጠረውና ልጆቹንም ሊገዛ ፈልጐ፡ እንዲህ አለው ይላል፡

"ይቤሉ ኦ ሴት ለምንት ትነብር ውስተ ዝንቱ ደብር እስመ ውእቱ ደብር እፁብ ወምሉእ እምአእባን ወሆፃ ወእፀው ዘአልቦ ፍሬ ሰናይ ወገዳም ዘአልቦቱ አብያት ወኢሀገር ወኢማህደር ሠናይ። አላ ሁሩ ወድካም ወኃዘን ወይቤሉ ንሀነ ውስተ መካናት ሠናያት ወዓለም ካልዕ እምዝንቱ ዓለም አላ ዓለመሠናይ ወሥርአታቲነ ሥርአታተ ሠናይት ወብእሲታትነ አልቦ ሠናይ ዘይሜኒ እምኔሆን፡

ወሶበ ሰማእከኒ ዘአቤለከ አነ እስተቶሰሐከ እምአዋልደየ ወዘንቱ በዝኒን አልቦቱ ኃጢአት ወኢፍትወት እንሰሳዊት ወንሀነ በውስተ ዓለምነ አልብነ እግዚእ አላሉልነ አጋእዝት ወኩልነ ብርሃናውያን ወሰማያውያን ወጽኑአን ወክቡራን ኩለሄ ያንበለብል ብርሃን በስእለ ገጽነ"

ከሚምርስ ዓለም ወደዚህ ዓለም ስለወረዱት መናፍስት ደግሞ እንደዚህ ይላል፡ ይህም የሆነው በያሬድ ዘመን ነው፡

"ወይቤልዎሙ እምጽኡ ለነ የዋ መብልእ ኀበ ዝንቱ ዓይነማይ ከመ ንብላእ ንሀነ ወአቢያጺነ ወሶበ ነጸርዎሙ ውሉደ ቃኤል፡ አንከሩ እምኔሆሙ ወይቤሉ፡ እስመ እሉንቱ ሠናያነ ገጽ ወኢነአርን እምላሊሆሙ ግሙራ ተንሥኡ ወመጽኡ ምስሌሆሙ ኀበ ዓይነማይ ከመ ይነጽሩ አብያጺሆሙ ወረከቡ ሰናየ ወተጸውኡ በበይናቲሆሙ ከመ ይትጋብኡ ወይነጽርዎሙ ለእሉንቱ ሠናያ ገጽ ወተጋብኡ ኀቤሆሙ ዕደው ወአንስት ወይቤልዎሙ አረጋዊ ንሀነ ፈላሲያን በውስተ ምድርከሙ እምጽኡ ኀቤከሙ ሠናየ መብልእ ወመስቴ ወአንስት ወናእርፍ ኀቤከሙ ወሶበ ሰምኡ እሉንተ ነገረ አረጋዊ ኮነ ኩሉ አሐደ አሐደ እምውሉደ ቃኤል ያምጽኡ ብእሲተ ወበከልእ ያምጽኡ ወለተ፡

ወበጽሖ ኀቤሆሙ አንስት ብዙኃት ወኮነ አሐቲ አሐቲ እምኔሆሙ ወሶበ ፈቀዱ ወዘፈነው ነሥኡ አህደፋ ምስለ አዋልደ ቃኤል፡ ወተኀወሉ ምስለ ውሉደ

ቃኤል ማህበሬት ርኵሳት ወበዝንቱ ግብር ዘኮኑ ውሉደ ያሬድ ይወርዱ እምደብር ቅዱስ በእንቲአሁ ወንህነሰ በፈቃድነ ንክስት ለከሙ ውእቱ ዝንቱ ሰብ ወረደ ቃኤል ኀበ ምድር ጸቡር ጸሊም ወበዝሁ ዘርኡ፡

ወኮና አዋልደ ቃኤል ይቶንሃ ላእለ ውሉደ ሴት ከመ እራዊት መሣጥያን ወከመዝ ውሉደ ሴትሂ ላእለ አዋልደ ቃኤል ውእቶሙሰ ረኩሱ ምስሌሆን ወእምድህረ ድቀቶሙ ውስተ ርኵሰት ተመይጡ ውስተ ፍኖት ዘወረዱ እምኔሃ ወፈቀዱ ይዕርጉ ኀበ ደብር ወኢተከህሉሙ እስመ አእባን ደብር ቅዱስ ኮኑ እሳተ ዘታገበለብል ቅድሜሆሙ፡

እንደዚህም ሆኖ፡ የያሬድ ልጅ ሄኖክ አስተዋይና ብልህ ከመሆኑ የተነሣ ከአባቶቹ የሰማውን ምክርና የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ያከብርና ይፈጽም ነበር፡ ከጥፋት እርኩሰት ከመራቁም ከመጥላቱም የተነሣ የሴትን ልጆች ሁሉ ሰብስቦ እግዚአብሔር የአዘዘውን እንዲፈጽሙ የማይወደውንም እንዲተዉና እንዲጠሉ ይመክራቸው ያስተምራቸው ነበር፡ ነገር ግን ወደጥፋት አገር በኃጢአት ጉዳና ይመላለሱ ነበር፡

ሄኖክ አስተሳሰቡና አመለካከቱ እግዚአብሔር የአዘዘውን፣ የፈቀደው ብቻ ስለሆነ በእግዚአብሔር ዘንድ ፍጹም ሆኖ ስለተገኘ እግዚአብሔር ከሰው ልጆች መካከል ለይቶ መረጠው፡ የሚያደርገውን ሁሉ እንዲያመለክተው እግዚአብሔር መላኩን ላከለት፡

ሄኖክም ከእግዚአብሔር መልአክ በሚሰጠው መመሪያና እግዚአብሔር በሰጠው ጸጋ የአባቶቹን የሕይወት ዘመን ስለሚመጣው የጥፋት ዘመን በአሥራ ሁለት የወር በሮች በምስራቅ በኩል ስለሚወጣው ፀሐይ ምስጢር ምስጢሩም

ለተገለጸላቸው ለአሥራ ሁለቱ ደቀመዛሙርቶቹ ሥልጣነ ክህነትን በሰማይና በምድር ላይ ይሰጣቸው ዘንድ የሕይወት ቃሉንም ያበራላቸው ዘንድ ስላለው በሥጋ ተገልጦ ስለሚመጣው ስለክርስቶስ ተናገረ።

ስለእርሱ ብቻም አይደለም በሰማያትና በምድር ውስጥ ስለአሉት እርሱ እግዚአብሔር ስለፈጠራቸው ፍጥረታት በበሐርና በየብስ በአየር የሰለጠኑትን በራሪዎችና ተንሣፋፊዎችን የሚሳቡትንና የሚንቀሳቀሱትን የሚዘሉትንም የሚበረግጉትንም እሣዎችንና አእዋፋትን እንስሳትንና አራዊትን እፀዋትንና በእፀዋት ላይ የአሉትን ድቃቅን ፍጥረታትን፡ የእንቁ ድንጋዮችንና በድንጋዩ ውስጥ የሚገኙትን እንቁዎች የአላቸውን የተፈጥሮ ባህርይ የሰው ልጆች ይመረምሩአቸውና ከተሰጣቸው ጸጋ ጋር ይጋሩ ዘንድ ስለአለው የጥበብ ምስጢር ለልጁ ልጆቻቸው ያስተላልፉ ዘንድ ከእግዚአብሔር መልአክ ከኡራኤል የተረዳውንና የተማረውን የጥበብ እውቀት አስተውሎ በመጽሐፍ ጻፈው። ስለዚህም ጥበብ በእውቀት ከበረች በማስተዋልም ጸናች። ከእግዚአብሔር ዘንድ የተመረጠና የተወደደ ሄኖክም ስለሚመጣው ፍጻሜ ቀን ሁሉ ለሰው ልጆች መመሪያ ሥርዓት ይሆናቸው ዘንድ የእግዚአብሔርን ትእዛዛትንና ህጉችን በመጽሐፉ ጽፎ ለልጁ ለማቱሳላ አስረከቦታል፡ ማቱሳላም ለኖህ የአስረከበውና የአስተላለፈለት መጽሐፍቶች፦

1ኛ/ መጽሐፈ አዳም፡ ይኸውም ዜና አዳም የተባለው 2ኛ/ መጽሐፈ ግንሸዋ አውደ ፀሐይ የተባለው ስለሰማያትና በውስጣቸው ስለአሉት ዓለማትና ከዋክብት ብዛት የሚዘረዝር፡ 3ኛ/ መጽሐፈ ዜና አበው 4ኛ/ መጽሐፈ ተስፋ ዘሱባኤ 5ኛ/ መጽሐፈ ጥበብ ዘኢዮቤል 6ኛ/ በራእይ የእየው ትንቢተ ሄኖክ 7ኛ/ እንዲሁም መጽሐፈ ሄኖክ ናቸው።

በእግዚአብሔር መልአክ በኡርኤል /ኡራኤል/ ሄኖኤል የተባለው ሄኖክ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ፈጽሞና አስተምሮ ከእግዚአብሔር ጋር መንገዱን አድርጓልና፡ ወደ እግዚአብሔር በአካለ ሥጋ ከሰዎች ተለይቶ ተወሰደ እንጂ እንደአባቶቹ ነፍሥና ሥጋው አልተለያዩም፡ እግዚአብሔር ከሰው ልጆች መካከል መርጦታልና፡ በሕይወተሥጋ ይኖር ዘንድ ሞትን አላየም፡ በሥጋው አልሞተም።

በግእዙ እንዲህ ይላል፡- ከመጽሐፈ ዜና አበው

"ወሄኖክ አቀበ ትእዛዘ እግዚአብሔር ወትእዛዘ ያሬድ አቡሁ ወኮነ ይትቀነይ ቅድመ እግዚአብሔር ውስተ በዓተ ምድር ወዝንቱ ሄኖክ ቦቱ መንክራት ብዙኃት ወቦቱ ካዕበ ጸሐፈ መጻሕፍተ ወኮኑ መጻሕፍቲሁ ምስጢራተ ዓለም ወኢይትከሃሉ ሰተነግሮ አው ሰተዘክሮ ውስተ ዝንቱ ዓለም፡

ወሶበ ፈጸመ ሄኖክ ትእዛዘ እግዚአብሔር ወእግዚአብሔርሰ ወሰዶ ለሄኖክ እምላእለ ዝንቱ ዓለም ኀበ ምድረ ሕይወት ማህደረ ጻድቃን ወሄራን፡ - - -"

- - - እምአዳም እስከ ዛቲ እለት አሐዱ ይኤዝዞ ለአሐዱ እምአረጋውያን በጊዜ እረፍቶሙ እምሥጋ ወይሜህሩ ጠይናቲሆሙ"

ከአዳም እስከጥፋት ውኃ ድረስ አንዱ አባት ለአንዱ ልጁ ከአረጋውያን መካከል ሰይቶ የአገዛዘዋል፡ ነፍስና ሥጋቸው

በምትለያይበት ሰዓት እርስ በእርሳቸው ይማማሩና ይናዘዙ ነበር። ለዚህ ነው ሰው ሲሞት ሲል ለሚወደው ልጁ ሐብቱን እንደተናዘዘለት ከሥጋው ነፍሱ የሚለይ፡ እንዲሁ ኑዛዜ ከአባቶች ዘንድ ስለተወረሰ ዛሬም ተከብሮና ተጠብቆ ይገኛል፡ የኑዛዜ ቃል ለአንደበት በር ቁልፍና ማሰሪያ ስለሆነ በእሱ ይዘጋል እንጂ አይከፈትም።

Scanned by CamScanner

ምዕራፍ ፫

ኖህና ልጆቹ ከጥፋት ውኃ ስለመዳናቸው በእግዚአብሔር መልአክ እየተረዳ ስለአጸዋትና ስለ እእባን ምስጢር ስለመጻፉ

የላሜህ ልጅ ኖህ በምድር በእሴት በሰው ልጆች መካከል እንደ ቅድመ አያቱ ሄኖክ እግዚአብሔርን የሚፈራና የእግዚአብሔርን ትእዛዛት የሚፈጽም ፍጹም ጻድቅ ሰው ነበር።

በኖህ እድሜ ዘመን እንደዚህ ሆነ፡ የሰው ልጆችና ሮሃንያን ተቀላቅለው ተጋብተውና ተዋልደው ስለነበር፡ ምድርን በግፍና በክፋት ሥራቸው አርክሰዋት ነበር፡

በድሮ ዘመን ረዓይት ሲባሉ አንዳአንዶች ደግሞ ግያን ኔፊሊም ንኤፍ ሴም ይባላሉ፡ እነዚህ ረአይቶች በምድር ላይ በበዙና ስማቸው ታውቆ ኃያላን በሆኑ ግዜ በአርማሮስ ንጉሥ እየተመሩ የተፈጥሮን ባህርይ ለመቀየር የተለያዩ ከንቱ አማልክቶችን ለማገብዛት ይፈላሰፉና ያስተምሩም ጀመር።

አንዳአንዶችም በአዛዝኤል መንፈስ ተለከፈው እየተጨነቁ አእምሮአቸውን እየረሱ እርስ በእርሳቸው አጸያፊ ግብረ ሥጋ ይፈጽሙ ነበር።

ሌሎች ወገኖች ደግሞ በጋድራኤል እየታዘዙ አባቶቻቸውን ለስማቸው መዘከሪያ በግዮንና በአርዲስ ወንዝ ዳርቻ ባለሦስት ማዕዘን ምስጢር ሕንጻዎችንና ሐውልቶችን አቁመው ስለነበር በሐውልቱና በግንቡ ስር የሰው ልጆችን ለበዓል እያረዱ ደማቸውን

ይረጩና በደማቸው ይታጠቡ ነበር። ሰበጉ ነገር የተፈጠረችው ምድር በግፍና በክፋት ተሞላች፡ ስለዚህ በመከራና በጭካኔ በግፍም የተገደሉት የሰው ልጆች በደልና ሥቃይ ከመብዛቱ የተነሣ ደማዊ ነፍሳቸውና ከሥጋቸው ተሰይቶ የወጣው ሕያው ነፍሳቸው ሁሉ ከምድር ወደ እግዚአብሔር ይጮህ ጀመር፡ እግዚአብሔርም ሰማ።

እግዚአብሔርም ምድርን አየ፡ እነሆም ሥጋ የለበሰ ሁሉ የሰው ልጆች በምድር ላይ ደም በማፍሰስና በረከሰ ዝሙት ምድር ተበላሽታና ረከሳ ነበር።

የሰው ልጆች የተሰጣቸው የተፈጥሮ ባህርይ ጾታቸውን ትተው እርስ በእርሳቸው በማይገባ ግብረ ሥጋ በመርከሳቸው ጾታቸውንም ባለማክበራቸው የሰው አሳቡና ምኞቱ ሁሉ ፈጽሞ ክፉ እንደሆነ ወደጥፋት እርኩሰት ልባቸው በመሄዱ እግዚአብሔር አያቸው።

እግዚለብሔርም አለ፡- በእግዚአብሔር መልክ እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ የፈጠርኩት ሰው ክፉውንና መልካሙን ለይቶ እንዲመርጥበት በሰጠሁት አእምሮ መልካሙን ትቶ የጥፋትን ሥራ አፍቅሮ በመፈጸሙ የኃጢአትንም ደሞዝ እንዲከፈለው ስለፈለገ ዋጋውን እከፍለዋለሁ፡ የጥፋቱን ብድራት ሁሉ ለእርሱ እመልስለታለሁ፡ በልቡ ክፋትና ተንኮል ተሞልቷልና ከምድር አጠፋው አለሁ፡ ከሰው መጥፎ ሥራ የተነሣ ምድር ረከሳለች፡ በግፍ ደምም ተሞልታለች፡ ሰውን ፈጥሮ ነጻ አእምሮ በመስጠቱና የፈቀደውን እንዲያደርግና እንዲመረጥ መብት በመስጠቱ ተጸጸተ።

ነገር ግን ኖህ ከቤተሰቦቹ ጋር እግዚአብሔርን የሚፈራ ስለአባቶቹ የተሰጣቸውን ትእዛዝ የሚፈጽም በትውልዱ ጻድቅና ፍጹም ሰው እንደሆነ እግዚአብሔር አየ፤ አካሄዱም ሁሉ ከእግዚአብሔር ጋር ነበር፡ እግዚአብሔርም ከመላእክት አለቆች መካከል አንዱን ኪሩብ ሱርያኤልን ወደኖህ ያስተምረው ዘንድ ላከው፤

መልአኩ ሱርያኤልም ወደኖህ ሄደና እግዚአብሔር አለ፦ ከሰው ልጆችና ከረዓይቶች ግፍና በደል ከፋትም የተነሣ ምድር አረከሳለች፡ ከኃጢአታቸውም ብዛት ተበላሽታለች፤ እነሆ በምድር ያለውን ሁሉ በጥፋት ውኃ አጠፋቸውአለሁ፡ ከምድርም ፊት ፈጽሜ አጠርጋቸው አለሁ፡ በዲን እሳት እንደገለባ አቃጥላቸው አለሁ፤ ነፋስ ፍሬን ከእብቁ እንደሚለይ እንዲሁ አንተንና ቤተሰቦችህን ከእነርሱ መካከል ለይቼ አድንህ አለሁ፡ በእግዚአብሔር ፊት ሞገስን አግኝተሃልና የከፎችንም ሥራ ፈጽመህ ጠልተህ ከጠፊዎች ጋር አልተባበርከምና እግዚአብሔር ከዚህ ትውልድ አንተን መረጠህ።

ስለዚህ ከጥፋት ውኃ ታመልጥ ዘንድ ጉፈራም ከሆነው ከእንቆና ከጥቁር እንጨት መርከብን /ታቦትን/ ለአንተና ለቤተሰብህ ከአንተም ጋር ከጥፋት ውኃ ለዘር ለሚቀሩ ሥራ የመርከቢቱን ውስጥና ውጭዋን ኖህያንና ሩይሬን በሮሃ ድንጋይ ወቅጠህ ከአቦካኸው በኋላ ከቅጥራን ሙጫ ጋር እየለወስክ ለቅልቃት ምረጋትም።

በመልአኩ ሱርያኤል ክንድ የመርከቢቱ ርዝመት ሦስት መቶ ክንድ ወርድዋ አምሳ ክንድ የከፍታዋ ቁመት ሠላሣ ክንድ ይሁን፡ የመርከቢቱን በር በጐንዋ ታደርጋለህ በጐንና በጐን አሥራ ሁለት መስኮቶች ታበጃለህ፡ አንደኛ ሁለተኛ ሦስተኛ ደርብ /ፎቅ/ ታደርጋለህ፡

እግዚአብሔርም አለሁ፡- እኔ እነሆ ከሰማይ በታች በአለህባት ምድር ላይ የሕይወት ነፍስ ያለውን ሥጋ ሁሉ ለማጥፋት የጥፋት ውኃን አመጣለሁ፡ በምድር ያለው ሁሉ ይጠፋል፡ ነገር ግን ቃል ኪዳኔን ከአንተ ጋር ለዘለዓለም አቆማለሁ፡ ወደ መርከቢቱም አንተና ልጆችህ ሚስትህንና የልጆችህ ሚስቶች ይዘህ ትገባለህ፡ ከአንተ ጋር በሕይወት ይኖሩና ለዘርም ይቀሩ ዘንድ ሥጋ ካለው እንስሳና አራዊት ከየወገኑ ወፍና አሞራ እንደወገኑ ሁለት ሁለት ሰባትም አድርገህ ወደመርከቢቱ ታስገባለህ ብሎ እግዚአብሔር የአዘዘውን ሁሉ የእግዚአብሔር መልአክ ሱርያል ነገረው፡ ኖህም እግዚአብሔር የአዘዘውን ሁሉ አደረገ፡

"ይቤሎ እግዚአብሔር ለኖህ ግበር ለከ ታቦተ እምእፅ ዘይነቅዝ ከመ ይኩን ለከ መድኃኒተ ወለሰብአ ቤትከ ምስሌከ ወሶበ ገበርከ ይኩን ኅኑ ኢሐዱ አንቀጽ ኀበ ላእል ወትኩን ሠለስቱ አጽራህ ወሰለ እሐቲ እምአጽራህ ቆማ ሠላሣ፡ እመተ ወኑኃ ሠለስተ ምዕተ እመተ ወስፋኃ ሃምሳ እመተ መልአክ መቅብዕ ዓዘቃተ ኖህያን ወሩይሬን በናዕክ እምውስጥ ወእምአፍኣ ወግበር ውስተ ታቦት መጣግብተ ለሥርናይ ከመ ትብላእ አንተ ወዘምስሌከ"

ኖህ የእግዚአብሔር መልአክ ሱርያኤል በአሳየውና በአስተማረው የጥበብ ሥራ እየተረዳ መርከቢቱን ሰርቶ ሲጨርስ እድሜው የስድስት መቶ ዓመት ሰው ነበር፡፡

Scanned by CamScanner

በዚህን ጊዜ አያቱ ማቱሳላ ሲሞት በቀረበ ጊዜ ከአባቶቹ የተረከበውን የአዳምንና የሔዋንን አጽም ወርቅንና እጣኑን ከርቤውንም የአዳምን ሕይወት ታሪክ የያዘው ዜና አዳምን የልጆቹንም የሄኖክንም መጽሐፍት ሁሉ በጥፋት ውኃ እንዳይጠፉ ይዞአቸው ይገባ ዘንድ አስረከበው፡ ወደፊት ለሚነሣው እግዚአብሔር ካህን ለመልከ ጼዴቅ ይሰጡትና ይጠብቀው ዘንድ እንደዚህ አለው፡

ለላሜህ ልጅ ለኖህ እኔ እንደአባቶቼ ከአረፍኩ በኋላ የጥፋት ውኃ እንደሚመጣና በምድር የአለው ፍጥረት ሁሉ እንደሚጠፋ ነገር ግን ለዘር ትተርፉ ዘንድ አንተና ልጆችህ ትድናላችሁ።

የምሰጥህን የአዳምን አጽምና ከአጽሙ ጋር የአሉትን የእግዚአብሔርን ስጦታዎችንና የሄኖክ ትንቢት መጽሐፍቶችን በክብር አቆይተህ ለምትባርከው ለሴም ልጅህ ስጠው እርሱም ለሚባርከው ልጁ እንዲሁ ይስጠው፡ የእግዚአብሔር ካህን የሆነ መልከ ጼዴቅ ሲነሣ ለእርሱ የልጅ ልጅህ ወስዶ የአስረከበው።

የእግዚአብሔር ካህን መልከ ጼዴቅ እናቱ ከምትወደው ከካም ዘር የሚወጣ ሲሆን በእናቱ በኩል ከሴም ልጅ ከአርፋክስድ ልጅ ከቃይንን የልጅ ልጅ ከሰሊማያ ይወለዳል። እናቱ ሰሊማያ አባቱ ቄና ይባላሉ፡ ነገር ግን በክህነቱ በእግዚአብሔር ልጅ ተመስሎ ለዘለዓለም የእግዚአብሔር ካህን ይባላል፡ ለእርሱ የእግዚአብሔር ምስጢር ተሰጥቶአልና።

ed by CamScanner

"ወይቤሎ ማቱሳላ ለኖህ እ ወልድየ ዘይትቀነይ ለእግዚአብሔር ቅድመ ሥጋ አቡነ አዳም ይኩን ልብሱ እምእዝተ ወይቀንት ውስተ ሐቌሁ ወይንሣእ ሎቱ ሠርጕ ወይጸሊ ለእግዚአብሔር አምላክ ከመ ይዕቀብ ሥጋ አቡነ አዳም እስመ ውእቱ ሥጋ ዓቢይ ቅድመ እግዚአብሔር ወዘይከውን ቅውመ ውእቱ ካህነ እግዚአብሔር ልዑል በንጹህ ልብ ወበሰናይ መዝሙር ይትቀነይ ቅድመ እግዚአብሔር፡

ዝ ውእቱ መልከ ጼዴቅ ካህነ እግዚአብሔር አምላክ ውሉደ ውሉዱ ለካም! ካም ወለደ ለኩሽ፣ ኩሽ ወለደ ለሳባ፣ ሳባ ወለደ ለነገብ፣ ነገብ ወለደ ለአጋና፣ አጋና ወለደ ለኢታን፣ ኢታን ወለደ ለናምሩድ፣ ናምሩድ ወለደ ለቂና፣ ቂና ወለደ ለመልከ ጼዴቅ ወእሙ ወለተሚልኪ ሰሊማያ እስመ ውእቱ ካህኑ ለእግዚአብሔር ልዑል ይገሥኡ ምስኪሆሙ ሥጋ አቡነ አዳም ይሰድዎ ወያንብርዎ በላእለ ደብረ ራማ ዛቲ ይዕቲ ማእከለ ምድር ወይኩን መልከ ጼዴቅ ካህኑ ለእግዚአብሔር በውስተ ይእቲ ደብረራማ እስከ ለዓለም እስመ ይእቲ ቅድስት ሃገር"

እግዚአብሔር በምድር ላይ የጥፋትን ውኃ ከአወረደና የሕይወት የአለውን ሁሉ ደምስሶ አጠፋ ሁሉም ሞቱ ነገር ግን ኖህና በመርከቢቱ ውስጥ የነበሩት ብቻ ከጥፋት ውኃ ዳኑ ብቻቸውን ቀሩ።

የጥፋት ውኃ ከአለፈ በኋላ እግዚአብሔር ኖህን አለው፡ ሚስትህንና ልጆችህን የልጆችህንም ሚስቶች ይዘህ ከመርከብ ውጣ፡ ከአንተ ጋር ያሉትን እንስሳትንና አራዊትን ወፎችንና አምራዎችን የሚንቀሳቀሱትን ሁሉ አውጣቸው፡ በምድር ላይ ይርመስመሱ ይዋለዱ በመሬት ላይ ይብዙ አለው።

ኖህም እግዚአብሔር እንዳዘዘው አደረገ፡ የህዳር መባቻ እለት ኖህ በአሉባር ተራራ ለእግዚአብሔር የመስዋእት መሠዊያን

ድንጋይ ተከለ፡ ስሙንም ዮጵ ብሎ ጠራው፡ ዮጸ ማለት የጠራና የሚፈተን ወርቅ ማለት ነው፡ የተራራውንም ስም አሱባር አለው፡ ትርጉሙ የጉር አዱኛ ታየ ማለት ነው፡ ከዚያም ከንጹህ እንስሳና ከወፍ ከእህልም መርጦ ለእግዚአብሔር መስዋእት አቀረበ።

እግዚአብሔር ኖህ የአቀረበውን መስዋእት ተመልክቶ ተቀብለና ዳግመኛ ምድርንና በእርሰዋ ያሉትን ፍጥረቴን በጥፋት ውኃ አልመታም፤ አልቀስፍም ግን ምድር በዘመንዋ ብርድና ሙቀት በጋና ክረምት ቀንና ሌሊት ከመፈራረቅ አያቋርጡም አለ።

"ወኖህሰ ውስተ ታቦት ቦአ ወነሥአ እምአእዋፍ ንጹሐን ወወጠነ በከመ አዘዞ እግዚአብሔር ሎቱ ወአዕረገ ቁርባናተ ላእለ መሥዋዕ ቅድመ እግዚአብሔር እምላእለ ኪዳን ዘተካየዶ ቦቱ እግዚአብሔር ለኖህ ወአስተርአዮ ሎቱ ቀስተ ደመና በውስተ አየር ወአዌነወ እግዚአብሔር ጼና ቁርባኑ ኖህ ወተከየደ ምስሌሁ ኪዳነ ከመ ኢያመጽእ ዓይህ ካልአ ላእለ ምድር እምድህረዝ እስከ ለዓለም ወዝንቱ ውእቱ ኪዳን ዘተካየደ እግዚአብሔር እስመ ምስለ ኖህ ፡ ፡

እግዚአብሔር ይቤሎ ለኖህ አነ እሬሲ ቀስተ ኪዳንየ እምውስተ ደመና ወሶበ አስተርአየ የአምሩ ሰብእ፡ ከመ በአማን አስተርአየ ወሶበ ኮነ እምኔሃ ተምዕአ ያስተርኢ ቀስተ ደመና ወይትሀደግ ትምዕአ ወመቅሠፍት ዘኮነ እፈቅድ አመጽእ ላእለ ሰብእ።

እግዚአብሔር ተወከፈ ቁርባነ ኖህ ወባረከ ላዕሌሁ ወላእለ ውሉዱ ወይቤሎሙ ብዝኁ ወተባዝኁ ወምልኡ ውስተ ገጸ ምድር ወአዘዘ ለምድር እግዚአብሔር ከመ ታውጽእ ሣዕረ በከመ ልማድ ዘትካት ለአራዊት ወለእንስሳ ወለአእዋፍ ወለኩሉ ዘይትሀወስ ላእለ ምድር ወኖህሰ ሰገደ ቅድመ እግዚአብሔር ውእቱ ወደቂቁ ወአንስቲያሆሙ ወሰብሁ ለእግዚአብሔር በእንተ መድኃኒት እጸዋት ወምስጢረ አእባን"

ned by CamScanner

ኖህ ከእግዚአብሔር መልአክ ከሱርያኤል የሰማውንና የተማረውን የእግዚአብሔርን ትእዛዛትና ቃል ኪዳኑን ሁሉ ለልጆቹ፣ ልጆቹ ለልጆቻቸው እንዲያስተምሩና ቃሉን እንዲጠብቁት የእግዚአብሔርን ትእዛዛት እንዲፈጽሙ አዘዛቸው።

የአበውን ሕይወት ታሪክ የያዘ ዜና አጭምና መጽሐፈ ሄኖክ ትንቢተ ሄኖክ የሚባሉትን መጽሐፍቶች ለልጆቹ ኖህ አስረከቡዋቸዋል። እንዲሁ በኖህ የተዘጋጁና የተጻፉ ስለጥፋት ውኃ ስለ እንስሳትና ስለ አራዊት ባህርይ ስለሰማያትና በውስጣቸው ስለአሉት ዓለሞችና ከዋክብት ስለሰማይ ወፎችና ስለባህር አሣዎች በምድር ስለሚሳቡ እንደየወገናቸው ተፈጥሮ ባህርይ ስለ እጽዋት ምግብነትና መድኃኒትነት፣ ስለድንጋዮችና ስለጠሩት እንቁዎች ምስጢር ስለንጹህነትና ስለ እርኩስነት ስለፈዋሽነትና ስለመርዝነት የሚገልጹትን ሁሉ ከኖህ በፊት ያልታወቁትን የተፈጥሮ ባህርይ ምስጢሮች ከመልአኩ እየተረዳ በግልጽ ዘርዝሮ ጽፎአቸዋል። ይህም መጽሐፍ መጽሐፈ አበው ወመጽሐፈ ኖህ ይባላል።

ለእንስሣና ለአራዊት ለአእዋፍና ለንስሮች ለእጸዋትና ለድንጋዮች ለተፈጥሮ ባህርያቸው የተሰጣቸውን ጸጋንና ኃይልን እንዲጋሩና ጠባያቸው እንዲሆን እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ፈቅደላቸዋል፣ ለዚህ ነው በእፀዋት ላይ ያለው የተፈጥሮ ባህርይ በሰው አካል ውስጥ አድሮ ለመልካም ወይም ለመጥፎ የሚሆን፣ እንዲሁ በድንጋዮች ላይ የአለው የተፈጥሮ ባህርይ በሰው ሰውነት ላይ ተሰራጭቶና ተዋህዶ እንደተሰጠው ጸጋና ኃይል ለሰው ልጅ

ነገር ግን የሰው ልጆች ከመልካሙ የሚጋራ ጠባይ ይሆናል፤ ነገር ግን የሰው ልጆች ከመልካሙ የሚጋራ ጠባይ ይሆናል፡ በመምረጥ ከደግነት ይልቅ ተግባር ይልቅ መጥፎውን ሥራ በመምረጥ ከደግነት ይልቅ ተግባር ይልቅ መጥፎውን ሥራ እርኩሰትን በመቀበል የጥበብን ሐብት በመጥላት የኃጢአትን ሥራ እርኩሰትን በመቀበል እርስ በራሱ ሲፋጅ ሲናናቅ፡ ሲጠፋፋ፡ ሲጋደል ከሥጋይ ጋር እርስ በራሱ ሲፋጅ ሲናናቅ፡ ሲጠፋፋ፡ ሲጋደል ከሥጋይ ጋር ኖሯል፡ አሁንም እየሆነ ነው። የሰው ልጅ በሕይወቱ ታሪክ ላይ ኖሯል፡ አሁንም እየሆነ ነው። የሰው ልጅ በሕይወቱ ታሪክ ላይ በክብሩ ፈንታ ውርደትን መረጠ በሕይወት ፈንታ ሞትን፡ በጤንነት በክብሩ ፈንታ ውርደትን መረጠ በሕይወት ፈንታ ሞትን፡ በጤንነት ፈንታ ህመምን፡ በሐብት ፈንታ ድህነትን፤ በደስታ ፈንታ ሐዘንን፤ ፈንታ ህመምን፡ በሐብት ፈንታ ድህነትን፤ በደስታ ፈንታ ሐዘንን፤ በነጻነት ፈንታ ባርነትን፤ ፈለገ በራሱ ላይ መከራ እያበዛ ሄደ፡ በነጻነት ፈንታ ባርነትን፤ ፈለገ በራሱ ላይ መከራ እያበዛ ሄደ፡ ከሰባዊነት ጠባዩ ወደ አውሬነት እየተለወጠና በሰራው ጥፋት እየጠፋ ነው።

ነገር ግን ሳይጠፋ ከሚያጠፋ ሳይበደል ከሚበድል ገና በሕይወት ሳለ ሳይሞት ከሞተ በደለኛ ሰው ከሆን ትርቁና ከእናንተ ታርቁት ዘንድ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ትጠብቁና በሀጉም ትጸኑ ዘንድ እግዚአብሔር የመረጣቸውን ቅዱሳኑን ትመስሉ ዘንድ ከመጽሐፈ ዜና አበው አስፈላጊውን የጥንት ታሪክ ጽፌላችሁ አለሁ፡ እግዚአብሔር በቅዱሳኑ አፍ እንደተመሰገነ እንዲሁ በእኛም ለዘለዓለም ይመስገን።

ምዕራፍ ፬

መልከጼዴቅ ከአብርሃም ወርቅና እጣን ከርቤም ስለመቀበሉ ቅዱሳት መጻሕፍት ስለተከበሩት ድንጋዮች ስለአላቸው ምስጢር

እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ነጻ አእምሮ ሰጥቶ በምድር ላይ በአለው ሁሉ እንዲሰለጥኑበትና ከተፈጥሮው ከተሰጠው ጸጋ ጋር እንዲጋሩት ለመልካም ፈቀደላቸው።

ነገር ግን የሰው ልጆች ከመልካም ይልቅ ጥፋትን ከንቱነትን በመምረጥ እንዲሰለጥኑበት የተሰጣቸውን ሁሉ አእምሮአቸውን በማቆሸሽ ያመለኩበትና ይሰግዱለት ጀመር።

እግዚአብሔር ከአዘዛቸውና ከፈቀደላቸው ትእዛዝና ህግ እየወጡ በራሳቸው ከንቱ አሳብና ምኞት ወደቁ፡ ከወደቁበት ስህተት እስከ አሁን ብዙዎች አልወጡም፡ ህሊናቸው ደንዝዞ፤ አእምሮአቸው ጨልሞአልና፡ ምክንያቱም የብርሃን ልጆች ሳይሆን የጨለማ ልጆች ሆነዋልና በቀን ብርሃን የሚሄድ እንጂ በሌሊት ጨለማ የሚጓዝ ቢኖር አወዳደቁ የከፋ ነው።

ግእዝን ለምታውቁትና ለምትተረጉሙት በእጭሩ ልግለጽላችሁ፡

"በመዋእሊሁ ለመልከ ጼዴቅ ካህን ለእግዚአብሔር ልዑል በስመ ኢትኤል ዘበትርጓሜሁ ጸጋ እግዚአብሔር ዘሀነጸ ሀገረ ኢትዮጵያ ወሰመያ በስመ ወኩሎሙ ነገሥት ዘነግሡ ላዕለ ይእቲ ሀገር ይሰመዩ ኢትዮጵያውያን በከመ ስመ ሀገሮሙ፡

ወካዕበ ዘነገሡ ላእሌሃ ከመ ትኩን ስመረ ብሔር ወሀገ በእእባነ ወርቅ ለደእቲ ሀገር ኢትዮጵያ ወበእንተ እእባነ ወርቅ ይብሉ እስመ ለእደባረ ዛቲ ሀገር እእባኒሃ ኩሎሙ ወርቅ ዘስሙ ዮጵ እንተ ትሰመይ በከመ ከመ ንጉሥ ኢትዮጵ፥ ኢትዮጵ ብሂል ጸጋ ወርቅ። ወእምድህረ ዝንቱ ውሉደ ሰብእ በዓለም ወጠኑ ኅሠሠተ እእባን ወከኑ ቀዳሚሆሙ ከሊጦን ወሐሰዳን፡ ወበዝሁ ውሉደ ሰብእ ላእለ ምድር ወበዝሀ እከየ ግብሮሙ እስመ ውእቶሙ እኩነ ሶሙ ሀገ ወሥርእት፡ ወኢመምሀራን ዘመሐርዎሙ ወእሊሐዱ ዘይኳንን በበይናቲሆሙ ወበእንተ ዝንቱ ጠፍኡ ወርህቁ እምፍኖተ እግዚአብሔር።"

የሴም ዘር የሆነው አብርሃም ለእግዚአብሔር አገልጋይ ካህን ለሆነው ለካም ዘር ለመልከ ጼዴቅ ከአባቶቹ የተረከበውን ወርቅና እጣን ከርቤ ከአዳም አጽም ጋር ለግዶ አስረከበው፡ እንዲሁም ከአለው ሁሉ አሥራትን አውጥቶ ሰጠው፥ መልከ ጼዴቅም አብርሃምን ባረከው፥ እንደዚህ ሲል፡-"አብርሃም ሰማያትንና ምድርን ለፈጠረና ለሚገዛ ለልዑል እግዚአብሔር የተባረከ ነው፥ ጠላቶችህን በእጅህ የጣለልህ ልዑል እግዚአብሔርም የተባረከ ነው አለው።

"ወመጽአ መልከ ጼዴቅ ካህነ እግዚአብሔር ልዑል ወተቀበሎ ለአብርሃም በፍሥሐ ወአፍጠነ አብርሃም ሰብ ነገር ለመልከ ጼዴቅ ወሰገደ ሎቱ ወመልከ ጼዴቅ ባረከ ላእለ አብርሃም በረከተ ሠናያተ ወአብርሃም ወሀበ ለመልከ ጼዴቅ ወርቀ ወእጣነ ወከርቤ ምስለ እጽመ አዳም ወአሥራተ እምኩሉ ዘሀሎ ምስሌሁ ወእምድህረ ዝንቱ አብርሃም ተቁረበ እምነ መልከ ጼዴቅ እምስጢራተ ቅድሳት ዘመልከ ጼዴቅ ቀደሰ በእደዊሁ እስመ ውእቱ ካህን አቢይ አኮ በእደ ብእሲ አላ ትብእቱ እምእግዚአብሔር አምላክ።

ወእምድህረ ተቁረበ አብርሃም እመልከ ጼዴቅ ይቤሎ እግዚአብሔር ለአብርሃም ኢትፍራህ አሊየ ፍርሀተ በቅድሜየ ወበመልከ ጼዴቅ ካህንየ ዓቢይ ባረከ ላእሌከ ወረሰይከ ሀቡረ ምስሌሁ በምስጢራተ ቅድሳት አነ እሬሰየከ ሀቡረ

ምስሌሁ በጸጋ ሰማያት ወካዕበ ይቤሎ እግዚአብሔር ለአብርሃም ባርኮ አነ እባርከከ ወአብዝሆ እስተባዝኃከ ዘርአከ ላዕለ ገጸ ምድር"

ወተርፈ መልከ ጼዴቅ ህዱረ ውስቴታ ለይእቲ ቅድስት ሀገረ ኢየሩሳሌም ወነገሥት ይመጽኡ ኀቤሁ ወይትባረኩ እምኔሁ እስከ እለተ ፍልሰቱ ወተፍጻሜተ ሀይወቱ ውስተ ዝንቱ ዓለም።

አብርሃም በመልከ ጼዴቅ ከተባረከና ከአባቶቹ የተሰጠውን አደራ ከአሰው ሐብት ሁሉ አውጥቶ አሥራቱን ከከፈለ በኋላ በሰላም ወደ ኬብሮን ተመለሰ።

እንደዚህም ሆነ፡ የእግዚአብሔር ካህን መልከ ጼዴቅና ሦስቱ ልጆቹ ሃ.ኑ ወደሚባለው ሥፍራ ደርሰው ሰማያትንና ምድርን ለሚገዛ ለኤልሻዳይ የእህል መስዋእት አቅርበው የእግዚአብሔርን ስም ጠርተው በዜማ ከቀደሱት በኋላ የእጣ ክፍላቸውን አገር ለይተው ያውቁ ዘንድ እንደዚህ አደረጉ።

የእግዚአብሔር ካህን መልከጼዴቅ ከአብርሃም የተቀበለውን እንቆአርያ ወርቅና ህብስት የሚይዘውን መሶበወርቅ የወይን ውኃ የሚይዘውን የሕያኤልና የእንቁሐይ ጽዋ ከሦስት መድበው በእጣ ተካፈሉ፡ የእንቆአርያ ወርቅን ለኢትኤል በሕያኤልና በእንቁሐይ የተሰራው የወርቅ ጽዋን ለሃሙኤል፡ የመሶብ ወርቁን ለአቤሜሌክ ስለደረሳቸው ድርሻቸውን ወሰዱ።

አባታቸው የእግዚአብሔር ካህን መልከጼዴቅ የአዳምን አጽምና ከእግዚአብሔር መልአክ ለአዳም የተሰጠውን ወርቅና እጣን ከርቤ የሰላሙ ንጉሥ እስከሚነሣ ድረስ በክህነት እጅ ይቆይ ዘንድ ያለእጣ ወስዶ በክብር አስቀመጠው፡ እርሱም ከራማ ተራራና

Scanned by CamScanner

ከኮሬብ ዋሻ መካከል በሚገኘው ሸለቆ ውስጥ ሄዶ ተቀመጠ፡ እንዳአንድ ግዜም በራማ ተራራ ለእግዚአብሔር መሥዋእት ይቀርብ ነበር።

የካህነቱ ስም ኢትኤል የተባለው ኢትዮጵ በኮሬብ በአሰው እለት ላይ ለእግዚአብሔር የእህል መሥዋእት የሚያቀርቡበት ትልቅ ድንጋይ አስፈለፈለ፡ ስሙንም በሚስቱ ስም እንቆዮጵ ብሎ ሰየመው።

ኢትዮጵ ግዮን በተባለው በአንኤል ወንዝ ዳርቻ ስሙ ፔካ የተባለ የድንጋይ መንበር አስቀምጦአል፡ የልጅ ልጆቹ በሚነግሱበት ሥርአት ላይ በድንጋዩ ላይ ሆነው ቅባአ መንግሥት እንዲቀቡበትና የፀሐይ ብርሃን እንዲሞቁበት ለማሳሰቢያ አስቀምጧል፡ ስሙንም የእግዚአብሔር ድንጋይ ለማለት አባንኤል ብሎታል።

ቤቤባንያ ኖህተብርሃን እብነራእይ ኖህተ ሰማይ የሚባል ባለአራት ማእዘን ድንጋይ አለ፡ መልኩ ቀይ ደም መሰሉ ዘይት የፈሰሰበት ይመስላል።

"ያዕቆብ ከቤርሳቤህ ወጥቶ ወደ ካራን ሄደ፣ በዚያም ስፍራ ድንጋይ አነሣና ከራሱ በታች ተንተርሶ ተኛ፣ ሕልምም አለመ፡ እነሆም መሰላል በምድር ላይ ተተክሎ ራሱም ወደሰማይ ደርሶ እነሆም የእግዚአብሔር መላእከት ይወጡበት ይወርዱበት ነበር፡ እነሆም እግዚአብሔር በላይ ቆሞበት ነበር፣ እንዲህም አለ፡ የአባትህ የአብርሃም አምላክ የይስሃቅም አምላክ፡ እኔ እግዚአብሔር ነኝ፡

Scanned by CamScanner

ይህቺን አንተ የተኛህባትን ምድር ለአንተም ለዘርህም እሰጣለሁ . . .

እነሆም እኔ ከአንተ ጋር ነኝ፡ በምትሄድበት መንገድ ሁሉ እጠብቅህ አለሁ፡ ወደዚህም ምድር እመልስህ አለሁ፡ የነገርሁህን ሁሉ እስካደርግልህ ድረስ አልተውህምና ያዕቆብ ከእንቅልፍ ተነስቶ በእውነት እግዚአብሔር በዚህ ስፍራ ነው፡ እኔ አላወኩም ነበር አለ፡ ይህ ስፍራ እንዴት ያስፈራ፡ ይህ ስፍራ የእግዚአብሔር ቤት ነው እንጂ ሌላ አይደለም፡ ይህም የሰማይ ደጅ ቤባንያ ነው።

ያዕቆብ ማልዶ ተነሣ፡ ተንተርሶት የነበረውን ድንጋይ ወስዶ ሐውልት አድርጐ አቆመው፡ በላዩም ዘይት አፈሰሰበት፡ ያዕቆብም ያንን ስፍራ ቤቴል /ቤትኤል/ ብሎ ጠራው፡ አስቀድሞ ግን የዚያች ስፍራ ሎዛ ነበር። ዘፍ.28፥10

ያዕቆብ ድንጋይን /ቤቢባንያን/ ወስዶ ሐውልት አቆመ፡ ያዕቆብም ልጆቹን ድንጋይ ሰብስቡ አላቸው፡ እነርሱም ድንጋይ ሰብስበው ከመሩ፡ በድንጋዩ ክምር ላይ በሉ፡ ላባም ይጋር ሠሀዱ ብሎ ጠራት፡ ያዕቆብም ገለአድ አላት። ላባም ይህች ምድር በእኔና በአንተ መካከል ዛሬ ምስክር ናት አለ። ዘፍ. 31፥45

እንደዚህም ሆነ፡ ሙሴ በመንገድ ላይ ባደረበት በጥሪ እግዚአብሔር ተገናኘው፡ ሊገድለውም ፈለገ፡ ሲፓራም ማስ ባልጩት /ሕብነ እዝህ/ ወሰደች፡ የልጅዋንም ሸለፈት ገረዘች ወደሙሴ እግርም ጣለችው፡- አንተ ለእኔ የደም ሙሽራ ነህ አለች፡ ከእርሱም ፈቀቅ አለ፡ የዚያን ጊዜ ስለግርዛቱ አንተ የደም ሙሽራ

Scanned by CamScanner

ነሀ አለች፡፡ ዘጸ.4፥24 ምክንያቱም ሙሴ በግብጻዊነቱ አልተገረዘም ነበርና፡፡

እግዚአብሔርም ሙሴን በህዝቡ ፊት እለፍ ከእስራኤል ሽማግሌዎችን ከአንተ ጋር ውሰድ፡ ወንዙንም የመታህባትን በትር በእጅህ ይዘሃት ሂድ፡ እነሆ እኔ በዚያ በኮሬብ በዓለት ላይ በፊትህ እቆማለሁ፡ ዓለቱንም ትመታለህ ሕዝቡም ይጠጣ ዘንድ ከእርሱ ውኃ ይወጣል አለው፡ ሙሴም በሽማግሌዎች ፊት እንዲህ አደረገ፡፡ ዘጸ.17፥5

"ሙሴም እንደታዘዘ በትሩን ከእግዚአብሔር ፊት ወሰደ፡ ሙሴና አሮንም ጉባኤውን በድንጋዩ ፊት ሰብስበው፡- እናንተ ዓመፀኞች እንግዲህ ስሙ በውኑ ከዚህ ድንጋይ ውኃን እናወጣላችኋለን? አላቸው፡ ሙሴም እጁን ዘርግቶ ድንጋዩን ሁለት ጊዜ በበትሩ መታው፡ ብዙም ውኃ ወጣ፡ ማህበሩም ከብቶቻቸውም ጠጡ፡፡ ዘኍ:20፥10

የድንጋዩንም መሠዊያ ብታደርግልኝ ብረት በነካው ድንጋይ አትሥራው፡ በመሣሪያ ብትነካው ታረክሰውአለሀና፡ ዘጸ.20፥25

እግዚአብሔር ብቻውን መራው ከእርሱም ጋር ሌላ አምላክ አልነበረም፡ በምድር ከፍታ ላይ አወጣው፡ የእርሻውን ፍሬ በላ፡ ከዓለትም ድንጋይ በሚገኝ ማር ከጭንጫውም ድንጋይ በሚገኝ ዘይት አጠበው፡፡ ዘዳ.32፥12

በአባቱ ስም በአሪ መጽሐፍተ አሪት እንዲባሉ የአደረገኝ ከሙሴ እማት ከዮቶር እብ የወሰዱትን የአባቶችን ዜና

ed by CamScanner

የሚገልጹትን መጻሕፍት የጻፈ እንዲሁም እግዚአብሔር የአዘዘውን ሁሉ ከሙሴ አፍ በመስማትና በማየት ይጽፍ የነበረውን የአሮን ልጅ እግዚአብሔር ሙሴን እንደዚህ ሲል መረጠው።

"እግዚአብሔር ሙሴን እንዲህ ብሎ ተናገረው፡ እይ ከይሁዳ ነገድ የሚሆን የሆር የልጅ ልጅ የኡሪት ልጅ ባስልኤልን በስሙ ጠርቼው አሰሁ፣ በሥራ ሁሉ ብልሃት በጥበብም በማስተዋልም በእውቀትም የእግዚአብሔርን /ወልድ/ መንፈስ ሞላሁበት፡ የጥበብንም ሥራ አስተውል ዘንድ በወርቅና በብር በናስም ይሠራ ዘንድ ለፈርጥ የሚሆነውን የእንቁ ድንጋይ ይቀርጽ ዘንድ እንጨቱንም ይጠርብ ዘንድ ሥራውንም ሁሉ ይሠራ ዘንድ ጥበብን አኖርሁ። ዘጸ. 31፥1

እግዚአብሔር ከሙሴ ጋር በሲና ተራራ የተናገረውን በፈጸመ ጊዜ በእግዚአብሔር ጣት የተጻፈባቸውን ከድንጋይ የሆኑ ሁለቱን የምስክር ጽላቶች ሰጠው። ዘጸ. 31፥18

'ሙሴም ተመለሰ ሁለቱንም የምስክር ጽላቶች በእጁ ይዞ ከተራራው ወረደ፡ ጽላቶቹም በዚህና በዚያ በሁለት ወገን ተጽፎባቸው ነበር፡ ጽላቶቹም የእግዚአብሔር ሥራ ነበሩ፡ ጽሕፈቱም በጽላቶቹ ላይ የተቀረጸባቸው የእግዚአብሔር ጽሕፈት ነበር።

እንዲህም ሆነ፡ ወደሰፈሩ ሲቀርብ ጥጃውንም ዘፈኑንም አየ፡ የሙሴም ቁጣ ተቃጠለ፡ ጽላቶቹንም ከእጁ ጥሎ ከተራራው በታች ሰበራቸው፡ የሠሩትንም ጥጃ ወስዶ በእሳት አቀለጠው፡

Scanned by CamScanner

እንደትብሆም እስከሚሆን ድረስ ፈጩው፡ በውኃውም ላይ በተነው፡ ለእስራኤል ልጆች አጠጣው። ዘጸ. 32፥15

እግዚአብሔር ሙሴን አለው፡- ሁለት የድንጋይ ጽላቶች እንደፊተኞች አድርገህ ጥረብ፡ በሰበርሃቸው በፊተኞች ጽላቶች የነበሩትን ቃሎች እጽፍባቸዋለሁ፡ ነገም የተዘጋጀህ ሁን፡ በማለዳም ወደሲና ተራራ ወጥተህ በዚያ በተራራው ራስ ላይ በፊቴ ቁም አለው።

ሙሴም እግዚአብሔር እንዳዘዘው አደረገ፡ ወደሲና ተራራመ ወጣ፡ ሁለቱንም የድንጋይ ጽላቶች በእጁ ወሰደ፡ እግዚአብሔርም በደመናው ውስጥ ወረደ፡ በዚያም ከእርሱ ጋር ቆመ፡ የእግዚአብሔርንም ስም አወጀ።

እግዚአብሔርም ሙሴን በእነዚህ ቃሎች መጠን ከአንተና ከእስራኤል ጋር ቃል ኪዳን አድርጌአለሁና፡ እነዚህን ቃሎች ጻፍ አለው፡ በዚያም አርባ ቀንና አርባ ሌሊት ከእግዚአብሔር ጋር ነበረ። እንጀራም አልበላም ውኃም አልጠጣም በጽላቶቹም አሥሩን የቃል ኪዳን ቃሎች ጻፈ። ዘጸ. 34፥1-29

ኢያሱም ለህዝቡ፡- እነሆ የተናገረንን የእግዚአብሔርን ቃል ሁሉ ሰምቶአልና ይህ ድንጋይ ይመሰክርብናል፡ እንግዲህ አምላካችሁን እንዳትክዱ ይህ ምስክር ይሆንባችኋል አላቸው። መ/ኢያሱ 24፥27

ይህም በመካከላችሁ ምልክት ይሆናል፡ ልጆቻችሁም በሚመጣው ዘመን የእነዚህ ድንጋዮች ነገር ምንድነው? ብለው

d by CamScanner

Scanned with CamScanner

ሲጠይቁአችሁ እናንተ በእግዚአብሔር ቃል ኪዳን ታቦት ፊት የዮርዳኖስ ውኃ ስለተቋረጠ ነው፤ ዮርዳኖስን በተሻገረ ጊዜ የዮርዳኖስ ውኃ ተቋረጠ፡ እነዚህም ድንጋዮች ለእስራኤል ልጆች ለዘለዓለም መታሰቢያ ይሆናሉ ትሉአቸዋላችሁ። መ/ኢያሱ 4፥6

ሳሙኤልም አንድ ድንጋይ ወስዶ በምጽጳና በሴን መካከል አኖረው፡ ስሙንም እስከ አሁን ድረስ እግዚአብሔር ረድቶናል ሲል አቤንኤዘር ብሎ ጠራው። ሳሙ.ቀ. 7፥12

ዳዊት እጁን ወደኮሮጆው አግብቶ አንድ ድንጋይ ወሰደ፤ ወነጩፈውም ፍልስጥኤማዊውንም ግንባሩን መታ፡ ድንጋዩም በግንባሩ ተቀረቀረ፡ እርሱም በምድር ላይ በፊቱ ተደፋ።

ዳዊትም ጐልያድን በወንጭፍና በድንጋይ አሸነፈው፤ ፍልስጥኤማዊውንም መትቶ ገደለ፡ በዳዊትም እጅ ሰይፍ አልነበረም፡ ዳዊትም ሮጦ በጐልያድ ላይ ቆመ፡ ሰይፉንም ይዞ ከሰገባው መዘዘው፡ ገደለውም ራሱንም ቆረጠው። ሳሙ.ቀ/ 17፥49

እግዚአብሔር ዓለቴ፣ አምባዬ፣ መድኃኒቴ፣ አምላኬ፣ በእርሱም የምታማመንበት ረዳቴ መታመኛዬና የደህንነቴ ቀንድ መጠጊያዬም ነው። ምስጋና የሚገባውን እግዚአብሔርን እጠራለሁ። መዝ. 1፥72

ልቤ ተስፋ በቆረጠ ጊዜ ከምድር ዳርቻ ወደ አንተ እጮሀአለሁ፤ በድንጋይ ላይ ከፍ ከፍ አደረግኸኝ። መዝ.60፥2

Scanned by CamScanner

ግንበኞች የናቁት ድንጋይ እርሱ የማእዘን ራስ ሆነ ይህች ከእግዚአብሔር ዘንድ ሆነች፥ ለዓይናችንም ድንቅ ናት። መዝ. 117፥22

ስለዚህ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፦ እነሆ በጽዮን ድንጋይን ለመሰረት አስቀምጣለሁ፥ የተፈተነውን የከበረውን መሠረቱ የጸናውን የማእዘን ድንጋይን የሚያምንም አያፍርም። ኢሳ. 28፥16

አንቺ የተቸገርሽ በእውሉ ነፋስም የተናወጥሽ ያልተጽናናሽም እነሆ ድንጋዮችሽን ሸላልሜ እገነባለሁ፥ በሰንፔርም እመሰርትሽ አለሁ፥ የግንብሽንም ጉልላት በቀይ እንቁ በሮችሽንም በሚያብረቀርቅ እንቁ ዳርቻሽንም ሁሉ በከበሩ ድንጋዮች እሠራለሁ። ኢሳ. 54፥11

እኔም እንደጉልበቴ ሁሉ ለአምላኬ ቤት ለወርቁ ዕቃ ናሱን ለብረቱም ዕቃ ብረቱን ለእንጨቱም ዕቃ እንጨቱን ደግሞም መረግድንና በፈርጥ የሚገባ ድንጋይን የሚሰጠፍ ድንጋይን ልዩ ልዩ መልክ የአለውንም ድንጋይ የከበረውንም ድንጋይ ከየዓይነቱ ብዙም እብነበረድ አዘጋጅቼአለሁ። ዜና መ/ቀ. 29፥2

ስለዚህ ይህን ቃሌን ሰምቶ የሚያደርገው ሁሉ ቤቱን በዓለት ላይ የሠራ ልባም ሰው ይመስላል። ማቴ.7፥24

መንፈስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይስማ፥ ድል ለነሣው ከተሰወረ መና እሰጠው አለሁ፥ ነጭ ድንጋይንም እሰጠው አለሁ፥ በድንጋዩም ላይ ከተቀበለው በቀር

Scanned by CamScanner

አንድ ስንኳ የሚያውቀው የሌለ አዲስ ስም ተጽፎአል። የዮሐ.ራ. 2፥17

መጽሐፈ ጥበበ ዕንቆ አእባን ብዬ የሰየምኩትን መጽሐፍ ጽፌና አሳትሜ የአቀረብኩት ለእናንተ ለኢትዮጵያውያን ኢትዮጵያን እንደዓይናችሁ ብሌን ለምትጠብቋት እንደ ህይወታችሁ እንድርጋችሁ ለምታስቡዋት ለእውነተኛ ልጆችዋ እንጂ ለዲቃላዎችና ለእንጀራ ልጆችዋ እንደነሱም የታረሉዋን አይን ለሚያጠፉና ለሚሸነቁሩዋት አይደለም። ስለዚህ መጽሐፉ አንድ ግዜ ታትሞ ከእናንተ ከደረሰ በኋላ ድንገት ስለሚቀይም- በክብር ገዝታችሁ ለሚፈላሰፉ ልጆቻችሁ ወይም አገሩንና ሕዝቡን ለሚወድ ትውልድ አስቀምጡት ግን ለአፍ ወዳጅ ለልብ ጠላት አትስጡት፡ ስለዚህ ጌታችን እየሱስ ክርስቶስ እንዲህ ሲል አስተምሮናል።

"በእግራቸው እንዳይረግጡት ተመልሰውም እንዳይነክሱአችሁ የተቀደሰውን ለውሾች አትስጡ፡ ዕንቁቻችሁንም በዕሪያዎች ፊት አትጣሉ። ማቴ. 7፥6"

"እርሱ ግን ወደ እነርሱ ተመልክቶ እንግዲህ ግንበኞች የናቁት ድንጋይ እርሱ የማዕዘን ራስ ሆነ፡ ተብሎ የተጻፈው ይህ ምንድር ነው? በዚያም ድንጋይ ላይ የሚወድቅ ሁሉ ይቀጠቀጣል፡ የሚወድቅበትን ሁሉ ግን ይፈጨዋል አለ። ሉቃ. 20፥17

Scanned by CamScanner

ምዕራፍ ፰

ጥበበዕንቆ ወእአባን
የድንጋዮችና የእንቁ ጥበብ

የልቤ ሰው ወዳጄ ሆይ በእግዚአብሔር እንጂ በራስህ ሳትመካ የጥበብን በር አስቀድመህ አንኳኳ፡ ይከፈትልሃል ትገባለህ፤ እስተውለህ መርምር ታውቃለህ፤
ጠንክረህ ፈልግ ታገኘው አለህ፤
ስውር የሆነው የጥበብ ምስጢር ይገለጽልሃል ታየውአለህ፡ ሁሉም ነገር በእግዚአብሔር ነው፡ የእግዚአብሔርን ስም በክብር ሳታነሣና ሳታመሰግን እንዳች ነገር አትጀምር፡ የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን ማወቅና መፍራት ነው፡ እርሱም የእግዚአብሔርን ትእዛዛት መፈጸም ነው፡ በእግዚአብሔር እንደታመንከና እግዚአብሔርን እንደወደድከ ፍቃዱንም እንደፈጸምክ በዚህ ፍጹም እምነትና መልካም ስራ ሁሉ ይገለጻል። ስለዚህ እግዚአብሔር ደግሞ የወደደውን ይመርጠዋል፡ ጸጋውንም ይሰጠዋል፡ ሰተጋ አእምሮውን ያበራል፡ የሰጠውን አእምሮ ከቀን ወደቀን በመንፈሱ ያነጻዋል ያድሰዋልም፡ የእግዚአብሔር ቸርነትና ፈቃድ ለዘለዓለም በሕይወታችን ላይ ነግሷል፡ ክብሮአልም፡ እግዚአብሔር ከእግዚአብሔር ለእግዚአብሔር ሰውን በመልኩ እንደምሳሌው ወደ ፈጠረ፡ ፈጥሮም በፈጠረው ፍጥረት ላይ የተሰጣቸውን የተፈጥሮ ባህርይ እንዲጋራቸውና እንዲሰለጥንባቸው ነጻ አእምሮ ሰጥቶ ፈቀደለት፡ ሰጠውም፡ እልከለከለውም ነገር ግን ገደብ እንዲኖረው አደረገ፡ ምክንያቱም ፈጽሞ እንዳይጠፋ በገደቡ ጠበቀው እንጂ

ed by CamScanner

Scanned with CamScanner

አንተም የእግዚአብሔር ሰው የሰው ልጅ ነህና ታስተውልና ትመረምር ዘንድ ተፈቅዶልሃል፡ ተሰጥቶሃልም፡ ነገር ግን እንዳትጠፋ ተጠንቀቅ። ከእግዚአብሔር መንገድ እንዳትወጣ ፈቀቅም እንዳትል፣ ትምክህት ወደአለበት ወደ ከንቱ ፍልስፍና እንዳታዘነብል፤ እግዚአብሔር ሲፈትንህ በፊትህ መልካምን ሕይወትና የጥፋት ቅጣትን አስቀምጦብሃልና በተሰጠህ አእምሮ ለይተህ መምረጥ የአንተ ነው።

እግዚአብሔር የሚወደውን መልካም ነገር ለመምረጥ ያብቃህ፡ ያብቃሽ፡ የእግዚአብሔር ጸጋና እርዳታ አይለያችሁ፡ ምንግዜም እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ነው፡ ፍቅሩንና ሰላሙን ይስጠን፡ ሕዝባችንን በአንድነት ያቁምልን፡ አገራችን ኢትዮጵያን ይጠብቅልን፡ አሜን።

ከመሪራስ አማን በላይ ታስተውሉ ዘንድ የተጻፈ።

"ስለዚህ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- እነሆ በጽዮን ድንጋይን ለመሰረት አስቀምጣለሁ፡ የተፈተነውን የከበረውን መሠረቱ /ተዋህዶ ሃይማኖት/ የጸናውን የማዕዘን ድንጋይ የሚያምንም አያፍርም። ኢሳ. 28፥16

ድል ለነሣው ከተሰወረ መና /መሥዋዕትን/ እሰጠውአለሁ፡ ነጭ ድንጋይንም /ታቦት/ እሰጠው አለሁ፡ በድንጋዩም ላይ ከተቀበለው በቀር አንድ ስንኳ የሚያውቀው የሌለ አዲስ ስም ተጽፎአል። የዮሐ.ራ. 2፥17

Scanned by CamScanner

1ኛ/ ዕንቋዕ ዕንቋዕ እሰይ እሰይ፣ እንቁ እንኩ አልማዝ የከበረ ድንጋይ ከድንጋዮች መካከል የነበረ መልኩ እንደ መጽሔት እንደመስዋት የጠራ የተፈጥሮው ባሕርይ የሚያንጸባርቅና የሚያስደስት ነው፣ ስሙም እንቆዮጳዝዮን ብሂል እንቆባህርይ ይባላል። እብነ ሰንፔር የከበረ ድንጋይ ማለት ነው፤

2ኛ/ አበነ፣ ደነቆ ጠነከረ ድንጋይ ሆነ ካለው እባኔ ጥንክርና እብን ጠንካራ የሆነ እብነ ኩክህ ነው።

"እኔም እልሀአለሁ አንተ ጴጥሮስ ነህ በዚህችም ዓለት ላይ ቤተክርስቲያንን እሠራለሁ፣ የገሃነም ደጆችም አይችሏትም፣ የመንግሥተ ሰማያት መክፈቻዎች እሰጥሀአለሁ፣ በምድርም የምታስረው ሁሉ በሰማያት የታሠረ ይሆናል፣ በምድርም የምትፈታው ሁሉ በሰማያት የተፈታ ይሆናል። ማቴ. 16፥18

ደቀመዛሙርቱን በድንጋይ ስሰመሰሉ "መምህር ሆይ ደቀ መዛሙርትህን ገሥጻቸው አሉት፣ መልሶም፡- እላችኋለሁ፣ እነዚህ ዝም ቢሉ ድንጋዮች ይጮኻሉ አላቸው። ሉቃ. 19፥40"

1. ኳዐፋ - ኳ ፡- የመጀመሪያው አርአያና አምሳል የሆነው ነጭ ድንጋይ ነው፣ በሮሃ ድንጋይ ጠርበህና አለስልሰህ የእግዚአብሔርን ስምና እግዚአብሔር የሚወደውን ትእዛዛቱን ጻፍበትና በምትጸልይበት ቦታ በክብር አስቀምጠው፣ እግዚአብሔር ስእለትህን ይፈጽምልሃል።

Scanned by CamScanner

"ድል ለነሣው ከተሰወረ መና እሰጠው እለሁ፤ ነጭ ድንጋይም እሰጠው እለሁ፤ በድንጋዩም ላይ ከተቀበለው በቀር እንድ ስንኳ የሚያውቀው የሌለ አዲስ ስም ተጽፎአል። የዮሐ.ራ.2፥17

ላ የተባለው ድንጋይ መልኩ የተነደፈ ጥጥ ወይም የተከመረ በረዶ ይመስላል፤ ንጣቱ በጣም የደመቀ ነው፤ እርሱን እስጠርበህ ጽላት እድርገህ የእግዚአብሔርን ስም ብትቀርጽበትና እስሩን ትእዛዛት ብትጽፍበት በክብርም ብታስቀምጠው ከምትፈራው ነገር ይጠብቅሃል፤ ስእለትክንም ይፈጽምልሃል፤ የእግዚብሔር በረከት ድንጋዩ በአለበት ይኖራል።

2. ሸሻ ፡- የኖረና የሚኖር የሰው እምሳል የሆነ ድንጋይ ነው፤

ይህ ድንጋይ እንደ ሙዳይ ወይም እንደ እገልግል መስሎ ክብ ነው፤ ዙሪያውን በቀይ በአረንጓዴ ቀለም የተከበበና የተሸለመ ነው፤ በየጊዜው ሲያዩት ለዓይን እንግዳ ነው፤ ይታደሳል፤ በዚህ ድንጋይ ላይ የእግዚአብሔርን ስም ከላይ የእገሩን ስም በታች በምታስቀምጥበት ቀርጸህ ጽፈህ ሐውልት ሰርተህ ስትጨርስ መደምደሚያ እድርገው፤ እንደዚህ እድርገህ የእስቀመጥከው እንደሆነ ከተማህ ደማቃ ሰላም የበዛበት ሰው የማይቸገርበት ጠሙን የማያድርበት ይሆናል፤ ለሰው ሁሉ ፍቅርንና ሰላምን እድሜንና ጤናን ሐብትንና በረከትን የሚያድል ነው። ለዚህ ድንጋይ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጠውን ጸጋ የሰው ልጆች እንዲጋሩትና እንዲጠቀሙበት እግዚአብሔር እስቀድሞ ሳይሆን ፈቅዶአል፤ በዚህ የእግዚአብሔር ምስጢር እለ፤ የእግዚአብሔር

Scanned by CamScanner

ጥበቡን ለአስተዋለና ለተመራመረ ግን ምስጢሩ ግልጽ እንዲሆን እግዚአብሔር ፈቅዶአል፡ በዚህ እግዚአብሔር በፍጥረቱ ታውቆ ከበረ።

3. እየን - ኳእ ፡- ድንቅ ድንጋይ ነው፡ በግእዙ እንቁ ቤተመስቀል ይባላል፡ ግማደ መስቀል የሆኑ አራት ቀዳዳዎች አሉት፡ በቀዳዳዎች ውስጥ የቢጫ ወርቅ ሐብል አስገብተህ ብትይዘው የአየህ ሁሉ ያከብርሃል፡ በነጭ ወርቅ ሐብል አስገብተህ ተንተርሰህ የተኛህ እንደሆነ ኖህተ ገነት ተከፍቶ ታያለህ፡ የእግዚአብሔር ክብር በሩቅ ያሳይሃል፡ ሰው ነፍስና ስጋው ሲለያይ ከአለት ውስጥ ከወጣ ፀበል ጋር አሳድረህ በበድኑ አፍንጫ ፀበሉን በቀዳዳው አሳልፈህ ከተትበትና ከወገቡ ላይ አሰርለት፡ አይፈርስም፡ አስደናቂ የሆነ ክቡር ድንጋይ ነው። በዚህ የድንጋዮች ጥበብ ይከብራል፡ ጥበብ ለአእባን የሚለውን ቃል ሰሚ የሆነ የአስተውል፡ አይቶም ይመልከት፡ እግዚአብሔር ለፈጠረው ሁሉ እንደ እጣ ክፍሉ ጸጋውን ሰጥቶታልና፡ የሰው ልጆችም የሌላውን እድል ለመጋራት ነጻ አእምሮ ተሰጥቶአቸዋል፡ መምረጥ የራሳቸው ነው።

4. ሾእ ፡- ተስፋን የሚፈጽም የእግዚአብሔርን ቸርነት የሚያሳይ እብነ መለኮት ይባላል፡ መልኩ ቀያቴ ነጭ ነው፡ ብዙ ግዜ ከምድር ውስጥ ነው የሚገኘው ይህ ድንጋይ ባለበት የሚመነጭ ውኃ የፈላ ይሆናል፡ ከምንጩ ድንጋዩ ራቅ ያለ ከሆነ ውኃው ለብ ያለ ይሆናል፡ በእጅህ ብትነካው ያቃጥልሃል፡ በጉጠት

አውጥተህ እንደገዘኸታ ጥረበው፡ ይጠረባል፡ ለታቦት ብታደርገው በዚያ የእግዚአብሔር በረከትና ረድኤት ይታያል፡ ልብስ አታልብሰው፡ በእንጨት ላይም አታስቀምጠው፡ ያቃጥለዋል፡ ነገር ግን በድንጋይ ጠረጴዛ በድንጋይ መንበር ላይ አስቀምጠው፡ እሱ ባለበት ሁሉ የአሰው እቃ ይሞቃል፡ ክቡር የሆነ እብነ መለኮት የተባለ ነውና አክብረህ ያዘው፡ በእርሱም ብዙ የድንጋይ ጥበብ አለ። የእግዚአብሔር መንፈስ በአለበት ሁሉ የጥበብ ምስጢር አለና የድንጋዮችና የፅንቁ ጥበብ አስተውሉ ለተመራመረ ተመልክቶም ለአየና ሳወቀ ብልህ ሰው የጥበብ ምስጢር ተገለጠ፡ ስለእርሱ ማስተዋል ጥበብም ከበረች ከፍ ከፍም አለች።

5. **ኧማን -ኧኤ** የተማነ ድንጋይ አማንኤል

"ግንበኞች የናቁት ድንጋይ እርሱ የማእዘን ራስ ሆነ፡ ይህች ከእግዚአብሔር ዘንድ ሆነች /ጥበብ/ ለዓይናችንም ድንቅ ናት። መዝ. 117፥22

ከእኛ ጋር ሰው የሆነውን አምላክ ምሳሌው ሆኖ የተነገረለት የማእዘን መደምደሚያ ድንጋይ ነውና፡ ለታቦት የሚሆን የታመነ ድንጋይ ነው። ሰው ጠርቦ የተወው ይመስላል፡ አልፋ አሜጋ ብለህ ጻፍበትና በክብር አኑረው።

6. **ላኤ - ስቤኔዘር** ፡ ሳሙኤል ያቆመው ድንጋይ ነው፡ ቁመቱ ሁለት ክንድ ይሆናል፡ አራት ማዕዘን አለው፡ በደጋ አገር ከስታ መካከል ታገኘው አለህ፡ ነጭ ቦረንቅ ይመስላል፡ እንባህን አገርህን አዙረህ ብትተክለው ጠላት ከወሰንክበት ቦታ አያልፍም፡ አውሬም

Scanned by CamScanner

እንዲሁ፣ ሳሙኤል እግዚአብሔር ረዳኝ ሲል አቤንኤዘር ብሎ በምጽጳና በሴን አቆመው።

"እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፣ እነሆ በጽዮን ድንጋይን ለመሰረት አስቀምጣለሁ፣ የተፈተነውን የከበረውን መሠረቱ የጸናውን የማእዘንን ድንጋይ የሚያምን አያፍርም" ተብሎ ለክርስቶስ የተመሰለው ይህ ነውና።

7. **ኡይሽ - ኡደኽ** መእዛ ያለው ድንጋይና እስፈሊጦስ ሙሚ የአለው ለቀለም ትጥራን የአለው ድንጋይ ነው፣ ኡይሽና እስፈሊጦስ የተባሉትን የድንጋይ አፈርና ሙሚዎች በአንድ ላይ ወቅጠህ ለጥቁር ቀለም ቀንድ አሳርረህ ጨምርበት፣ ለቀይ ቀለም የደጋ ቀይ አፈር። ለቢጫና ለአረንጓዴ እንቁላል ቢጫ አፈርና አረንጓዴ አፈር የወይን ጠጅ ዋርዱ አፈር ኩል እኩል በእኩል አዘጋጅተህ አቡካውና በጥብጠህ አጥለውና እስከሚደርቅ አቆየውና እንደገና በፈላ ውኃ ለውሰህ ከምድጃ በታች ቅበረውና በሶስት ወሩ አውጥተህ እየበጠበጥክ ጻፍበት፣ በዚህ መልክ የቀለም ዓይነቶችን ማዘጋጀት ትችልአለህ። እንዲሁ የመረጥከውን የቀለም መልክ ዓይነት ካዘጋጀህ በኋላ ለሐውልት ወይም ለህንጻ ከተዘጋጀ ከድንጋይ ዱቄት ጋር አቡክተህ ሥራው፣ ለምሳሌ ከሸክላ አፈር ጋር አቀላቅለህ ብትለውሰውና የሸክላ እቃ ብትሰራ መልኩ አንተ እንደመረጥከው ቀለም ይሆንልሃል። በዚህ ዓይነት ብዙ የእጅ ሥራዎችን መፍጠርና ማሳመር ትችልአለህ። አስተውለህ መፈላለፍ መርምረህ ማወቅ

የአንተ ግዴታ ነውና ተማምነህ አድርግ ይሆንልሃል፡ የእግዚአብሔር ፍቃድ ከእምነትህ ጋር ነውና።

8. ዓኼ :- ጥሩ ድምጥ የአለው ድንጋይ ነው፡ ኤል ፫ ብሎ ጠርቶ እሳብንና ምኞትን ተናግሮ በድንጋይ ቢወቅሩት የተመኙትን የሚፈጽም የአማረ የደወል ድንጋይ ነው።

የተጣሉትን ሰዎች ስማቸውን አንስተህ ደውልና ታረቁ በላቸው፡ ይታረቃሉ፡ በመካከላቸው ቂም ይጠፋል፡ ዳግመኛ አይጣሉም። ይህ ድንጋይ መልኩ የምናየውን ቡላ መሰሉ እንደውጋግራ ረጅም ነው፡ ድምፁ አንድ ግዜ ስትመታው ተደጋግሞ ይሰማል፡ ስታዳምጠው ልብን የሚነካና የሚያረካ ድምጽ አሰው፡ በእሳት አግለህ ደወል ስትሰራው ጥሩ የደወል ብረት ይሆንልሃል። ነገር ግን ለስእለት ለምኞት ለማስታረቅ አይሆንም፡ ምክንያቱም በእሳት ሲፈተን ከእግዚአብሔር የተሰጠው ጸጋና ኃይል ርቀዋል። እንዳለ በእሳት ሳታግል ተጠቀምበት፡ በዚህ የድንጋዮች ጥበብ ክብር ይታወቅልሃል። ሁሉ ነገር ከእግዚአብሔር ነውና በእምላካችን በእግዚአብሔር ተማምነህ አድርግ፡ ይሆንልሃል፡ አእምሮህን ከቀን ወደቀን ያበራልሃል፡ የሰማኸውን ታስተውላለህ፡ ያየኸውንም ትመለከታለህ።

Scanned by CamScanner

9. ቶጳ ፡- ከውኃ ላይ ሲጥሉት የሚንሳፈፍና ክፍት የሆነ ቀዳዳ የለለው ኩርንችት ድንጋይ ነው፣ በሜዳ በምድረ በዳ ድንጋይ በበዛበት ቦታ ታገኘው አለህ፤ ሰብረህ ስባሪውን በድኩላ ወይም በነብር ጅማት አንጠልጥለህ ብትይዘው አትደክምም፡ የሚደርስብህ የለም፣ እንዲሁ የስመሬታ ጉበስ የአሩጥ ቀንበጥ አበባ ጋር ወቅጠህ በድንጋዩ ቀዳዳ ውስጥ አስገብተህ ከውኃ ላይ አድርገህ አሳድረህ ጠጣ፡ እግርህንም ታኸበት፡ የነብር ጅማት የአሩጥ ጥጥ በአንድ ላይ ገምደህ በእግርህ አሰርና ሩጥ ብዙ ጊዜ ፈጣን ሩዋጭ ትሆናለህ። መጨረሻ ከእግርህ አውጥተህ በዋሻ ውስጥ አንጠልጥለው፤ ለምርዋጽ ይሆንልሃል፡ ለሌላም ተመሳሳይ ነገር ይሆናልና ተፈላሰፍበት፡ የድንጋዮችና የዕንቁ ጥበብ ምስጢር ይፋ ግልጥ ለአንተ ይሆንልሃል፡ የጥበብን በር እንኳኢ ይከፈትልሃል፡ ምስጢሩዋንም ተግተህ ፈልግ ተገልጾ ታየውአለህ።

10. ካኢ ፡- መሠረቱ የጸና ድንጋይ ኢያስጲድ፡

"እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- እነሆ በጽዮን ድንጋይን ለመሰረት አስቀምጣለሁ፡ የተፈተነውን የከበረውን መሠረቱ የፀናውን የማእዘንን ድንጋይ የሚያምን አያፍርም፡ ኢሳ.28፥16" የተነገረለት ለኣኢ ድንጋይ ነውና፤ እርሱም ኣላመኑት አንቅፋትና መሰናከል ላመኑትና ትእዛዛቱን ሳተቀበሉት።

ለሕይወታቸው መሰረት ለሆነው ለእየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ ሁኖ የተነገረ ኢያስጲድ ድንጋይ ነውና። ይህ ኢያስጲድ ድንጋይ መንበር ወይም ዝባታ የመሰለ ሰማያዊ ዋርዳና ደማቃ መልክ ያለው ነው፡ ሰማያዊ አብነበረድ ባሰበት አለትና ተራራ ላይ ታገኘው አለህ፡ ለመቅደስ መንበር ለጽላት ገበታ ይሆናል፡ የቤተመቅደስ መሰረት ስትጥል በበላዩ የእግዚአብሔርን ስም ጽፈህ ቅበረው፡ የተጀመረው በቶሉ ያልቃል፡ የእግዚአብሔር ቸርነት ይታይበታል፡ ቅዱሳን የሆኑ መናፍስት አይርቁትም፡ ይጠብቁታል፡ ጠላት ቢመጣም አይደፍረውም፡ በአካባቢው ንብ ይሰፍርበታል፡ በዚህ የድንጋዮች ጥበብ ይከብራል፡ አንተም እንዲሁ እግዚአብሔርን በማመን ጥበብንም በማወቅ ክበር፡ እድሜህ የሰላም ዘመን ይሆንልሃልና።

11. ኬኬ - ከሀዘን ከመከራ የሚያድንና የሚያስረሣ ሲያዩትና ሲነኩት የሚያስደስት መንፈስን የሚያረካ ከመሆኑ ሌላ፤ ኬኬ - ኬያስሜር፡ በጣም የጠራ ነጭ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ ይህ ነጭ ጠንካራ ድንጋይ በውስጡ የተለያዩ ቀለሞች የአሉት አልማዝ ይገኙበታል ለፈርጥ አድርገህ ብታስቀርፀው መልኩ እያደረ ያአምራል፡ ይጠራል እንጂ አድፍ ሌላ ቀለም አያርፍበትም፡ አስተዋይ በሆነ አንጥረኛ እንዲሰራው አድርግ እንጂ እንደሌሎች የሚጣበቅ አይደለም፡ እርሱን በአንገትህ በእጅህ ብታስረው በእድሜህ ዘመን ሐዘን መከራ ችግር አይደርስብህም፡ ሁልጊዜ ደስተኛ ሆነህ ትኖራለህ እንጂ

Scanned by CamScanner

የሚያሳዝንህ የሚያስከፋህ አይኖርም፣ መስተፍስሒ ልብ ነው፣ ምንግዜም ልብን ያስደስታልና።

12. ኡድ- ኬ ፦ የሚያምርና መአዛ የአለው ድንጋይ ነው፣ መልኩ ቀይና አረንጓዴ ነው፣ አልመህ ደቁሰህ ሰውነቱ ለሚቀረና መጥፎ ሽታ ላለበት፣ በውሃ በጥብጠህ በባዶ ሆዱ ይጠጣው፣ እንዲሁ ጠረኑ ለሚሰወጥ ነገር ሁሉ ነስንስበት፣ የሆድ ህመም የደም ብዛት ለአለበት ሁሉ ስጠው ይፈውሳል፣ ኡድ ድንጋይ ባለበት ክርቤና የድንጋይ ሙጫ ሞልቶአል ከነሱ መሃል ታገኘው አለህ፣ ለሽቶ ዘይት ስትቀምም አብረህ ጨምረው፣ መአዛውን ያሳምርልሃል፣ የድንጋዮችና የዕንቁ ጥበብ በዚህ ተወዳጅና ተፈላጊ ይሆናል፣ አንተም ተፈላሰፍ አዋቂ ፈላስፋ ትባላለህና፣ ትውልድን አስተማሪና መካሪ ትሆናለህ፣ እግዚአብሔር የአዘዘውን ለመፈጸም ችላ አትበል።

በመኃልየ መኃልየ ሰሎሞን እንደዚህ አለ፦ "ቀኑ እስኪነፍስ ጥላውም እስኪያልፍ ድረስ ወደከርቤው ተራራ ወደ እጣኑም ኮረብታ እሄዳለሁ፣ ወዳጄ ሆይ ሁለንተናሽ ውብ ነው፣ ነውርም የለብሽም። መኃ.መኃልይ 4+6"

13. ቆኬ ፦ ነጠብጣብ የአለውና በልዩ ቀለም የተሸላለመ ድንጋይ መልኩ እንደነብር ቆዳ ወይም እንደጃርት ሾህ መስሎ በሰው እጅ የተጌጠ የመሰለ ጽሁፍ አለው፣ ጽሁፉን ለአስተዋለና ለተመራመረው በእርሱ ብዙ ምስጢር አለ፣ ቤተ መቅደስን

Scanned by CamScanner

ወይም ቤተመንግሥትን ስትሠራና ህንጻውን ስትመሰርት የእግዚአብሔርን ስምና ስምህን የአባት የእናትህን ስም የአገሩን ስም በድንጋዩ ላይ በቋንቋህ በራስህ ፊደል አስቀርፀህ ከቀይ ሰንፔር ጋር ከመካከሉ ላይ በክብር ቅበረው፡ ስምህ በክብር ሲጠራ ይኖራል። የአንተን ስም የሚነቅፍ አምላክህን የማያምን ቢኖር ፈጽሞ ይጠፋል፡ ዘሩም ይነግላል እንጂ አንተ በመሰረትከው ከተማ አይኖርም።

በነቢይ እንደዚህ ይላል "አንቺ የተቸገርሽ በአውሎ ነፋስም የተናወጥሽ ያልተጽናናሽም እነሆ ድንጋዮችሽን ሸላልሜ እገነባለሁ፡ በሰንፔርም እመሠርትሽአለሁ፡ የማንብሽንም ጉልላት በቀይ ዕንቁ በሮችሽንም በሚያብረቀርቅ ዕንቁ ዳርቻሽንም ሁሉ በከበሩ ድንጋዮች እሠራለሁ፡ ልጆችሽም ሁሉ ከእግዚአብሔር የተማሩ ይሆናሉ፡ የልጆችሽም ሰላም ብዙ ይሆናል። ኢሳ. 54፥11"

14. **ሕየፀ፡ ሕፀሾዛ - ሻኤ** - ኃይል የሚሰጥና የሚያበረታ ድንጋይ ነው። መልኩ ነጣ ያለና ልዝብ ነው፡ ሲያዩት የተጠረበ ገበታ ይመስላል፡ እብነ በረድ መስሉ እንጨት ሳንቃ ይመስላል፡ ይህን ድንጋይ ጠርበህ በንጽህና የፈለከውንና የተመኘኸውን ቃል ጻፍበት፡ ይፈጸማል፡ ስቃሉ ተቃራኒ የሆነ ነገር ከመጣ የሚቀስፍ የሚያጠፋ የሚያቃጥል ረሃብ ችግር የሚያመጣ ይሆናል፡ ከመጻፍህ በፊት ተጠንቅቀህ አድርግ እንጂ የማትወጣውን አትጻፍበት "ታሪከ ፡ እግዚአብሔር ከሙሴ ጋር

Scanned by CamScanner

በሲና ተራራ የተናገረውን በፈጸመ ጊዜ በእግዚአብሔር ጣት የተጻፈባቸውን ከድንጋይ የሆኑ ሁለቱን የምስክር ጽላቶች ሰጠው፡ ነገር ግን እንደዚሁ ሆነ፡ ወደ ሰፈሩ ሲቀርብ እስራኤል የወርቅ አምላክ ጥጃ አበጅተው ሲያመልኩ ሙሴ አየ፡ ጽላቶቹን ከእጁ ጥሎ ሰባበራቸው፡ እንዲሁ በሌላ ቀን ሙሴ እንደፊተኞች አድርጐ ሁለት የድንጋይ ጽላቶች ጠረበ፡ እግዚአብሔርም የእግዚአብሔርን ስም አወጀ።"

15. ኢኦ - ኡዋ - ኡየል ፡- በመንፈስ ሰመነጠቅ ተንተርሶ መተኛት ወይም በበላዩ ላይ ስሙን በአራት ማእዘን ጽፎ የሐውልት መሰረት ማድረግና ማነፅ ስሙ ለመታሰቢያ ይሆናል እንጂ አይጠፋም። በመቃብሩም እንዲሁ ማድረግ ነው።

"የጻድቅ መታሰቢያ ለዘለዓለም ይኖራል፡ መዝ.111፥6"

የተባለለት በዚህ ድንጋይ ስማቸው ለተመዘገበ ነውና እርሱም የክርስቶስ ምሳሌ ድንጋይ ነው። "ኡየል፡ ኡዋ" ብለህ ጽፈህ በመቀመጫህ የአደረከው እንደሆነ ትከብርበት አለህ። "ኡዋ ኡየል" ብለህ ጽፈህ ተንተርሰህ ከተኛህ መጭውን በራእይ ታየው አለህ፡ መከሰተ ራእይ ነው፡ መልኩ ቢጫ ሰማያዊ ወይም የሎሚ ወይም የብርቱካን መልክ ይመስላል። ትንሽም ትልቅም አለው፡ ነጭ አፈር ባለበት ይገኛል፡ እንዲሁ ላዩ ጥቁር ወይም ቀያቲ ቡላ አፈር ሁኖ ወደ መሬት ውስጥ ቢጫ አረንጓዴ የሆነ አፈር ባለበት ታገኘው አለህ፡ ለሁሉም መልካም ነው፡ በመኖሪያህ በመሰለህ ቅርጽ አስጠርበህ ስምህን ጽፈህ አስቀምጠው፡ በበላዩ

የእግዚአብሔርን ስም፣ "ኢልሻዳይ፣ ኢልኦሄ ኢልማስ" ብለህ ጻፍበትና በክብር አስቀምጠው፣ ትከብርበታለህ።

16. **ሑደ - ሌውታ** ፡- ስውርና የማይታይ ድንጋይ ነው፡ ነገር ግን ወፍ በበላዩ ጉጆ ሰርታ እንቁላል ትጥልበታለች፡ በዚህን ጊዜ ወፍዋ ስትበር ይታያል፡ ስታርፍበት ይሰወራል።

ሌውታ የሚባል እንደ ድንጋይ ሙጫ መስሎ ከዋሻና ከአለት ድንጋይ ላይ ተሰጥፎ ታገኘው አለህ፡ የጠራ ኩል ውኃ ይመስላል፣ ተጠንቅቀህ ቀርፋው ከእጅህ ካመለጠህ አይታይህም፡ ይህን ድንጋይ እንደራስ ወርቅ እንደ አክሊል ከነጭ ወርቅ ጋር አሰርተህ ከእራት ላይ በውስጥ በኩል አጣብቀህ ለብጠው፡ የተሰወረን በዓይነልቡና ለመመልከት ከራስህ ላይ አድርገህ አስተውለህ ተመልከት፡ የሥጋህ ዓይን ያላየውን እንደ ውኃ ሙላት ነፋስን በሥጋ ያለን ደዌን፡ የማይታየውን ህዋሳት፡ ጥቃቅን ፍጥረታት ሁሉ ትመለከታለህ፡ ብዙ ጊዜ አታድርገው፡ እንዳትሰወር ተጠንቅቀህ አድርግ፡ በዚህ ጥበብ አለ።

17. **ኦሎ - ቶሕደ** ፡- ፈላሽ ውኃ በአለበት የሚገኝና የደፈረሰን ውኃ የሚያጠራ ድንጋይ ነው፡ እርሱን በገበታ ላይ አድርገህ ውኃ በበላዩ እያደረክ ሲጠራልህ ጠጣው፡ ከውስጥ የአለውን ደዌ ሁሉ ጠርጉ ያስወጣልሃል፡ እርሱ ድንጋይ በአለበት የሚፈልቅ ውኃ ፈዋሽ ፀበል ይባላል፡ መልኩ ሰማያዊ ነጭ መስሉ አሞሌ ጨው ወይም ወርቃወርቁ ድንጋይ ይመስላል፡

ትልቅም ትንሽም አለ፡ ኦኡይ ድንጋይ መሆኑን ለማወት በውኃ ውስጥ አሳድረውና ውኃውን ቅመሰው እንዲሁ ሌላ ውሃ ቅመስ፡ የሁለቱ ልዩነት ከሌለው አይደለም፡ ልዩነት ግም ከአለው እርሱ ነው። በዚህ ብዙ አይነት ፍልስፍና መፍጠር ትችላለህ፡ ለመድኃኒት መቀመሚያ ይሆናል፡ ምግብም እንዳይበላሽ በቶሎው ጠረት እንዳይለውጥ ያደርጋል።

የድንጋዮች ጥበብ እንደዚህ የላቀ ነው፡ አንተም ከአስተዋልከና ምስጢራቸውን ከተመራመርክ በልብህም የተሰጣቸውን ጸጋ ከአስተናገድክ፡ የኃይላቸው የክብራቸው ተካፋይ ትሆናለህ፡ እግዚአብሔር እንድንጋራቸው ፈቅዶልናል።

18. ሎዋ፬ - ኢ - ተንቀሳቃሽ የሆነ በአንድ ላይ ተከማችቶ የሚገኝ የድንጋይ ክምር ነው፡ በትንኸው ብትሄድም እንደገና ተመልሶ ይገናኛል። በአንድ ላይ የሚከመረው ከአሥር እስከ መቶ ቁጥሩ ሊሆን ይችላል፡ ከተሰበሰቡት ከተከማቹበት ላይ ብትቆፍር የተጫረ ወይም ጽሁፍ የአሰው የመሰለ ድንጋይ ታገኛለህ፡ ሳትሰብር አምጥተህ በአደባባይ ላይ ቀብረህ የተለያዩ ቀለም ያላቸውን ድንጋዮች በበላዩ ላይ ክምረህ ሐውልት አቁምበት፡ ሐውልቱን የአየ ሁሉ በአእምሮው ይቀረጻል። በአካባቢው ለመኖር ይፈልጋል፡ መንደር ወይም ከተማ ለመቆርቆር ሕዝብ ለመሳብ የሚሆን ድንጋይ ነው፡ ሳባ የሚባለው ድንጋይም እንዲሁ ምህላበ ሰብአ ነው፡ ልዩነታቸው

nned by CamScanner

ሳባ ድንጋዮችን እንደማግኔት አጣብቆ ይዟቸዋል፣ ኑዋው ግን ማጣበቅ ሳይሆን መሳብና መሰብሰብ መከመር ብቻ ነው።

19. ኳኳ ፦ መጥፎ ሽታ የሌለው ድንጋይ ነው፡ ምግብ በልተው ቢያሽቱት ያስታውካል፡ ሳይበሉ ቢያሽቱት ረሃብና ጥም አያሲዝም፡ ይዘውት ቢሄዱ ምግብ አያስፈልግም ድካም አይሰማም፤ ከፉ ነገር አይጠጋም፡ ጠላትም አያስነካም፡ በመጥፎ ጠረኑ ወይም ሽታው ታውቀው አሰህ፡ በዚህ የድንጋዮች ጥበብ አሰና፡ ተፈላሰፍበት ለሌላም ጉዳይ ይሆናልና አስተውለህ መርምረው።

እግዚአብሔር አስቀድሞ የሰው ልጆች በምድር በአሉ ሁሉ እንዲገዙአቸውና በጥበብም እንዲሰለጥኑባቸው የተፈጥሮ ባህርያቸውንም እንዲጋሩአቸውና እንዲጠቀሙባቸው ወስኖአል፡ ለዚህም ነጻ የሆነ አእምሮ እንዲመረምሩበት ሰጥቶአቸዋል፡ ነገር ግን ከከፋታቸው የተነሣ አእምሮአቸው በጥፋት እንዲደነገዝ ልባቸው ከመደንደኑ የተነሣ የእግዚአብሔርን ጥበብ እንዲአረክስና እንዲንቅ በፈንታው ድንቁርና ከንቱነት እንዲበዛ የሚያደርገውን ከፉ መንፈስን ወደዱ፡ በመውደዳቸው ለልጅ ልጆቻቸው የከፋ ሞትን አዘጋጁላቸው፡ ከዚህ ለመውጣት እግዚአብሔርን መጠየቅ ነው፡ የጥበብን መንገድ ያሳየናል፡ ጉዞውም የቀና ቀጥ የአለ ነውና።

nned by CamScanner

20. **ቶ - ቶሜጋ** ፡- መጨረሻ መደምደሚያ ድንጋይ ነው፡

"ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- ጥበብን የተሞላህ ውበትህም የተፈጸመ መደምደሚያዩ አንተ ነህ፡ ሕዝ.28፥12" የፍጥረት መደምደሚያ የአዳም ምሳሌ የሆነው ይህ ክቡር ድንጋይ በእግዚአብሔር ገነት ሲኖር አዳም ወደ ምድረ ፋይድ ሲወርድ አብሮ የወረደ ለምስክርነት ይሆን ዘንድ በዚህ ዓለም ላይ የአለ የድንጋዮች ሁሉ የበላይ መደምደሚያ ነው፡፡ እርሱም አራት ማእዘን ያለው ሆኖ ቁመቱ ከክንድ በላይ ይሆናል፡፡ ይህን ድንጋይ ቤተመቅደስ ስትሰራ መደምደሚያ አድርገው፡ እሱ ባለበት ጸሎትህ ይሰምራልና፡፡

21. **ኗቶ** ፡- በውቅያኖስ ውስጥ በአሉ ደሴቶችና በዲብ ውስጥ በአሉ በአሳት ድፍድፍ ወይም ልምድድ በአለበት የሚገኝና እንደሌሎች ድንጋዮች የማይግልና የማይቀልጥ ድንጋይ ነው፡፡ ይህ ድንጋይ ከሌሎች ዓለሞች ከዋክብት ከሚያደርጉት ግጭት የተነሣ ተከፍሎ ተበታትኖ ወደዚህ ዓለም ምድር የወረደ ጠንካራ ድንጋይ ነው፡፡ ከበድን ጋር ብታስቀምጠው በድኑ አይፈርስም፡ ሌሎችን እቃዎች እንደዚሁ አያረጁም፡፡

22. **ቶሴዐ፡ ስሴናዎን** ፡- የማይሰበርና የማይፈለጥ ጥቁር ድንጋይ ዓይነቱ ብዙም ቢሆን መልኩ የዋልካ ሞከላ ይመስላል፡፡ ሞከላ ማለት በአርሻ ጊዜ ድንጋይ ያክል ሆኖ ሳይፈርስ የሚፈነቀል የመሬት አፈር ነው፡፡ ትንሽም ትልቅም አለው፡ አሴናዎን

ned by CamScanner

የተባለውን ድንጋይ ለታመመ ሰው በእሳት ውስጥ አግለህ በጉጠት አውጥተህ ከውኃ ውስጥ ጨምረው፡ ውኃውን አጠጣው ይፈወሳል፡ ህመሙም ምን እንደሆነ ይታወቃል። ለአባጭም እያጋልክ ተኩስበት ያፈነዳለታል።

ተላላፊ በሽታ ወደ ግቢህ እንዳይገባ በግቢህ ደጃፍ/በር/ ስር ቅበረው፡ ወይም በቤትህ በርእፍ ይሁን፡ ለቅጽርህ መሰረት ስትጀምር አብረህ እንጸው፡ በቤትህ በግቢህ የሚኖሩ ሁሉ ሙሉ ጤነኛ ይሆናሉ።

23. ሞድ፡- ሰፊ ጠፍጣፋ ድንጋይ ነው፡ እንደ እንጀራ ተደራርቦ ታገኘው አለህ፡ እርሱን ወቅጠህ በውኃ ከዲን ጋር ለውስህ በመለስህ ቅርፅ ጠፍጥፈው በበላዩ ዘይት አፍስበት እንዲሁ ሌላ ጠፍጥፍና አቃጥለው፡ ሳንቃ መስሎ ታገኘውአለህ።

24. ኣዊ ፡- የከበረ እንቁ ድንጋይ መልኩ እንደውኃ የጠራ ሆኖ የኩል ድንጋይ ይመስላል፡ በበሐር ውስጥ በምድር ልብ ውስጥ ታገኘው አለህ፡ ለጌጥ ብቻ ይሆናል፡ ከዛጉል ቅርፍት መካከልም ታገኘው አለህ።

25. ሽጨደ ፡- ምንጊዜም መልኩ የማይቀየርና የማይፈረከስ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ መልኩ ነጸብራቅ የለሰው ሆኖ እንደኩል የጠራ ነው፡ መስታዋትም ይመስላል፡ በፀሐይ እንዲያንጸባርቅ አድርገህ በእሰቱ እንጻር አስቀምጠው ነፀብራቁ የዋሻውን እሰት ያቀልጠዋል።

Scanned by CamScanner

26. ሶዋ ፡- መደምደም ውትሮ መደምደሚያ ድንጋይ ነው፡ መልኩ ጥቁር ሆኖ ያልዘለቀ ቀዳዳ የአለበትና ከባድ ድንጋይ ነው፡ ይህን ድንጋይ የድንጋይ ቤት ሰርተህ ስትጨርስ መዝጊያና መደምደሚያ አድርገው፡ ከበታች የአሉትን ሁሉ እንዳይናዱ ይጠብቃቸዋል፡ ከጊዜ ብዛት ይጣበቃሉ።

27. ሸዋ ፡- ማረፊያ ፡ ይህ ድንጋይ ቋጥኝ ያክል ሆኖ ከአፋፍ ከገደል ጫፍ ተን ተንጠልጥሎ ታገኘው አለህ፡ ሰው በብልሃት የአስቀመጠው ይመስላል፡ በአደባባይ በበር አስቀምጠው በሃገሩ ችግር አይመጣም፡ ጦርነትም አይነሣም።

28. ሽዋ ፡- በውኃ ተንሳፋፊ ይሆንና ቀይቶ ይሰጥማል፡ ቀላል ወይም ከባድ አይደለም፡ ብዙ ግዜ ወፎች ሲቆረቁሩት በአፋቸው ሲነፉት ታያለህ፡ እንስሳዎችም ይልሱታል፡ ይህን ድንጋይ መካን የሆነ ሰው ታቅፎት ቢያድር መካንነቱ ይቀራል።

29. ወግር ፡- የድንጋይ ክምር ኮረብታ የሆነ ነው፡ በቀድሞ ዘመን ወደጦር ሲሄዱ የንጉሥ ሠራዊት እንዳአንድ ድንጋይ ይጥላሉ፡ ሲመለሱ ለብቻው እንዲሁ ያደርጋሉ፡ የሞተውን ቁጥር በዚህ ያውቁታልና፡ ስሙ ውግር ክምር ድንጋይ ይባላል።

30. **እው**፦ መፍለትለቱ፡ ስትቀርበው የሚጠፋ ስትርቀው የሚፈልቅ ድንጋይ ነው፡ ቡልጭት ወይም ወርቃወርቱ ድንጋይ ባለበት ታገኘው አለህ፡ ቤትን ስታንጽ ስትሠራ ኢው የተባለውን ድንጋይ እቀላቅለህ ሥራ ቤትህ ያማረና ጠንካራ ይሆንልሃል፡ ለቤተመቅደስም እንዲሁ አድርግ።

31. **እውሴ** ፦ ወይም አሞሊ የተባለ ነጭ ድንጋይ የጨው ባህር ወይም የጨው አረንቋ ባለበት የሚገኝ የጨው አሞሌ መስሎ ታገኘው አለህ፡ የጨው ድንጋይ መስሎ ባለመሰበሩ ታውቀው አለህ፡ እርሱን አምጥተህ በሚመር ምንጭ ውኃ ላይ ብትቀብረው ውኃው ይጣፍጣል፡ መራራነቱን ያጠፋዋል፡ ከምትበላው ከምትጠጣው እቃ ውስጥ ክተተው፡ የተመረዘ ቢሆን ያጠራዋል፡ ይህ ድንጋይ ባለበት መርዝ የሆኑ ነገሮች ይሻራሉ፡ እባብ እንኳ ድንጋዩ ባለበት አይቀርብም፡ እንዲሁም መርዝ ያላቸው ሁሉ አይቀርቡም፡ በዚህ ሌላ ጥበብ አለ።

32. **እው** ፦ መያዝ አውቃር በድንጋይ የተሠራ ቤት፡

እው ፡ የሚያያዝ የሚጣበቅ አንድ የሚሆን ነው፡

ከእሳተ ገሞራ ውስጥ የተረጨና እንደ እብቅ ሆኖ የተከመረ ወይም የሚከመር ቆይቶ ወደ አለት የሚቀየር ነው። ይህ የእሳተ ገሞራ እብቅ የሆነ አሸዋ እንደ አለት ከመሆኑ በፊት እንደቤት ቢሰሩት እንደሐውልት ቢያደርጉት

Scanned by CamScanner

ከትንሽ ጊዜ በኋላ የድንጋይ ቤት ይሆናል፡፡ እንስሳም ይሁን ሰው የቆመበት የእሳተ ገሞራው እብቅ ኮቴው እንደ አሻራ ሆኖ ይቀራል፡ ለዚህ ነው እሳተ ገሞራ በተነሣበት አካባቢ የነበሩ አራዊቶችና እንስሳቶች ኮቴያቸው በአንዳንድ አለት ላይ ተቀርጾ ይታያል፡፡ ሰማንኛውም በመሰለህ ዓይነት በትክሉ አቡዋራ ወይም እብቅ የሆነውን ሰብስበህ የድንጋይ ቤት እንዲሆን ብታደርገው ይሆንልሃል፡፡ መፈላሰፉና ለታሪክ መታሰቢያ አድርጐ ማለፉ የአንተ ነው፡ እስከ አሁን ድረስ "ፈረስ እረግጥ" እየተባለ የሚነገርበት አለት .በዲማ ጊ/በታላይ መ/ዓ/ በሌሎችም አገሮች ይገኛል፡፡

33. ፑ ፦ የውኃ እናት ልምድድና የሚሰለከለክ ድንጋይ መልኩ ክብረለማይ መስሎ እንደመስታዋት የጠራና ኩል የሆነ ነው፡ ከእሳት ውስጥ ቢገባ አይቀልጥ፡ አይግምም እሳቱን ያጠፋዋል፡ ለእሳት ፀር ነው፡፡

34. ■ኺ ፦ ፍላጐትን የሚፈጽም ድንጋይ መከስትም ነው፡ መልኩ ወይባ የተነከረ ልብስ ወይም እሳት አብሪ ይመስላል፡ ትንሽም ትልቅም አለው፡ እንደመስቀል አስቀርፀህ በአንገትህ ብትይዘው የምትፈልገውን ሁሉ ታገኝአለህ፡ ለአንተ የሚሰወር የለም፡ ሁሉ ይከሰትልሃል፡ ዘንዶ በሚኖርበት ቦታ ታገኘው አለህ፡፡

nned by CamScanner

35. **ጨራጨሬ** ፡- ብዙ ዓይነት ቀለም የአለው የእንቁ ድንጋይ ነው፡ ይህ ድንጋይ ከጥላ ውስጥ ሲያደርጉት የሚጠቁር ከብርሃን ላይ ሲያደርጉት የሚፈልቅ እንደ እስስትም በየጊዜው መልኩን የሚቀይርና የተለያዩ ዓይነቶች ቀለሞች የሚታዩበት ነው፡ በቤትህ ውስጥ ብታኖረው የሚጉብኝህ ይበዛል፡ አብሮህ የሚኖር ግን የለም፡ በቤተ መዘክር ውስጥ ቢቀመጥ መልካም ነው፡ የሚጎበኘው ይበዛል።

36. **ኅጺ** ፡- አንፀባራቂ ድንጋይ ነው፡ እንቁ ይመስላል፡ ነገር ግን አይደለም፡ እንደ ክርስቶ ያለ ነው፡ ስትሰብረው ይሰበራል፡ በእሳት አቅልጠህ እንደጠርሙስ ብትሰራ ይሰራል፡ ከዚህ ድንጋይ የተሰራ እቃ ወይም መስዋት የጠራ ይሆናል፡ ከዋሻ ውስጥ ይገኛል።

37. **ዋጨዩ** ፡- ድምጹ ሲወቅሩት እስከ ሩቅ አገር የሚሰማ ነው፡ ከሁለት ከፍለህ ከተራራቀ አገር ለያይተህ ብታስቀምጠውና የተከፈለውን አንዱን ሲመቱት ከሁለተኛው ተጠግተህ ብታዳምጥ ስንት ግዜ እንደመቱት ድምፁን ትሰማለህ፡ በዚህ የድንጋዮች ጥበብ እንዳለ ታውቃለህ፡ የመሰለህን ነገር ተፈላሰፍበት።

በዋውየ ድንጋይ የተሠራ ከበሮም ይሁን የሙዚቃ መሳሪያ ድምጹ ልብን ይስባል፡ ለዛ ያለው ስሜትን የሚቀሰቅስ ትዝታን

Scanned by CamScanner

በልብ ላይ ቀርጾ የሚተው ድምጽ አለው፡ ድምጹን አስተውለው ሲሰሙት ቅርብ እያለ ከሩቅ የሚሰማ ከሩቅ ያለው ቅርብ ቦታ ያለ ይመስላል፡ እፊ ያሬድ የተባለች ወፍ ለድምጹዋ ማግር እንዲያግዛት ትወቅረውና ሸርፋ ትውጠው ለለች፡ አንተም እንዲሁ ብታደርግ ድምጽህ ከቀን ወደቀን ያምራል።

38. **ዋያ** - የሚንቀሣቀስ ድንጋይ በምድረ በዳ ተሰብስቦና ተከማችቶ ታገኘው አለህ፡ በትነኸው ብትሄድ በሌላ ቀን ብትመለስ እንደገና ተሰብስቦ ተከማችቶ ታገኘው አለህ፡ ከተከማቹት መሃል የተድበለበለና ከባድ የሆነ ድንጋይ ታገኝአለህ፡ እሱን አምጥተህ ከዝበያ መሃል ቀብረህ በበላዩ ሐውልት ብትሰራ የሕዝብ መናሓሪያና መገናኛ ትልቅ ገበያ ይሆናል።

39. **ዑሡ** ፡- አውሉ ነፋስ የሚነሣበት ዋሻ ውስጥ የሚገኝ ጥቁር ድንጋይ አለ፡ ከድንጋዩ ውስጥ የእሳት ፍህም የመሰለ አለ፡ እርሱን ከወርቅና ከብር ጋር ብታስቀምጠው እንደውኃ ያቀልጣቸዋል፡ እርሱ ባለበት ዋሻ ውስጥ ልምድድ የሆነና ውኃ የመሰለ መ/ታገኝአለህ።

40. **ዮራኔ - ዮራ** ፡- ኃይል ያለውና ፍንዳታ የሚፈጥር ቢጫ ድንጋይ ነው። ከኃይለኛ ቢጫ እንቁ ጨረር ጋር አገናይተህ ወደዋሻ ብታፈልቀው ዋሻውን ገደሉን ይንደዋል፡ ያቀልጠዋል፡ እንዳልነበረ ያደርገዋል። እርሱ ባለበት አረንጓዴ፡ ቢጫ አፈር

Scanned by CamScanner

አለ፡ ከእርሱ ጋር የብረት ድንጋይ ብታደርግ ያጠራዋል ወይም ያቀልጠዋል።

41. **የጽያ - ፃጲ** ፡- ቢጫ ወርቅ፡ ለገጸበረከት የሚቀርብ የወርቅ ድንጋይ ነው፡ እርሱ ባለበት ክብር ይበዛል፡ ሁሉም ይመኙዋልና፡ እንዳይወስዱብህ ጠብቀው፡ በዮጵያ ወርቅ እየተጣበቀ የሚሠራ እንቁ ያማረና ውበት ያለው ይሆናል።

42. **ያክንት** ፡- መልኩ ቀይ ደም የመሰለ የእንቁ ድንጋይ ነው፣ በነጭ ወርቅ ለብጠህ ብትይዘው የአየህ ሁሉ ይወድኃል፡ ከምትሰራው ከቅርፅ ሥራ ጋር እየቀያየጥክ ብትሠራው የአማረ ይሆንልሃል። በጽላት ገበታ ላይ በራስ ወርቅ ላይ ለፈርጥ ጌጥ እያደረክ፡ ስራው ለፈለከው ጌጥ ሁሉ የሚሆን እንቁ ነው፡ ከድንጋይ ውስጥ ይሻል።

43. **ያስታደኒ** ፡- መልኩ ነጫቴ ጥቁር ሆኖ ቀጥ ያለ መስመሮች የአሉትና የተሳለ ወይም የተሞረደ ብረት የመሰለ ነው፣ ለሰይፍ ለጕራዴ ለተወርዋሪ ቀስትና ጦር አቅልጠህ ብትሰራው ተመሳሳይ የለውም፡ ለእጅህ የቀለለ ሆኖ በቀላሉ የሚወረወር የብረት ድንጋይ ነው፡ በገደል በተራራ ስር እንደቆመ ሳንቃና ግንድ መስሎ ታገኘው አለህ፡ በዚህ የድንጋዮች ጥበብ የላቀ ነው።

Scanned by CamScanner

44. **ሑያ** :- የሻከረ ድምፅ ያለው ድንጋይ ነው፤ መልኩ አረንጓዴና ቡላ ሆኖ ጠፍጣፋ ነው፤ ድፍን ሆኖ ስንጥቅ የመሰለ አለው በሃገርህ ቸነፈር ቢሆን ጦርነት ቢሆን አንበጣ ቢመጣ እስከ ሰባት ቀን ሲሊት ተነስተህ ጥፋትን ወደጠላቱ መልሰው ሰባት ቀን ሲሊት ተነስተህ ጥፋትን ወደጠላቴ መልሰው እንዳትም አብነው እንደአቡዋራ አብነው እያልክ በደረት እንጨት እየመታህ ስተሰው በሰባተኛው ቀን የመታህበትን እቃዋስህ ለነፋስ ስጠው፤ የአልከው ሁሉ ይፈጸማል።

እንዲሁ በመንፈቅ ሌሊት ከተራራ ላይ ወጥተህ "ለማያትንና ምድርን የፈጠርክ ቸርነትህ የበዛ ምህረትህን የምታሳይ እግዚአብሔር አምላካችን ሆይ፤ ይህን የመጣውን መቅሰፍት እንሳልን፤ በፈንታውም እድሜን አርዝመህ ጤንነትን ስጠን፤ ጠብንም አርቀህ ፍቅርንና ሰላምን ስጠን፤ የጸጋህን በረከት አሁን ስጠን፤ ምድርህን ባርክ ሕዝብህንም እድን" እያልክ በወይራ ዘንግ ሰባት ጊዜ ምታው።

45. **ኢዮቤዕ**:- አቤል የተገደለበት ድንጋይ ነው። መልኩ ድቡልቡል ሆኖ ቡና ወይም የወይን ጠጅ ይመስላል፤ አልፎ አልፎ ደም የተንጠበጠበበት ይመስላል፤ ይህን ድንጋይ ወስደህ ፍርድ በሚፈረድበት አደባባይ ቅበረውና በግድያ የተጠረጠረውን ሰው በተቀበረበት አቁመህ ብትጠይቀው ገድሎ ከሆነ እውነቱን ይናገራል፤ ካልገደለ አልገደልኩም ይላል፤ ይህ ድንጋይ በአለበት ሁሉ ወንጀለኛ የሆነ ሁሉ ይናገራል።

Scanned by CamScanner

46. ሰዩ ፡- መስታዋት መስሎ ጠንካራ ያልሆነ ወርቃ ወርቁ ድንጋይ ነው፡ በእሳት አቅልጠህ ለመጠጫ ዋንጫ አድርገህ ብትሰራው ይሆንልሃል፡ ወርቅማ የሆነ አፈር ወይም አረንጓዴ የሆነ መሬት አስ፡ ከእርሱ ጋር ቀላቅለህ ብታቦካውና እንደሸክላ ብትሰራው ተወዳጅ እቃ ይሆንልሃል።

47. ኟዮ ፡- እንደሙጫ መስሎ አጣብቆ የሚይዝ ድንጋይ ነው፡ በጄቃ ከተባለ ከኖራ ድንጋይ ጋር ወቅጠህ እያቦካህ ህንጻ ስታንፅ አብረህ ስራው አንድ ያደርግልሃል፡ ሌሐውልትም እንዲሁ አድርግ፡ ከጊዜ ብዛት የድንጋይ ኃውልት ይሆንልሃል።

48. ኘኘ ፡- ሰው የመሰለ ድንጋይ ወይም የሰው ራስ የመሰለ ድንጋይ ነው፡ ይህ ድንጋይ ከአዳም ነገድ በፊት የነበሩና የዘንጆሮ መልክ የነበራቸው የግያን ራስ ቅል ነው፡ ለምቀኛ በደጃፍህ ቅበረው መልካም ነው።

49. ኘኒ ፡- የእሳት ፍንጣሪ የመሰለ ድንጋይ ነው፡ መልኩ ቢጫም ቀይም መስሎ እንደቅልሞሽ የመሰለ ነው፡ በማጣበቂያ እምስቶቹን እንደመስቀል አድርገህ እሰረው ይጠብቅሃል።

50. ኘህደ ፡ እረፍት የሚሰጥ ድንጋይ ነው፡ መልኩ ጥቁር ሆኖ ከድንጋዮች መሐል ዘይት የፈሰሰበት ይመስላል፡ እሱ መሆኑን ለማወቅ ለታመመ ሰውና እንስሳ እንተርሰው ይድናል፡ ወይም ይሞታል።

Scanned by CamScanner

51. **ላናብቢስ** - ናብሊስ ደወል የሚሆን ድንጋይ እንደመስታዎት ለተት ያለ ነው፡ መልኩ ነጭ በረዶ ይመስላል፡ ጸር ለበዛበት በጆሮው አጠገብ የመቱበት እንደሆነ ወዲያውኑ ይሞታል፡ ምጥ ለያዛት ሴት እንዲሁ ምታው፡ በሰላም ትወልዳለች፡ ምጥ የያዛት ወፍ በአፍዋ ትቆረቁረው አለች፡ ወዲያውኑ እንቁላልዋን ትጥላለች፡ በቤተ መቅደስ ደጃፍ ስቀለውና ለፈለከው ጉዳይ ምታው።

52. **ሕየን** ፡- ለምርዋዕ የሚሆን ቀላል ድንጋይ፡ የድኩላ ቁረን ወይም ቅልሞሽ ይመስላል፡ እርሱን በወገብህ አሰረው ፈጣን ሩዋጭ ትሆናለህ፡ ይህ ድንጋይ ባለበት ሙሚ መስሎ የተከመረ አፈር ይገኛል።

53. **ሶኔ** ፡- ስሜት እንዲኖር የሚያደርግ ድንጋይ ነው፡ መልኩ ነጭ ሆኖ ድቡልቡል የሰው ራስ ቅል ይመስላል፡ በድን በማይፈርስበት በነጫቴ ቦረቅ ውስጥ ይገኛልና አምጥተህ ለሚረሳ ስሜት ለሌለው ሰው በውኃ ውስጥ አሳድረህ ውኃውን አጠጣው።

54. **ናዋራን** ፡- ውኃን የሚያፈላ ድንጋይ ነው፡ እንዲሁም ለአረንጓዴ፡ ለነጭ፡ ለቀይ፡ ለጥቁር፡ ለቢጫ ለፈለከው ዓይነት ቀለም ለማድረግ ከቀይ ከጥቁር አፈር ጋር ውቀጠውና አቡካው ጥሩ ቅጥራን የቀለም ዓይነቶች ይሆንልሃል።

55. **ኗጊ፡ ለባለነ ኗጊ** ፡ የሚባል ክርችፍችፍ የሆነ ድንጋይ አለ፡ ለማእሰረ ሰብ በወገብህ ያዘው፡ በእርሱ የዝሆን ጥርስ ለጓጥ ስታበጅ በእርሱ ተጠቀም፡ እንዳልከው ይሆናል፡ በፈረፈር፡ በጭንጫ ቦታ ታገኘው አለህ፡ መልኩ ክርችችፍ ሆኖ የመንጋጋ ጥርስ ይመስላል፡ ለእንጥረኛ ሰው ጥሩ ነው።

56. **ኑር** ፡ የሚያበራ ድንጋይ ነው፡ መልኩ አረንጓዴ ቢጫ ነው፡ ከአለት መሃል ወይም ከዋሻ ውስጥ ታገኘው አለህ፡ ቀን ከፀሐይ ላይ አውለውና ማታ ስታየው ፍህም መስሎ ታየውአለህ፡ ከእንተ አታርቀው።

57. **ናህያ** ፡ እንደኩበት የቀሰለ እንደሩይሬ ድንጋይ ጠንካራ ያልሆነ ስትወቅጠው ይደቃል፡ በበሐር ላይ ብትጥለው አይሰጥምም፡ ከቅጥራን ጋር አቡክተህ መርከብህን ለቅልቀው፡ አይሰጥምም፡ ሣጥንህንም ብትመርገው ብል አይበላውም፡ አይነቅዝም፡ በአዋሽ ሸለቆ እስከተርሴስ ባህር ድረስ ባለው ታገኘው አለህ፡ ይህ ድንጋዩ ባሰበት ኡየን የተባለውም ይገኛል።

58. **ናኒ** ፡- ራእይ የሚያሳይ ድንጋይ ነው፡ የሰው ቅርጽ ታይበታለህ፡ ወይም መከዳ መስሎ ዘይት የፈሰሰበት ይመስላል፡ በእሱ ላይ ተቀምጠህ ወይም ቆመህ ወደ እግዚአብሔር ጸልይና ተንተርሰህ ተኛ፡ የአሰብከውን ያሳይሀል፡

Scanned by CamScanner

ራቅ አድርገህ በክብር አስተምጠው ወይም በቤተመቅደስ ውስጥ አኑረው።

59. **ኒያስ** ፦ ከሩቅ ያለን ድምፅ የሚስብ ድንጋይ ነው፣ ይህ ድንጋይ የአለበት ዋሻ ድምጽን ደጋግሞ ያሰማል /የገደል ማሚቶን/ ከዋሻው አለት እንደበት ተሰጥሮ ታገኘውአለህ ለደንቆሮ ሰው ሰብረህ አሰርለት።

60. **ኒዌ** ፦ ሰማያዊ የወይን ጠጅ የመሰለ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ ይህን አስደንጋጭና ቀልብ የሚስብ እንቁ ያሰቢጫ ወርቅ አትሰረው ይጠፋል።

61. **ኒን** ፦ እጥንት የመሰለ ነጭ ድንጋይ ነው፡ ወቅጠህ በውኃ ለውሰህ አሰንብተህ እንደገና አቡካውና እንደሸከላ በፈለከው መልክ ስራና በእሳት ተኩሰው፡ የአማረ እቃ ይሆንልሃል።

62. **ዕንቁዮጽ** ፡ የዕንቁዎች ማጣበቂያ ቢጫ ወርቅ ዮጽ ይባላል፡ ኢትዮጵ የተባለ የመልከጼዴቅ ልጅ ግዮን የሚፈስበትን ምድር በስሙ ለመጀመሪያ ጊዜ ኢትዮጵያ ብሎ በበስሙ ለመታሰቢያ የሰየመና በዮጵ ወርቅ የከበረ ንጉሥ ነው።

ኢትዮጵያ እጆችዋን ወደ እግዚአብሔር ትዘረጋለች ማለት ምስጢሩ የኢትዮጵያ ጠበብቶች ወርቅና እጣን ከርቤ ክርስቶስ በተወለደ ጊዜ በእጆቻቸው ስለማቅረባቸው ነው፣ ይህም ትንቢት ተፈጽሞ አሁንም ኢትዮጵያውያን ለእግዚአብሔር

Scanned by CamScanner

የሚያቀርቡትን ስእለትና ስጦታን ይመስክታል፡ ለእግዚአብሔር ስጦታን ለማቅረብ እጆቻቸው ታጥፈው አያውቁምና።

63. **ፌ** ፡ ልብ የመሰለ የወርቅ ድንጋይ ነው፡ ይህ ድንጋይ የልብ ቅርጽ የመሰለ ድቡልቡል የሆነ ነው፡ ከውስጥ እንዲሁ የተድበሰበሰ የልብ ቅርፅ የያዘ ወርቅ ይገኝበታል፡ ሳታኑጥር በእሳት ሳትፈትን በክብር አስቀምጠው፡ የእስከብርሃል፡ ይህን የልብ ቅርፅ የመሰለ ወርቅ ይዘህ ቤተመንግሥት ብትገባ ገቢያ ብትውል የልብህ ምኞት ሁሉ ይፈጸማል፡ የእልከው ሁሉ ይሆናል፡ የአየህ ሁሉ ይወድሃል።

64. **ኣፈር** ፡ የአፋር እንቁ ድንጋይ የከበረና ተወዳጅነት የአለው ነው፡ አፈር ወይም አፌር የተባለው የአፍሪካውያን ጥቁር ወርቅ ወይም ንጹህ የብር ድንጋይ ይገኝበታል፡ መልኩ በጣም የጠራ ሆኖ ሰማያዊ ነጭና አረንጓዴ ዓይነት ነጭ ነው፡ ነጸብራቁ እንደኮከብ ሆኖ አምስት ቀስት ያለው ኮከብ ይመስላል፡ ለፊርጥ ጌጥ ቢያደርጉት መልካም ነው፡ ልብን የሚያረካና የሚያስደስት እንቁ ነው፡ የሰው ገላ ከኣፋር አፈር ሰው ሆኖአልና።

65. **እሬ** ፡- የተያያዙ ሦስት ድብልብል ድንጋዮች አንዱን ከቤት ሁለተኛውን ልጅህ ወይም ሚስትህ ሦስተኛውን አንተ ሰፍታችሁ ብትይዙ በአንደኛው የደረሰው ደስታም ይሆን መከራ ለሁለተኛው ሰው ይሰማዋል ያውቀዋል፡ በዚህ የድንጋይ ጥበብ

Scanned by CamScanner

አለና ተፈላሰፍ፡ እንደመንቶች አንድ አይነት አስተሳሰብ አንድ አይነት ጠባይ እንዲሆኑ የሚያደርግ ከእግዚአብሔር ስጦታ ተሰጥቶአቸዋልና አስተውለህ አጥናቸው።

66. **ፋርያ** ፡- አሳተ ገሞራን የሚያስነሣ ልምድድ የሆነ የእሳት ድንጋይ ነው፡ በምድር ልብ ውስጥ ለውስጥ የሚሳብ ነው፡ እሳተ ገሞራ እንዳይነሣ ለማድረግ ሉዋእ የተባለውን ድንጋይ ስታገኝ ወስደህ ብታስቀምጠው እንዳይፈነዳ ያደርገዋል።

67. **ሸፋር** ፡- ወይም ሰመ አፋር የተባለ ነጭ ቦረቅ ድንጋይ በአፋር ምድር የሚገኝ እሱ በለለበት የእሳት ዲን አለ፡ መርዛማ ነው፡ እሱ በለለበት የመነጨን ውኃ አትጠጣ፡ እንዲሁ ለባሩድ የሚሆን አፈር አብሮ ይገኛል፡ ለሌላ ለመጠበብ ለመፈላሰፍ ካልሆነ አትጠቀምበት።

68. **ኦፌር** ፡- የአፋር ጥሩ ወርቅ ድንጋይ ነው፡ በአፋር አፍሪላ ካውያን ወይም በአፋር አፍሪካ፣ አፍሪቃ፣ አፍሪካኖ፣ አፍሪክ፣ ተብሏል፡ ጥቁር ድንጋይ አፈር በበዛበት ይገኛል።

አፈር ክቡር የኦፌር አፋር ወርቅ ሲሆን መልኩ በጣም ጥቁር ሆኖ የጠራ ነው፡ ፌር የተባለው ነጭ ወርቅና ብር መዳብ ለብር የሚሆነውም አለት ድንጋይ ይገኝበታል። ለአልማዝ መደገፊያ ለፈርጥ ማጣበቂያ የሚሆን ወርቅ ነው።

69. **ኣፌዝ** ፦ ንጹህ ወርቅ ከድንጋይ ውስጥ የሚገኝ ነው፡ መልኩ አረንጓዴና ቀይ ነው፡ የድንጋዩ መልክ ሞክሳ አፈር መስሉ ጥቁርም አፈርማም ነው፡ ከወርቁ ጋር ያከንት የሚባለው እንቁ ይገኝበታል፡ ለወርቁ ፈርጥ ይሆናልና አብረህ አስርተህ ብትይዘው መፍትሔ ሐብት ወሥራይ ይሆንልሃል፡ በዘመንህ ጤነኛ ሁነህ ትኖራለህ፡ በክብደቱ ከሌላው ወርቅ ትለየው አለህ፡ አፌዝ ወርቅ የተገኘበትን ድንጋይ በበርአፍህ ቅበረው፡ ለበረከት ይሆንልሃል።

70. **ቆፉ** ፦ ብዙ ስመታት የሚያኖር የእድሜ ድንጋይ ነው፡ በዋሻ ውስጥ ገብታ ወይም እንደሰፌድ መስሉ ታገኘው አለህ፡ በበላዩ ላይ በልሳነሰብእ ሱባ ቃል የተጻፈ ፊደል አለው፡ በየጊዜው በውኃ አጥበህ ጠጣ፡ ወይም ከምትጠጣው ውኃ ወስጥ ክተተው ወይም በጋን ውስጥ ክተህ በበላዩ ውኃ ሞልተህ አዘውትረህ ከሱ ጠጣ፡ በየጊዜ ትታደሳለህ፡ እድሜ ትጠግባለህ።

71. **ፈበገዮቆ** ፦ ቀዳዳ የበዛው ድንጋይ ነው፡ ይህ ድንጋይ ሲያዩት የምስጥ ቤት ወይም ምስጥ የሠረው ይመስላል፡ በደጃፍህ በመስኮት በኩል እንጠልጥለው፡ የጠላኽው ሰው ከአንተ ይርቃል፡ አይቶ ይፈራሃል፡ ከተላላፊም በሽታ ይጠብቅሃል።

72. **ፈርድ** ፡- ለፈርጥ የሚሆን ድቡልቡል ከዛጐል ውስጥ የሚገኝ እንዲሁ አንተም ፈርድ የተባለውን የአልማዝ ድንጋይ እየሰበርክ በባህር ውስጥ በአለ በዛጐል ቅርፍት ውስጥ አስገብተህ ከበሐሩ ጣለው፡ በሌላው አመት ፈርቅተህ አውጣው ተድበልብሎ ታገኘው አለህ /PEARL/

73. **ኩፋደ** ፡- የጋለ ድንጋይ እሳትን የሚፈጥር ነው፡ መልኩ ቡላ ነው፡ በግለቱ ታውቀውአለህ፡ በአጠገቡ ልብስ አታኑር፡ ያቃጥለዋል፡ ነገር ግን ከቡኸቃ ከጋን ስር ብታስቀምጠው ያፈላዋል።

74. **ፋፋሽ** ፡- የነዳጅ ጭቃ በአለበት የሚገኝ ድንጋይ ነው፡ የሞከላ አፈር መስሎ ጠንካራ ነው፡ በብረት ማንጠሪያ እንጥረህ ለተሽከርካሪ ብረት ብታደርገው ለሰረገላ እግር እንዲሽከረከር ብታደርገው የተሻለ ከቀን ወደቀን እየሳለ የሚሽከረከር ይሆንልሃል፡ በዚህ ተፈላሰፍ፡ ብዙ ዘዴ ታገኝበታለህ።

75. **ፎር - ፍርም** ፡- ክብረሰማይ የሚባል ሰማያዊ ድንጋይ፡ ይህ ድንጋይ ከቀይ አፈር ጋር ቀላቅለህ ከብረት ጋር ብታስቀምጠው ቀይ መዳብ ያስመስለዋል፡ ብረቱን ሁሉ ኪጋን ውስጥ ከተህ እሱን አቡክተህ ብትለኑብትና ጢሱ እንዳይወጣ አድርገህ በእሳት ብትቀቅለው ወርቅ ያስመስለዋል፡ ወርቅ የመሰለ አፈር አለ፡ እርሱም እንደዚሁ ብታደርግ ወርቅ ይመስላል እንጂ ወርቅ አያደርገውም፡ የሎሚ ውኃ በበላዩ ጨምርበት።

ed by CamScanner

Scanned with CamScanner

76. ፋሮ ፦ የሚያረካ የሚያስደስት ድንጋይ ነው፣ የዘይት ቀለም የተቀባ ይመስላል፣ መልኩ ቀያቴ ጥቁር ነው፡ ሲጠርቡት ይጠረባል፣ በመሰሰህ ቅርጽ በአንክሳ ወይም በአውሬ መልክ አስቀርጸህ በመዝበርህ ላይ አስቀምጠው፣ ለቤትህ መልካም ነው፣ ከተለያዩ ገጦች ቅርጾች ጋር አስቀምጠው የተመልካችን ዓይን ይስባል፣ የአየው ሁሉ ይወደዋል፣ ምሕሳበ አእምሮ ወምሕሳበ ሰብእ ነው።

77. ፍንዱቅ ፦ የሚባል የፍትወት ድንጋይ የሴት ብልት የመሰለ አለ፣ እርሱን ብትይዝ ዝሙተኛ ትሆናለህ፣ እፍረተ ሥጋው ለሞተበት ቢያዝበት ይነሣለታል፣ በውኃ በጥብጦ ቢጠጣው ፍትወት ያበዛለታል፣ ይህ ድንጋይ ባለበት ሁሉ ዝሙት ይበዛል፣ ይህ ድንጋይ በአለበት ሰዶማውይነት ይበዛልና ምድር በሰዶማዊነት ግብረ እንዳትረክስና ወደርኩሰት ጉዳና እንዳትመራ ሕዝብ በሚኖርበት አገር አታኑረው፣ በዚህ እርኩሰት ብዙ አገሮች ጠፍተዋልና፣ እንደፍንዱቅ ያለ ባገን የሚባል ትልቅ ድንጋይ አለ በመልክ ይለያያሉ።

78. ጣዜ ፦ የሚያስደስት ይባቤ ድንጋይ መልኩ የሰው ገላ ይመስላል፣ ሲነኩት ያዝ ያደርጋል፣ ለስላሣና ጠፍጣፋ ነው፣ በመሰሰህ ቅርፅ ቀርፀህ በመዝበርህ ፊት ለፊት አስቀምጠው፣ ሁልጊዜ ደስ ይልሃል፣ አይከፋህም፣ ቤተሰብህ በሰላም በፍቅር ይኖራል፣ ለገበያም ይሆናል፣ መክሰተ ሐብት ነው።

Scanned by CamScanner

79. ካ፯ ፦ ቀልብ የሚስብና የሚያምር የእንቁ ድንጋይ መልኩ የወይን ጠጅ ወይም ዋርዳ ወፍ ይምስላል፣ በድንጋይ ውስጥ ታገኘው ዘንድ እለህ ከዘርድ ነው፡ ከእሳት ውስጥ ብትከተው እምር ይወጣል እንጂ አይግልም፡ እሳት የማይደፍረው ጠንካራ እንቁ ነው፡ በጥበብህ በነጭ ወይም በቢጫ ወርቅ መሃል አድርገህ ያዘው የአየህ ሁሉ ያከብርሃል፡ በአእምሮው ትቀረጻለህ፡ ለሰው አታውሰው አእምሮህ ይሰለባል፡ ህሊናህ ይደክማል፡ ትጃጃለህ፡ በዚህ የእንቁ ምስጢር አለ።

80. ሕጬ፦ ስር ያለው ድንጋይ ከምድር ውስጥ እንደተቀበረ ወይም እንደወደቀ ብዙ ስሮች እንዳበቀለና እንዳጉጠጉጠ የከብት ቀንድ ይመስላል፡ እርሱ ባለበት ዘጭ መረጭ ይበቅላልና በስሩ እያሞቅህ እበጡን ተኩሰው፡ ደቁሰህም ከከፋ ቁስል ላይ ደምድመህ እሰረው ይፈወሳል። በጅማት ስር ላይ ለወጣ ኪንታሮትና ለሌሎችም ቁስሎች ሁሉ መድኃኒት የሚሆን የድንጋይ ስር ነው፡ አስተውለህ ተመራመርበት ለብዙ ነገር ይሆንልሃል።

81. ኢብ፱ ፦ ቀዝቃዛ ድንጋይ ነው፡ ከእሳት ውስጥ ብትከተው ያጠፋዋል እንጂ አይሞቅም፡ በቤትህ ባጥ በመደምደሚያው ላይ ብታስቀምጠው ቤትህን እሳት አይበላውም፡ እሳተ ከላ የሚባል ድንጋይ ይህ ነው፡ ቀዝቃዛ በመሆኑ ብቻ ታውቀው ዘንድ እለህ።

82. **ሊቡ** ፡- እንደክበሮ እንደነጋሪት ሲመቱት የሚጮህ አራት ማእዘን የአለው ድንጋይ ነው፡ አቅልጠህ ለሙዚቃ መሳሪያ ብታደርገው የአማረና የተወደደ ይሆንልሃል።

83. **ሊብሊዕ** ፡- የድንጋዮች አባት እርሱም አብነ ሕይወት ይባላል፡ መልኩ ሰም የተቀባ ይመስላል በገደል በዋሻ እንደሳንቃ መስሉ ተገኘው አለህ፡ እርሱ በሚኖርበት በለስ ይበቅላል፡ ቤተመንግሥትን ቤተ መቅደስን፡ ቤትን ስትሰራ በመግቢያው በኩል ቅበረው፡ እርሱን የተረገጠ ሁሉ አይዋሽም፡ አይከዳም፡ ለፍቅር ለሰላም መልካም ነው፡ ከውኃ ብትከተው ያሞቀዋል፡ ከወይን ጠጅ ጥንስስ ቢጨምሩ ያጣፍጠዋል፡ የደከመን የሰውነትን ብልቶች እንዲነቁ ያደርጋል፡ እድሜ ያበዛል፡ መቅሰፍት ድንጋዩ በአለበት ሁሉ አይገባም፡ በዚህ የድንጋይ ጥበብ አለ፡ ለጽላት ገበታ ብትቀርፀው መልካም ነው፡ እንደዋንጫ ቀርፀህ የፀበል መጠጫ ብታደርገው ከህመም ይፈውሳል፡ እድሜም ይቀጥላል፡ ትንሹ ውኃ ብዙ ይሆናል፡ ሲጠጡት ከባድ የማይዋጥ ይሆናል፡ ቀይቶ ሰውነትን ያዝናናል ድካምንም ያጠፋል፡ እንደመስቀል ቀርፀህ የታመመን ሰው እሸበት ይፈወሳል፡ የእግዚአብሔር ጸጋ አለውና።

84. **እብ** ፡- የድንጋዮች ልጅ እብን ድንጋይ ነው፡ የድንጋይ ልጅ የተባለበት ከጠፍጣፋ ድንጋይ ላይ ቅልጥሽ መስሉ ተሰጥፎ ወይም ተሰኩቶ ስለሚገኝ ነው፡ ይህን ድንጋይ እርባ ዘጠኙን

ለብሰቦ በጉታ በቡሃቃ ከመዝገብ ውስጥ ቢያስቀምጡት ያበረክታል፡ እቃው ሁሉ ረድኤት አይለየውም።

85. **እብነ-ጎጉፀ** ፡- የሚባል እሰ፡ እርሱ በአለበት ሳር አይበቅልም፡ ስትነካው ትምክ ይላል፡ ከበረሃና ከምድረ በዳ ታገኘው እሰህ፡ ድንገት ለታመመ ሰውና ጻር ለበዛበት ያንተራስከው እንደሆነ ይሞታል፡ እርሱ ባለበት ሁሉ ባድማ ጠፍ ይሆናል፡ ሰው አይኖርም የጥፋት ድንጋይ ነው።

86. **እብነሴኪም** ፡- የሚባል መልኩ ልብሰ ማርያም ደማቃ ለማያዊ ነው፡ በርሃ ይገኛል፡ ከብረሰማይ ይመስላል፡ እሾህ የወጋው አውሬ የነከሰው ሂዶ ቢቆምበት ይፈውሳቸዋል፡ ለምችም እንዲሁ ቢታሹበትና ቢቆሙበት ይፈወሳሉ፡ በቤተ መቅደሰ አጠገብ አስቀምጠው ከጥፋትና ከመቅሰፍት ይሰውራል፡ የእግዚአብሔር መንፈስ ያድርበታል።

87. **እሽነ - መደፀመ**፡ የሚዛን ድንጋይ ተብሎ ይታወቃል፡ ሚዛን ይመስላልና ውኃ ሲሄድበት ከከረመ አሸዋ ውስጥ ታገኘው እሰህ፡ ሚስት ስታገባ ክፍልህ እንደሆነች ለማወት እንደሚዛን ሰርተህ ስምህን በቀኝ ስሙዋን በግራ ጽፈህ መዝን፡ ክፍልህ ከሆነች የሰሙዋ ሐብል የአንተ ስም ካለበት ሐብል ይጠመጠማል።

Scanned with CamScanner

88. **እብነ በንፔር** ፦ እንደፍህም ቀይ የሆነ የከበረ የፅንቁ ድንጋይ ነው፣ ላዩ ድንጋይ መስሉ ውስጡ በጣም ቀይ የሆነ እንቁ ነው፣ ለፈርጥ ለተለያዩ ጌጦች የሚሆን ነው፣ ከዝሆን ጥርስ ጋር አያይዘህ ብትቀርፀው የሚያስገርም ጌጥ ይሆናል።

89. **እብነ በረድ** ፦ በረዶ የመሰለ ነጭ ድንጋይ ነው፣ ይህ በረዶ ወይም ጨው የመሰለ ድንጋይ ቢጠርቡት የሚጠረብ ነው፣ በፈለከው መልክ ይቀረጻል፣ ጠንካራ አይደለም፣ ይሰበራል፣ ነገር ግን ጠንካራ ለማድረግ ወቅጠህ ቀሰመ እብንና ባሩድ የተባሉትን ጨምረህ በአንድ ላይ ቀቅለው ወይም ጥበሰው፣ ነጭ ይሆንልሃል።

90. **እብነ እዝህ** ፡ ባልጩት ድንጋይ ነው፣ መልኩ ጥቁር ሆኖ ተነባብሮ ታገኘው አለህ፣ የቆመ ፍልጥ እንጨት ወይም የተነባበረ ብረት መስሉ ይገኛል፣ ለቢላዋ ለሰይፍ በእሳት እያጋልክና እያቀለጥክ በዘዴህ ሥራው፣ ከዚህ ድንጋይ የተሠራ ቢላዋ መቁረጫ ስለቱ አይበርድም ለምላጭም ይሆናል።

91. **እብነ ኩኩህ** ፦ ጠንካራ የሆነ ድንጋይ ነው፣ የእሰት ድንጋይ ነው፣ ከዚህ ድንጋይ ውስጥ የፈለቀ ውኃ ፀበል ነው፣ ለሰውነት መልካም ነው፣ ድንጋይነቱን የሚፈረክሰው የለም፣ ከእሳቱ ውስጥ ተለይቶ መልኩ ይታወቃል።

Scanned by CamScanner

92. **እብነ የብስ** ፡- የሚባል ድንጋይ በምድረ በዳ በረዶ መስሉ ወድቆ ታገኘው አለህ፣ እሱ በአለበት ውኃ አይገኝም፣ በዘማባ ሳጥን ውስጥ ከተህ ከምንጭ ራስ ብትቀብረው ምንጩ ይደርቃል፣ ከከፋው መደብ ሥራ ነውና አታድርግ።

93. **እብነ ነበልባል** ፡- የሚባል ጥቁር እሳት የመሰለ ነው፣ መልኩ ቀይ ነጠብጣብ አለበት፣ ዲን ነስንሰህ በጨርቅ ሸፍነህ የአስቀመጥከው እንደሆነ እሳት ያወጣል። በዚህ የጥፋትና የእልቀት መንፈስ አለበትና አጥፍተህ እንዳትጠፋ በዚህ ድንጋይ አትመራመር።

94. **ሌኩ** ፡- ሲያጋጩት እሳት የሚያወጣ ድንጋይ ነው፣ በጅረት ድንጋይ በበዛበት ወንዝ መካከል ታገኘው አለህ፣ መልኩ ጥቁር ነው፣ አጋጩው እሳት ይወጣዋል፣ በድንጋዩ ሌላ ብዙ ጥበብ አለውና ተፈላሰፍበት ታገኘው አለህ።

95. **ኸኩደ** ፡- መርዘኛ የሆነና የሚያቆስል ጥቁር ድንጋይ፣ ይህ ድንጋይ በአለበት አካባቢ የከሰል ድንጋይና ዲን ወይም ባሩድ ይገኙበታል፣ በኢትዮጵያ በብዙ ቦታዎች ሲኖር በደብልጥ በመተሐራና በአዋሽ ወንዝ አጠገብ ይገኛል።

96. **ካቡየ** ፡- ድፍድፍ የመሰለ ሲሆን እሳት ያልነካቸውን የወርቅና የእንቁ ድንጋዮችን የማሳደግ ኃይል የአለውና እንዲሁም ድንጋዮችን የማሳደግ ኃይል አለው፣ ከዚህ ድንጋይ መሐል

ned by CamScanner

እሳት የአልነካውን ወርቅ ብታስቀምጥለት በአመቱ ከብደት ጨምሮ ታገኘው አለህ፡ በዋሻ ውስጥ እንደ አርባጫ አፈር ተከምሮ ታገኘው አለህ፡ ሁልጊዜ እርጥብ የሚመስል ነው፡ የድንጋይ ጥበብ ለፈላስፋ ሰው ብቻ ነው።

97. **ቡከ** :- የማር ሰፈፍ የመሰለ ድንጋይ ነው፡ ይህ ድንጋይ ማር ቀብተህ ከቀፎ ውስጥ አስቀምጠው፡ ንቦች ማር ይሰራሉ፡ ጠንካራ ይሆናሉ፡ በሌላው ዓመት አውጥተህ ከምትሸየው እቃ አጠገብ አስቀምጠው፡ ሽያህ የተሟሟቀ ይሆንልሃል፡ ምህሳበ ንዋይ ነው።

98. **ቡቡ** :- የድንጋይ ሙጫ የአለውና በክረምት ወለላ የመሰለ ሊጋግ የሚያፈልቅ መልኩ ቢጫ አረንጓዴ ከሆነ መርዛማ ነው፡ ሰማያዊ ነጭ ከሆነ ወይም ቀይ መርዛማ አይደለም፡ ለቆዳ ደዌ በውሀ ዘፍዝፈህ አጥለህ አጠጣ፡ ለማይድን ምሺሮ እሰርለት ይፈወሳል። በጣም ቀይ ከሆነ ለቀለም ለነድ ቀለም ይሆንሃል፡ ቀምመው በዚህ ብዙ ጥበብ አለና አስተውለህ አጥናው።

99. **በካ** :- በክረምት ወራት የሚበቅል ዘጭመረጭ ድንጋይ ከመሬት ውስጥ የአርባጫ አፈር ወይም ሞላላ እንጉዳይ መስሉ ይወጣል ሲደርቅ ጠንካራ ይሆናል፡ ቡላ ጥቁር የሆነው ለሆድ ህመም ከክርቤ ጋር ዘፍዝፎ መጠጣትና ሰውነትን መቀባት ነው፡ አፈርማ መልክ ያለውን ለቁስል ማድረቂያ ብቻ እንጂ እንዳይጠጣ መርዝነት አለው።

100. **ቬሻ** ፡- የተሸላለመና የአጌጠ ድንጋይ ነው፤ በቤት ውስጥ ቢያስቀምጡት ለቅርፅ የተቀመጡትን ጌጦች ውበት ይጨምርላቸዋል፡ ከቀን ወደቀን ያድሳቸዋል፤ ሁልጊዜ ቬሻ ድንጋይ በአለበት ሁሉ አዲስ መስሎ ይታያል፡ ታይቶ ድንጋይ በአለበት ሁሉ አዲስ መስሎ ይታያል፡ ታይቶ አይጠገብም፤ ቤባ ድንጋይ ሰዎች ሸላልመው ያጌጡትና የአሳመሩት የሚመስል ብዙ ዓይነት ቅርጽ የአለው ነው፤ በዚህ የድንጋዮች እንቁ ጥበብ ክበረ፡ በዋሻ ውስጥ በምድረ በዳ ድንጋይ በበዛበት ታገኘውአለህ።

101. **ቡዩቢ** ፡- የገነት ድንጋይ መልኩ ሰማያዊ የመሰለና አረንጓዴ የተቀባ ይመስላል፡ ወዝ የጠገበና የልብስ ማጠቢያ አለትም ይመስላል፤ የሱባን ፊደል የመሰለና የተጫጫረ ጽሁፍ ይገኝበታል፡ ብዙ ግዜ ድንጋይ በበዛበት ወንዝ ይገኛል።

ከዚህ ድንጋይ ላይ ተቀምጦ የተመኙትን ቢሳሉ ስእለት ይሰማል፡ የአሰቡት ይፈጸማል፡ በእርሱ ላይ ዳኛ ተቀምጦ ቢፈርድ ፍረዱ የተስተካከለ ይሆናል፡ ልጅ ያጣች መካን ሴት ታቅፋው ብትሳል ትወልዳለች፤ በዚህ የድንጋዮች ጥበብ አለ።

ይህ ድንጋይ ባለበት ባህር ውስጥ የዛጉልና የአሣ ዓይነት ዘሮች ይበዙበታል፤ ይረቡበታል፡ ቅርፍቱ ቶጋ የመሰለው ዛጉል ሰማያዊ ደም አለውና ደሙን ከዘር ለተላለፈበት የልብ የኩላሊት የሳንባ የጉበት የአእምሮ ህመም ላለው ሰው ከደሙ ጋር ቢቀላቅሉለት ይፈወሳል። ሥጋውን በባዶ ሆድ ቢበሉት በፋጋው ውኃ ቢጠጡበት ለሁሉ ነገር ይበጃል፤ ወንዱ ጅራት

ned by CamScanner

ሲኖረው ሴቲቱ የጣትም፣ ደማቸው ቢጫና አረንጓዴ የሆኑትን ለምግብ አትጠቀም፣ ነገር ግን እንደውኃ የመሰለ ለማያዊና ቀይ ደም ያላቸው ዛጉሉች ለጤና ለመድኃኒት ይሆናሉ፣ አጥናቸው።

102. ሻሻጉ ፡- የእንስት ብልት የመሰለ ነው፣ ቅርጹ ይምሰል እንጂ ትልቅም ትንሽም አለ፣ በውስጡ ወይም በጣብቁ የድንጋይ ሙጫ የመሰለ ታገኝለሀ፣ መካን ለሆነ ነገር ሁሉ በውኃ ውስጥ አሳድረህ ውኃውን አጠጣ፣ ሆዳቸውን እሸበት፣ ይወልዳሉ፣ እሱን ሸርፎ ቢይዙት አዘውትረው ዘማዊና ዘማዊት ያደርጋል፣ ወንድ ለጠላች ሴት ወይም ተባት ለጠላች እንስት እንስሳ አሰርላት ከጊዜ በኋላ ጠባይዋ ይቀየርና የምትወድና የምታፈቅር ትሆናለች፣ ባባን መልኩ ማንኛውንም ድንጋይ ይመስላል፣ ነገር ግን ሻሻን መስሉ እንደቀይ ሥጋ የመሰረው ፍንዱቅ በጣም ትንሽ ነው፣ ቢይዙትም ፍትወት ያበዛል፣ ጤነኛ እያደርግም በዚህ ይለያያሉ።

103. ዘባሺ ፡- ለታቦት የሚሆን ድንጋይ እንደ እንጨት የሚጠረብ ለሣንቃ ለሣጥን የሚሆን ነው፣ መልኩ አረንጓዴ ቀይ ነው፣ ነጭም አለው፣ እርሱን ለጽላት ለሴዳ ለታቦት ገበታ ጠርበህ በቤተመቅደስ በክብር ብታስቀምጠውና ወደ እግዚአብሔር ብትጸልይ ይሰማሃል፣ ስእለትህንም ይፈጽማል፣ የተሳልከውን

ባትሰጥ መቅሰፍት ያመጣብሃል፣ እንዲሁ ለተሰያዩ ቅርጾች ብትጠርበው ይሆናል ውበት አለውና።

104. ባሻ ፡- እንደማግኔት ብዙ ድቡልቡል የሆኑ ድንጋዮች የተጠባበቁበት ድንጋይ ነው፣ ይህን ድንጋይ አገሩን አዙረህ የወንዝ ድንጋዮች ሰብስበህ ከመሐል አድርገህ ሐውልት ብትሰራበት፣ ብዙ ህዝብ የሚኖርበት የሚከማችበት ከተማ የረድኤትና የበረከት የሰላምና የፍቅር ከተማ ዝና ያለው ከተማ ይሆንልሃል፣ በመልክ ቀለም ተለያይተው በግብር አንድ የሆኑ ሉዋውና ባሻ ናቸው፣ ሁለቱን በአንድ ላይ አገናኝተህ በቤተ መቅደስ ውስጥ በአደባባይ በገበያ መሐል ብትቀብራቸውና በበላያቸው ሐውልት ብታቆምና በሐውልቱ ላይ በሱባ ፊደል የአገሩን ስም ብትፅፍ የማይጠፋ ባለታሪክ ከትውልድ ወደ ትውልድ በክብር ስሙ የማይቀየር የታወቀ ከተማ ይሆንልሃል። በዚህ የድንጋዮች ጥበብ እንዳለ ታውቃለህ፣ ለሌላም ሰው ታስረዳለህ፣ ስለዚህ የጥበብ ምስጢር ከበረ።

105. ቢሽያ ፡- ክብ ሁኖ ቀዳዳ ያለው ድንጋይ ነው፣ ቤተመቅደስ ስታንፅ ቤትህን ስትሠራ ሐውልት ስታቆም በመጨረሻ ከመደምደሚያው ላይ ድምፅ ባለው ብረት ላይ ሰክተህ ስቀለው፣ ባለታምር ይሆናል። ብዙ ነገር ይታይበታል፣ በአመትባል ቀን ሦስት ግዜ ብትዞር ወይም ሕዝቡ በደስታ

nned by CamScanner

ቢሾረውና ቢያከብረው እስከኅመት ድረስ ክፉ ነገር ሰሾረው አይደርስበትም፡ ከብነቱ የጋን ማስቀመጫ የመሰለ ነው፡ መልኩ ማገኛውንም ድንጋይ ይመስላል፡ ሰው የከበበውና የነደሰው መስሉ ታየውአለህና በዚህ ታውቀው አለህ።

105. **ቤባንያ** ፡ ቤተብርሃን ወይም ኖህተብርሃን ርእዮተ ብርሃን እብነ ራእይ ኖህተ ሰማይ የሚባል ድንጋይ ዘይት የፈሰሰበት አራት ማእዘን የአለው ነው፡ የእልዘሰቀ ቀዳዳ አለው፡ መልኩ ቀይ ደም ይመስላል፡ ከእርሱ ጋር ቅልጥሽ የመሰሉ ድንጋዮች አሉት፡ እነሱን አውጥተህ የያዝካቸው እንደሆነ በሰው ዘንድ የተከበርክና የተወደድክ ትሆናለህ፡ ቤባንያ እብነ ራእይ የተባለውን ድንጋይ ተንተርሰህ የተኛህ እንደሆነ ገነት ተከፍቶ ታያለህ፡ መጠጊያ እንትራስ መስሉ ይገኛልና።

ይህ ድንጋይን ያእቆብ በሉዛ አግኝቶ ተንተርሶት የተኛና በራእይ የእግዚአብሔር መላእክት ይወጡበትና ይወርዱበት እንደነበር የአየበት ነው፡ ስለዚህ ራእይ የአየበትን ስፍራ ድንጋዩን ሐውልት አድርጐ አቁሞ ቤቴል ብሎ ጠራው፡ እግዚአብሔርን አይቶበታልና የእግዚአብሔር ቤት ብሉ ሰየመው፡ ይህን የራእይ ድንጋይ ፍርድ በሚሰጥበት መካከል የቀበርከው እንደሆነ የተስተካከለ ፍርድ ይሰጥበታል፣ ህግ ይፀናበታል፡ በቤተ መቅደስ ደጃፍ የቀበርከው እንደሆነ እርሱን አልፈው የሚሳሉ ሁሉ ስእለታቸው በፍጥነት ይደርሳል፡ በእርሱ ላይ የእግዚአብሔርን ታቦተ ህግ የአስቀመጥክበት

Scanned by CamScanner

እንደሆነ በዚያ የሚጸለየው ጸሎት ከእግዚአብሔር ፊት ይደርሳል፡ ክቡር ድንጋይ ነው።

107. **ብህያ** ፡- የሚባል ድንጋይ እንክብልል ሆኖ ከፉ በረንቅ ይመስላል፡ ለበረከት ሶስቱን ድንጋዮች ጉልተህ የቅቤ ዕቃ የወተት ጉርና የእህል ጉታ አስቀመጥበት ደብረከታል፡ ቤት ስትሰራ በሶስት ማእዘን ቅበረው የመሰረት መጀመሪያ አድርገው፡ ሐብታም ትሆናለህ ለቤተ መቅደስም እንዲሁ አድርግ፡ በእርሱ የታመነ አያፍርም መሠረቱ የጸና ነውና።

108. **ብርሊ** ፡- የሚባል በበረሃና በሜዳ የሚገኝ ነው፡ ከበረሃ የወደቀ መስታወት ይመስላል፡ በጣም የጠራ ነው፡ ውኃ ውስጥ አይገኝም፡ ትንሽ ሸርፈህ በወገብህ አድርገህ ባህር ውስጥ ብትገባ አትሰጥምም፡ የፈለከውን አሣ ለመያዝ ወይም ለመግደል አያቅትህም፡ ከመርከብህ ግንባር ቀደም ላይ ብታስቀምጠው ማእበል አያሰጥምብህም፡ በዚህ የድንጋዮችና የእንቁ ጥበብ ምስጢር አሰና አስተውለህ መርምር።

109. **ብያ** ፡- የተባለ በመጠኑ እንጉዳይን ይመስላል፡ ሐውልት ለማቆም ወይም የድንጋይ አዳራሽ ለመስራት በብዙ ለብሰቦ የብረት ወይም የእንጨት አራት አራት ሰሌዳ አዘጋጅቶ ሰማያዊ መልክ የአሰውና ከመሬት ውስጥ ወደላይ እርጥብ ጭቃ የመሰለ የሚገፋና የሚከምር ቀሌምንጦስ ወይም አብነ አድማስ የሚባል አለ፡ እርሱን አውጥተህ ሰሌዳውን በአራት

nned by CamScanner

ማእዘን እንደሳጥን አስቀምጠህ ቀሌምንጦሱን ከመሃል አድርገው፡ በበላዩ ብያ የተባሰውን ድንጋይ ሞልተህ ተወው በበከታው አቅልጦ አንድ ድንጋይ አድርጎት ታገኘው አለህ፡ ስሌዳውን ከፍ በማድረግ እንዲሁ ሌላ በበላዩ የመሰለህን ስእል ወይም ቅርፅ ወይም ጌጥ ወይም ጽሁፍ እንዲኖረው በስሌዳው ገበታ ላይ ቀርፀህ አስቀምጥና ቀሌምጦሱን በውስጥ እያደረከ ብያውን ሞልተኸው ሂድ፡ በዚህ ዓይነት እስከፈለከው ቁመት ድረስ የድንጋይ ሐውልት ማቆም ትችላለህ፡ ቅጽርህንም በዚሁ መልክ ማነጽና የድንጋይ አጥር ግቢ ማድረግ ትችልአለህ፡ ብያ ከፋይ ድንጋይ መስሉ ክርችፍችፍ ያለ ከባድ ድንጋይ ነው።

110. **ባ - ባሌዐ** ፡- እግዚአብሔር ረዳኝ የሚባል እንደሐውልት የቆመ ድንጋይ ነው፡ ይህ ድንጋይ ባለበት ቤተ መቅደስ ብታንፅ እግዚአብሔር ስእለትን ይፈጽምበታል፡ ቤትህን ብትሰራበት በረከት አይጠፋም፡ ሁሉ ይባረክልሃል፡ ከተማ ብትከትም ገበያው የደመቀ ይሆኖል።

111. **ባሩድ** ፡- ከእሳት ሲጨምሩት ቦግ ብሉ የሚታጠል የድንጋይ አፈር መልኩ አረንጓዴም ቀይም ቢጫም አለው፡ የድንጋይ ሳጥን ወይም የድንጋይ ሐውልት ለመስራት ላዩ ነጭ መስሉ ሲወቅሩት የአረንጓዴ አይነት ሆኖ ጥቁር የሆነ ቀለመ አብንን እኩል በኩል ወቅጠህ ዘይትና ውሃ ቀላቅለህ በጥብጠውና ከጋን ውስጥ ከተህ በእሳት አፍላውና በውኃው የድቡሽት

Scanned by CamScanner

ወይም የንጹህ አፈር አቡክበህ እንደፈለከው ሥራው፡ የድንጋይ ሐውልት የድንጋይ ቤት የድንጋይ ሳጥን ይሆንልሃል።

ባላት ፡- የድንጋይ ሰሌዳ የሚባል በዚሁ ዓይነት የተሠራ ነው፡ የአክሱምን ከተማና ሐውልቶችዋን በጥበበ አእባን ሲሰራ የንጉሦች ንጉሥ አፄ አክሱማይ የተባለው አፈላስ ጠበብቶቹን ብያና ባሩድ ቀሌምንጦስና ቀሰመ እብን በተባሉ እንዲሰሩ ስለ አዘዘ ትእዛዙን በማክበር ከተማዋን በአማረ መልክ ሰርተው ከሰባአሰባት በላይ የሚሆኑ ሐውልቶች እንደነበሩ ተመዝግቦአል።

112. በሩር ፡- ከበሐር ከዲብ ውስጥ የሚገኝ ነጭና ሰማያዊ መልክ የአለው የአልማዝ ድንጋይ ነው፡ ይህ የእንቁ ድንጋይ የሆነ በሩር እንደሰንፔር እንቁ በታቦት ዙሪያ የሚለጠፍ ወይም ለልብሰ ክህነት የሚሆን እንጸባራቂ ድንጋይ ነው፡ በብዙ ቦታ በድንጋይ ውስጥም ይሾል።

በሩር የተባለው እንቁ ድንጋይ ባለበት ሁሉ ሕዋሳት ይበዛሉ፡ በባሕር ውስጥ የሚኖሩ የዘራቸው እንቁላል እንዲበዛ ይልሱታል፡ እንዷእንዶቹም ከሆዳቸው ውስጥ እንዲኖር ይውጡታል፡ ስታገኘው በክብር ቦታ ጌጥ አሰርተህ አስቀምጠው፡ የታመመን ብታሸበት ይፈወሳል፡ ወይም ሥታዩና ጻረ ሞት እንዳይበዛበት ይገለዋል። ይህ ድንጋይ ባለበት ሥቃይ አይኖርም።

ed by CamScanner

113. ብ - ብርቄ ፡- ወይም ብርቁ ወይም ብርቅርቅ የሚባል ድንጋይ ሌሊት አንዳንድ ግዜ የሚያበራ ደግሞም የሚጠፋ ድንጋይ አለ፡ ከዋሻ ውስጥ ወይም ከበሐር ዳር ታገኘው አለህ፡ እርሱ በአለበት ዋሻ ውስጥ እንደ እሳት ላንቃ የመሰለ ይታያል።

ይህን ብርቄን በረውህ ወይም ሮሃ በተባለ ድንጋይ ወቅረህ አጕድጕደው፡ በጕደጕደው ላይ በጣም የጠራ ነጭ ድንጋይ በሰው ገጽ ወይም ከኮከብ ቅረፅ ወይም በፈለከው የእንስሳ ቅረፅ ቀርፀህ ከውስጡ አድርግና ሐውልት ሥራበት ወይም በቤትህ ውስጥ ቅበረው፡ የነጭ ድንጋዩን ቅርጽ የመሰለ በቤትህ በላይ በሌሊት ቆሞ ይታያል፡ እንዲሁ ጥቁር ድንጋይ ቀርፀህ ከአስቀመጥከበት በቀትር ጊዜ ጥላ የመሰለ ይታይበታል፡ ይህም ድንጋዩ በሚያበራበት ጊዜ ብቻ ነው፡ የሚታይ እንዳንድ ግዜ በርቶ የሚጠፋበት ጊዜ አለው፡ የድንጋዩ ምስጢር አይታወቅም፡ ምክንያቱም ብርቄ በአለበት እለት ላይ የሚንቀሳቀስ ብርሃን ይታያልና፡ ተከታተሰው ታገኘው አለህ፡ ብዙ የሆነ ጥበብ በዚህ አለና ተፈላለፍ።

ይህ ብርቄ የተባለ ድንጋይ ከበሐር ውስጥ ይገኛል፡ መልኩ በመአልት ቢጫ አረንጓዴ ነው፤ ወቅረህ ከተውከው ሌሊት የአበራል፡ ልዝብ አይደለም ሻካራ ነው፡ ደቁሰህ ከቅባት ጋር አድርገህ ተቀባ፡ ግርማ ሞገስ ይሆናል። ደቁሰህ ከምትበላው ከምትጠጣው ጋር ጨምረህ ብትበላ ወይም ብትጠጣ የአየህ

ሰው ሁሉ ያፈትርሃል፡ ለህዝብ ፍቅር ይሆንሃል፣ መብረቅ ብዙ ግዜ ይመታዋል፡ ይሰነጥቀዋል፡ ጭራ የመሰለ ይታይበታል። ብርቅ የምትባል አውሬ ተጠግታ ልጆ ትወልድበትአለች፡ ማንኛውም አውሬ መጥቶ ልጁዋን አይበላም፡ ልጁም እስከሚያድግ ከድንጋዩ ስር አይጠፋም፡ እንዳንድ ግዜም ውስጡ የተከፈተ ይገኛል፡ በውስጡ ብትተኛና መብራቱ ሲበራ ገላህን ብታየው የሆድህን እቃ ሁሉ ታየውአለህ፡ መልክህን በመስታዋት እንደምታየው ከራስ እስከ እግርህ የአለውን ሁሉ አጥርተህ ታያለህ፡ ከደዌህ ከህመምህ ትፈወሳለህ፡ አራዊትም እንዲሁ የአደርጋሉ፣ ሲታመሙ ከስሩ ሂደው ይተኛሉና ይፈወሳሉ።

እንደለጉን ቀመታም የሆነች ሙሴ የምትባል አንዳአንድ ግዜ እንቁላል ትጥልበት አለች፣ ድንጋዩን እየወቀረች በእንቁላሉ ላይ ትረጭበትአለች፡ የታቀፈችበት እግሩዋ ፍህም ይመስላል፡ ከእርሱ ስር የተፈለፈለው ጫጩት ሆዱና እግሩ ያበራል፡ ኀሊሃልም በናትሊ ሱሊ ተቀናሂም ሮሜግላ ቦሃቢ ባሀፍዊ ቤለተዊ መብራቂል መብረቅ ዘውእቱ ማሀረጳየ ወመሐሮልየ እያልክ ጸልየህ ስትመታው ይሰበራል፣ ይደቃልም፡ ምንግዜም የእግዚአብሔርን ስም በክብር እያመሰገንክ ፊትን ይሆንልሃል። በዚህ የድንጋይ ጥበብ አሰና ምስጢሩ ለፈላስፋና ለተመራማሪ የተዘጋጀ በመሪራስ አማን በላይ ለእናንተ ለጠቢባን የተጻፈ። መጽሐፈ ጥበበ ዕንቆ እእባን ከትልቆ እእባን የተቀዳ።

114. **ብረፃና** ፡- ነጸብራቁ የአየሰና የሚፈልቅ እንደብራና ወረቀት የመሰለ ነው፤ ተነባብሮ ታገኘው እሰህ፤ በጥበብህና በዘዴህ አለመህ ደቁሰህ እንደመስታዋት ብታደርገው የራቀውን አቅርቦ ለማየት መነጽር ብትሰራው ይሆንልሃል።

115. **ባርስ** ፡- በጣም የጠቆረ ድንጋይ ነው፤ መርዛማ የድንጋይ ከሰል ካለበት የሚገኝ ኸቡይ የሚባለው ድንጋይ ከሚገኝበትም ይገኛል፤ ነገር ግን እንደ ባሮስ የሚጠቁር ድንጋይ የለም፤ ይህን ድንጋይ አገሩን አዙሮ ቢቀብሩት የሰውን ህሊና ያአደነዝዛል፤ ምክራቸውን ያፈርሳል፤ እርሱ ካለበት የመነጨ ውኃ መርዘኛ ይሆናል፤ .ቢጠጡትም በሽተኛ ያደርጋል፤ እንስሳዎች አይጠጡትም።

116. **በረቅ** ፡- ነጭ አፈር ከአለበት የሚገኝ አረንጓዴ ድን ጋይ ነው፤ ይህ ድንጋይ ባለበት ምስጥ አይኖርም፤ ከበድን ጋር ቅበረው አይፈርስም።

117. **በትር** ፡- ቀጥ ብሎ እንደውጋግራ የወጣ ድንጋይ ቡና መልክ ነው። በደጅህ በአደባባይ ብታቆመው መልካም ነው፤ የሰላም ዜና ሁልጊዜ ይሰማበታል።

118. **ብኳህ** ፡- የወርቅ ማሳደጊያ ድንጋይ ይህም ድንጋይ ከብቶች በሚግጡት ግጦሽ የሚገኝና ከብቶች ከዋጡት በትርፍ አንጀትና በሐሞት ውስጥ የሚያድግና ከሞቱም በኋላ እድገቱ

Scanned by CamScanner

የሚቀጥል ድንጋይ ነው። አንድን ነገር ለማባባትና ለማሳደግ የሚያገለግል ድንጋይ ነው፡ በእሳት ከተጠበሰ ግደንን ያቋርጣል፡ በውኃ ከኖረ እያደገ እየተለቀ ይሄዳል።

119. **በደቅ** ፡- ድንጋዩንና ድንጋዩን የሚያጣብቅ ከጊዜ በኋላ አንድ ድንጋይ እንዲሆኑ የሚያደርግ ነው። በዚህ ድንጋይ ድንጋዮችን እያያዝክ ያነጽክ እንደሆን የድንጋይ ቤት ይሆንልሃል። ሱጹቅ እንደተባለው ድንጋይ አጣብቆ አንድ አይነት ያደርግልሃል። ሱጹቅ ቀይ ሥጋ ሲመስል በደቅ የተባለው ነጭ ቦረቅ ነው።

120. **በጼቃ** ፡- ጠመኔ ነጭ ድንጋይ ነው፡ ለኖራ የሚሆን የሚፍረከረክና የሚፈጭ ድንጋይ ነው፡ በየትም አገር ታገኘውአለሁ፡ አድቀህ አልመህ ኡዋዮ ከተባለው ጋር ለውሰህ ቤትህን ምረገው።

121. **ቢርቤ** ፡- ክርስቶ እንደጠርሙስ የሚመስል ንጹህ የጠራ ድንጋይ ነው፡ እንደ ብረሌና እንደ ብርሌ የጠራም ቢሆን ሲወቅሩት ይፈረከሳል፡ ይጫራል፡ የተከበረና የወደየ አይደለም፡ እንደወርቃወርቂ ባልጩት ድንጋይ ነው፡ ለአደላ ይሆንሃል።

122. ቡረሌ ፡- እንደመስዊት የጠራ ሰፈርጥ ለጌጥ የሚሆን ለበረከትም የሚሆን የእንቁ ድንጋይ ነው፣ ከአለት ውስጥ ታገኘው አለህ፣ ነጸብራቁ እንደኮከብ የአለ ነው፣ ብርሌ ከተባለው ለየት የአለ መልክ አለው።

123. ቤዝ - ቤዛ ፡- እንደ እንጉዳይ ወይም እንደጥላ የሆነ ድንጋይ ነው፣ የምድር ወፎች በስሩ የሚጠጉበትና አሳርን ጉዝጉዘው እንቁላላቸውን የሚጥሉበት ጫጩታቸውን የሚያሳድጉበት መጠጊያ ድንጋይ ነው፣ ምክንያቱም ከሚፈሩት ጠላት በምድር ከሚሳብና ከሚስለከለክ መርዘኛ አባብ ጠብቆ ይሰውራቸዋል፣ አንተም ሽርፌህ በአንገትህ ብታስር ከምትፈራውና ካላወከው ጠላት ይሰውርሃል፣ መርዝ የሆነ ነገር አይጉዳህም።

124. ቤዲ ፡- ድንጋይ ግንብ ስትገነባ መሰረት አድርገህ ብትገነባ አድጉ ታገኘው አለህ፣ ጠላት የማይደፍረው ሌባ የማይገባው ከውስጥ ክፉ ነገር የማያድርበት ቤት ይሆናል። ይህ ድንጋይ በአለበት የተወለደ ልጅ ሐብታም ይሆናል፣ የድንጋዩ መልክ የተነባበረ እጡብ ድንጋይ መስሎ ጠንካራ ቀይ ነው።

125. አቦርጊላ አበርገሌ ፡- ከአለት ላይ የዝባጣ መጫወቻ የመሰለ የድንጋይ ገበታ ታገኝአለህ፣ በዙሪያው የአሉትን ዓለቶች ተመልከትና ጠባብ የሆነ ጉድጓድ ወይም በድንጋይ የተዘጋ

Scanned by CamScanner

የሚቀጥል ድንጋይ ነው፡፡ አንድን ነገር ለማባዛትና ለማሳደግ የሚያገለግል ድንጋይ ነው፤ በእሳት ከተጠበሰ ማደጉን ያቋርጣል፡ በውኃ ከኖረ እያደገ እየተለቀ ይሄዳል፡፡

119. **በደቅ** ፡- ድንጋዩንና ድንጋዩን የሚያጣብቅ ከጊዜ በኋላ አንድ ድንጋይ እንዲሆኑ የሚያደርግ ነው፡፡ በዚህ ድንጋይ ድንጋዮችን እያያዝክ ያነጽክ እንደሆነ የድንጋይ ቤት ይሆንልሃል፡፡ ሉጹቅ እንደተባለው ድንጋይ አጣብቆ አንድ አይነት ያደርግልሃል፡፡ ሉጹቅ ቀይ ሥጋ ሲመስል በደቅ የተባለው ነጭ ቦረቅ ነው፡፡

120. **በዜቃ** ፡- ጠመኔ ነጭ ድንጋይ ነው፤ ለኖራ የሚሆን የሚፍረከረክና የሚፈጭ ድንጋይ ነው፤ በየትም አገር ታገኘውአለህ፡ አድቀህ አልመህ ሉዋዮ ከተባለው ጋር ለውሰህ ቤትህን ምረገው፡፡

121. **ቢርቤ** ፡- ክርስቶ እንደጠርሙስ የሚመስል ንጹህ የጠራ ድንጋይ ነው፡ እንደ ብረሌና እንደ ብርሌ የጠራም ቢሆን ሲወቅሩት ይፈረከሳል፡ ይጫራል፡ የተከበረና የወይ አይደለም፡ እንደወርቃወርቁ ባልጩት ድንጋይ ነው፡ ለአደል ይሆንሃል፡፡

122. **ቡረሌ** ፡- እንደመስዊት የጠራ ሰፈርጥ ሰጌጥ የሚሆን ለበረከትም የሚሆን የእንቁ ድንጋይ ነው፡ ከአለት ውስጥ ታገኘው አለህ፡ ነጸብራቁ እንደከከብ የአለ ነው፡ ብርሌ ከተባለው ለየት የአለ መልክ አለው፡፡

123. **ቤዝ - ቤዛ** ፡- እንደ እንጉዳይ ወይም እንደጥላ የሆነ ድንጋይ ነው፡ የምድር ወፎች በስሩ የሚጠጉበትና እሳርን ጉዝጉዘው እንቁላላቸውን የሚጥሉበት ጫጩታቸውን የሚያሳድጉበት መጠጊያ ድንጋይ ነው፡ ምክንያቱም ከሚፈሩት ጠላት በምድር ከሚሳብና ከሚስለከለክ መርዘኛ እባብ ጠብቆ ይሰውራቸዋል፡ አንተም ሽርፉህ በአንገትህ ብታስር ከምትፈራውና ካላወከው ጠላት ይሰውርሃል፡ መርዝ የሆነ ነገር አይጉዳህም፡፡

124. **ቤጲ** ፡- ድንጋይ ግንብ ስትገነባ መሰረት አድርገህ ብትገነባ አድጉ ታገኘው አለህ፡ ጠላት የማይደፍረው ሌባ የማይገባው ከውስጥ ክፉ ነገር የማያድርበት ቤት ይሆናል፡፡ ይህ ድንጋይ በአለበት የተወለደ ልጅ ሐብታም ይሆናል፡ የድንጋዩ መልክ የተነባበረ እጡብ ድንጋይ መስሎ ጠንካራ ቀይ ነው፡፡

125. **አቦርጊላ አበርገሌ** ፡- ከአለት ላይ የገበጣ መጫወቻ የመሰለ የድንጋይ ገበታ ታገኝአለህ፡ በዙሪያው የእሱትን ዓለቶች ተመልከትና ጠባብ የሆነ ጉድጓድ ወይም በድንጋይ የተዘጋ

ታገኘአለህ፣ ከጉድጓዱ ውስጥ ድቡልቡል ድንጋዮች አሉና አገርከን አዙረህ ከቤትህ ቅብራቸው የልጅ ልጅህ ይከብራል።

126. **ቤነስ** ፡- ድንጋይ ብዙ ዓይነት ቀለም የአለው ነው፣ ከሌላ ፕላኔት የመጣ ድንጋይ ነውና እሱ በወደቀበት ቦታ እፀዋት ይደርጋሉ፣ እንስሳና አራዊት አይኖርበትም እንዲሁ በሃገር ሰው የአኖርም ይሰደዳል ህዝብ የአፈልሳል፣ ትንሽም ትልቅም አለ፣ ከሌላ ዓለም መምጣቱን ለማወቅ ብትፈልግ እንደሌሉች ድንጋዮች ለማንሣት ብትሞክር ይከብድሃል፣ ስትነካውም ሰውነትክን ውርር ወይም ፈዘዝ ያደርግሃል፣ ወስደህ ጨው ባህር ውስጥ ጣለው ሕዋሳትን ይገድላል፣ በዚህ ብዙ የጥፋት ጥበብ አለ፣ ተፈላለፍበት።

127. **ብሌሞት** ፡- ድንጋይ አባብ የማይለየው በውስጡ ንጹህ ወርቅ የሚገኝበት ነው፣ የታመመን ሰው ብታሽበት ይፈወሳል፣ ብሔሞት ድንጋይ መልኩ የሞከላ ጥቁር አፈር ይመስላል፣ ከበረሃ ምድረ በዳ /ሣሃራ/ ታገኘው አለህ፣ ስትፈረክሰው ከውስጡ ንጹህ ወርቅ ታገኘበት አለህ፣ ለጌጥ አሰርተህ አሰረው ሐብታም ያደርጋል።

128. **ቢፃ** ፡- ድንጋይ ቀይ መልክ ያለው የመዳብ ድንጋይ ነው፣ እንዲሁ ቢጫና ቀይ ቀለም የአለውም አለ፣ እርሱ መሆኑን ለመለየት ገጣጥመህ የመጨረሻውን የጋለ ብረት

Scanned by CamScanner

ብታስቀምጥበት ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ ያሉት ሁሉ ይሞቃሉ። በዚህ ብዙ የጥበብ ሥራ መሥራት ይቻላል።

129. ብርት ፡- ለናስ የሚሆን ድንጋይ ነው፡ መልኩ ቀይም ቢጫም ነው፡ ነገር ግን እንደ ቢጳ ድንጋይ በሳት ብትፈትነው ሙቀቱ ከአንዱ ወደ ሌላው አይተላለፍም፡ ለመከላከያ ዘዴ በዚህ መፈላሰፍ ትችላለህ፡ አስተውለህ አጥና።

130. ብእዝ ፡- እንደ ደወል የሚጮህ ድንጋይ ነው፡ በእሳት አቅልጠህ ለደወል ለቃጭል ብትሰራው ይሆንልሃል። ብርትንና ብእዝን በአንድ ላይ አቅልጠህ ብትሰራው ጥሩ ናስና ብረት መልኩም ያማረ ንጹህ ይሆናል።

131. ባባ ፡- መጠጊያ እንደ ቤት የሆነ ድንጋይ ነው፡ በበላዩ ዛፎችና ሳሮች ይበቅሉበታል፡ በውስጡ ብዙ ሕዋሳት ይፈጠሩበታል፡ አዲስ ፍጥረትን የሚያመጣ ድንጋይ ነው፡ ዘር ይበዛል መካን ሴት መካን ወንድ ከሱ ተጠግተው ቢያድሩና ሽርፊው በወገባቸው ቢያስሩት ይወልዳሉ፡ የተበላሸው ማህፀንና የጀንስ ስፍራው ይታደሳል፡ አዲስ ማህፀን ይሆናል።

132. ባቢ ፡- እንደ መጽሐፍ የመሰለ ሆነ፡ የተጫጫረ ጠልሰም የአለበት ድንጋይ ነው፡ በእርሱ ላይ ሰምህን ጽፈህ በተራራ ስር ብትቀብረው እድሜ ጠግበህ ትሞታለህ፡ ከብዙ አደጋ

ned by CamScanner

ታመልጥለሰህ፡ በአደባባይ ብትቀብረው በህዝብ ዘንድ ተወዳጅና ተሰሚ ትሆናለህ። በዚህ የድንጋዮት ጥበብ ተወዳጅነትና ተፈላጊነት አለው፡ አንተም ፈላስፋ ጠቢብ ለመሆን አገርከን ለመገንባት ብቁ መሆን አለብህ።

133. ኤዩቢ ፦ ሶስት ማእዘን የለሰው ድንጋይ ነው፡ ከተማ ስትቆረቁር በአራት ማእዘን አራርቀህ ቅበረው ወይም በበላዩ የከተማውን ስም ጻፍበት፡ የታወቀ ገበያ የነጋዴዎች መናሐሪያና መሰብሰቢያ ይሆንልሃል፡ ለሁሉም መልካም ነው፡ ማእዘኑን ሰው ጠርቦና ቀርጾ የተወው ይመስላል፡ በበሐር ውስጥ በድንጋዮች መካከል ታገኘው አለህ፡ መልኩ እንደቦታው ነውና በሦስትነቱ ማእዘን ለየው።

134. ኡቡ ፦ ለባሩድ የሚሆን ድንጋይ ነው፡ እርሱ በአለበት የዲን አፈር ይገኝበታል፡ በእሳት የሚፈነዳና የሚረጭ ተቃጣይ ድንጋይ ነው፡ ጠንካራ አይደለም፡ ፍርከስ ይላል፡ ከእሳት ውስጥ ስትከተው ተጠንቀቅ ተረጭቶ ፊትህን እንዳያቃጥለው ብዙ ግዜ ማስተዋልና መጠንቀቅ ያስፈልግሃል አስተውለህ አድርግ።

135. ቢቡዋ ፦ ድንጋይ ሲመቱት ድምፁ እየጉላና ተደራራቢ ድምፅ የሚያሳማ አስደናቂ ድንጋይ ነው፡ ለሙዚቃ መሳሪያ ብታደርገውና በእርሱ እየተጠቀምክ እምላክህን ብታመሰግን

ከፉ መንፈስ ይርቃል፡ የደስታና የፍቅር መንፈስ ይቀርብሃል፡ ለመንፈስህ መልካም ስሜት ይሆንልሃል።

136. **ቡደቡደ** ፡- የሚባል ቅልሞሽ የመሰለ ሰማያዊ ነጭ ቢጫ ቀይ መልክ ያለው ድንጋይ አለ፡ እነሱን ለቅመህ ወይም ሶስት ዓይነት ወይም ሰባት በወርቅ ለብጠህ እንደ ጌጥ ፈርጥ አድርገህ በአንገትህ ብትይዘው ወይም ከምታድርበት ብታስቀምጠው በዘመንህ ሁሉ መከራ አይደርስብህ ጠላት አያጠቃህም ይጠፋል እንጂ መግረሬፀር ነው፡ ለሃገርም በአደባባይ በቤተመቅደስ ጫፍ ላይ ስቀላቸው መልካም ነገር ይሆናል፡ ሕዝብ በሰላም ይኖራል።

137. **ቦቦ** ፡- እንደሐውልት የቆመ ድንጋይ አለ፡ ባቢ በተባለው ድንጋይ ላይ በተለያዩ ፊደሎች ስምህን ጽፈህ ከበቦ ስር ቅበር፡ ሙሉ ጤነኛ ትሆናለህ፡ ስምህ በክፉ አይነሣም፡ የአየህ ሁሉ ይወድሃል፡ የጠየከውን ይሰጥሃል፡ በሁሉ ዘንድ የተከበርክ ትሆናለህ፡ የጥበብ መንፈስ በዚህ አለ፡ ጥበበ ዕንቆ አእባን ለፈላስፋዎችና ለጠቢባን እንደተሰጠ እእምሮ ያለው ያስተውል።

138. **ቢባን** ፡- የተባለ ድንጋይ አዳምና ሄዋን ከገነት ወደ ምድረ ፋይድ እንደወረዱ ለብዙ ዓመት የኖሩበት የድንጋይ አዳራሽ ቤት ነው፡ ሦስት በሮች አሉት፡ ለብዙ ዘመን አእዋፋትና አሞራዎች የዱር እንስሳና አራዊት በውስጡ ይኖሩበታል፡

Scanned by CamScanner

ይህ ቤባን የተባለ ድንጋይ ድንኪን መስሎ በኢልዳ ምድር ይገኛል፡ በእርሱ ውስጥ ሆነህ ሱባኤ የገባህ እንደሆነ ወደፊት የሚሆነው ሁሉ ይታይሃልና ጽፈህ አስቀምጠው።

139. **ቦባሺ** ፦ ከብ ሆኖ ላይና ታቹ የተደመጠ የመሰለ ነው፡ እርሱ ባለበት ቦታ አዳራሽ ቢሰሩ ቤተ እግዚአብሔር ቢያንፁ የማይናወጽ እንባ ይሆናል፡ የሰላም እንባ ይባላል፡ የእግዚአብሔር ረድኤትና ጸጋ አይለየውም።

140. **በንደ** ፦ የተባለና አጥንት የመሰለ ድንጋይ አለ፡ ሰብሮ ወይም ቀርጾ ቢያስሩት የሰው ናፍቆት ወይም ትዝታ አይኖረውም፡ ከዘመድ ሰተሰየ እሰርለት እንዳይናፍቅ መርስኤ ሀዘን ነው።

141. **ቢያቤ** ፦ የቀመና የተተከለ ድንጋይ ነው፡ ከቆመበት ቢፈነቅሉትና ቢጥሉት ትልቅሰው ይሞታል፡ አገር ይፈልሳል፡ ነገር ግን ቢተከሉትና እንደሐውልት ቢተክሉት የተከሉት ይበቅሳል፡ የተወለዱት ያድጋሉ፡ ትላልቅ ሰዎች ይጠጡበታል፡ መልኩ ነጣ የአሰ ቡላ ድንጋይ ነው።

142. **ቦሞን** ፦ ውስጡ ክፍት የሆነ ድንጋይ ነው፡ ይህ ድንጋይ በአሰበት የምድር ዘይት ተቃጣይ ጋዝ ይገኝበታል፡ በዚህ ድንጋይ ውስጥ የብረት አፈር ወይም የብረት ድንጋይ ከተህ ብታቀልጠው ጠርቶ ይወጣልሃል፡ ለብረት ማንጠሪያ

Scanned by CamScanner

እንደዚህ ያለ ድንጋይ የለም፡ እንደጋን መስሉም ታገኘው አለህ።

143. ቦዘቦ ፦ መልኩ የስንዴ ቀይ ዳቦና የዳቤ እንጀራ የሚመስል ድንጋይ ነው፡ በአለት ላይ በተራራ ስር ተጣብቆ እንዲሁም ከድንጋዮች መሐል ህብስት መስሉ ታገኘው አለህ፡ ምስሮች የሚመስል ባለሦስት ማእዘን ሐባዝ የሚባል እንጨት አለ፡ በሐበዝ ዘንግ "ያሙዝኤል ያሙዚሉ ያወሐብያኤል ያወሐቡ ይኤልሻዳይ ያሻሂዱ አልቦዘቦ ያሐቦ" ብለህ ሦስት ግዜ እየደገምክ ሦስት ግዜ ሲሳይ አምጣ በረከት አምጣ እያልክ ደጋግመህ የተመኘኸውን እየጠራህ ንካው ሳትበላ ሳትጠጣ አትውልም፡ ለፈለከው ነገር ሁሉ እየጠራህ በዘንጉ ምታው እግዚአብሔር በድንጋዩ ለስመስሉ ይሰጥሃል፡ የትም ምድረ በዳ ብትሄድ ጦምህን አታድርም፡ እንደለሌዳ ገበታ ጥረበው ባለሦስት ማዕዘን የሆነ እንደሆነ ለምሕሳበ ሲሳይ ባለአራት ማእዘን የሆነ እንደሆነ ለምሕሳበ ሰብእ ባለአምስት ማእዘን ለመስጥመ አጋንንት ወጸር ባለ ስድስት ማዕዘን ለውጊያ ለጦርነት ባለ ሰባት ማእዘን ለደስታ ለሁሉ ይሆንልሃል። በፈለከው መልክ ቀርፀህ በቤተ ጸሎት በክብር አኑረው።

144. ፓፓ ፦ አበባ የመሰለ ድንጋይ፡ ይህ ድንጋይ ዲብ በሆነ ክበሐር ውስጥ እንደ አበባ ዛፍ ሆኖ የሚገኝ ነው፡ ከውስጡ የሚፈጨውን እሣዎች ለመብላት ከበውት ታገኛለህ፡ እርሱን

Scanned by CamScanner

በጥንቃቄ አውጥተህ በጋን ውስጥ ውኃ ሞልተህ በግቢህ ውስጥ አስቀምጠው፡ የታመመ ከህመሙ ይፈወሳል፡ የተቸገረ ችግሩ ሁሉ ይጠፋለታል፡ ውኃውን እየቀየርክ አሣ ከውስጡ አድርግለት፡ በዚህ አበባ በመሰለ ተንቀሳቃሽ ድንጋይ ብዙ የድንጋዮች ጥበብ ምስጢር አለና ተፈላሰፍበት እዋቂ ጥበበኛ ትሆናለህና ፓፓየሚባለው የድንጋይ ዓይነት በአለበት ባለቅርፍት የዛጒል ዓይነት ይኖርበታል፡ መልኩን የሚቀያይር የሚረቅና ለዓይን እስከማይታይ የሚደርስ የአሣ ዘር አብሮ ታገኛለህ፡ ሐሞቱን በሰውነትህ ብትቀብረው መልክህ እንደ እሱ ትቀያየር አለህ፡ ብትኳለው ብዙ ነገር ታያለህ።

145. **ፔካ** :- እብነኤል ነጭ ድንጋይ ይመስልና የማይሰበር ጠንካራ ነው፡ ንጣቱ ወደለማያዊነት የአደላው ነው፡ ቤተ መቅደስ ወይም ቤተ መንግሥት ስትሰራ እንደመዝበር አስመስለህ ብታስቀርፀውና በማዛል ብታስቀምጠው ለተመልካች የሚያስደንቅና የሚያስከብር ይሆናል፡ የክብርና የደስታ ቦታ ይሆናል፡ የሰዎችን ቀልብ ይስባል። ለተመልካቹ ሁሉ የደስታና የፍቅር ስሜት በልባቸው ያሳድራል፡ በውስጣቸው ይቀረጻል፡ የክህነትንና የንግሥናን ሥርአት ስታስፈጽም በዙፋ መንበር ላይ /እብነኤል/ አስቀምጠህ ቅባቸው።

Scanned by CamScanner

146. **ጌፐ** ፦ ማረሻ የመሰለ ድንጋይ ይህ ድንጋይ ባለበት እህል ብትዘራ ብዙ ፍሬ ይሰጣል፡ ከብት ብታረባ ይበዙልሃል ከእርሻህ መሃል ከጉተራህ ውስጥ ወይም ከከብቶችህ በረት ውስጥ አድርገው፡ የምትነካው ሁሉ ይባረክልሃል የድንጋዩ መልክ ማኘኛውን ድንጋይ መስሉ እንደማረሻ ብረት ይመስላል፡ ከእሳት ውስጥ ከአጋምከው የድንጋዩ ጥበብ ይፈርሣልና እንደዚሁ እንዳለ ተጠቀምበት።

147. **ጸፔ** ፦ጥንድ የሆኑ ድንጋዮች የተጣበቁ

2. **ፔፔ** ፦ የተጣበቁ ሆነው ማለያየት የማይቻል ድንጋዮች ናቸው፡ በድንጋይ ጋን ውስጥ አድርገህ የትልቅ ዛፍ ተክል ትክልበት ትልቅ የአድባር ዛፍ፡ ይሆንሃል በቤትህ ውስጥ በጎንቦ አድርገህ የእህል ዓይነት ጨምረህ ብትቀብር ቤተሰቦችህ በሰላም ይኖራሉ፡ ዘርህ ሁሉ ይባረካል፡ ተፋቅረው ይኖራሉ፡ አይለያዩም ይተሳሰባሉ።

148. **ጌፑዋ** ፦ ደስ የሚል የፍቅር ድንጋይ ነው፡ ብዙ ግዜ ወፎች ከበውት ታያለህ፡ መልኩ ልዝብ ሆኖ በጣም ያልጠቆረ ሆኖ ወዝ የጠገበ ይመስላል፡ በቤትህ ውስጥ ብታስቀምጠው ቤተሰቦችህ ይፋቀራሉ፡ ወደ አንተ የመጡ ሁሉ ሥራህን ሁሉ ይሠሩልሃል፡ የጠየከውን ሁሉ ይፈጽሙልሃል፡ ፈቃድህን ሳይፈጽሙ ከአንተ አይርቁም፡ በዚህ የጥበብ ምስጢር አለ።

Scanned by CamScanner

149. **ፕፐ**፡- ከባድና የማይንቀሣቀስ ድንጋይ ነው፡ ትንሹን ላንሣው ብትል አይሆንልህም፡ ሩይሬ ከተባለው ቀላል ድንጋይ ላይ አድርገህ በሪዶን መገከርከሪያ ከፈለከው ቦታ ይደርሳል፡ በፕፔ ድንጋይ የተሠራ ግድብ አይፈርስም ተፈላሰፍበት።

150. **ፑየፓ** ፡- ቀጭን የሆነ ድምፅ የአለው የድንጋይ ደወል ይህን ድንጋይ በምሬንዝ ዘንግ እቃ ቢጠፋ የእገሌን ንብረት የወሰድክ ሰው መልስ፡ ባትመልስ ልብህን እስሬ መታሁህ ብለህ ሶስት ግዜ ምታው፡ ባይመልስ ይታመማል፡ ልቡ በየጊዜው ይደነግጣል፡ ይፈራል ለሌላም ጉዳይ እንዲሁ አድርግ ነገር ግን ከፉን በከፋት አትብቀል።

151/ **ፑዋፓ** ፡ ደብልብል የሆነ ድንጋይ ነው፡ ከባድ ነገር የደረሰበት ሰው ከእሱ ላይ ተቀምጦ ነገሩን ያስብና ድንጋዩን አንከባሉ ነገሬን ከኔ ላይ አንሣ ብሉ ይሂድ፡ ነገሩ ሁሉ ይደመሰስለታል።

152/ **ፔኔ** ፡- የወንድ ብልት የመሰለ ድንጋይ አለ፡ እርሱን በውኃ ውስጥ አድርጉ አፍልቶ ይጠጣው፡ ይታጠብበት ወይም ድንጋዩን በእሳት አግሎ ከውኃ ውስጥ አድርጉ ይጠጣ፡ መንስኤ ወመጽንኤ እስኪት ነው፡ ያበረታል።

Scanned by CamScanner

153. **ጽጺዮ** ፦ የጠራ ወርቅ መልኩ ቢጫ የሆነ ነው፣ ነገር ግን እንደሌሎች ጠንካራ አይደለምና ከሌላው ጋር ቀላቅለህ አንጥረው።

154. **ጳዝዮን** ወይም **ጳገዮን** ግዮን በሚፈስባቸው ምድሮች የሚገኝ ቢጫ የወርቅ ድንጋይ ነው፣ ይህ ወርቅ በድንጋይ ውስጥ ታገኘው አለህ፣ ትልቅም ትንሽም ድቃቅም አለው፣ በእሳት ካልፈተንከው በየጊዜው ክብደት ስለሚጨምር አስቀምጠው።

155. **ጳጽ** ፦ ነጸብራቁ የኮከብ ቅርፅ አውታር የሚያሳይ እንቁ ድንጋይ በጣም ክቡርና ውድ የሆነ ነው፣ መልኩ ሰማያዊና ነጭ ነው፣ በእጅህ በአንገትህ ላይ በወርቅ አጣብቀህ እሰረው።

156. **ጽራስስ** ፦ ከድንጋይ ውስጥ የሚገኝ ቀይ አልማዝ የእንቁ ድንጋይ ነው፣ ለነስር ለደም ብዛት በአንገትህ እሰረው፣ የወር አበባዋ ለማያቋርጥና ለበዛባት ሴት በወገብዋ ትሰረው መልኩ በጣም ቀይ ሆኖ የጠራ የሚያንጸባርቅ ነው፣ ከሰውነትህ አትለየው።

157. **ኤጽ** ፦ ነጸብራቁ ከአንዱ ወደሌላው የሚሻገርና ከነጸብራቁ ኃይል የተነሣ የድንጋይ እሳትን የሚሰነጥቅ ዋሻን የመንደልና የማፍረስ ኃይል ያለው ነው፣ መልኩ የነጣ ሰማያዊና ቢጫ የመሰለ ነው፣ ኤጽን ከድንጋይ ላይ አስቀምጠህ ከፀሐይ

Scanned by CamScanner

የሚቀበለውን የብርሃን ጨረር ወደሚያሳየው ነጸብራት ሌላ ኢድን አስቀምጥ፡ ከሁለተኛው ኢድ የሚወጣው ፍልትታ የአረፈበት ቦታ ሲቀልጥ ታየውአለህ።

158. ሾጽ ፡- ለፈርጥ የሚሆን ነጭ ድቃቃ የእንቁዎች ናቸው፡ ከድንጋይ ውስጥ ስንድድ መስለው ታገኛቸው አለህ፡ የነጭ ዳጉሳ ፍሬ የአክላሉ እነሱን ብትይዝ እድሜ ጠግበህ ትሞታለህ፡ ከብዙ ፈተና ታመልጣለህ።

159. አጼ ፡- የእንቁ ድንጋዮች መፈልፈያና መሞረጃ ሞረድ የመሰለ ሸካራ ሆኖ ወዝ የአለው ድንጋይ ነው፣ ለእንቁ ድንጋይ መሞረጃ ለእንጥረኛ ሰው የሚሆን ነው፣ በቀላሉ በዘዴ ለመጠቀም ተፈላሰፍበት፡ በዚህ ጥበብ ዕንቁ አእባን ጥበብ ከበረች አእምሮ ያለው ያስተውልና ያጥና ይፈላሰፍ፡ በዚህን ጊዜ ጥበብ ለጠቢባን ለፈላስፋዎች ሕይወት እንደሆነች ትታወቃለች፡ ትከብራለችም።

160. ጹዳ ፡- በጣም የጠቆረ ሆኖ ዘይት የፈሰሰበት የመሰለ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ በነጭ እንቁ ላይ የአይን ቅርፅ አስመስለህ አሰራውና በጥቁር ገበታ ላይ ውሃ ሞልተህ ከውስጥ ከተተው የአሰብከውን ታያለህ፡ በጣትህ አሰረህ ተንተርሰህ የተኛህ እንደሆነ በራእይ ወዳጅህና ጠላትክን ለይተህ ታውቃለህ፡ የራቀውን ነገር ለማየት ወይም የአለፈውን ነገር ለማወቅ

ned by CamScanner

የሚጠጣውንም ለመመልከት የሚሆን ታላቅ የእንቁ ድንጋዮች ጥበብ ነው፡ በዚህ ብዙ ነገር መለየት ይቻላል።

1. ጰጰ ፦ አረንጓዴ ወርቅ ከሌላ ወርቅ ጋር ሸርቦ ቢያደርጉት መልካም ነው፡ ለዓይን መልካም ነው፡ የፍቅር ወርቅ ነው፡ ከድንጋይ ውስጥ ታገኘውአለህ።

62. ጸጼ ፦ አንጸባራቂ ነጭ ወርቅ ነው፡ እንደ ብር መስሎ በጣም የጠራ ነው፡ አዘውትረህ አሰረው እድላም ትሆናለህ፡ መልካም ነው።

163. ጽጿ ፦ ቡልጭት የመሰለ ለብር የሚሆን አለትና ድንጋይ ነው፡ በተራራ ስር ባለ ዋሻ ውስጥ በገደል ነጭ ድንጋይ መስሎ ታገኘው አለህ፡ ለመሰለህ ነገር በእሳት አንጥረህ አብጀው፡ ለቀለበት ለመስቀል ይሆንልሃል። ሰውነትህ ሲጐሣቆል መልኩ ይገጋል፡ ሲመችህ ይጠራል፡ አስተውለህ ተመልከተው።

164. ጸጾ ፦ ደማቅ ሰማያዊ የሆነ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ መልኩ ዋርዴ ወፍ ይመስላል፡ ከድንጋይ ውስጥ ታገኘው አለህ፡ ያለወርቅ በአንገትህ አትሰረው፡ ነገር ግን ለዓይን መልካም ነው።

nned by CamScanner

165. **ጺጶይ**፡- ወርቅና ብርን አንዳንዶች እንቁዎችን የሚያቀልጥ ልምድድ ድንጋይ ነው፤ እንዲሁ ሜርኩሪን የሚያጣብቅና አንድ የሚያደርግ ነው፤ መልኩ ነጭም ጥቁርም አለው፡ ነጩ ውኃን ያቀዘቅዝና ያረጋዋል፡ በእሱ የፈጋ ውኃ አረንጓዴነት የለለው ለማያዊ በረዶና ነጭ እለት ይሆናል፡ በረዶ በተከመረበትና እሳተ ገሞራ በአለበት አገር ብቻ ይገኛል፡ በዚህ ልምድድ ድንጋይ የተለያዩ የጥበብ ዘዴዎችን መፍጠር ስለሚቻል አእምሮው የላቀ ጆሮ ያለው ይሰማና ያስተውል ይፈላሰፍ።

166. **ጽጳን** ፡- የእሳተ ገሞራ ድንጋይ ውስጥ ለውስጥ የሚሳብና የአቀለጠውን ወደላይ የሚረጭ ነው፤ ጵጳን ለማግኘት ኦቅያኖስ ባህር ውስጥ እሳተ ገሞራ በሚፈነዳበት አካባቢ እንደገመድ ተጠቅልሎ አርባጫ አፈር መስሎ ታገኘውአለህ፡ ትንሽ በጉጠጥ ቆርጠህ ሽሽ የፈለከውን ታቀልጥበታለህ።

167. **ጺጳጺ** ፡- የማግኔት ድንጋይና አፈር ነው፡ በእሳት እንፋሎት ብታቀልጠው አንድ ይሆንልሃል፡ አንዳንድ ብረቶችን ስቦ ይይዛቸዋል፡ ለብረት ማጣበቂያ ይሆናል፡ ተፈላሰፍበት።

168. **ጺጳንያ** ፡- የሰውን ገላ የሚስብና የሚያጣብቅ ድንጋይ ነው፡ መልኩ እንደማንኛውም ድንጋይ መስሎ ከያዘ አይለቅም፡ በማጣበቁ ጺጳንያን ስሙን መናገዘ፤ ለብእ ይሉታል፡ ሰውን ከያዘ የሚይገዝና የማይለቅ ማለት ነው፡ አራዊትንም እንዲሁ

አጣብቆ ይይዛል፡ ውኃ ከያዘው ላይ ሲደፋበት ይለቃል፡ በሌላ በኩል ድንጋዩ በተቀበረበት ቦታ ሰውን ይስባል፡ ሰርቢም ይሆናል፡ ጳየ የሚባለው ድንጋይ ግን ያዝ ለቀቅ ያደርጋል፡ እንጂ እንደጺዳንያ አጣብቆ አይዝም፡ በዚህ የድንጋይ ምስጢር አሰና ተፈላሰፍ ይገለጥልሃል።

169. **ጺደዳኒ** ፦ የብረት ድንጋይ ነው፡ የብረት ድንጋይ መሆኑን ለማወቅ ስትወቅረው እንደብረት ይጮሃል፡ ጥራቱን ለመለየት ድምፁን አስተውለህ አድምጥ፡ ለብረት የሚሆኑ ድንጋዮች ሻፎ ጥቁር ድንጋይና ድንጋይ መስሎ ጥቁር አፈር የሚመስሉ ሞከላ የመሰለው ሁሉ በእሳት ፈትነው፡ ብረት መሆኑን ታውቀው አለህ፡ የብረት ድንጋዮችና የድንጋይ አፈሮች ብዙ ዓይነት ስላሉ ተመራመር፡ ታውቃቸው አለህ።

170. **ጺዋዳዲ** ፦ የንብ ሰፈፍ የመሰለ ድንጋይ ነው፡ ከበሐር ውስጥ ታገኘው አለህ፡ መልኩ ነጭ ቡላም ነው፡ አጥንትም ይመስላል፡ ከምትቀመጥበት መንበር ጋር አጣብቀህ ሥራው፡ ከእሱ ላይ ሆነህ የአደረገውን ሰውን ብትጠይቅ ይነግርሃል።

171. **ጺጵያ** ፦ ብልጭት መስሎ እንደነብር ቆዳ ዝጉርጉር የሆነ ነው፡ ድንጋይ በበዛበት ድቡልቡል ሆኖ ታገኘው አለህ፡ ለጌጥ ብትቀርፀው ለጽዋ ለዋንጫ ብትጠርበው የአማረ ዝጉርጉር እቃ ይሆንልሃል።

Scanned by CamScanner

172. ቢርያ ፡- ሲበትኑት መልሶ የሚገናኝ ልምድድ ሜርኩሪ ድንጋይ እርሱ ከአሰበት ዋሻ የሚፈልቅ ወይም የሚንጠበጠብ ውኃ ጉርሮ ይኰረኵራል፡ ከባድ ውኃ ይሆናል፡ የብርና የወርቅ ማቅለጫ ይሆናል፡ አረንጓዴ ቢጫ የመሰለው መርዘኛ ነው፡ ጥቁር ሰማያዊ የመሰለው በአካባቢ የሚኖሩትን ተንቀሳቃሽ ሁሉ ይመርዛቸዋል፡ ከአካባቢህ አርቀህ አስቀምጠው እንጂ ዘርህን ይፈጃል፡ በእሱ የቀለጠን ወርቅ በአንገትህ አትሰረው፡ መልኩ ጥቁር ወይም ነጭ ኵል የመሰለው ለአንተም ይሁን ለሌላ አደገኛ አይደለም፡ ተጠቀምበት በዚህ ብዙ የጥበብ ምስጢር አለና ተፈላሰፍበት የጥበብ መንፈስ ለጠቢባንና ለፈላስፋዎች እንደሆነ አእምሮ የአለው የአስተውል፡ ጆሮ ያለውም ይስማና ያድርግ ይጠበብም በዚህ ይከብራል።

173. ጳሺድ ፡- ብዙ ግዜ ከሌሎች ዓለሞችና ከዋከብት በፀሐይ ነጸብራቅ ተከፍለው ወደዚህ ዓለም የወደቁና የተበተኑ ድንጋዮች ናቸውና ብዙ ግዜ መልካቸው የሚለዋወጥ ወይም ከባድ የሆኑ ስለሆነ እራቅ ባለ ቦታ አስቀምጣቸው እንጂ በምትኖርበት አካባቢ አታኑር፡ ለጤናና ለሕይወት አደገኞች ናቸውና በነርሱም የጥፋት ጥበብ አለ።

174. **ቧያ** ፡- ይህ ድንጋይ ባለበት አለት በባዶ እግርህ ስትሄድ ያዝ ያዝ ያደርጋል፡ በጉደር ሸለቆዎች በማንደበረት አካባቢ ይገኛል፡ እንደ መናዝዘ ሰብአ በጣም አያጣብቅም ለዝያ ይሆናል በበር ቅበረው።

175. **ፀንያ** ፡- ወይም መርከሪድን (emerald) የወርቅና የብር ዓይነቶችን በቀላል ያቀልጣቸዋል፡ እንዲሁም አንድን ነገር ለማዘጋጀትና ለማንቀሳቀስ ለመሰብሰብና ለመርጨት ያግዛል፡ ኩል መስሎ ከዋሻ ውስጥ ተቁቶ ታገኘው አለህ ጥቁር ቀይም ነጭም ነው።

176. **ፀኒ** ፡- የዲን አፈር ወይም የዲን ድንጋይ ነው፡ ነጫቱ ብጫና አረንጓዴ ዓይነት ቢጫ ነው፡ የድንጋይ ከሰል ማያያዣ ማቀጣጠያ ይሆናል፡ ተቃጣይ ቀላጭ ነው፡ ለብዙ ነገር ይሆናል፡ ለምች አደር ቁስል ለእከክ ሰውነትን ነጭ እያደረገ ለሚያሳክክና ለሚቀረፋ ገላ ደቁሶ በቅቤ መቀባትና በሙቀት ውስጥ በፀሐይ ላይ መቀመጥ እስከሚያልብ መቆየት ነው፡ ደጋግሞ እየታጠቡ ማድረግ ነው፡ ከዋጊኖስ ቅጠል ጋር በቅቤ ለውሶ መቀባት ነው፡ ይፈውሳል።

177. **ጹዲ-ጹዋዲ** ፡- መልኩ ብዙ ቀለም ያለውና የሚብለጨለጭ ድንጋይ ነው፡ ደቁሰህና ከነጭ ኖራ ጋር ለውሰህ የቤትህን ግድግዳ ብትቀባው ከቀን ወደቀን መልኩ ያንጸባርቃል፡ የቀለምን መልክ የሚያሳምር ድንጋይ ነው፡ በዚህ የጥበብ

Scanned by CamScanner

ምስጢር አለና አስተውሎ ለተመራመረ ሁሉ ግልጽ ይሆንለታል፡ ከዚህ የላቀ ምስጢርን ይገልጻል፡ የፈለገውን ያደርጋል።

178\. ፪የሻ ፡- መስቀለኛ ነጸብራቅ የሚያሳይ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ ይህ ድንጋይ ከቤትህ በክብር ብታስቀምጠው የአስከብርሃል፡ ልጅ ይሰጥሃል፡ ሐብታም ያደርጋል፡ ገንዘብ ስትፈልግ የፈለከውን ከእሱ አጠገብ አስቀምጥለት ወተትን ማርን እህልን የመሰለ ሁሉ እንዲሁ የፈለከውን ነገር ከአጠገቡ አስቀምጥለት፡ ስእለት እንዲሰማ ከመቅደስ መሃል በክብር አስቀምጠው፡ መጥፎ ነገር ከእርሱ እርቅ ምሕሳበ ንዋይ ወመስተሳልም ነው፡ አንተም ንጹህ ሆነህ ተፈላለፍ አስተውለህ መርምር እንጂ አትጠራጠር የድንጋዮችንና የእንቁዎች ተፈጥሮ ጥበብ እንድትጋራ እግዚአብሔር ፈቅዶልሃል።

179\. ፪ኮ፡- ጥቁር የሆነና በመዶሻ ቢመቱት የማይሰበር ድንጋይ ነው፡ በእሱ ላይ ነጋሪት አስቀምጠህ የጠላትክን ስም እየጠራህ የመታህ እንደሆነ አገር ለቆ ይሄዳል፡ አይመለስም የመርገም ድንጋይ ነው፡ ሴት ብትቀመጥበት ትመክናለች፣ መግረሬ ፀር ወመስተባርረ - ጸላእት ነው።

Scanned by CamScanner

180. ጸጰጲ ፡- ለዘርፍና ለልብስ የሚሆን የወርቅ ድንጋይ ነው፣ ለቀለም ይሆናል፡ እትልጠው ልብሱንም ቢነክሩበት ተጣብቆ እንድ መስሉ ይኖራል።

181. ጸር ፡- ወርቅና ብር እንደማግኔት የሚያጣብቅ ነው፡ ወርቅ ባለበት አገር ወስደህ ከጉርፍ ውኃ አጠገብ አስቀምጠው፡ ወርቁን ሰብስቦ አጣብቆ ይዞት ታገኝአለህ፡ የወርቅ አፈር መልቀሚያ ነው፡ ከቀን ብዛት የሰበሰበውን የወርቅ አፈር አንድ አድርጐ አዋህዶት ታገኘው አለህ፡ አንተም ከዚህ ድንጋይ ጥበብ የተነሣ ብልህና አዋቂ እንድትሆን አስተውለህ መርምርና ሥራበት።

182. ጾርስ ፡- ወርቅም ይሁን ብር ማንኛውን ንጥረ ነገር የሚያጣብቅና የሚይዝ ነው፣ ነገር ግን ይህን ድንጋይ ለማግኘት እርስ በራሳቸው ተያይዘው ተጣብቀው ስታይ ለማለያየት ስትሞክር ተጣብቆ እንጂ ካለህ እርሱ እንዳለ ታውቃለህ፡ በዚህን ጊዜ ጺጱይ የተባለውን የእንቁ ማቅለጫ አምጥተህ በበላዩ ስታስቀምጥበት ሁሉም ይለያያሉ፡ በዚህን ጊዜ ጾርስ የተባለውን ድንጋይ ከፈለከው ላይ ሰቅለህ ከብረት ከወርቅ የተሰሩትን ሣጥኖች አስጠጋለት፣ እንጠልጥሉና አጣብቆ ይይዛቸዋል፣ እንጂ ማንም ወይም ምንም ነገር ሊያስለቅቀው አይችልም። ከጾርስ ድንጋይ ኃይል የተነሣ አንተም አዲስ ጥበብ ለመፍጠር ተፈላስፍ እወቅበት።

Scanned by CamScanner

183. **ማርሺ ሞሪሺ** ፡- መብረት ከወደቀበትና ከመታው መሬት ላይ የሚገኝ ድንጋይ ነው፤ ቤት ስትሰራ ሐውልት ስታቆም ከመሰረቱ ላይ አድርገህ ሥራ፤ መብረት አይወርድበትም፤ እንዲሁ መብረት ከእብነ በረድ ድንጋይ ላይ ከወደቀ ነጭ ሆኖ የማይፈስፕ ድንጋይ ታገኝአለህ ከመቅሰፍት ይሰውራልና ከቤትህ አኑረው።

184. **መዕከሊዲቅ** ፡- ወይም ማህተመ ክህነት ዘመልከ ጼዴቅ የሚባል ከበረሃ ወይም ከታላቅ ባህር ውስጥ እንደሰፈድ ከብ ሆኖ ቡግ እልም የሚል ብርሃን አለው፤ እርሱ ባለበት እንደመስታዋት የሆነው ቅንቅብ ዓይን የሚባለው የእንቁ ድንጋይና ወርቅ ከሚገኝበት ይገኛልና፤ እርሱን በምላስህ ልሰህ አደባባይ ብትወጣና ብትናገር ነገርህ ሁሉ ተሰሚና ተወዳጅ ይሆናል፡ የአየህ ሁሉ ያከብርሃል፤ ይወድሃል፡ በዋልክበት ሁሉ ሰላምና ፍቅር ይሆናል፡ በምትኖርበት አገር በበላዩ ላይ ስምህን ቀርፀህ አዙረህ ብትቀብረውና በበላዩ ሐውልት ብታቆም ወይም ቤተ መቅደስ ብታሰራ እድሜን ጠግበህ ትሞታለህ፡ እርሱ ባለበት የሚኖር ክፉ አያስብም ክፉ አይናገርም፡ ለሁሉም ፍቅርና ሰላይ የሚሰጥ የመልከ ጼዴቅ ድንጋይ ነው፡ በዚህ ድንጋይ ላይ የእግዚአብሔር ጸጋና መንፈስ አለ፡ እግዚአብሔር ለፈጠረው ሁሉ እንደየአጣው ስጦታውን አድሉታል፡ የአዳምና የሔዋን አጽምን በዚህ ከብ ድንጋይ እስከ ትንሣኤ መልከ ጼዴቅ አትሞታል።

185. ■ረግድ ፡- እንደ ደወል የሚጮህ እንቁ ድንጋይ ነው፤ አረንጓዴና ቡኒ መልክ አለው፤ ለደወል ለቃጭል አድርገህ በእሱ እየመታህ ብትጸልይ፤ እግዚአብሔር ጸሎትከን ይሰማል፡ በመከራና በረሃብ ዘመን እርሱን እየመታህ ምህላ ብታደርግ ቸነፈሩ ረሃቡ በሽታው ይጠፋል፡ ከእግዚአብሔር የተሰጣቸው የደንጋዮች ኃይል ምስጢር በጥበበ ዕንቁ አእባን ተገልጾ ተአወቀ።

186. ■ህዐቅ ፡- ለወርቅ ጥምዝ የሚሆንና የእንቁዎች መደገፊያና ማሰሪያ የሚሆን ቢጫ ወይም ነጭ ወርቅ ነው፡ ከጌጥ በስተቀር ለሌላ የድንጋይ ጥበብ የለውም።

187. ■ሐተምት ፡- በወርቅ የተጠለፈ የእንቁ ማርዳ የሚሆን የወይን ጠጅ ወይም ሰማያዊ መልክ ያለው የአልማዝ ድንጋይ ነው።

188. ■ርግድ፡- ሰማያዊ አረንጓዴ ቀይ ቀለም የአለውና አንጸባራቂ የእንቁ ድንጋይ፡ ይህ ድንጋይ በቀላል የማይቀረጽ ነው፡ ነገር ግን በጥበብ እሳት ኃይል ከተቀረጸ መልኩ የማይቀይር ሁልጊዜ አንጸባራቂ ንጹህ እንቁ ነው፤ እንደፈለከው ቅረጸው።

Scanned by CamScanner

189. **ሚሱስ**፦ ልብ የሚነካና አንጸባራቂ የእንቁ ድንጋይ ለታመመና ለአዘነ ሰው በራሱ ላይ አጨኸህ አሰርለት፡ ሲመቱት ቀጭንና ለስላሳ ድምፅ ያለው አልማዝ ነው፡ የጠራ ልዩ ልዩ የሆነ ቀለም አለው፡ በድምጹ ለየው።

190. **ሞጨሞ** ፡ ደማቃ ሰማያዊ የእንቁ ድንጋይ ከድንጋይ ውስጥ የሚወጣ ነው፡ ከምትበላው ከምትጠጣው ውስጥ እያስቀመጥክ ብትበላ ወይም ብትጠጣ አዋቂ ብልህ ትሆናለህ፡ ከቡኸታ ውስጥ አድርገው፡ የጥበብ መንፈስና ጸጋ በዚህ እንደከቦረ አውቀህ አንተም ክበርበት።

191. **ሽም/ ኢም**፦ መስታዋት የመሰለ ድንጋይ አለ፡ አንዱን ትንሽና አንዱን ትልቅ አድርገህ በዘንግ ፈልፍለህ አንዱን በጫፍ አንደኛው በስር ገጥመህ የራቀን ነገር አቅርቦ ያሳይሃል፡ ሽም ብሂል አነጣጥሮና አቅርቦ የሚያሳይ መነጽር ማለት ነው።

192. **ሞቀደህ** ፦ ዝቃ የመሰለ ድንጋይ ነው፡ ሰባት ዓይነት ድቡልቡል ድንጋይ አድርገህ በበላዩ የበግ ደም የዶሮ ደም አፍሰህ ብትጸልይና ብትሳል ይፈጸማል፡ ድንጋዮችን ስቀላቸው።

193. **ስሜር** ፦ የፀሐይ ጨረር ሲያርፍበት ፍልቅታው እንደቀስተ ደመና የተለያዩ ቀለሞች የእሉት የሚያሳይ እርሱን እንደመስታዋት አድርገህ ብትሰራው መልክህን አጥርቶ

ያሳይሃል፡ እሜር ማለት የፀሐይ ጨረር ማለት ነው፤ ሜርም ይባላል፡ ከፀሐይ ብርሃን ላይ አድርገህ ጨረሩን ወደቤትህ አስገባው፡ ሌሊብት ይሆናል።

194. **ቶሞ**፡- በእሳት ውስጥ ሲከቱት የሚቀልጥ ነው፡ ይህን ድንጋይ እንደ ብልቃጥ አድርገህ በተለያየ ቀለም እየነከርኸ ብትሰራው ለፈለከው ዓይነትና ለጠርሙስ ዓይነት ይሆናል፡ በእርሱ ውስጥ ፀበል አድርገህ ብትፀልይበትና ብትጠጣው አእምሮህ ብርሃን ይሆናል ልብህ ይጠራል።

195. **■ቾ■ቾ** ፡- የወርቅና የብር ማትለጫ ጉድንዳ ድንጋይ ነው፡ ይግላል እንጂ አይቀልጥም፡ በሮሃ ድንጋይ እንደገበታ አድርገህ ጠርበህ ለብረት ለወርቅ ለናስ ማትለጫ ይሆንሃል።

196. **ማያ** ፡- የጠፋ ምንጭ የሚያመነጭ ነው፡ እሱ ባለበት ስፍራ በምድረ በዳ ቢሆን ውኃ አይጠፋም፡ መሬቱ አለምልሞ ታየውለሀ።

197. **■ክስተ ልእባነ ልምላክ** ፡- የሚባል የጋመ ብረት የመሰለ አለ፡ ከነጫቴ ከቦረቅ ከፈረፈር የምትብቅል አበባዋ ነጭ ሆኖ መስቀል የመሰለ እፀመስቀል ትባላለች፡ ከድንጋዩ ውስጥ ፈልፍለህ ከተህ ብትይዝና በጥበበ አእባን የተመዘገቡትንና ያልተመዘገቡ ሌሎች ድንጋዮችንም ታገኛቸው አለህ፡ ምስጢረ አእባንን የሚገልጥ ስለሆነ የድንጋዮች አለቃ ነው፤ በዚህ

Scanned by CamScanner

የድንጋዮች ጥበብ ይገለጣል፡ ስለላም ጉዳይ ይሆናልና ተፈላሰፍበትና ፈላስፋ ሁንበት።

198. **ስሜቴስጢናስ** ፦ ንጹህ የሆነ መልኩ የወይን ጠጅ ወይም የዋርዶ ወፍ መልክ ያለው የእንቁ ድንጋይ ነው፡ ሲያስተውሉት ልብን የሚስብ የሚያስደስት ነው፡ በነጭ ወርቅ ላይ ፈርጥ አድርገህ በአንገትህ በእጅህ እሰረው፡ ባለዝና ትሆናለህ፡ ለሰው አታውለው ከሰው አንገት ላይ ቀይቶ ብታስረው እድሜህ ያጥራል፡ በዘመንህ ህመምተኛ ሆነህ ትኖራለህ፡ ቀናተኛ ድንጋይ ነው፡ በዚህ ብዙ የድንጋዮች ጥበብ አለ፡ ከአስተዋልከና ከመረመርከው የድንጋዩን ምስጢር ትገልጻለህ።

199. **ርካብ** ፦ ይህ ድንጋይ የጠፋን ነገር የሚያስገኝ ነው፡ ክብ ሆኖ ቀዳዳ አለው፡ በቀዳዳው በአውራ ጅማት እሰረህ ያዝ የፈለከውን ታገኛለህ።

200. **ርባሂ** ፦ ይህ ድንጋይ ባለበት ትርፍ እንጂ ኪሳራ የለውም፡ ሲያዩት የሚያስደስት አረንጓዴ የመሰለ ነው፡ አልፎ አልፎ ነጭ አለው።

201. **ሩካብ** ፦ እሩካም ከበሐር አሸዋ መካከል ጠፍጣፋ ሆኖ ክብ ድንጋይ ነው፡ መልኩ ነጭ በረንቅ ነው፡ ጠንካራ ነው አይፈለጥም፡ ለፍቅር ስምህ ቀርፀህ በቤትህ ውስጥ አትረው ቤተሰብህ ይወዱሃል ያከብሩሃል ለሌላም እንዲሁ አድርግ።

Scanned by CamScanner

202. **ሩካም** ፡- ከእብነ በረድ የተሠራ የመቃብር ሣጥን በድንን የማያፈርስ ነጭ ቦረቅ ድንጋይ ነው፡ እሱ ባለበት የሞተ ነገር አይፈርስም፡ ፈጭተው በበድኑ ውስጥ ቢከቱበትና በድኑን በጥንቃቄ ቢያስቀምጡት ለብዙ መቶ አመታቶች አይፈርስም ይኖራል እንጂ አያብተንም፡ አንተም በየጊዜው ከቀን ወደቀን የጥበበ ዕንቁን መጽሐፍ አስተውለህ አንብ።

203. **ሬዶን** ፡- ለሠረገላ መሽከርከሪያ የሚሆን ድንጋይ ነው፡ ቢወቅሩት እንደደወል ይጩሃል፡ በድንጋይ ከሰል እሳት ይቀልጣልና ለምትፈልገው ነገር በቀረጽከው ላይ አፍስሰውና ውኃ አፍስበት፡ ብረት ሆኖ ታገኘው አለህ።

204. **ረ[illegible]ህ / ርሣ** ፡- እንደመዶሻ አድርጐ ዋሻ ቢወቅሩበት ድንጋይ ቢጠርቡበት እንቁ ቢነድሉበት የማይሰበር ድንጋይ ነው፡ ከመሬትና ከድንጋይ ላይ ቢያስቀምጡት ወደምድር ጥልቅ የሚገባ እብነአድማስ የሚባለውን ቢያስቀምጡበት እንዳይጠፉ ወይም እንዳይሰጥም ያደርገዋል፡ ይህ ድንጋይ እሳተ ገሞራ ባለበት አገር ይገኛል፡ ሉል ድንጋይ በሚገኝበት በዳሉልና በአፋር በአዜብ ምድር ይገኛል። በርሣ መዶሻ ወይም መውቀሚ ብረትን አግለህ ሰይፍና ጦር አድርገህ ብትቀጠቅጥበትና ብትስለው ስለቱ አይበርድም፡ ጦሩም አይታጠፍም።

Scanned by CamScanner

ማንኛውም የእንቁ ድንጋይን ሁሉ ብትሞርድበት ብትወቅርበት እንደፈለከው ይሆንልሃል፡ ድንጋዮችን የሚያደቅና የሚፈጭ የድንጋዮች ንጉሥ ነው፡ በዚህ ብዙ ጥበብ አለ።

205. **ሬህሊዐ** ፡ በግ እልም የሚል ብርሃን ይታይበታል፡ በቤትህ ውስጥ ብታስቀምጠው ከቤትህ በረከት አይጠፋም ትበለጽጋለህ።

206. **ሮሃሊዐ** ፦ አረንጓዴ ቀለም ያለው ሆኖ የእሳት ፍህም በሌሊት ይመስላል፡ እርሱን አድቀህና አልመህ የቤትህን ህንጻ ለትልቀው፡ የደስታ ቤት ይሆንልሃል፡ ሲያዩት ውበት ያለው ቀለም ነውና።

207. **ሮዋ** ፦ ከመሬት ልብ ውስጥ የሚኖር ውኃና አፈር የማይጠጋው እሳት የሆነ ልምድድ ድንጋይ ነው፡ ይህ የድንጋይ ልምድድ በአለበት ቦታ እሳተ ገሞራ ይነሣበታል፡ አንዳንድ ግዜ ከመሬት ልብ ወደላይ ተተኩሶ ወይም ፈንድቶ ሲወጣ ለተወሰነ ጊዜ ከእሳት ላይ ጥቁርና ቢጫ የመሰለ ሆኖ ታገኘውአለህ፡ በዱርስ ድንጋይ አጣብቀህ በእገርህ መሃል ብታስቀምጠው ረሃብ አይሆንም።

Scanned by CamScanner

208. **ኬራ** ፡- አራት ማእዘን የለሰው ሆኖ ሲወቅሩት ውስጡ ነጭ አረንጓዴ የለሰው ነው፤ የኔን ነገር አሳየኝ "ቶሳዱራኢል፡ አዮን፡ አዮና አዮኖ አልሙተከቢር ኡራ ኡራኢል ቁታኢል ኸቢር አልኸቢር ለአገሌ" ብለህ ጸፍብትና እየጸለይክ ተንተርሰህ ተኛ፤ የአሰብከውን በራእይ ያሳይሃል፡ እንዳትረሣው በመጽሐፍ የአየኸውን ራእይ ጽፈህ አኑረው፡ መጭውን ሁሉ ማወቅና ትንቢት መናገር ትችላለህ፤ የእገሌን ነገር አሳየኝ ብለህ ብተኛ በህልምህ ስለሁኔታው ያሳይሃል።

209. **ኬደሬደ** ፡- ሰብረት የሚሆን አፈር ነው፤ መልኩ የቀልካ አፈር ጥቁር ይመስላል፤ በእሳት አግለህ በመዶሻ ውቀጠው፡ ብረት ይሆንልሃል፤ የብረት ድንጋይ አፈር ነው።

210. **ሽርር** ፡- ለጦርና ለቀስት የሚሆን የብረት ድንጋይ ነው፤ ሰው የደደረው ወይም የአቆመው ይመስላል፤ መልኩ ጥቁር ሻኛ ነው።

211. **ርሔ** ፡- የድንጋይ እጣን የሚያወጣ ለሽቶ የሚዘጋጅና የሚነግር ድንጋይ ነው፤ ርሔ ባለበት ብዙ ልዩ ልዩ የሆነ አለ።

Scanned by CamScanner

212. **ርእዩተ እብን** ፡- የተጣበቁ መንቶች ድንጋዮች እነዚህን ይዘህ የእንቁ ድንጋይን ብትፈልግ ታገኛለህ፡ መክሰት ናቸው፡ ነጣጥለህ ብትተዋቸው በሌላ ቀን ተጣብቀው ታገኛቸው አለህ።

213. **አረር**፡- መብረቅ የመታው ድንጋይ ወይም መብረቅ የወደቀበት አፈር ላይ እንደድንጋይ ሆኖ የሚገኝ ነው፡ በቤትህ በደጃፍህ አኑረው እንዲሁ በቅጽርህ በር አፍ የሚቀስፍ መንፈስ አይገባም፡ ይጠብቃል፡ መልኩ መብረቅ የወደቀበትን አፈር መስሎ ይታያል፡ ታውቀው አለህ።

214. **ረርዋ** ፡- ርሳስ አረር የሚሆን በቀላሉ በእሳት የሚቀልጥ ከባድ የሆነ ነው።

215. **ረስን** ፡- በቀላሉ የሚግም ግለት የሚስብ ድንጋይ ነው፡ ለጥፋት የሚውል ድንጋይ ነው።

216. **ሩሬ** ፡- እንደቀለበት ክብ የሆነና ቀዳዳ የአላቸው ድንጋዮች ለመካን ሴት አሰርላት ትወልዳለች፡ ለከብቶችህ ባአንገታቸው አሰርላቸው፡ ይረቡልሃል፡ ከመቁጠሪያህ ጋር አሰረውና የፈለከውን ነገር ከጸሎትህ በኋላ ተናገር ይፈጸምልሃል እንደማርዳ ትናንሽ ናቸው።

Scanned by CamScanner

217. ሩደሬ፦ እንደኩብት የቀሰለ ሆኖ ወደባህር ብትጥለው ይንሳፈፋል፤ በርሃ ድንጋይ ወቅጠህ የጦር ልብስህን በማጣበቂያ እያጠበክ ብታሲዘውና ለብሰህ ጦር ብትሄድ ጦሩን ይመልሳል፤ በጉማሬ ቆዳ ላይ እንደፋጋና እንደጋሻ አድርገህ ብትይዝ ሰይፋን ይሰብራል፡ ለመርከብ በዚፍት እየለወስክ ብትመርገው ብታጣብቀው መርከቡ ይንሳፈፋል እንጂ አይሰጥምም፡ በእዋሽ ሸለቆ በአፋር አገር ታገኘው አለህ፤ ሩደሬ የተባለው ድንጋይ እንደኖህያ ቀላል ሆኖ ኩብት ቢመስል ያለርሃ ድንጋይ አይወቀጥም፤ ልስበረው ብትልም አይሰበርም ጠንካራ ድንጋይ ነው፤ የድንጋዮች ጥበብ ታውቀ ክበረ።

218. ሮሮ ፦ ሽብታ የመሰለ ምግብ ያጡ ወፎች በየጊዜው እየሄዱ ይወቅሩታል፤ ወዲያው ይሾሉ ወፎች እሞራዎች እሱ ካለበት አይጠፉም፤ በየተራ እየሄዱ በአፋቸው ይነኩታል፡ የዚህን ድንጋይ ሺራፊ በአንገትህ በኪስህ ብትይዝ ሰው የአዝንልሃል፡ ሁሉም ሰው ርህሩህ ይሉሃል፤ ሳትበላ ሳትጠጣ አታድርም፡ አገሩን እዙረህ ብትቀብረው በአዞርክበት አገር የሚኖሩ ሰዎች አይራቡም ሁልጊዜ ደስተኞች ይሆናሉ፤ በዚህ የድንጋይ ጸጋ እግዚአብሔር ታውቆ ክበረ።

Scanned by CamScanner

219. ሮንያ ፡- መናፍስት የማይለዩት ትልቅ ቋጥኝ ድንጋይ ትኩ የተሰጠበት ደም የፈሰሰበት ይመስላል፡ ይህ ድንጋይ በአለቦት የሚገኙ የቅልሞሽ ድንጋዮች የመሰሉ ብዙ የተለያዩ ድንጋዮች ታገኝ እሰህ፡ ሶስት/ሰባት ወይም አሥራ ሁለት ድንጋዮች ይዘህ መናፍስት ብትጠራ ይታዘዙሃል፡ መክሰተ መናፍስት ነው፡ በንጽህና ያዘው እንዳያስቀስፍህ።

220. ረሺ ፡- የሰው ራስ ቅል የመሰለ ድንጋይ አለ፡ እንደፋጋ አድርገህ መድኃኒት ብትጠጣበት ይሰምርልሃል፡ ለታመመ ሰው በእሱ ውኃ አሳድረህ ግማሹን አጠጣው፡ የተረፈውን ሰውነቱን ይታጠብበት፡ ይፈወሳል፡ እርሱ በአለበት የመነጨ ውኃ ይፈውሳል፡ ፀበል ይሆናል፡ ለከብቶችህም እንዲሁ ውኃ አጠጣበት።

221. ሮስ ፡- በጣም የጠቆረ ሆኖ የአበባ ቅርፅ የአለው ድንጋይ ነው፡ እርሱን ይዘህ ብትሄድ የጠላኸውና የጠላህ ሰው ጋር አያገናኝም፡ ይሰውርሃል የሰው ቅርጽ ያለው ዲያን የሚባል ጥቁር ድንጋይ አለ፡ ከእርሱ ጋር ይዘህ ክፉ መናፍስትን ብትጠራ ይመጡልሃል ያልካቸውን ይፈጽሙልሃል፡ ነገር ግን በመጨረሻ አስቃይተው ይገድሉሃልና፡ እንዲህ ካለ ክፉ ነገር እራቅ አታድርግ፡ ይቅርብህ መልካሙንና መጥፎን ለመምረጥና ለማድረግ ምርጫው የአንተ ነው፡ የድንጋይ ጥበብ ነው።

Scanned by CamScanner

222. **እርሆ - እርሆ** ፡- እሳተ ገሞራ ወይም ሰሐራ በሆነና አሸዋ በተከመረበት ምድረ በዳ የሚገኝ መልኩ አረንጓይ ቢጫ ድንጋይ ነው፡ ይህ ድንጋይ ባለበት ከምድር ልብ ወደላይ የሚገነፍል ሰማያት የማይቻል   ፈን ይወጣል፡ ወላፈኑ በወጣ ጊዜ ብረትም ይሁን እጥንት ወይም እንጨት እንስሳም ይሁን ሰው እንደሰም የአቀልጠዋል፡ ከድቡሽት ጋር ይቀላቅለዋል፡፡ ስለዚህ ተጠንቀቀህ ፈልግ በአገኘከው ጊዜ እርሱን ይዘህና ታቅፈህ በአንተ ላይ ወላፈኑ አይነካህምና ወስደህ በክብር ከቤትህ አስቀምጠው ከምትፈራው ሁሉ ይሰውርሃል፡ ከውኃ ውስጥ አሳድረህ ውኃውን ጧት ጧት ጠጣ ሰውነትህ ይታደሳል፡፡

223. **ቡዐ** ፡- የከበረና የተወደደ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ በዳሉል በአፋር እሳተ ገሞራ በአለበት ይገኛል፡ መልኩ አረንጓይ ቢጫ ወርቅ ይመስላል፡ ለቤተ መንግሥት ይሆናል፡ ነገር ግን ለአንገት ጌጥ ቢያደርጉት ቢያስሩት ዘር ያጠፋል፡ በክቡር ቦታ አስቀምጠው እንጂ አትሰረው፡ አታጊጥበት፡ በመንበርህ ፊት ለፊት አስቀምጠው መግረሬፀር ይሆናል፡፡

224. **ቡዘ** ፡- ሰሌዳ የመሰለ ድንጋይ ነው፡ በእርሱ ላይ ክብ ስምህን ጻፍበትና በአደባባይ ቅበረው ተሰሚና ታዋቂ ትሆናለህ፡ የአገርህ ህዝብ ይወድሃል፡ የአልከውን ሁሉ ይፈጽምልሃል፡ በዚህ ብዙ ጥበብ አለ፡፡

Scanned by CamScanner

225. **[illegible]** ፦ በሰጠት ላይ የሚቀመጥ የድንጋይ ወንበር ነው፣ ይህ ድንጋይ የእግዚአብሔር ድንጋይ ሰማስት አባንኤል ሌሎል ወይም ሱአሌ ይባላል፡ ኢትኤል በግዮን ዳርቻ ነገሥታት ሲነግሡ እንዲቀመጡበትና ቅባአ መንግሥት ተቀብተው እንዲነግሡበት ሲል አቀምጦታል፡ እንዲሁ ከእሱ ላይ ሆነህ ተቀባ።

226. **[illegible]** ፦ አንድ የሚያደርግ ድንጋይ ነው፡ መልኩ ቀይ ሥጋ ይመስላል፡ መኛው ከድንጋይ ስር ነው፡ ይህን የድንጋይ አፈር አድቀህ ደቁስህ እንደጭቃ ለውሰህ ማንኛውን ድንጋይ ወቅረህ እንደህንጻ ስራው፡ በሌላ ጊዜ አንድ ድንጋይ ሆኖ ታገኘውአለህ፡ የድንጋይ ሐውልት ያደርግልሃል፡ እብነ መስተሳልም ነው፡ የድንጋዮችና የዕንቁ ጥበብ በዚህ አለ፡ ስሌላ ጉዳይ ተፈላሰፍበት።

227. **[illegible]** ፦ ወይም ልበ ንጉሥ የሚባል ድንጋይ ከበሐር አሸዋ መካከል ታገኘው አለህ፡ የጠቆት እንደሆነ እንደብረት ይመሻል፡ ማእዘን የሌለው ድቡልቡል ነው፡ መልኩ ቢጫም ነጭም እንቁላል የመሰለ ነው፡ በድምጹ ታውቀው አለህ፡ እርሱን በልብህ ላይ አድርገህ እግዚአብሔርን ጠይቅ መልስ ታገኛለህ፡ የተመኘኸውን ይሰጥሃል፡ የተሳልከው ሁሉ ይፈጸማል፡ መፍትሔ ሐብት ወመክሰተ ምስጢራት ነው፡ በዚህ የድንጋዮችና የዕንቁ ጥበብ ከበረ።

Scanned by CamScanner

228. **ባዱ** ፡- እብንሕይወት የሚባል መልኩ ሁልጊዜ ዘይት ወይም ውኃ የፈሰሰበት ይመስላል፡ በጣም ክቡርና ምርጥ ድንጋይ ነው፡ እርሱን በርሃ ድንጋይ ፈልፍለህ እንደዋንጫ አድርገህ በእሱ ውስጥ ውኃ እያሳደርክ የጠጣህ እንደሆነ ሰውነትህ ይታደሳል፡ እድሜህ ይረዝማል፡ እርሱ በሚኖርበት ነፍስና ሥጋ አይለያዩም፡ ሕያኤልና እንቆሐይና በተባሉ የእንቁ ድንጋዮች ላይ በክብር አስቀምጠው ድንጋዮች እንቁላል ይመስላሉ፡ ድኩላ ወይም አጋዘን እንዲሁም ሌሎች እንስሳት መገጮ የተባለው የጨው አፈር ሲልሱና ሲግጡ በሆዳቸው ውስጥ የሚያድግ እንቆሐይና ወይም ሕያኤል ይባላል፡ የባሉ መቀመጫ አድርገው ይህን ድንጋይ ለአምስት መቶ አመት በላይ የተጠቀመበት ሰንደቅ አላማ የተባለ አፄ የኢትዮጵያ ንጉሥ ነገሥት ነበር፡ እንዲሁ ብዙ መናንያን ባህታዊዎች ለብዙ አመታት እድሜ እንዲሆናቸው ተጠቅመውበታል፡ አንተም እንዲሁ እንደሱ ተጠቀምበት የእድሜ ድንጋይ ነው።

229. **ሊሱ** ፡- ከምድር ልብ ውስጥ የሚወጣና ልምድድ የሆነና አሳት መስሎ እንደውኃ ይፈሳል፡ ድንገት ሮሃ ከተባለው ድንጋይ ላይ ተቆቶ ታገኘው አለህ በጥንቃቄ እስከድንጋዩ አንስተህ እንደቆጥ አልጋ ሰርተህ በበላዩ ላይ ማንኛውን ብያ ድንጋይ የከመርክበት እንደሆነ እንደለም ቀልጦ አንድ ሆኖ ከስሩ ታገኘው አለህ።

Scanned by CamScanner

230. **ባሊ** ፦ እንደማግዛማ ሰፈፍ ጡት የለሰው ነው፡ እርሱን ከቀፎ ውስጥ የአደረከው እንደሆነ ንብህ ማር ይሰራል፡ እሱ ባለበት ዋሻ ንብ አይጠፋም፡ ምህሳበ ንብ ነው፡፡

231. **ሷንር** ፦ ሐመልማለ ወርቅ ይባላል፡ ይህ ወርቅ እንደቅጠል እንደወረቀት ቢያሳሱት የሚሳሳ ቢጫ ወርቅ ነው፡ በቆዳ ወይም በልብስ ላይ ቢጠልፉት ተሰጥፎ ይኖራል፡ ለተሰጠፈበት ሁሉ የክብር ጌጥ ይሆናል፡ ከቆዳ ከልብስ ከመሰለህ ጌጥ ጋር አቅልጠህ ብትነከረው ተዋህዶ ይቀራል፡፡

232. **ጄዋጄዋ** ፦ እንደወርቅ ቢጫ የሆነና አረንጓዴ ቀይ ድንጋይ ነው፡ በእሳት ውስጥ ስትከተው ይፈነዳል፡ ይበታተናል፡ ለሐረር /አረር/ ብታዘጋጀው ይሆናል፡ እራስክን እንዳይጐዳህ ተጠንቅቀህ አድርግ፡ ያለመጠንቀቅ እንዳትሞክር፡፡

233. **ዳየደ** - ጥቁር ድንጋይ ነው፡ መርዘኛ ነው፡ እርሱ ባለበት የበቀለን አታክልት የፈለቀን ውኃ አትጠጣ፡ መርዘኛ አቁስሉና አመንምኖ የሚገል መርዝ አለው፡ እርሱ እንቅፋት የመታው ሰው ቁስሉ አይድንም፡ እንደብረት ድንጋይ አግለህ ጦር ቢለዋ ብትሰራው ይሰራል፡ ነገር ግን በእርሱ የተወጋ አይድንምና በቢላዋው የእንስሳ ስጋ ቆርጠህ አትብላበት፡ መርዘኛ ነው፡ ለጥፋት ብቻ የሚሆን ድንጋይ ነው፡፡

234. **ጿዩጿ** ፦ ይህ የድንጋይ ክሰል በማቃጠያ የሚቃጠል ሲሆን እሱን የሚመስልና የማይቃጠል ጥቁር ድንጋይ ከድንጋዩ ክሰል መሐል ታገኘው አለህ፡ በሌሎች መርገኛ ድንጋይ የታመመን ሰው ብታኘበት ወይም በውኃ እያጠበክ ብትቀባውና ብታጠጣው ይፈወሳል ይድናልም።

235. **ጼበ** ፦ ሻፎ ድንጋይ ስለት የሚወጣው ስለሥጋና ስፈለከው ሁሉ መቁረጫና መክተፊያ የሚሆን ነው፡ ከዚህ ድንጋይ የተሠራ ብረት ስለቱ አይበርድም፡ አይዶለዱምም።

236. **ደደ** ፦ በተጋጨ ቁጥር እሳት የሚያወጣ ድንጋይ ነው፡ ይህን ድንጋይ ደቁስህ እንክብልል አድርገህ በተኸከርካሪ መልክ ሁለት ሁለቱን አገናኝተህ ብታጋጨው እንደ ነጐድ ይፈጥርልሃል፡ ለኃይል ማመንጫ ይሆንሃል።

237. **ጶጶ** ፦ እንደ መዝገያ የመሰለ ድንጋይ አለ ስትሰብረው ጽሁፍ የመሰለ ቊረት ታያለህ እሱን አስመስለህ በሰሌዳ ላይ ጽፈህ ከእሱ ላይ ሆነህ አጥበህ ጠጣው፡ የአሰብከው ይፈጸማል፡ በጅረትና ድንጋያማ በሆነ ወንዝ ዳር ታገኘው አለህ፡ የበር ደጃፍ በመምሰሉ ትለየው አለህ፡ ለአእምሮህ ብርሃን ይሆናል።

238. **ዳሐም ተምሩደ** ፦ የሚባል ከፉ ቀይ ድንጋይ አለ፣ እሄን ድንጋይ በጉታ ብታደርገው እህል ይበረከታል፡ በቀፎ ብታደርገው ንብ ማር ይሰራል፡ ዱሐም በአሰበት ቤት ሐብን አይጠፋም፡ ምሕሳበ ንዋይ ይሆንልሃል።

239. **ዲን** ፦ መልኩ ቢጫና አረንጓዴ ቢጫ የሆነ ከፈረፈርና ከበረሃ የሚገኝ የድንጋይ አፈር ነው፣ በእሳት ውስጥ ሲከቱት ተቃጣይ ቀላጭና ፈሳሽ እሳት ነው፡ ወደውኃ ውስጥ ፈሳሹን ሲከቱት ድቃቃ ድብልብል ይሆናል፡ ለድንጋይ ከሰል ማያያዣ ቀልጦ ለሚረጋ ወይም ፈሳሽ ለሆነ ነገር እንዲረጋና ብትን እንዲሆን ያደርጋል፡ አረንጓዴ የሆነው መርዘኛ ነውና ሲቃጠል ለዓይን አደጋ ያመጣል ጥንቃቄ ያስፈልጋል፡ ዲን በሚኝበት አካባቢ ባሩድና የባሩድ ጭቃ ይገኛል፡ በዚህ የሐራራ መስሪያ ወይም የጥበብ ምስጢር አለ።

240. **ደዳሐ** ፦ የሚባል መልኩ የወርቅን አፈር የመሰለ ነገር ግን የሚወቀጥና የሚደቅ ነው፡ ጥሩ ወርቅ ይመስላል፡ ብረቱን ናሱን ወርቅ ለማስመሰል በጋን ውስጥ ሁሉንም ከተህ በውኃ በጥብጠውና ጋኑን ሙላው አሽገውም፡ ጢሱ እንዳይወጣ ዙሪያውን እሳት አንድድበትና በሌላ ቀን አውጣው፡ ወርቅ መስሎ ታገኘው አለህ፡ ለወርቅ ቀለም ከቀይ አፈር ጋር አቡክተህ ቀትለውና እንዲረጋ አድርገው፡ ለቀለም የሚሆነው ንጥር በበላዩ ተለይቶ ታገኘው አለህና እንደመሰለህ አንጥረህ

ተጠቀም የሰውነትን ቆዳ ስማደስና ስማሳመር የተነጠረውን ንጥር የፃህን ቆዳ ደፍድፌህ ሙቀት ካለው ወይም እንፋሎት ካለው ጉድጓድ ውስጥ ገብተህ ቆይ፡ በየአመቱ እንደዚሁ አድርግ መልክህ ያምራል፡ ከውበት ላይ ውበት ይሆንልሃል፡ በዚህ የድንጋዮች ጥበብ ይከብራል።

241. **ጺጣ** ፦ ሰጥንቆልና የሚጠቀሙባቸው ድቡልቡል ድንጋዮች ወይም ከዛጉል ቅርፍት ጋር የሚያጋሟቸውና በትነው የሚያዩዋቸው ሲደራረቡ መልካም ሲበተኑ መጥፎ እተባለ ይመለከባቸዋልና ዛጉል ከሚጥሉ አፈር ከሚያጉደጉድ ጠንቅዋዮች ጋር አትዋል፡ ጠቢብ ሰመሆን ከፈለክ አስተውለህ መመርመርና በመፈላሰፍ ጽና እንጂ ሰውን ሰማታለል አታስብ፡ በእውነት ጽና።

242. **ጠሚ** ፦ በከረምት ወራት እንደ አረንጓዴና እንደ ጠጉር የመሰለ የሚያበቅል ሲደርቅ የሪዝ ጠጉር የሚመስል ከድንጋይ ላይ የሚበቅል እሰ፡ እርሱን ወቅጠህ ከቁስልህ ላይ ደምድመው ከፈወሰህና እርሱ መሆኑን ካረጋገጥክ ጠጣው፡ የውስጥን ይፈውሳል።

243. **ጡንፆ** ፦ ጉንዳን የሚከበው ጥቁር ድንጋይ ነው፡ ይህን ድንጋይ ሸርፈህ ለቤተሰብህ ሁሉ እሰርላቸው፡ ከመካከላችሁ አንዱ ቢጠፋ ጠላት ቢማርከው ወይም ቢኮበልል ተመልሶ ይመጣል። በአንዱ የደረሰው ደስታም ይሆን ችግር

ሌላው ቤተሰብ ይሰማዋል፡ የልብ ማግኔት የሆነ ድንጋይ ነው። ለሌላም ይሆናልና አስተውለህ መርምር የድንጋዮችና የዕንቁ ጥበብ ስለዚህ ድንጋይ ከበረ።

244. **ተርሴስ** ፡- እንደመስተዋት የጠራ የእንቁ ድንጋይ መገኛው በባህር ዳር ነው፡ ሰብረህ በቤሐር ውስጥ በእሳ በቆርንናት ዛጐል ቅርፍት ውስጥ አድርገህ ብትተውና በአመቱ የዛጐሉን ቅርፍት ከፍተህ ብታየው እንደትልሞሽ ሆኖ ጠርቶ ታገኘው አለህ፡ ለፈርጥ ጌጥ ይሆንሃል፡ ለመቁጠሪያም እንዲሁ ይሆናል።

245. **ተንካሬ** ፡- ተዳገኮን እንቆዳገኮን እንቆኮድያ ይባላል፡ መልኩ አረንጓዴና ቢጫ ነው፡ ይህ የእንቁ ድንጋይ ግዮን በሚፈስበት ምድር ይገኛል፡ ከእርሱም ጋር ሰማያዊና ነጭ ድንጋይ ይገኛል፡ ከነሱ ውስጥም ተመዝብቶ ታገኘው አለህ፡ በጣም ክቡር የሆነ ድንጋይ ነው።

በመሰለህ ነገር አስመስለህ ቀርፀህ በምትቀመጥበት በምታድርበት ክፍል አስቀምጠው የአስከብርሃል የክብር ድንጋይ ነው።

246. **ኢትዮጵ** ፡- ለስጦታ የተዘጋጀ ንጹሕ ቢጫ ወርቅ ኢትኤል ከእግዚአብሔር ጸጋ የተገኘ ለእግዚአብሔር የቀረበ ጋሻ ገጸበረከት ነው፡ ይህ ወርቅ ግዮን በሚፈስባቸው ምድሮች የሚገኝ ነው፡ የኮከብ ስእል አድርገህ በበራሪ ደም በዶሮ ደም

Scanned by CamScanner

እንግስህ በደረትህ የአደረከው እንደሆን የሰው ፍቅር ይሆንሃል፡ በእጅህ ሐብት አታጣም፡ በቀይ በግ ደም ለውሰህ በፀሐይ አውሰህ የአሰርከው እንደሆን ግርማ ሞገስ ይሆንሃል፡ በስስት ደም ቆልተህ እንደቀሰበት አድርገህ ካደረከው የፈለከው አያመልጥህም፡ ለሲሳይ ይሆንሃል፡ የተመኘኸውን ሁሉ ታገኛለህ፡ ይሆንልሃል፡ መፍትሔ ሐብት ነው።

247. **ታቱ** ፡- የተለያዩ ቀለሞች የአሉት የእንቁ ድንጋይ እንደ መረጥከው የእንስሳ ወይም የአውሬ መልክ አስመስለህ ቀርፀህ በግቢህ የቀበርከው እንደሆን ሌባ ቤትህን አይደፍረውም፡ ቢወስድም መልሶ ይጥለዋል፡ ወይም ይያዛል ማእሰረሰብእ ነው።

248. **ስቶ** ፡- ቀይ ሆኖ የጠራና የማይጫር የእንቁ ድንጋይ ነው፡ በዘንግህ ጫፍ አድርገህ የያዝከ እንደሆን የሚደፍርህ የለም፡ ከተሾምከ አትሻርም፡ መግዝአ ሰብእ ነው።

249. **ቲታ** ፡- ቁንጫጭ ወይም የተለያዩ ህዋሳት የሚከቡት ባለጸጋ ድንጋይ ነው፡ ይህን በወርቅ ለብጠህ የአሰርከ እንደሆን የታወቅህ ባለዝና ትሆናለህ፡ ተከታይህና ደጋፊህ ይበዛል፡ ከደረትህ ላይ ሁልጊዜ አትለየው አድርገው።

Scanned by CamScanner

250. **ቶታዚ** ፡- እንደብረት መስሎ የተጠመዘዘ ድንጋይ ነው፣ እርሱን ለፈለከው እንስሳ ለፈርስ ለበቅሎ በእግሩ እሰርለት፣ ፈጣን ይሆንልሃል፣ የከፋ የአወፍራል።

251. **ቶም** ፡- መልኩ በሬንጅ መስሎ ብልጭልጭ ይበዛዋል መሐሉ ከፍት ቀዳዳ ነው፣ ይህን ድንጋይ በክብር ልብስ አልብሶ በሚፀልዩበት ቦታ ቢያስቀምጡት መክስተ ራእይ ወመፍትሔ ሐብት ይሆናል፣ በቤት በረከት ይሞላል።

251. **ሹም** ፡- ሥርጋዊ ህብር የሆነና የተሽላለመ ነጸብራቅ የአለው የእንቁ ድንጋይ ነው። አስቀርጸህ በአንገትህ በክንድህ የአደረከው እንደሆነ ግርማ ሞገስ ምስሐበ ሰብእ ይሆንሃል፣ ለሰው አሳልፈህ አትስጠው አታውሰውም፣ ሐብት እንደገና እንዳይከዳህ ከዘርህ እጅ አይውጣ።

253. **ሽሶንያ ዙሬዒ** ፡- የሚያብራ ድንጋይ የጨረቃ ስባሪ የሚሉት ግግሽ ጨረቃ የመሰለ ነው፣ ቤት ስትሠራ ከቤትህ ቀንጮ ላይ ወይም ከድምድሙ ውስጥ አድርገው ሐብት ከበረከት ፍቅር ከሰላም አድሜ ከጤና ጋር ይሆንልሃል። መከራና ሥቃይ በቤትህ ውስጥ አይታይም።

254. **ሽሱ** ፡- ጉድጓዳ የልብስ ማጠቢያ ገበታ የመሰለ ውኃ ሞልተህ አሳድረህ ታጠብበት ከህመምህ ትፈወሳለህ፣ የታመሙ ወረኛ መጥተው ከእሱ በተቋተው ውኃ ሲታጠቡ

ይፈወሳሉ፡ ይወልዳሉ፡ ይህ ድንጋይ በአለበት የፈሰቀ ምንጭ ሁሉ ፈዋሽ ጸበል ይሆናልና ከፈለከው ምንጭ ራስ ላይ ትበረው ገበታ ወይም ዳካ በመምሰሉ ታውቀዋለህ።

255. **ስሁዑ** ፡- ለእንጨት መቁረጫ የተሳለ የመሰለ ሻፎ ድንጋይ ሲሆን ምስሐል ለስላሣ ልዝብ መሳያ ድንጋይ ነው፡ በማንኛውም ጅረትና ሸንተረር ታገኘውአለህ ለሰይፍ ለቢለዋ በእሳት እያጋልክና እያጋምክ በመዶሻ ደብድበው ስለት ያለው ብረት ይሆንልሃል ወይም አቅልጠው።

256. **ሶረቦር** ፡- የጀርባ አጥንት የመሰለ ድንጋይ እባጭ ለወጣበት በእሱ እግለህ ተኩሰው ይፈነዳል፡ ይፈወሳል፡ በከርቤ ውኃ እጠበውና ገራም ጡንጅት ቅጠል ወቅጠህ እሰርለት።

257. **ሰራቢርት** ፡- የተቀጣጠለ ባለአርከን ድንጋይ ሁሉን አንድ በአንድ ብታየው የዛፍ ቅጠል የትል ስእል የተለያዩ ፍጥረቶች ቅርጽ ታገኛለህ፡ የድንጋዮን እድሜ ለመመርመርና ለማወቅ ለመቁጠርም ከረምቱን አሳልፎ በየአመቱ አንድ መስመር ይጨምራልና በማጉያ መነጽር እያየህ ከሸረሪት ማግ የቀጠኑትን መስመሮች ከመሐል ጀምረህ ቁጠራቸው እድሜውን ታውቀዋለህ በመስመሩ ልክ ነውና።

Scanned by CamScanner

258. **ሰርዲናን** ፡- ሰማያዊ ነጭ እንቁ ድንጋይ ከአለት ዋሻ ውስጥ የሚገኝ ነው፡ እንደወርቅ ይቀልጣል፡ ለኮከብ ለመስቀል ለመሰለህ ቅርፅ ይሆናል፡ ለአይን መልኩና ጥራቱ ያማረ ነው፡ ይህ ድንጋይ ባለበት ሰማያዊ እብነበረድ አለ።

259. **ሰርጀዮን** ፡- ቀይ ደም የመሰለ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ በአንገት አዘውትረው ቢያስሩት ከነስር ከደም ብዛት ይጠብቃል፡ ያድናል፡ እንደጌጥ አሰርተህ ያዘው ለፈርጥ ይሆናል፡ ከቀን ወደቀን የመልኩ ቀለም ያምራል።

260. **ሰራጀዮን** ፡- ሩቢ የእንቁ ድንጋይ መልኩ አረንጓዴ ሰማያዊ ነጭ ቀይ እንደመስታዋት የጠራ ነው ለዘውድ ለአክሊል ይሆናል በወርቅ እየለበጥክ ስራው ያምራል።

261. **ሰቁር** ፡- ቀዳዳ የበዛበት ድንጋይ ነው፡ መልኩ ቡላ ጥቁር ሆኖ ክርችፍችፍ ያለ ነው፡ በደጃፍ በአጥርህ ስቀለው ክፉ ነገር ትድናለህ።

262. **ሰኑን** ፡- ጥርስ የመሰለ የእንቁ ድንጋይ፡ ይህን ድንጋይ እንደጥርስ ሞርደህ ጥርሱ ለወለቀ ብትገጥምለትና ብትተክለው ጥርስ መስሎ ከድዱ ጋር ይጣበቃል፡ መልኩ በጣም ነጭ ነው።

Scanned by CamScanner

263. **ሰንቃሚ** ፦ እንደብረት ሲመቱት የሚጮህ ድንጋይ ነው፣ በአሳት አቅልጠህ ለደወል ሰቃጭል ብታደርገው የደወል ብረት ይሆንልሃል።

264. **ሰንኮሬስ** ፦ ከሰው ጋር የሚያዋድድና የሚያስታርቅ ድንጋይ ነው፡ በደጋ አገር በረዶ በሚበዛበት ይገኛል፡ መልኩ ቀይ ሆኖ ዘይት የፈሰሰበት ይመስላል፡ ሲያዩት በጣም ደስ ይላል፡ የተጣሉን ሰዎች አስተቃቅፈህ ብታሻቸውና ብትዳብሳቸው በፍቅር አይለያዩም።

265. **ሰንደቅ** ፦ ቀጥ ያለ ድንጋይ ባለማእዘን ውጋግራ የመሰለ ነው፡ የጥንት ሰዎች ተከለውት ታገኛለህ፡ ጠላት እንዳያቸንፍህ እንደወንድ ብልት አስመስለህ ሰምህን ጻፍበትና ትከለው በስሩም ሸናበትና ወደዘመቻ ሂድ ታሸንፍአለህ።

266. **ሰንፔር** ፦ እሳት የማያግለው የማይሰበር ክቡር የእንቁ ድንጋይ ነው፣ መልኩ እንደፍህም ቀይ ነው፣ የጋለ ይመስላል፡ በቢጫ ወርቅ ለብጠህ ብታስረው ትከበር አለህ፡ ሕዝብ ይወድሐል፡ በነጭ ወርቅ እንዲሁ አድርግ፡ ትንቢተ ኢሳ. 54 "አንቺ የተቸገርሽ በአውሎ ነፋስም የተናወጥሽ ያልተጽናናሽም እነሆ ድንጋዮችሽን ሸላልሜ እገነባለሁ፡ በሰንፔርም እመሠርትሽ አለሁ፡ የማንበሽንም ጉልላት በቀይ እንቁ በሮችሽንም በሚያብረቀርቅ ዕንቁ ዳርቻሽንም ሁሉ በከበሩ ድንጋዮች እሠራለሁ።

Scanned by CamScanner

267. ሰኮናን ፡- እግርን ያዝ የሚያደርግ ድንጋይ ነው፤
ጠፍጣፋ ሆኖ ግማደ መስቀል የመሰለ አለው፡ መልኩ በጣም ቀይ ነው፡ በቤትህ ወይም በቤተ መቅደስ ወይም በገበያ መሃል ሶስት ግዜ አዙረህ ብትቀብረው ምሕሳበ ሰብእ ይሆናል። የህዝብ መሰብሰቢያና መናሃሪያ ይሆናል፡ ቀይ መልኩ ያዝ ሲያደርግ ሌላው ደግሞ ከተጣበቀና ከአጠበቀ ውኃ ካላፈሰሱበት አይለቅም። መናገዘ ሰብእ ያባላል ይህ ለማእሰር ነው፡ በዚህ ድንጋይ ጥበብ አለ፡ በቤትህ ጉልላት ላይ አድርገው፡ በሐውልት ራስ ላይ ስቀለው።

268. ሰደሬ ፡- ሻር ድንጋይ ነው፡ ስእለት አለው "ሲፓራ ሚስቱ ባልጩት ወሰደች የልጆችዋንም ሸለፈት ገረዘች ወደ ሙሴ እግርም ጣለችው፡- አንተ ለእኔ የደም ሙሽራ ነህ አለች። ዘጸአት ፡ 4፥25"

269. ሲሩደ ፡- ብዙ ቀለም የአለው ድንጋይ ነው፡ በክረምት ወይም በበጋ መልኩ ተቀይሮ ታየው አለህ፡ ይህን ድንጋይ በቤትህ ፊት ለፊት ቅበረው፡ ወይም በበርህ ደጃፍ ቅበረው እንግዳ ሰው ወይም ሰላይ ቢመጣ የሚያደርገውን ሁሉ ይነግርሃል።

270. ሶሬ ፡- ዝጉርጉር ድንጋይ ይህ ድንጋይ በአለበት የምድሩ አፈር ቀያቴ ቢጫ ይመስላል፡ ፈልገህ ሶራን ድንጋይ ልታገኝ ቤተመቅደስን ስትሰራ ወይም ቤትህን አብረህ ከህንጻው ጋር ስራው ውበት ይሰጠዋል።

Scanned by CamScanner

271. **ሶርዮን** ፦ ውድ የእንቁ ድንጋይ ነው፤ የተለያየ ቀለም አለው ሶራና ሲሩይ ከተባሉት ድንጋዮች ውስጥ ታገኘው አለህና ለጥበብ ያዘው።

272. **ጸቤ** ፦ ለጽላት ለሌዳና ለታቦት ገበታ የሚሆንና የሚጠረብ የእሰት ድንጋይ መልኩ ነጭም ቡላም አለ፤ ለፈለከው ነገር በቀላሉ እንደ እንጨት የሚጠረብ ነው። እንደ ሳጥን አድርገህ መጻሕፍትን አልባሳትን በውስጡ አስቀምጥ ብል አይበላውም።

273. **ፀዳበ** ፦ ወርህ የሚባል ማጭድ ይመስላል፤ ለታመመ ሰው ይሹበት ወይም ከአመመው ላይ በእሳት እያሞቁ ማሸት ነው ይፈወሳል፤ ከምታት ከምች ይጠብቃል።

274. **ሕደዓ** ፦ የቡካ ጭቃ የመሰለ መልኩ የነጣ ቡሬቅ ድንጋይ የማይደርቅ በመሆኑ ታውቀው አለህና ሲባጉውን በሑይዳ አሽገህ በስንጥቅ አለት ውስጥ ከተህ ጫፉን ብታቃጥለው አለቱን ፈንድቶ ይበታትነዋል፤ ለእሰት ድንጋይ መፈርገሻ ይሆንሃል፤ አስተውለህ ተፈላለፍበት ለፈለከው ጉዳይ ያግዝሃል።

Scanned by CamScanner

275. ፳፱ ፡- መልኩ ብያ የተባለውን አረንጓዴ ድንጋይ ይመስላል፡ እሳት ሳይነካው ግሉ ታገኘው አለህ፡ ከውኃ ውስጥ ብትከተው ውኃውን ሙቅ ያደርገዋል፡ እርሱ በአለበት የመነጨ ውኃ ሁልጊዜ ምንጊዜም ሙቅ ይሆናል፡ በቤትህ ውስጥ ብታኖረው ቤቱ ሁሉ ይሞቃል፡ ብርድ አይኖርም።

276. ፱፳፩ ፡- እብነ ንስር ይባላል፡ ግልገል አንሳ ወይም የሰማይ ቀበሮ የሚባል አሞራ አለ፡ ይህን ድንጋይ አንስቶና ወስዶ በጉጆው ውስጥ ያስቀምጠዋል፡ ሲያረጅና አይኑ ሲታወር ታቅፎት ይተኛል። ከብዙ ቀን በኋላ ይታደስና አዲስ ቆዳ ለብሶ አዲስ ክንፍ አብቅሎ እንደ አሞራ ጫጩት ሆኖ ዝል ዝል ይላል፡ በመጨረሻ መብረር ይጀምርና እጥንትን በመስበር ግልገል በማንሳት ይውላል፡ እንዲሁ አንተም ከአሞራው ቤት አምጥተህ ስትደክም ብትታቀፈው ትበረታለህ፡ ታመህ እንደሆነም ትፈወሳለህ፡ አርጅተህ ከሆነም ወጣት ጉልማሳ ትሆናለህ፡ ለደካማ ኃይልን የሚሰጥ ጉልበት ለሌለው ብርታትን የሚሰጥ እንደዚህ ያለ ድንጋይ የለም፡ በዚህ ጥበብ አለ፡ ይህ ፀዳል ድንጋይ መልኩ አረንጓዴ ነው።

277. ፵ ፡- ይህ ድንጋይ ባለበት አውሉ ንፋስ ይነሣል፡ የመብረት ብልጭታ ይታይበታል፡ መልኩ ሻካራ ሆኖ ቡሬ መልክ ወይም ሶራ መልክ አለው፡ ስትወቅረው ውስጡ ቀይና

ሰማያዊ ቀለም አለው፡ ለፈርጥ የሚሆን አልማዝ ታገኝበት አለህ።

278. ዜ ፦ የባሩድ ዓይነት ሲሆን ሲቃጠል ዓይን ይጨልማል፡ አእምሮ ይሰልባል፡ መርዝነቱ ለሰውና ለእንስሳ ቀርቶ እፀዋት ሁሉ ጢሱ ከጠለባቸው ይደርቃሉ።

279. ዘዞ ፦ የተጠባበቁ ድንጋዮች የተለያየ ቀለም ያላቸው እነዚህ አዙረህ ከገበያ መሐል ብትቀብራቸው ገበያው ሁልጊዜ ይደምቃል፡ የህዝብ መናኸሪያ ይሆናል። ለምስያጥ እንዲዙ ከቤትህ መድረክ ላይ ቅበረው፡ ወይም በበርእፍ ቅበረው፡ ለሴላም ጉዳይ ይሆንልሃል።

280. ዙየዘ ፦ የመብረቅ ድንጋይ ወይም ጥቁር ድንጋይ፡ ይህን ድንጋይ የሰው መልክ አስመስለህ በሮሃ ድንጋይ ቀርፀህ ከቤተ መንግሥት ከቤተ መቅደስ ከቤትህ ላይ እንደጉልላት አድርገህ ብታስቀምጠው እሳት አይበላውም፡ ጠላትም አይደፍርህም፡ መብረቅም አይወርድም፡ መልኩ ጥቁር ሆኖ ዘይት የፈሰሰበት ይመስላል።

281. ዙየሻ ፦ ከድንጋይ ውስጥ የሚወጣ ትል አለ፡ እርሱን እቃጥለህ ለማይድን ቁስል ብትደመድመው ይድናል። ቢያስሩትም መልካም ነው፡ በዚህ ብዙ ጥበብ አለና ተፈላለፍበት።

282. **ዙር** ፡- የሚባል የፈረፈር ድንጋይ እሱ፡ መልኩ ወርቅ ይመስላል፡ ናሱን ብሩን ብረቱን ወርቅ ላስመስለው ካልክ በብዙ ወትጠህ በጋን ከተህ አቡካውና የብረቱን አይነት አብረህ ከውስጥ አድርገህ ዙሪያውን እሳት እንድበት ጢሱ እንዳይወጣ አፍነው፡ ወርቅ ያስመስልልሃል፡ ለወርቅ ቀለም ይሆንሃል። ተፈላሰፍበት በዚህ ጥበብ እሰና፡ እግዚአብሔር በፈጠረውና እንድንጠቀምበት በፈቀደው ጥበብ ለመላት ትጋና እወት።

283. **ዘሀብ** ፡- ለገንዘብ የሚሆን የወርቅ ድንጋይ ነው፡ አቅልጠህ ለፈለከው ጌጥ ይሆንሃል።

284. **ዛጉል** ፡- በባሕር በጨው ባሕር ውስጥ የሚገኝ የዛጉል አይነት ቅርፍቱ ለጌጥ የሚሆን ነው፡ የዛጉል አይነት ከሰባት መቶ በላይ ቢሆኑም ግማሾች በቅርፍታቸው ውስጥ የእንቁ ድንጋይ ቢያስቀምጡባቸው አድበልብለው አለስልሰው ስለሚይዙት አውጥቶ ለፈርጥ ጌጥ ማድረግ ይቻላል።

284. **ፀዚያ** ፡- ጠፍጣፋ ሆኖ ክብ የሆነ ድንጋይ ነው፡ ቤተመቅደስ ወይም ቤትህን ስትሰራ አንዱን ከመሰረቱ መሃል ሁለተኛውን ከመደምደሚያው ላይ አድርገህ ስምህን ጽፈህ አሽገው፡ ከጊዜ ብዛት መንፈስ በአንተ አካል መልክ ተመስሎ በቤትህ ውስጥ ይኖራል፡ ለብዙዎችም ታይቶ ይሰወራል፡ አንተን መስሎ ብዙ ሥራዎችን ይሰራል፡ ወይም

የምትወደውን የመልአክ ስም ቅረጽበት፡ በእሱ ስም ይታወቃል።

285. **ዛንያ** ፡- ንጭ የሆነና በተላሉ የሚጠረብ አብክበረድ ድንጋይ ነው፡ ለፈለከው ነገር ከጠረብክ በኋላ ሮህያ የተባለውን ድንጋይ ወቅጠህ ቀባው፡ የማይሰበር ጠንካራ ይሆንልሃል።

286. **ኢጮ** ፡- ለሸክላ የሚሆን የድንጋይ አፈር ነው።

287. **ጨዐፕ** ፡- ሣጥን ወይም ገበታ የመሰለ ነው፡ በቤትህ ደጃፍ ብታደርገውና የጠየከውን ነገር ሰው ብትጠይቀው ይሰጥሃል፡ ለከብት ርቢ ይሆናል።

288. **ኢቹየ** ፡- የተጠላለፈ ጌጥ የለሰውና የሚያንጸባርቅ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ በፈለከው መልክ አስቀርጸህ ጧትና ማታ በምታየው ቦታ አስቀምጠው፡ የአስከብርሃል፡ የሰው ፍቅር ይኖርሃል።

289. **ቹደ ቹደ** ፡- ከባሕር ውስጥ የሚገኝ ከፍት ግጥም የሚል የጋን አፍ መሰሉ ታገኘው አለህ፡ እርሱ በአለበት የዛጐል ዓይነት ባለዛፍ ባለቅርፍት ታገኘአለህ፡ እርሱን አምጥተህ እንደሳጥን ድንጋይ ፈልፍለህ በውስጥ የፈለከውን ነገር አብረህ የአሸከሙ እንደሆን አይከፈትም፡ አንተ ግን በአሽግህበት እጅህ ሦስት ጊዜ መታ መታ አድርገህ እጅህን

Scanned by CamScanner

ጣል አድርገህበት ቆይቶ ይከፈትልሃል፡ አንተ ከሞትክ ግን ተዘግቶ ይቀራል፡ አይከፈትም ሌላ ምስጢር አለው።

289. **ቾዋቾዩ** ፦ ስትወቅረው ቀጭን ድምፅ የሚሰጥ ለሿሿቴ የሚሆን ለአክሊል ዘርፍ የሚሆን ድንጋይ ነው፡ በእሳት አቅልጠህ እንደሰፈድ በስሱ አብጅተህ እየቀረጽክ ለዘርፍ አድርገው ለሙዚቃ መሳሪያ ለጸናጽል ለጽንሃ ይሆንልሃል፡ ለሌሎችም እንዲሁ ይሆናልና ተፈላሰፍበት።

290. **እሹዋ** ፦ ለቃጭል ለደወል የሚሆን የብረት ድንጋይ መልኩ ማንኛውን ብህያ የተባለውን ይመስላል፡ ስትመታው በድምጹ ትለየው አለህ፡ ተመራምረህ እወቀው።

291. **ሾሹደ** ፦ ለጺም ምላጭ የሚሆን ሻፎ ድንጋይ በእሳት አግመህ ብትወቅረው ለቢልዋ ለሰይፍ ለማረሻ ይሆንልሃል፡ በጣም የሳለ ይሆንልሃል።

292. **ሾሹዋ** ፦ መልኩ አረንጓዴ መስሎ ስትወቅረው ቢጫ መልክ የአለው ነው፡ ይህን የድንጋይ አፈር በእሳት ውስጥ የከተትከው እንደሆን ይበተናል፡ አሽገህ ከእሳት ውስጥ የጣልከው እንደሆን ይፈነዳል፡ ተጠንቀቅ እንዳይጉዳህ ሰውም እንዳትጉዳ የጥፋትን ሥራ አትሥራ፡ በሰራኸው ክፉ ሥራ አጥፍተህ እንዳትጠፋ።

Scanned by CamScanner

293. **ዣዡደ** :- መልኩ ከሰል የመሰለ ጥቁር ድንጋይ ነው፣ ከድንጋዩ ውስጥ በጣም የጠቆረና የጠራ እንቁ ታገኝለሰሀ፡ በነጭ ወርቅ አድርገህ በጣትህ ወይም በደረትህ አድርገው፡ ጠላት አያይህም፡ ዘአንተ ላይ አስተውሎ ቀስት አይወረውርብህም፡፡

294. **ዣዦ** :- አረንጓዴ መልክ የአለው ሆኖ ስትሰብረው ቢጫ ይሆናል፡ ጥንከርና የለውም፡ ሸኩዋ ከተባለው ጋር የሚለያዩት እንደኩበት ፍርክስ ፍርክስ ስለሚል ነው፡ ነገር ግን በቀስት ላይ አጣብቀህ አቃጥለውና ወርውረው ከገመትከው በላይ እየነደደ ይወረወራል፡ ለአረር የሚሆን ነው፡፡

295. **ዦዧ** :- ነዳጅ አፈር ለባሩድ የሚያገለግል በፈንታሌ ተራራ ላይ ታገኘው አለህ፡ እርሱ ባለበት ዲን ይገኛል፣ ለአረር የሚሆኑ አፈሮች ሁሉ ይገኙበታል፡፡

296. **ዡደያ** :- እሳት የማያቀልጠው የብረት ማነጠሪያና መቀጥቀጫ የሚሆን ጽኑ ድንጋይ ነው፡ ብረት መስሎ ታገኘው አለህ፡፡

297. **ጀንጠፍ** ፡- የሚባል ደማቃ በረዶ የመሰለ ነው፡ በእሱ ላይ ስምህን ቀርጸህ ቧትና ማታ ከምታየው ብታስተምጠው የጠላኸው ሰው ይርቃል፡ በአንተ ላይ ክፉ ሊያደርግ ቢነሣ ክፋቱ ለእርሱ ይሆናል ይጠፋል።

298. **ጀሰባ** ፡- መልኩ ሰማያዊ ቀለም ይመስላል፡ ሰጠፍ ያለ ጡት የመሰለ አለው፡ በምንጭ ራስ ብትቀብረው አይነጥፍም፡ ከውሃ ውስጥ ስታደገው ውኃው አያልቅም፡ አይሸትም ጡት የመሰለውን ሽፍን አድርገህ ይዘህ በረሃ ብትሄድ ውኃ አይጠማህም፡ ለከብቶችህም እንዲሁ አድርግ፡ ውኃ አይጠማቸውም፡ በዚህ የድንጋዮችና የዕንቁ ጥበብ ምስጢር አለ ይገለጽልሃል።

299. **ጄዋሺ** ፡- የብረት መዶሻ ወይም ምሳል የመሰለ ነው፡ የዋሻ ቤት ለማድረግ አለቱን ብትወቅርበት በቀላሉ ይጠረብልሃል፡ የዋሻ ቤት የሌለት ምድር ቤት ለማበጀትና ለማጌጥ እንደዚህ የለለ ድንጋይ የለም፡ ሰይፍ አድርገህ ብታስረው የሰው ገላና እንጨት ይቅርና አለቱን ብትመታበት ይሰነጥቀዋል፡ ዛፉን እንደሳር አጭዶ ይጥለዋል፡ መልኩ ሰው የሰራው መዶሻ መስሎ ጥቁር ቡላ ድንጋይ ነው አይወቀርም።

300. **ሕጉደ** ፡- የአባተ ጎምራ ድንጋይ መልኩ ቢጫ ሆኖ ልምድድ ነው፡ ከምድር ልብ ወደ መልካአ ምድር ብቅ ሲል የመሬትን ገላ የአቀልጠዋል፡ እንደ እሳት ዶገ ያደርገዋል፡ ረውህ ወይም

Scanned by CamScanner

ሮሃ ከተባለ ድንጋይ ወይም ተንካራ ቶጳዝዮን ከተባለ ከእንቁ ድንጋይ ላይ ተቆቶ ታገኘው አለህ፡ በጥንቃቄ ከድንጋዩ ጋር ወስደህ በበላዩ ብያ የተባለውን ድንጋይ ብታስቀምጥበት ግም ይቀልጣል፡ እሳት ወይም ብረት ይሆንልሃል፡ በዚህ የድንጋይ ሐውልት አቅልጦ ሰማቀም የድንጋይ ሳጥን የድንጋይ ቤት ለመስራት ይሆናልና በዚህ ልምድድ ድንጋይ ጥበብ አለና ተፈላስፍበት።

301. **ገሪ ገሪሪ** ፡- በራስ ወርቅ ላይ በአራት ማእዘን የሚጣበቁ የእንቁ ድንጋዮች ናቸው። ከድንጋይ ውስጥ ታገኛቸው አለህ፡ አራት ዓይነት ቀለም መልክ አላቸው፡ ሳትለያይ የአደረግካቸው እንደሆን በወርቅ የለበጥካቸውና በራስህ ላይ የአደረግካቸው ከሆን ትሾምትአለህ፡ በእድሜህ ሙሉ ባለሥልጣን ትሆናለህ፡ ነጣጥለህ የምዝቦቸው ከሆን በውርደት ትኖራለህ፡ የአሰብከው ሁሉ አይሆንም፡ በዚህ የእንቁ ድንጋዮች ጥበብ አለና አስተውል።

302. **ቅዮን** ፡- ከውስጡ እንደብርሃን እንደ ፍህም የመሰለ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ ይህን ድንጋይ ሳትሞርድ ሳትፈለፍል በዛብር ቦታ በእንዚህ ብታስተምጠው የራቀውንና የሚመጣውን ወደፊት የሚደረገውን ሁሉ በልብህ ይገለጽል። ህልምህ እውን ይሆናል፡ መክስተ ራእይ ነው፡ ከሰበርከው ከውስጥ

Scanned by CamScanner

ይጠፋል፡ ነገር ግን ቢጫ የመሰለ ታገኛለህና እንዳታስጊጠው እድሜህን ያሳጥርብሃል የሚቀስፍ ድንጋይ ነው።

303. **ጋጉደ** ፡- ይህ ድንጋይ እርጥብ ውኃ የፈሰሰበት ይመስላል፡ ከውኃ ብታገባውና ብታወጣው ውኃ ሳይነካው ታየዋለህ፡ እንደሚዛን ሰርተህ አፈርን ውኃን እሳትን ነፋስን ብትመረምርበት የሆነ ምልክት ያሳይሃል። በመሰለህ ዘዴ ብታዘጋጀው ለፍልስፍናህ ያግዝሃል፡ በዚህ ብዙ ዓይነት ሥራ መፈላሰፍ ትችላለህ፡ አስተውለህ መርምረህ በጥበቡ ትረካለህ።

304. **ጊባ[1] ዘ■ገቅዳሳን** ፡- የሚባል እንደ እጅ ጌጥ አምባር የመሰለ ድንጋይ ነው፡ በወገብህ ብትይዘው ድካም ረሃብ ጽም አያጠቃህም፡ ጠላትም ቢነሣብህ አያሸንፍህም ከምትፈራው ነገር ይሰውርሃል፡ የማትወደው ነገር ከአንተ ይርቃል፡ የእግዚአብሔር ቸርነት የሚገለጽበት ነው፡ መልኩ ቀያቴ ቢጫ ነው፡ ማጭድ ይመስላል።

305. **ገ■ዝ** ፡- ሶስት ሶስት ማእዘን ያለው ድንጋይ ነው፡ በትጽርህ ዙሪያ ትከለው፡ ብዙ ሰማያዊ ምስጢር ታያለህ፡ በዚህ ከትልቅ ነገር ትደርሳለህ፡ የአሰብከው ይፈጸማል።

306. **ጊንፋ** ፡- የሚባል ጉልቻ የመሰለ ድንጋይ በዋሻ በባሕር ዳር

Scanned by CamScanner

ታገኘው አለህ፡ ለስቱን ጉልተህ የአልበሰለ ምግብ ብታቆይበት የአበስለዋል፡ ለአፍልሆ ወይም ጠጅ ቶሎ ለማድረስ ይሆናል፡ እግዚአብሔር ሰውን በብዙ ዓይነት ይረዳዋል፡ እንዲጠቀም ያደርገዋል፡፡

307. **ቀንደብ** ፦ የሚባል መልኩ ቡላ ሆኖ ወይም የምናየውን መስሎ የዱላ ጅንፎ ይመስላል፡ በዘንግህ ጫፍ ወይም በደረትህ ብትይዘው ጠላት አያጠቃህም፡ ድል ታደርጋለህ፡፡

308. 1. **እቁ** ፦ የአንቁ ድንጋዮች ነጸብራቁ አንድ ብቻ ከሆነ በወርቅ ለብጠህ በአንገትህ እሰረው፡፡

2ኛ. ነጸብራቁ ሁለት ከሆነ በሰውነትህ አታድርገው፡ ኑሮህ በካና ይሆናል፡፡

3ኛ. ነጸብራቁ ሦስት ቀስት የአለው ከሆነ በጦር ጊዜ በመከራ ጊዜ በአንገትህ አድርገው፡ ይጠብቅሃል በሰላም ጊዜ አትሰረው እድሜህን ያሳጥራል፡ ለከፉቀን ብቻ ተጠቀምበት /መልኩ ደማቃ ለማያዊ የወይን ጠጅ የሆነ ብቻ/

4ኛ. ነጸብራቁ መስቀለኛ ከሆነ በቢጫ ወርቅ ላይ አድርገህ በእጅህ ጣት በደረትህ የአደረከው እንደሆነ ሌሊብት ለበረከት ይሆንሃል፡፡ በነጭ ወርቅ አድርገህ የአሰርከው እንደሆነ ለግርማ ሞገስ ለፍቅር ለሲሳይ ይሆንሃል፡ በነጭ ብር ለብጠህ የያዝከው እንደሆነ ለአቃቤ ርእስ ይሆንሃል፡ ከምትፈራው ነገር ይጠብቅሃል፡ ብርሃን መስቀል ነውና

Scanned by CamScanner

መልኩ ነጭ ወይም ቀይ አረንጓዴ ነጣ ያለ ሰማያዊ የሆነው ነው።

5ኛ. ነጸብራቁ አምስት ቀስት ወይም ባለአምስት ቀስት የኮከብ ምሳሌ ተቀርጾበት ከአየህ ለሁሉ መልካም ነው፡ ሹመትንና ሐብትን ያመጣልና፡ በፈለከው አድርገህ ከአንገትህ እሰረው መልኩ ነጣ ያለ ሰማያዊ ከሁሉ የተሻለ ነው።

6ኛ. ነጸብራቁ እንደ ዳዊት አርማ ስድስት ቀስት የአለው ኮከብ ከሆነ በቤትህ በቤተ መቅደስህ በአለው መንበር ላይ ለጥፈህ አስቀምጠው፡ እግዚአብሔርን በጸሎት በምትጠይቅበት ጊዜ ዳብሰው እንጂ አትሰረው ጠላት ይበዛብሃል፡ ነገር ግን አያሸንፍህም።

7ኛ. ነጸብራቁ ሰባት ቀስት የአለው የኮከብ ምስል ከሆነ በክብር አስቀምጠው እንጂ ለጌጥ ብለህ አታስቀርጸው።

የእንቁ ቀለሞች ቀይ ነጭ ቢጫ ሰማያዊ ለሁሉም መልካም ነው፡ ጥቁር ዋርዳ ደማቁ ሰማያዊ አረንጓዴ የወይን ጠጅ ያለ ቢጫ ወርቅ አትሰረው፡ ከጥቅሙ ጉዳቱ ያመዝናል፡ ዘርህን ያከስላል፡ ለጤና ጥሩ አይደለም፡ ለሚቀመጥና ለሚታይ ብቻ በመንበርህ አጠገብ አኑረው።

309. **ቂቃደ** ፡- ነጸብራቁ ዓይን የሚያደክም የእንቁ ድንጋይ ነው፡ መልኩ እንደመስታዋት እንደክርስቶ ድንጋይ ነው፡ ነገር ግን በቀላሉ መሳሪያ አይደፈርም፡ እሳትም አያግለውም፡ ለመንኮራኩር ይሆናል፡ በዚህ እንቁ የታገዘ ሳጥን ፈጽሞ

Scanned by CamScanner

እሳተ ገሞራ አይነካውም፣ ከሌላ ዓለም ተከፍሎ የመጣ ነውና።

310. **ቀየቃዲያ** ፡- እንደ ሬውሃ የጠነከረ ሆኖ መልኩ የጠራ መስታዋት የመሰለ የእንቁ ድንጋይ ነው፣ ይህ እንቁ ከቲቃያ እንቁ ድንጋይ ጋር አንድ አይነት ጥንክርና ሲኖራቸው፣ በነጸብራቅነት በፍልቅልቅነት ይለያያሉ፣ ነገር ግን ለጥበብ ለፍልስፍና አንድ አይነት ናቸውና እስተውለህ ተፈላለፍበት፣ በእነዚህ ብዙ የጥበብ ምስጢር አለ።

311. **ቀሱት** ፡- የውሃ ማጠራቀሚያ ሆኖ ማድጋ የመሰለ ድንጋይ ነው፣ ከዚህ ድንጋይ የሚገኘን ውኃ ቢታጠቡበት ከህመም ይፈውሳል። በቤትህ በር አድርገህ ውኃ ሞልተህ ተወውና የጠማው ከእሱ ይጠጣ ይረካል፣ መንፈሱ ይታደሳል፣ ሥቃዩን ይረሣል፣ መልካም ድንጋይ ነው።

312. **ቀርነሰ** ፡- መአዛ የአለው ከርቤ የመሰለ የሽቱ ድንጋይ ነው፣ ይህ ድንጋይ ባለበት የሚፈልቅ ውኃ ጥሩ ሽታ የአለው ይሆናል፣ ከቀርነሰው ድንጋይ የሽቱ ዘይት ይወጣልሃል፣ ብትቀባው ቆዳህን ያሳምረዋል።

313. **ቀርን** : ቀንድ የመሰለ ድንጋይ ሆኖ ውስጡ ድፍን ነው፣ ቤት ሰርተህ ስትጨርስ በጉልላቱ ላይ አድርገው፣ ለቤተ መቅደስም እንዲሁ፣ ቤትህን ጠላት አይደፍረውም፣ ቤቱን

Scanned by CamScanner

ለማፍረስ ቢሞክር አደጋ ይደርስበታል፡ ክክፉ ነገር ሊያመልጥ አይችልም።

314. **ቅቡእ** ፦ ቅባት የአለው ድንጋይ በእሱ ላይ ሁነህ ጸሎት ብትጸልይና ቅዱስ ቅባት ብትቀባ በህዝብ ዘንድ የተከበርክና የተወደድክ ትሆናለህ፡ የፍቅርና የሲመት ድንጋይ ነው፡ የድንጋዮችና የእንቁ ጥበብ በዚህ ይከብራል፡ ጆሮ ያለው ይስማና ያስተውል ዓይን የአለውም ይይና ይመልከት፡ አእምሮ የአለውም ተመራምሮ ይፈላሰፍ።

315. **ቁፋዝ** ፦ ከድንጋይ ውስጥ የሚገኝ የወርቅ ድንጋይ ነው፡ ከአለት ዶብ ሳይም ተጣብቆ ይገኛል፡ መልኩ አረንጓዴ ጥቁር ነው፡ መስቀል አሰርተህ የታመመን ብታሽበት ይድናል፡ ወይም ይሞታል እንጂ አያሰቃይም፡ ጻረሞት አያሲዝም።

316. **ቂቆና** ፦ መልኩ አረንጉዋዴ ይመስላል፡ ስትወቅረው ውስጡ ቀይ ቀለም ይመስላል፡ በጨለማ ስታየው ፍህም ይመስላል፡ እንደሙሴ ጽላት እንደ ዳዊት አርማ ኮከብ እንደ እየሱስ ክርስቶስ መስቀል አስቀርጸህ በቤትህ በቤተ መቅደስህ ብታስቀምጠው እግዚአብሔር የተሳልከውን ይሰጥሃል፡ ይፈጽምልሃል፡ ይህ ድንጋይ ባለበት ውሱ የአደረ ሰው ሁሉ ህመሙ ይጠፋል፡ ህይወቱ ይታደሳል፡ የእግዚአብሔርን ቸርነት ያደብታል።

Scanned by CamScanner

የእግዚአብሔርን ስም ሶስት ጊዜ የአገሩን ስም ሁለት ጊዜ የአንተን ስም አንድ ጊዜ እንደማህተም አስመስለህ በበላዩ ቅረጽበትና በክብር ቦታ አስቀምጠው፡ ምህሳበ ለብእ ወምህሳበ ንዋይ ይሆንሃል፡ በዚህ ክቡር ድንጋይ ብዙ ጥበብ አለ፡ አስተውለህ በመንፈስ አእምሮህ መርምረው፡ ይገለጽልሃል።

317. **ቅንፋዐ** ፡- ክረምት ውኃ ደለት በበጋ ከሚደርቅ ወንዝ እሸዋ ውስጥ ሶስት ድቡልቡል ድንጋዮች ተያይዘው ታገኛለህ።

"በጕንዬ ኵኵምናዬ ቶብዶሬ ትንም ቃአሞ ምዳዬ ያሸደሬን ቃያሸም ተያሸም አብ መዋዒ ወልድ መዋዒ መንፈስ ቅዱስ መዋዒ መሂዶ አብርሮ ወቅትሎ ለፀርየ እ" ብለህ ተቃዋሚህ ወደአለበት አገር በአንጻሩ ወርውራቸው አገር ለቆ ይሄዳል፡ ወይም ይጠፋል፡ ወይም መከራ ይመጣበታል፡ ሆኖም ክፉን በክፉ አትቃወም፡ የሚለውን የእግዚአብሔር ቃል አክብረህ ፈጽም እንጂ እበቀላለሁ ብለህ በሰው ላይ ክፉ ማድረግ ይቅርና አታስብ፡ ይህን ብታደርግ እግዚአብሔር ይበቀልልሃል።

318. **ቀሰሚምንጦስ** ፡- መልኩ ሰማይ ይመስላል፡ ይህ ድንጋይ በአለበት እንደ እርባሚ አፈር እየመሰለ ከመሬት ወደላይ ይወጣል፡ ይከመራል፡ ከጊዜ ብዛት ወደ ድንጋይ ይቀየራል፡ ብያ የተባሉትን ድንጋዮች ለማድቀቅ ወይም ለማቅለጥ ብረት

Scanned by CamScanner

ወይም ሳንቃ አስመስለህ ወይም ሣጥን ሰርተህ ቀሴምንጦሱን በውስጥ ብያ የተባሉትን ድንጋዮች በላዩ አድርገህ ገጥመኸው ሃድ፡ አቅልጦ አንድ ድንጋይ አድርጉ በበላያቸው ሆኖ ታገኘው አለህ፡ ድንጋዮች ቀልጠው ሳይረጉ ከደረስክ እጅህ ሳይነካው በብረት ቶጋ ዝቀህ እንደጭቃ ድንጋዩንና ድንጋዩን አገናኝተህ አንጻው፡ አንድ ይሆንልሃል፡ ሰሐውልት በዚህ መልክ መስራትና ማቆም ትችል አለህ፡ ብያ የተባሉት ድንጋዮች እንጉዳይ ይመስላሉ፡ በጣም ጠንካራ እንዲሆንልህ የቀለጠውን ድንጋይ በእሳት ተኩሰው ጥቁር የድንጋይ ሐውልት ይሆንልሃል፡ በዚህ ድንጋይ ብዙ የሆነ የድንጋይ ጥበብ አለ፡ ጠቢብ ፈላስፋ ለመሆን እስተውሉ ይመርምር ፡ እግዚአብሔር የጥበቡን መንፈስ ይሰጠዋል። እንዲሁ ቀሴም የምትባል ወፍ ጉጆዋን ቀሴምንጦስ ከከመረው አፈር ወስዳ ትሰራለች፡ ድንጋይ ይሆንላታል።

319. **ቀስመእብን** ፡- ዘእካለ ምድር የሚባል መልኩ በሩቅ ስታየው ነጭ ቀለም የተቀባ ይመስላል፡ በገጣቱ ይሰያል፡ ሲወቅሩት ውስጡ አረንጓዴ መስሉ ጥቁር ቀለም ይመስላል። ይህን ቀለመ እብን የተባለውን ወቅጠህ አንድ እጅ ስፍር ባሩድ አንድ እጅ ስፍር ዘይት ሶስት እጅ ስፍር ውኃ ሶስት እጅ ስፍር ቀለመ ዕብን አድርገህ በብረት ሸክላ ውስጥ ሞልተህ ቀቅለውና በቀቀልከው ውኃ በንጹህ ቀይ አፈር ወይም በላመ አሸዋና ድቡሽት እንደጭቃ አቡክተህ ለውስህ ቤትህን

መርገው፡ ጧት ልሙጥ ድንጋይ ሆኖ ታገኘው አለህ፡ የጠለለው ኩል ውኃ ይመስላልና ሴት ብትጠጣው ትመክን አለች፡ ለቁርጥማት እንዲሁ አጠጣ ለፈለከው ነገር እንደ ሲሚንቶ እያስጠህ ከአፈር ከአሸዋ እየቀላቀልክ ሥራበት፡ አለት ድንጋይ መስሎ ይቀራል። እንደ ሸክላ ማድጋ አድርገህ ብትሰራው የድንጋይ ጋን ይሆንልሃል፡ በዚህ ብዙ ዓይነት የጥበብ ሥራ አለ፡ ተፈላሰፍበት።

320. **ቁርቁ ማንሰብ** ፡- የሚባል መልኩ ነጭ እጣን የሚመስል ድንጋይ ከባሕር ዳር ታገኘውአለህ፡ ቤተመቅደስ ወይም ቤትህን ስትሰራ ከመሃል ላይ ቅበረውና መሠረቱን ጀምርና አንፀህ ጨርስ ለረድኤት ለበረከት የሚሆን ድንጋይ ነውና ሁልጊዜ ሐብት ያለበት ቦታ ይሆናል፡ የእግዚአብሔር መንፈስ ያድርበታል፡ ትንሽም ትልቅም ነው።

321. **ቃስሕደወት** ፡- የሚባል መልኩ ስስ ቦረንቅ መስሎ ሲመቱት እንደ ደውል ድምጹ ይጮሃል፡ በቤተ መቅደስ ደጃፍ ስቀለውና ጸሎት ስታደርግ ምታው፡ መግረሬ ሰይጣናት ነው፡ ጋኔን ለሚጥለው ሲጥለው በጆሮው አስጠግተህ ብትመታው አፈራግጦት እንደፍድፎት ይሄዳል፡ ሁለተኛ አይጥለውም፡ የጠላኸውን ሰው አገሬን ከዚህ አገር አርቀው ብለህ ብትመታው ይሰደዳል፡ ተመልሶ አይመጣም፡ መስተባርረ ፀር ነው።

Scanned by CamScanner

322. **ቁና** ፡- የሚባል እንደ እንቁላል ድብልብል ብሉ ጫፍ ጫፉ ትምክ ያለ ነው፡ ጠንካራ ነው፡ አይሰበርም፡ እሱን ከምትጠጣው ውሃ ውስጥ ብታደርገው እንደ ወይን የሚጥም ይሆናል፡ ብዙ ጊዜ ከበረሃ ታገኘውአለህ።

323. **ቅቅቦ** ፡- የሚባል ጉታ ወይም የጋን አፍ የመሰለ ድንጋይ አለ፡ እህል ለከለከለው ለአስጠሳው ትንሽ ሽርፎ ቢደገ እንደልቡ ይበላል፡ ነገር ግን መርገመ እብን ስለሆነ አርቀው ድኃ ችጋራም ያደርጋል፡ ሕዝብ ያፈልሳል፡ የጥፋት መሳሪያ ድንጋይ ነውና፡ አትጠቀምበት ከህዝብ አርቀው።

324. **ቅንደበ ዓይን** ፡- እንደመቁጠሪያ የመሰለ ነው፡ ከበሐር ጠረፍ ካለ አሸዋ ጋር ታገኘው አለህ፡ ከእግርህ እንደአልቦ ጎጥ ብታስረው ጠንካራ ፈጣን ሩዋጭ ትሆናለህ፡ በእንገትህ በወገብህ ብታስረው የወገብ ህመም ይጠፋል።

325. **ቂዶን** ፡- በረዶ የመሰለ ነጭ እንቁ ድንጋይ ከሌላ እንቁ ጋር ቀላቅለህ በወርቅ ለብጦህ ብታስረው ሐብታም ትሆናለህ ለዘውድ ጥሩ ነው፡ ብቻውን ግን ብትይዘው ድኃ ትሆናለህ፡ የአየህ ሁሉ ይጠላሃል፡ የሚያከብር የሚያደኸይ ድንጋይ ነው።

326. **ክርክዲ** ፡- በጣም ጥቁር የሆነ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ ለመግረሬ ፀር በወርቅ ቀለበት ላይ ፈርጥ አድርገህ እሰረው።

Scanned by CamScanner

327. **ክርትም** ፡- የሚባል ከዋሻ ውስጥ መቀጫ መሰሉ ታገኘው አለህ፡ በጣም ጠላት ሆኖ ሲተናነብህ የእርገፍጋፎ መቀጫ ልጅ አበጅተህ ስሙን በወረቀት ጽፈህ ከተህ እንዲህ ውቀጠው፡ ይተመማል።

328. **ከቡድ** ፡- ከባድ ድንጋይ በአማርኛ ስሙ ክብረ ሰማይ ይባላል፡ መልኩ ሰማያዊ ነው፡ ኩልን ይመስላል፡ ወቅጠህ ከሎሚ ውኃና ከዘይት ጋር ለውሰህ ቀቅለውና ብረቱን ብትቀባው ናስ ይመስላል።

329. **ኩሀዕ** ፡- ለአይን የሚያስደስት ለይተውት የማይጠገበ መልኩ የወይን ጠጅ ዋርዶ ደማቃ ሰማያዊ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ በነጭ ወርቅ ለብጠህ ከቤትህ በክብር አስቀምጠው የአሰብከው ሁሉ ይሆናል፡ ትከብርአለህ።

330. **ከርስቲሶቢ** ፡- የብዙ ቀለም መልክ የአለው የእንቁ ድንጋይ ነው፡ ዝንርጉርም ነው፡ ለክብር በቤትህ አኑረው።

331. **ኩሏ** ፡- መልኩ ደማቃ ሰማያዊና የወይን ጠጅ የመሰለ ነው፡ ነጭም አለው፡ ነጩ ወቅጠው በውኃ ውስጥ አድርገው ቢጠጡት የውስጥ የደም ስርን ያጣራል፡ ሰማያዊ የሆነ አይን ቢኳሉት ዓይኑ ይጠራል በዚህ ጥበብ እለ።

ክርስቶ ፡ እንደ ጠርሙስ የጠራና ነጸብራቅ የአለው ድንጋይ ነው፡ እንደ እንቁ ጠንካራ አይደለም፡ ነገር ግን በቤትህ በእጅህ

Scanned by CamScanner

አይጥፋ፣ ያዘው ያሳሰብከውን ሐብት ያመጣልሃል፣ እድለኛ ሰው ትባላለህ፡ መፍትሔ ሐብት ነው።

332. **ኮኬ፡ ኩኩህ** ፦ ሰማያዊና ነጭ አለት የሆነ ጠንካራ ድንጋይ ነው፣ ይህ ድንጋይ ሕይወት በአለው ቃል ሲነገር የኖረ ነው፡

"እኔም እልሃለሁ አንተ ጴጥሮስ ነህ በዚህችም ዓለት ላይ ቤተክርስቲያኔን እሰራለሁ፣ የገሃነም ደጆችም /አጋንንት/ አይችሉትም" የተባለለት ጠንካራ ድንጋይ ነው።

"እግዚአብሔር ዓለቴ፣ አምባዬ፣ መድኃኒቴ፣ አምላኬ፣ በእርሱ የምተማመንበት ረዳቴ መታመኛዬና የደህንነቴ ቀንድ መጠጊያዬም ነው። መዝ. 172"

የተባለና በእግዚአብሔር እርዳታና ቸርነት የተመሰለ የአለት ድንጋይ ነው፣ ይህን ድንጋይ ቤት ስትሰራ ስምህን አስቀርጸህ ቤተ መቅደስ ስትሰራ ከዚህ በላይ የተጠቀሱትን ቃላቶችና የእግዚአብሔርን ስም አስቀርፀህ እርሱን መሰረት አድርገህ ብታንፅ ጠላት አይንደውም አያፈርሰውም፣ በቦታው የእግዚአብሔር መላክ አይለየውም፣ በዱዳሳ በረሃ ካፎች በሚኖሩበት አገር ሞልቷል፣ ሰማያዊ እብነ በረድ ይባላል፣ ይህ ድንጋይ በአለበት ምድር ቢጫ ወርቅ አለ።

333. **ሉደኪ** ፦ ወርቃወርቁ መስሉ የሚብረቀረቅ የድንጋይ አፈረ ሰጉዋ በፈሰከው ነገር እየለወሰከ አጣብቀው፣ ይፍለቀለቃል እንጂ ለሌላ አይሆንም።

334. **ከኬዩ** ፡- በጎይም ይሁን ስትፈልጠው መስተሰኛ የሆነ ጭረት የለለው ነው፡ በቤትህ አንጻር እስተምጠው፡ ከተሳሳፊ ይጠብቅሃል፡ ይሰውርሃል፡ ክፉ ነገር አያገኝህም፡ አቃቤ ሕይወት ነው።

335. **ከኩ** ፡- ስመ አንፋር የሚባል የድንጋይ መርዝ እርሱ በሚገኝበት አካባቢ እንደ ድንጓይ እጣን መስሎ በክረምት እንደ ሙጫ ከድንጋይ ውስጥ ይወጣል፡ እርሱን በቀስት በጦር ጫፍ ቀብተህ የወጋኸው አውሬ አይድንም፡ ይመረዛል፡ መልኩ እንደስመ አንፋር ነጭ አይደለም፡ ቢጫ አረንጓዴ ነው፡ ሲደርቅ ቀያቴ አረንጓዴ ይመስላል፡ በዚህ ድንጋይ ለጥፋት የሚሆን ክፉ ነገር ይሰራብታል፡ ነገር ግን አንተ ከክፋት ስራ ሁሉ ራቅ፡ ክፉን በክፉ አትቃወም፡ ሥራው /ያጠፋዋልና/ ለሠሪ የተባለ በዚህ ነውና።

336. **ኩደኬ** ፡- የድንጋይ ከሰል ከዲኝ ጋር አድርገህ አቃጥለው ይነዳል፡ ለብረት ማቅለጫ ያገለግልሃል፡ እንዲሁም ለሌሎች የብረት ሥራዎች ስለሚሆን ተፈላለፍበት።

337. **ኮካሺ** ፡- ለቆርቆሮ ለንኬል ለብረትድስት የሚሆን የብረት ድንጋይ አይነት በእሳት አያጋልክ ወይም አቅልጠህ ፈትነው፡ እንደፍላጐትህ የሚሆነውን ታውቀው አለህ።

Scanned by CamScanner

338. **ኩዮኩደ** ፡- የወርቅ መመርመሪያ የእንቁ ድንጋይ መልኩ ከጥራቱ የተነሣ ከአሳስተዋሉት የማይታይ ነው፡ እርሱን በሮሀ ድንጋይ እጉድጉደህ ወርቅንም ይሁን አልማዝን እንደመነፅር አድርገህ እየው፡ የውስጡን ንጥረ ነገር አጉልቶ የአሳይሃል፡ እንዲሁ የገላህን ቆዳ ብታየው በውስጡ የአሉትን ጅማትህን ደምህን አጥርተህ ማየት ትችላለህ። ብዙ ዓይነት ማወቅና ማፈላሰፍ ትችልአለህ፡ በጥበበ አእባን ስማቸው የተመዘገቡትንና የአልተመዘገቡትን ሁሉ አጉልተህ የምትመረምርበት ይሆናል፡ በዚህ የድንጋዮች ጥበብ ይከበራል።

339. **ኬንሃም** ፡- መልኩ በጣም ነጭ ወተት የመሰለ ነው፡ በምድረ በዳ በበረሃ ከምንጭ አጠገብ ብትፈልገው ታገኘው አለህ፡ እሱ ባለበት ምንግዜም ውኃ አይጠፋም፡ እንዲሁ ከጠፋ ምንጭ አምጥተህ ብትቀብረው ውኃው ይወጣል፡ ከተማ ስትቆረቁር እዙረህ ቅበረው ጥሩ ዝነኛ ከተማ ይሆንልሃል፡ መስተሳልመ ሰብእ ነው።

340. **ሊኩደ**፡- የሚባል ድንጋይ ሳሩን ዛፉን የሚያደርቅ የሚያነግል ድንጋይ ነው፡ ይህን ድንጋይ ለማግኘት ለጥ ካለ ሜዳ ላይ አካባቢው ሁሉ አለምልሞ ድንጋዩ ባለበት ሥፍራ አኸያ የተንከባለለበት ደረቅ ሆኖ ምንም እፀዋት የሌለበት ሆኖ ታየው አለህ፡ እሱን ቆፍረህ አውጥተህ ከምንጭ ራስ

Scanned by CamScanner

ብትቀብረው ይደርቃል፡ አገር አዙረህ ብትቀብረው ይፈልሳል፡ ኼንሃምና ኢኩይን በአንድ ላይ አድርገህ ወይም ኼንሃምን በላይ ኢኩይን በታች አድርገህ አገሩን አዙረህ ብትቀብረውና በበላዩ ሃውልት ብትሰራ የዓለም መናሐሪያ ከተማ የሰላም የፍቅር ከተማ ይሆንልሃል፡ ክፉና ደጉ ሰው ሁሉ ተፋቅረው ይኖራሉ።

41. **ሁደሁ** ፡- መልኩ እንደ መስታዋት እንደ ክርስቶ የመሰለና የጠራ ንጹህ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ የፀሐይ ጨረር ሲያርፍበት የሚያፈልቀው የነጸብራቁ ጨረር ከአረፈበት ላይ ስታየው ብዙ ዓይነት ቀለም የአለው ሆኖ እንደቀስተ ደመና ምልክት ቀለም ታያለህ፡ ይህን ሁይሁ የተባለን እንቁ በመሰለህ ፍልስፍና እንደመነጽር ማጉያ አድርገህ ብትሰራው፡ የራቀን አጉልቶና አጥርቶ ያሳይሃል እንጂ አቅርቦና አጉልቶ ለማሳየት እርቀት አያግደውም። በዚህ የእንቁ ድንጋይ ጥበብ አለ።

42. **ሐመራ ሐምራዊ** ፡- የወይን ጠጅ የመሰለ ሰማያዊ ቀይ ቀለም የአለው ዘአሳት ሲከቱት የሚቀልጥ የድንጋይ አፈር እንደማርዳ ሰኔጥ ብትሰራው ወይም እንደብርሌ ብትሰራው የአማረ ኄጥ ያለው እቃ ይሆንልሃል። በባሕር ውስጥ ታገኘው አለህ፡ ለቤና ለሰላም ለፍቅርም ቢይዙት ይሆናል።

Scanned by CamScanner

ብትቀብረው ይደርቃል፡ እገር አዙረህ ብትቀብረው ይፈልሳል፡ ኈንሃምና ኢኩይን በአንድ ላይ አድርገህ ወይም ኈንሃምን በላይ ኢኩይን በታች አድርገህ እገሩን አዙረህ ብትቀብረውና በበላዩ ሃውልት ብትሰራ የዓለም መናሐሪያ ከተማ የሰላም የፍቅር ከተማ ይሆንልሃል፡ ከፋና ደጉ ሰው ሁሉ ተፋቅረው ይኖራሉ፡፡

41. **ሁደሁ** ፦ መልኩ እንደ መስታዋት እንደ ክርስቶ የመሰለና የጠራ ንጹህ የእንቁ ድንጋይ ነው፡ የፀሐይ ጨረር ሲያርፍበት የሚያፈልቀው የነጸብራቁ ጨረር ከአረፈበት ላይ ስታየው ብዙ ዓይነት ቀለም የአለው ሆኖ እንደቀስተ ደመና ምልክት ቀለም ታያለህ፡ ይህን ሁይሁ የተባለን እንቁ በመሰለህ ፍልስፍና እንደመነጽር ማጉያ አድርገህ ብትሰራው፡ የራቀን አጉልቶና አጥርቶ ያሳይሃል እንጂ አቅርቦና አጉልቶ ለማሳየት እርቀት አያግደውም፡፡ በዚህ የእንቁ ድንጋይ ጥበብ አለ፡፡

42. **ሐመራ ሐምራዊ** ፦ የወይን ጠጅ የመሰለ ሰማያዊ ቀይ ቀለም የአለው በእሳት ሲከቱት የሚቀልጥ የድንጋይ አፈር እንደማርዳ ሰጌጥ ብትሰራው ወይም እንደብርሌ ብትሰራው የአማረ ጌጥ ያለው እቃ ይሆንልሃል፡፡ በባሕር ውስጥ ታገኘው አለህ፡ ለጤና ለሰላም ለፍቅርም ቢይዙት ይሆናል፡፡

Scanned by CamScanner

343. **ሐሙሀ** ፡- እንደዘጭመረጭ ሆኖ ከምድር ውስጥ አሞልሙሎ በክረምት ወራት የሚወጣ አለ፡ ዘጭመረጭ መስሎ ከሚወጣበት ብትቆፍረው ሐውል የሚባለውን የድንጋይ ጭቃ ታገኘው አለህ፡ እርሱን አውጥተህ እንደጭቃ ድንጋዩን የአነጽክበት ወይም ሐውልት የሠራህበት እንደሆን ለጊዜው አጣብቆ ይይዘዋል፡ ብዙ የክረምት ወራቶችን ከአሳለፈ በኋላ አንድ አድርጐ የአለት ድንጋይ የአስመስለዋል፡ ድንጋዩ ባለበት ህገዘብህ በሰላም ይኖራል፡ ክፉ ሰው ቢነካ ይጠፋል፡፡

344. **ሔበደ** ፡- ድንጋይ ልብሱ ኤሊን የመሰለ ነው፡ ውስጡ ግን ድፍን ነው፡ እርሱን አምጥተህ በጐተራህ በጐታህ ስር ብትቀብረው በረከት በቤትህ ይሆናል፡ የምትበላው አታጣም፡ ችግርና ረሃብ በአንተ ዘንድ አይደርሱም፡ መልኩ ወተት የመሰለ ነጭ ድንጋይ ሐሲብ የሚባለውንና ሔለይን በአንድ ላይ እንደመስቀል አስተርጽህ ምግብህን ብትባርከው ይበረከታል፡ በአንገትህ ብታስረው ሐብታም ትሆናለህ፡ እግዚአብሔር የረድኤትና የበረከት ጸጋ ሰጥቶታልና አንተም ተካፋዩ ዐይም ጸጋውን የምትጋራው ትሆናለህ፡፡

345. **ህና** ፡- የሚባል መልኩ አረንጓዴ ሆኖ ቀይ ቀለም የተረጨበት የመሰለ ሲያዩት የሚያስደስትና ምስሐበ ዓይን የአለው ነው፡ ብትይዘው ከፊትህ ባታርቀው የአየህ ሁሉ ይወድሃል፡ ለመካን በውሃ አጥበህ አጠጣና አሲዝ የመካን

ሁሉ ይወጽዳል፡ ህመሙን ከሆድ ውስጥ ነቅሎ ያወጣል፡ እብነ መድኃኒት ነው።

346. **ሐብረፀሐይ** ፦ የሚባል ከአንድ ቦታ አሥራ ሁለት ሆኖ ታገኘው እሰህ፡ ብቻውን አይገኝም አስተውለህ ስትመለከተው እንደፀሐይ የመሰለ የብርሃን ጨረር ታይበታለህ፡ እርሱን ወስደህ ቤተመቅደስ ስትሰራ ከመሠረቱ ላይ ቅበረው፡ ሥራው በቶሎ ያልቃል። የተቸገረ የታመመ መጥቶ ለእግዚአብሔር ስእለት ቢሳል ይፈጸምለታል፡ ያጣም ያገኛል ምሕሳበሰብእ ነው።

347. **ህንብርተ ምድር** ፦ የሚባል ላይ ነጭ መስሎ ውስጡ ሲወቅሩት በጣም ቀይ ነው፡ ብዙ ግዜ በደጋ አገር ቀይ አፈር ከአለበት ኮረኮንች ቦታ ታገኘው እሰህ፡ ይህን ድንጋይ በበላዩ "ሻህኒ ቶላም ሽኒለም ግራህ እግኑ ሰኒታስ ታእስ እብኖዲ" ብለህ ሰባት ጊዜ ጸልይበትና ለመካን ሴት ሆነ ለእንስት ከብት አፈማህፀንዋን እሸበት፡ ለከብት ርቢ ከብቶች ከሚጠጡበት ውኃ ውስጥ አስቀምጠው፡ ለእህል በጐተራህ ውስጥ አድርገው ይበረከትልሃል፡ እብነ በረከት ወእብነ ረድኤት የሚባል ይህ ድንጋይ ነው።

348. **ሐብፀ** ፦ የሚባል ያልዘለቀ ቀዳዳ የአለው መልኩ አረንጓዴ ሆኖ ስትወቅረው ቢጫ ይሆናል፡ ለእምጽአ ንዋይ በበላዩ የተመገኘውን መቀመጥ የተመኙትን መናገር በቀዳዳው የተመኘኸውን

ገንዘብ መውተፍ ነው፡ ለሴት ፍትር ስሙንና ስሙዋን ጠርቶ በበላዩ መሸናት ነው።

349. **ሀሩብ** ፡- የሚባል ጥቁር እለት መስሎ እንደሰፈፍ ቀዳዳ እለው፡ በደጋ አገር በገወቻ ታገኘው እለህ፡ ሀሩብ ድንጋይ በእለበት ሥፍራው ይሞቃል፡ በባሕር ወይም በምንጭ እጠገብ ካለ ውኃው ይሞቃል፡ ነገር ግን እያቃጥልም፡ እይፋጅም፡ ብርድ ሲሆን ወፎች እሞራዎች ድንጋዩ ባለበት ይሰበሰባሉ፡ ቁር እያገኛቸውም እሱን ስትፈልግ ዓይናማ መስሎ የእልዘለቀ ቀዳዳ የእለው ሆኖ ታገኘው እለህ፡ እሱን ወስደህ በቤትህ ብታስቀምጠው ቤትህ ሁሉ ይሞቃል፡ ሰውነትህ ይፍታታል፡ የብርድ በሽታ ያለው ቢታቀፈው ይለቀዋል፡ ከህመሙ ይፈወሳል።

350. **ሕያሴዐ** ፡- ከእለት ላይ ከዋሻ ላይ መልኩ ተለይቶ ገበታ ወይም ሰሌዳ መስሎ ይታያል፡ በጣም ጥቁር እይደለም፡ የእልቀላ ሰሚ መልክ ያለው ይመስላል፡ ፈልፍለህ እውጥተህ እንደገበታ እድርገህ በሉላይ መስዋእት እዘጋጅ፡ እግዚአብሔር ልብህን ከፍቶ መንፈሳዊ እእምሮ ያሳድርብሃል፡ የእግዚአብሔር ጸጋና ረድኤት እይለየውም፡ ለጽላት ገበታ ይሆንልሃል፡ እንቆሐይና የተባለውን የእንቁ ድንጋይ በእራቱ ማእዘን ላይ ፈልፍለህ እስገባ፡ ባለተእምር ብዙ ምስጢር

Scanned by CamScanner

የሚገለጽበት ስእሰት የሚፈጸምበት ይሆናል፡ መጽሔተ አእምሮና መክሰተ ምስጢር ነው።

እግዚአብሔር ለፈጠረው ፍጥረት ሁሉ እንደ አጣ ክፍሉ ወይም እንደየድርሻው እንደኛው ፍጥረት ከሌላው ፍጥረት የሚለየይበት ምክንያት የተፈጥሮ ምስጢር ባህርይ የእሰው ፍጥረቱም ሁሉ በተሰጠው የተፈጥሮ ምስጢር ባህርይ እንደኛው ከሌላው በክብር በኃይል በጥራት በእድገት በቀለም መልክ የተለያየ ሆነ፡ ነገር ግን የተሰጠውን የተፈጥሮ ባህርይ ምስጢርን ለሌላው ለእግዚአብሔር ፍጥረት ለሆነው ለሰው ልጅ እንዲያጋራና እስተውሎ ፈጽሞ እንዲያውቀው እንዲለሰጥንበትም የእግዚአብሔር ፍቃድ ሆነ፡ የእግዚአብሔርም ቸርነትና ለጋስነት በዚህ ታውቆ ከበረ፡ ተመሰገነም፡ የድንጋዮችንና የእንቁዎችን የጥበብ መንፈስን ዓይን የእሰው አተኩሮ ይይና ይመልከት፡ ጆሮ የእሰውም አድምጦ ይለማና ያስተውል፡ እእምሮ ያሰውም መርምሮ ይወቅና ይፈላሰፍ፡ በዚህ የሰው ልጅ የእግዚአብሔር ምሳሌ እንደሆነ ታውቆ ከበረ።

የጥበብ ሁሉ መሰረትዋና መጀመሪያዋ እግዚአብሔርን አውቆ መፍራትና እግዚአብሔር የአዘዘውን መፈጸም ፍቃዱንም ማድረግ ነው፡ ለዚህ ነው እግዚአብሔር በመልኩ እንደምሳሌው የፈጠረን፡ እግዚአብሔር እንድንለሰጥንባቸው በፈቀደልን ፍጥረቶቹ ላይ የምንፈላለፍባቸውና የምንመራመርባቸውን ሁሉ የጥፋትን ክፉ ስራ ለመተው ሕይወትንና ብልጽግናን የሚሰጠውን መልካሙን

Scanned by CamScanner

ሥራ ለመምረጥ የእግዚአብሔር ልጆች እንባል ዘንድ ከእግዚአብሔር የሥልጣን መንፈስ ተሰጥቶናልና እግዚአብሔር ሲፈቀደልን ስመልካም ጥበብ ሥራ የተዘጋጀን እንሁን፡ ነቅተንም እንጸልይ፤ ወደፈተና እንዳንገባና እንዳንወድቅ የእግዚአብሔርን መንገድ እንጂ የወልጋዳዎችንና የጠማማዎችን አስተሳሰብና መጥፎ ስራ እንዳንከተል አስተውለን መለየትና መተው አለብን፡ ከከቶዎች ጋር የተባበሩ ሁሉ በከቶ ሥራቸው ጠፍተዋልና፡ እንግዲህ የሐሰተኞችን መምህራንና የከንቱዎችን ትምህርትና ምክር እንዳንቀበል እንዳናደርግም እንዳንጠፋም አስቀድመን መጠንቀቅ ከከቶው ሥራ ሁሉ መራቅ የእኛ ነው፡ እግዚአብሔር እንደምህረቱ ብዛት ይማረን፡ ቸር አባት ጌታ ነውና ሰላሙንና ፍቅሩን እንደቸርነቱ ይስግሰን፡ ጥበቃውም አይለየን፡ እግዚአብሔር አምላካችን ለዘለዓለም ከእኛ ጋር ነውና ስሙ በእኛ ላይ ይንገስ ይክበር ይመስገን፡ አሜን፡ ይሁን።

መሪራስ አማን በላይ

2003

ስመጽሐፈ ጥበበ ዕንቆ እአባን

መግቢያ ቃልና

ለምወዳችሁና በእግዚአብሔር ስም መልካም ክብርና ጸጋ ለምመኝላችሁ ለኢትዮጵያውያንና ለኢትዮጵያውያት ሁሉ እስተውላችሁ ትመረምሩትና ትተረጉሙት ዘንድ ስለአየሁት ህልም እነግራችሁ እለሁ።

ይህን መጽሐፍ በእግዚአብሔር አብ ፈቃድ በእግዚአብሔር ወልድም ካሣነት በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም አነሣሽነትና አስፈጻሚነት ጽፌ ስጨርስ በህልሜ አንድ ቀንዳም ድኩላ ከገደል ውስጥ ወጥቶ እኔ ወደቆምኩበት ተራራ ይመጣል፡ ሊወጋኝ እንደመጣ አወኩና ድንጋይ አንስቼ ልመታው ድንጋይ ስፈልግ አንዲት ድንጋይ ከተራራው ላይ ወጥታ ሳልነካት ተወርውራ ግንባሩን ትመታው እለች፡ እኔም ነፍሱ ሳይወጣ ልባርከው ብዬ ከወደቀበት ሄጄ ቢለዋ ስፈልግ በጣም ተመትቶ ኑሮ ደሙና ፈርሱ በአፉ ወጥቶ አየሁት፡ እሁንም ሳልነካው ቆዳው ተገፎ የሥጋ ብልቶቹ በስነ ሥርአት ተዘጋጅተው አየሁ፡ ግን ከሥጋው የወሰድኩትና የበላሁት ነገር የለም፡ ይህን ልጽፍላችሁ የወደድኩበት ምክንያት ስለ ድንጋይ የጥበብ ምስጢር ጽፌ ስጨርስ ድንጋይ በህልሜ በማየቴ ነው እንጂ እኔም የህልሙ ትርጉም ይሄ ነው ብዬ አልፈታሁትም።

እግዚአብሔር ህልምን እንዲተረጉም የፈቀደለት ሰው ብቻ ይፍታው፡ ምንጊዜም በእግዚአብሔር ፊት ስላለን እራሳችንን

ለእግዚአብሔር እያስገዛን እርስ በእርሳችንም በፍቅር ሰላምታ እየተሰጣጠን እግዚአብሔር በፈቀደልን በጥበብ ጉዳና ለመንገድ ለመራመድ ያብቃን። ለልፋችንም ሥርአት የአለው ይሁን፡ በዚህ የእግዚአብሔር ሰራዊት ከመባል ሌላ ደግሞ የእግዚአብሔር ልጆች ሆነናልና ልጆች ከሆን ወራሾቹ ነን፡ ከዚህ የበለጠ የለም፡ እኛ ሁላችን በእግዚአብሔር እንደተወደድን እግዚአብሔርም በእኛ ዘንድ ለዘለዓለም ስሙ ይከበር ይመስገን፡ አሜን።

ምዕራፍ ፲

ተራ ቁጥር ተሰጥቶዋቸው የተመዘገቡት የማእድን ድንጋዮችና እንቁዎች አፈሮችም፡

English	አማርኛ	Symbol	Amharic number
Actinium	አክቲኒዩም	Ac	89
Aluminum	አሉሚኒዩም	Al	13
Americium	አሜሪሲዩም	Am	95
Antimony	አንቲሞኒ	Sb	51
Argon	አርጐን	Ar	18
Arsenic	አርሰኒክ	As	33
Africanium	አፍር-አፈርንዩም	Af	111
Astatine	አሰታቲን	At	85
Ethiopinium	ኢትዮጵኒዩም	Et	112
Einsteninium	ኢንስቲኒዩም	Es	99
Erbium	ኢርቢዩም	Er	68
Europium	ኢሮፒዩም	Eu	63
Iodium	አዩዲየም	In	49
Iodine	አዩዲን	I	53
Iridium	አራዲዩም	Ir	77
Iron	አይረን	Fe	26
Osmium	አስሚየም	Os	76
Oxygen	አክስጂን	O	8
Uranium	ዩራኒየም	U	92

Scanned by CamScanner

English	አማርኛ	Symbol	Amharic number
Neodymium	ኒዮዲሚየም	Nd	60
Neon	ኒዮን	Ne	10
Neptunium	ኒፐተኒየም	Np	93
Nickel	ኒከል	Ni	28
Niobium	ኒዮቢየም	Nb	41
Nitrogen	ናይትሮጂን	N	7
Nobelium	ኖቢሊዮም	No	107
Fermium	ፌርሚዮም	Fm	100
Fluorine	ፍሎሪን	F	9
Francium	ፍራንሲዮም	Fr	87
Vanadium	ቫናዲዮም	V	23
Barium	ባሪዮም	Bv	56
Berkelium	በርከሊዮም	Bk	97
Beryllium	በሪሊየም	Be	4
Bismuth	ቢስሙዝ	Bi	83
Bohrium	ቦሪዮም	Bh	107
Boron	ቦሮን	B	5
Bromine	ብሮሚን	Br	35
Palladium	ፓላዲዮም	Pd	46
Phosphorus	ፎስፈረስ	P	15
Platinum	ፕላቲኒዮም	Pt	78
Plutonium	ፕሉቶኒየም	Pu	94

Scanned by CamScanner

English	አማርኛ	Symbol	Amharic number
Polonium	ፖሎኒየም	Po	84
Potassium	ፖታሲየም	K	19
Praseodymium	ፕሬሰዲሚየም	Pr	59
Promethium	ፕሮሜቲየም	Pm	61
protactinium	ፕሮታክትኒየም	Pa	91
Magnesium	ማግኒዥየም	Mg	12
Manganese	ማንጋኒዝ	Mn	25
Meitnerium	ሜይንርየም	Mt	109
Mendelevium	ሜንደሊቪየም	Md	101
Mercury	ሜርኩሪ	My	80
Molybdenum	ሞሊብዲኒየም	Mo	42
Radium	ራዲየም	Ra	88
Radon	ራዶን	Rn	86
Rhenium	ሬሂኒየም	Re	75
Rhodium	ራሆዲየም	Rh	45
Rubidium	ራቢዲየም	Rb	37
Ruthenium	ሩትኒየም	Ru	44
Rutherfordium	ሩተርፎርድየም	Rf	104
Lanthanum	ላንታኒየም	La	57
Lawrencium	ላውሬንሲየም	Lr	103
Lead	ሊድ	Pb	82
Lithium	ሊቲየም	Li	3
Lutetium	ላቲቲየም	Lu	71

Scanned by CamScanner

English	አማርኛ	Symbol	Amharic number
Darmstadtium	ዳርመስታድቲዮም	Ds	110
Dubnium	ዱብኒዮም	Db	105
Dysprosium	ዲስፕሮሲዮም	Dy	66
Tantalum	ታንታለም	Ta	73
Technetium	ቴክነቲዮም	Tc	43
Tellurium	ቴለሪዮም	Te	52
Terbium	ተርቢዮም	Tb	65
Thallium	ታሊዮም	Ti	81
Thorjum	ቶሪዮም	Th	90
Thulium	ቱሊዮም	Tm	69
Tin	ቲን	Sn	50
Titanium	ቲታኒዮም	Ti	22
Tungsten	ታንግስተን	W	74
Samarium	ሳምሪዮም	Sm	62
Scandium	ስካንዲዮም	Sc	21
Seoborgioum	ሰቦርጊዮም	Sg	106
Selenium	ሰለንዮም	Se	34
Silicon	ሲሊከን	Si	14
Silver	ሲልቨር /ብር/	Ag	47
Sodium	ሶዲዮም	Na	11
Strontium	ስትሮንቲዮም	Sr	38
Sulphur	ሰልፈር	S	16

Scanned by CamScanner

English	አማርኛ	Symbol	Amharic number
Cerium	ሲሪየም	Ce	58
Cesium	ሲሲየም	Cs	55
Zinc	ዚንክ	Zn	30
Zirconium	ዚሪኮንየም	Zr	40
Gadolinium	ጋዶሊየም	Gd	64
Gallium	ጋሊየም	Ga	31
Germanium	ጀርማኒየም	Ge	32
Gold	ጐልድ /ወርቅ/	Au	79
Cadmium	ካዲየም	Cd	48
Calcium	ካልሲየም	Ca	20
Californium	ካሊፎርኒየም	Cf	98
Carbon	ካርቦን	C	6
Chlorine	ክሎሪን	Cl	17
Chromium	ክሮሚየም	Cr	24
Cobalt	ኮባልት	Co	27
Copper	ኮፐር	Cu	29
Curium	ኩሪየም	Cm	96
Hafnium	ሀፍኒየም	Hf	72
Hassium	ሀሲየም	Hs	108
Helium	ሂሊየም	He	2
Holmium	ሆልሚየም	Ho	67
Hydrogen	ሃይድሮጅን	H	1

Scanned by CamScanner

CLASSIFYING MINERALS

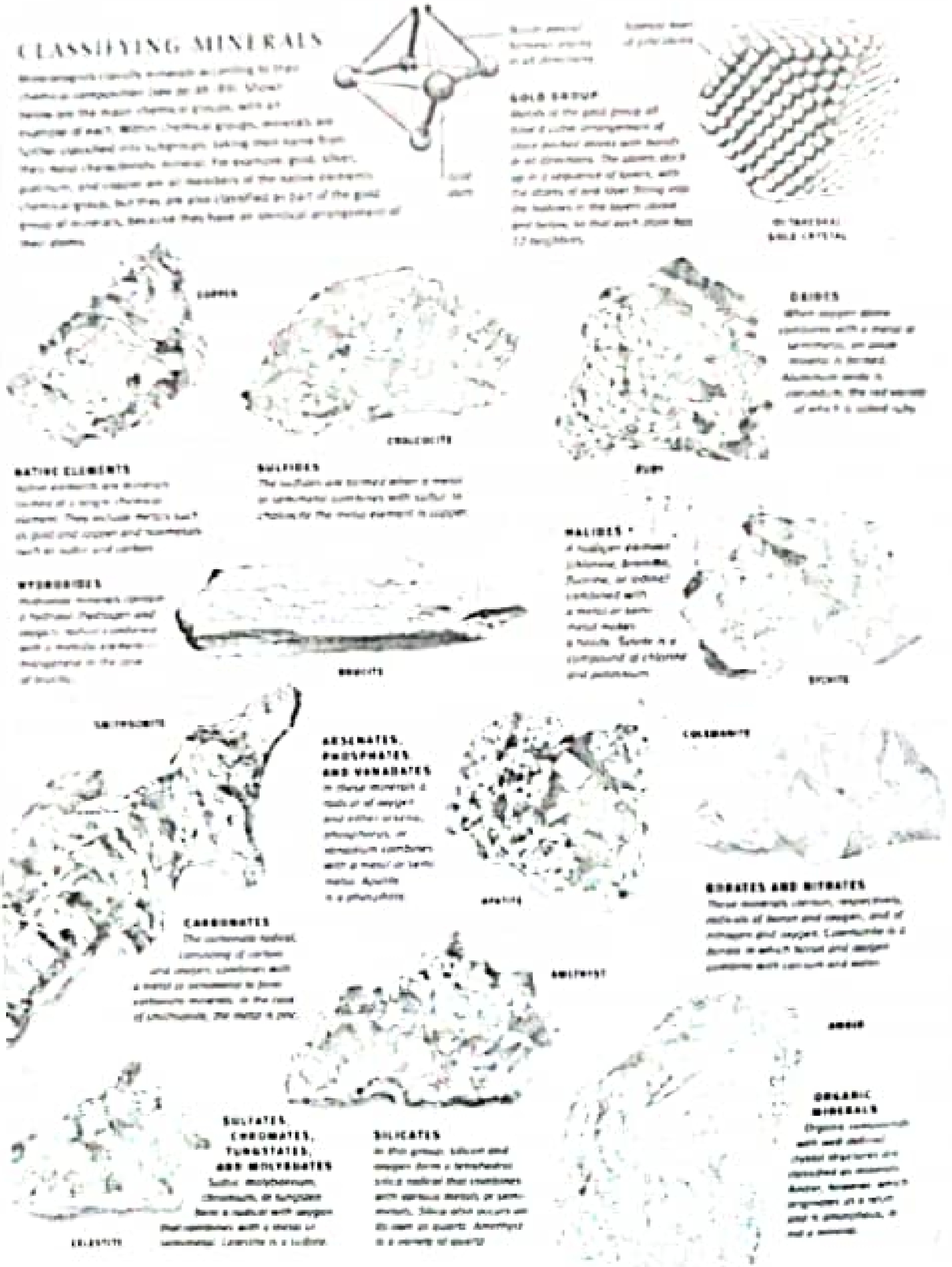

Scanned by CamScanner

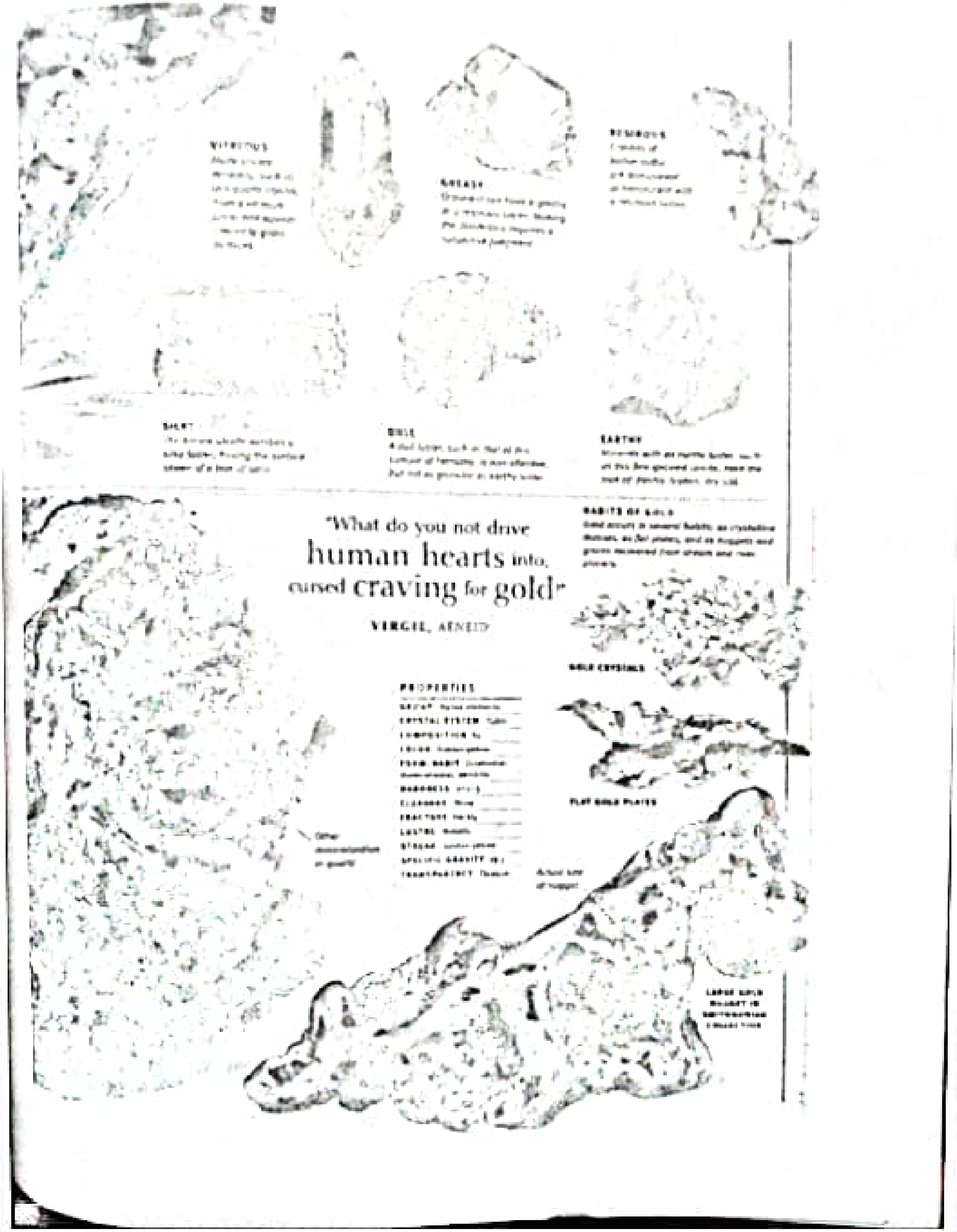

Scanned by CamScanner

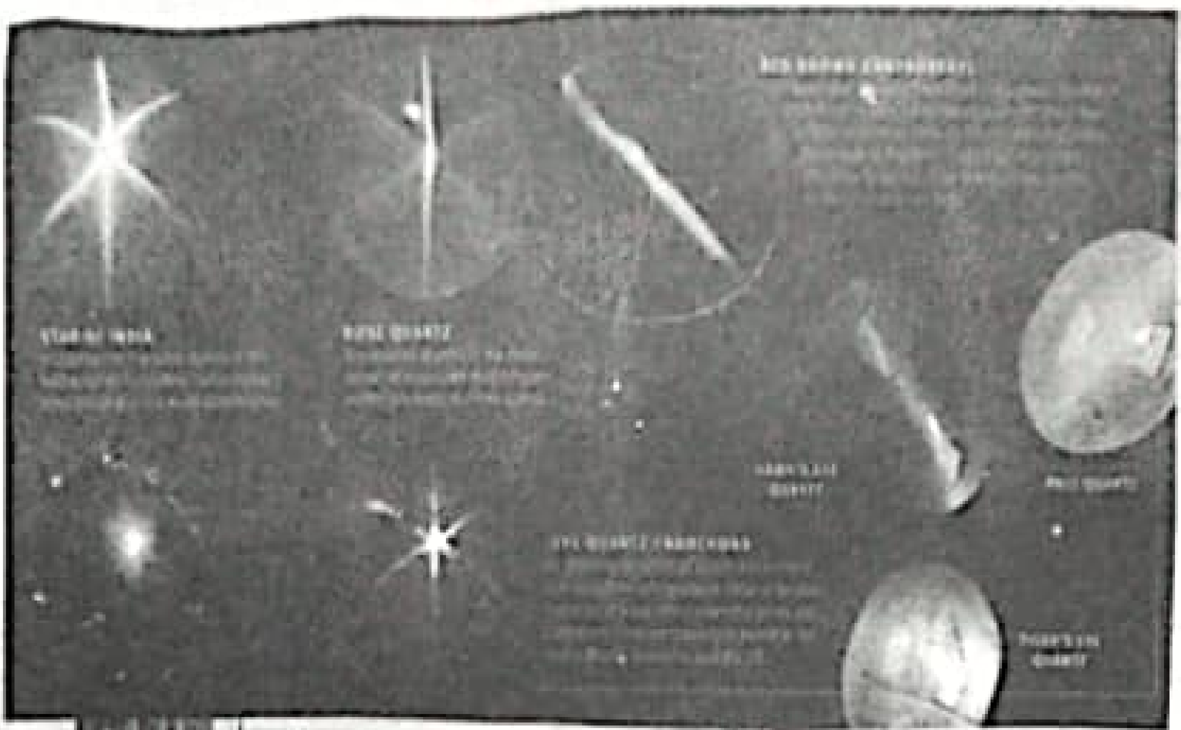

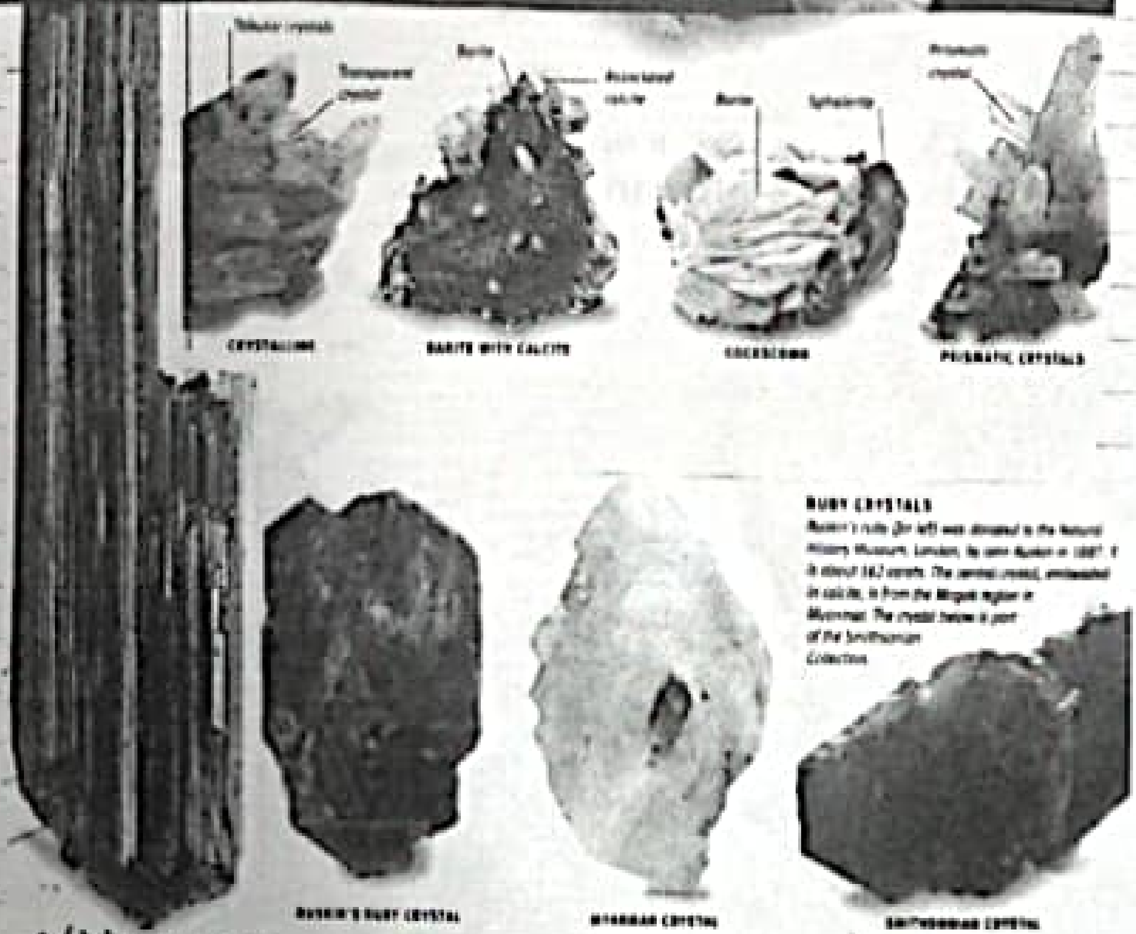

ለቀለት ለተጠርጣ፣
[illegible]፦Titanium

ለሰው ልጅ ቆዳ ቀለም

ነጭ ዳማ /ለነጮች/

ቀይ ዳማ /ለአረቦች/

ብጫ ዳማ /ለእስያዎች/

ጥቁር ዳማ /ለአፍሪካዎች/

የሰው መልክ

ዳማ	
ጠይም	
ጥቁር	አረር
ቢጫ	ነጮ
ቀይ	

ዳዊት ቀይ ዓይኑም የተዋበ መልኩም ያማረ እንደ እናቱ ወገኖች ቀይ ዳማ ነበር። መ/ሳሙ/ቀ. 16፡12

ለወንድ ለተባእት	ለሴት ለእንስት
አረንጉዋዴ ቀለም	ርግብ ቀለም
ቀይ >>	ሐምራዊ ነድ ቀ/
ቢጫ >>	ብርቱካን ቀ/
ቡና >>	ጥቁር
ሰማያዊ >>	ነጭ

Scanned by CamScanner

ሐመር >>	ቤኘር
ዋርዳ /ጥቁር ለማያዊ/	የወይን ጠጅ /ልባሰ ማርያም/
ነጫቴ >>	ቦረቅ
ቡላ >>	/ጉራቻ/ ጉራቴ
ከፋይ >>	ሳፍራዊ ኤፍራን

<u>ሁለገብ ቅጽል ቀለም</u>

ሶራን /ሶራ/	ገብስማ
መሰራን	ቆቅማ
አፈርማ	ፈንዛ ፈንዛማ
ዳልቻ	ጉራቻ
ጠርቅማ	ብርማ
ግራጫ /ጃርት/	ነብርማ - ቦራ - ቡራቡሬ

Scanned by CamScanner

ከመሪራስ አማን በላይ

እግዚአብሔር ዓለቴ፣ አምባዬ፣ መድኃኒቴ፣ አምላኬ፣ በእርሱም የምተማመንበት ረዳቴ መታመኛዬና የደህንነቴ ቀንድ መጠጊያዬም ነው፡ ምስጋና የሚገባውን እግዚአብሔርን እጠራለሁ፡ መዝ. 17፥2 ልቤ ተስፋ በቆረጠ ጊዜ ከምድር ዳርቻ ወደ አንተ እጮሀለሁ በድንጋይ ላይ ከፍ ከፍ አደረግኸኝ፡ መዝ. 60፥2

ግንበኞች የናቁት ድንጋይ እርሱ /ክርስቶስ/ የማእዘን ራስ ሆነ ይህች /ጥበብ/ ከእግዚአብሔር ዘንድ ሆነች፡ ለዓይናችንም ድንቅ ናት፡ መዝ. 117፥22 ስለዚህ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡ እነሆ በጽዮን /በድንግል ማርያም/ ድንጋይን ለመሰረት አስቀምጣለሁ፡ የተፈተነውን የከበረውን መሠረቱ /ተዋሕዶ ሃይማኖት/ የጸናውን የማእዘንን ድንጋይን የሚያምንም አያፍርም፡ ኢሳ. 28፥16

መንፈስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይስማ ድል ለነሣው ከተሰወረ መና እሰጠውአለሁ /ቅዱስ ሥጋውና ቅዱስ ደሙ/ ነጭ ድንጋይንም /ጽላትን/ እሰጠው አለሁ፡ በድንጋዩም ላይ ከተቀበለው በቀር አንድ ስንኳ የሚያውቀው የሌለ አዲስ ስም ተጽፎአል፡ የዮሐ.ራ. 2፥17

ጥበበ ዕንቁ አእባን ብዙ የለየምኩትን መጽሐፍ፡ ጽፈና አሳትሜ በገበያ ላይ የአቀረብኩት ኢትዮጵያን እንደአይናችሁ ብሌን ለምትጠብቋት እንደ ሕይወታችሁ ለምታስበውት ለእውነተኛ ልጆችዋ እንጂ የታሪኩዋን ዓይን ለሚያጠፉዋት እንጀራ ልጆችዋና ለዲቃላዎችዋ አይደለም፡ እና መጽሐፉን በክብር አስቀምጡት።

ስለዚህ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደዚህ አለን ብእግራቸው እንዳይረግጡት ተመልሰውም እንዳይነክሱዋችሁ የተቀደሰውን ለውሾች አትስጡ፡ ዕንቁዎቻችሁንም በዕሪያዎች ፊት አትጣሉ፡ ማቴ.7፥6

2003 ዓ.ም. ተፃፈ

ዋጋ 70 ብር
ከኢትዮጵያ ውጪ $ 35 ዶላር

ሃሌ ሉያ ማተሚያ ቤት

Scanned by CamScanner